

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΔΣΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΟΣ

Είδος: ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

Έτος: 1951

Τέθηκε σε ισχύ: 01.01.1951

Τίτλος

Ποινικός Κώδικας

Σχόλια

Σύμφωνα με τα άρθρα 3 - 5 του ν. 2943 του 2001 (Α'203/12.9.2001), όλα τα δραχμικά ποσά που αναφέρονται σε οποιαδήποτε διάταξη του παρόντος κώδικα, μετατρέπονται σε ευρώ, κατά τα σχετικώς μνημονευόμενα στις διατάξεις του άρθρου 5 του ανωτέρω νόμου. ** Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 3320/2005 (Α' 48/23.2.2005), ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών και ο γραμματέας του δικαστηρίου ή του δικαστικού συμβουλίου υ π ο χ ρ ε ο ύ ν τ α ι να ανακοινώνουν στον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ο μεν πρώτος την ποινική δίωξη, που ασκείται με κάθε μορφή συμμετοχής κατά υπαλλήλου, λειτουργού ή οργάνου των φορέων της παρ. 2α του άρθρου 1 του ν. 3074/2002 (βλ. οικεία σχόλια) για τα εγκλήματα των άρθρων 235 - 263Α, 216, 217, 218, 220, 222, 372, 375, 381, 382, 386, 386Α, 389, 390, 394 του παρόντος κώδικα, που στρέφονται κατά του Δημοσίου και των ως άνω φορέων, ο δε δεύτερος τα παραπτεμπτικά ή απαλλακτικά βουλεύματα, σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας, καθώς και τις εκδιδόμενες, επίσης σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας καταδικαστικές ή αθωωτικές αποφάσεις κατά των ως άνω προσώπων και για τις αξιόποινες αυτές πράξεις.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΘΡΩΝ

Άρθρο: 1

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΓΕΝΙΚΑ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Τίτλος Άρθρου

Καμία ποινή χωρίς νόμο

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ, ΚΑΜΜΙΑ ΠΟΙΝΗ ΧΩΡΙΣ ΝΟΜΟ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95 / 11.6.2019.

Κείμενο Άρθρου

ΠΡΩΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ο ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

Ι. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Έγκλημα δεν υπάρχει χωρίς νόμο που να ισχύει πριν

από την τέλεση της πράξης και να ορίζει τα στοιχεία της

καθώς και την επιβλητέα για αυτή ποινή.

Άρθρο: 2**Ημ/νία:** 01.07.2019**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΙΣΧΥΣ ΗΠΙΟΤΕΡΟΥ ΝΟΜΟΥ**Τίτλος Άρθρου**

Αναδρομική ισχύς του ηπιότερου νόμου

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ, ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΙΣΧΥΣ

Κείμενο Άρθρου

1. Αν από την τέλεση της πράξης ως την αμετάκλητη εκδίκασή της ίσχυσαν περισσότερες διατάξεις νόμων, εφαρμόζεται αυτή που στη συγκεκριμένη περίπτωση οδηγεί στην ευμενέστερη μεταχείριση του κατηγορουμένου.
  2. Αν μεταγενέστερος νόμος χαρακτήρισε την πράξη μη αξιόποινη (ανέγκλητη), παύει η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε καθώς και τα ποινικά επακόλουθά της, όπως και η εκτέλεση των μέτρων ασφαλείας.
-

Άρθρο: 3**Ημ/νία:** 01.07.2019**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΝΟΜΟΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΙΣΧΥΟΣ**Τίτλος Άρθρου**

Νόμοι με προσωρινή ισχύ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ, ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΝΟΜΟΙ

Σχόλια

Το παρόν καταργήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 3 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Άρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Άρθρο: 4**Ημ/νία:** 01.07.2019**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)**Τίτλος Άρθρου**

Επιβολή μέτρων ασφαλείας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ, ΕΠΙΒΟΛΗ Ή ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Σχόλια

Το παρόν καταργήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 4 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Άρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Άρθρο: 5**Ημ/νία:** 01.07.2019**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΤΕΛΕΣΘΕΝΤΑ ΣΤΗΝ ΗΜΕΔΑΠΗ**Τίτλος Άρθρου**

Εγκλήματα που τελέστηκαν στην ημεδαπή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΤΟΠΙΚΑ ΟΡΙΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ, ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΤΕΛΕΣΘΕΝΤΑ ΣΤΗΝ ΗΜΕΔΑΠΗ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Άρθρου

II. ΤΟΠΙΚΑ ΟΡΙΑ ΙΣΧΥΟΣ ΤΩΝ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

1. Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε όλες τις πράξεις που τελέστηκαν στο έδαφος της επικράτειας, ακόμη και από αλλοδαπούς. Επίσης εφαρμόζονται και στις πράξεις συμμετοχής που τελέστηκαν στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας, αν η κύρια πράξη, για την οποία δεν υπάρχει δικαιοδοσία των ελληνικών ποινικών δικαστηρίων, είναι αξιόποινη και κατά τους ελληνικούς ποινικούς νόμους.

2. Πλοία ή αεροσκάφη ελληνικά θεωρούνται έδαφος της επικράτειας οπουδήποτε και αν βρίσκονται, εκτός αν σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο υπόκεινται σε αλλοδαπό νόμο.

Άρθρο: 6**Ημ/νία:** 01.07.2019**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ**Τίτλος Άρθρου**

Εγκλήματα ημεδαπών στην αλλοδαπή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΤΟΠΙΚΑ ΟΡΙΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ, ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ, ΕΓΚΛΗΣΗ Ή ΑΙΤΗΣΗ ΕΠΙ ΠΛΗΜΜΕΛΗΜΑΤΩΝ, ΑΣΚΗΣΗ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΩΣΗΣ, ΤΙΜΩΡΙΑ ΠΤΑΙΣΜΑΤΩΝ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Άρθρου

1. Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και για πράξη που χαρακτηρίζεται από αυτούς ως κακούργημα ή πλημμέλημα και τελέστηκε στην αλλοδαπή από ημεδαπό, αν αυτή, με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της, είναι αξιόποινη και κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέστηκε ή αν διαπράχθηκε σε πολιτειακά ασύντακτη χώρα.

2. Η ποινική δίωξη ασκείται και εναντίον αλλοδαπού, ο οποίος κατά την τέλεση της πράξης ήταν ημεδαπός. Επίσης ασκείται και εναντίον εκείνου που απέκτησε την ελληνική ιθαγένεια μετά την τέλεση της πράξης.

3. Στα πλημμελήματα, ακόμη και όταν διώκονται αυτεπαγγέλτως, οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται μόνο εφόσον υπάρχει έγκληση του παθόντος ή αίτηση της Κυβέρνησης της χώρας όπου τελέστηκε το πλημμέλημα.

Άρθρο: 7**Ημ/νία:** 01.07.2019**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ

Τίτλος Αρθρου

Εγκλήματα αλλοδαπών στην αλλοδαπή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΤΟΠΙΚΑ ΟΡΙΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ, ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του ν. 4629/2019 ΦΕΚ Α95/11.6.2019 .

Κείμενο Αρθρου

1. Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και κατά αλλοδαπού για πράξη που τελέστηκε στην αλλοδαπή και χαρακτηρίζεται από αυτούς ως κακούργημα ή πλημ- μέλημα, αν η πράξη αυτή στρέφεται εναντίον Έλληνα πολίτη και είναι αξιόποινη, με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της, και κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε ή αν διαπράχθηκε σε πολιτειακά ασύντακτη χώρα. Ως Έλληνας πολίτης για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου λογίζεται και το κυοφορούμενο που θα αποκτήσει με τη γέννησή του την ελληνική ιθαγένεια, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που εδρεύουν στην ημεδαπή.

2. Η διάταξη της παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου

έχει και εδώ εφαρμογή.

Άρθρο: 8

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ

Τίτλος Αρθρου

Εγκλήματα στην αλλοδαπή που τιμωρούνται πάντοτε κατά τους ελληνικούς νόμους

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΤΟΠΙΚΑ ΟΡΙΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ, ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΙΜΩΡΟΥΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΝΟΜΟ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Αρθρου

Εγκλήματα στην αλλοδαπή που τιμωρούνται πάντοτε κατά τους ελληνικούς νόμους Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς, ανεξάρτητα από τους νόμους του τόπου τέλεσης, για τις εξής πράξεις που τελέστηκαν στην αλλοδαπή: α) εσχάτη προδοσία ή προδοσία της χώρας σε βάρος του ελληνικού κράτους, β) εγκλήματα που αφορούν τη στρατιωτική υπηρεσία και την υποχρέωση στράτευσης στην Ελλάδα, γ) αξιόποινη πράξη που τέλεσαν ως υπάλληλοι του ελληνικού κράτους, ή οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει την έδρα του στην Ελλάδα, δ) πράξη που στρέφεται εναντίον ή απευθύνεται προς υπάλληλο του ελληνικού κράτους ή έλληνα υπάλληλο οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την άσκηση της υπηρεσίας τους ή σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων τους, ε) ψευδορκία σε διαδικασία που εκκρεμεί στις ελληνικές αρχές, στ) τρομοκρατικές πράξεις,

ζ) πειρατεία,

η) εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα,

θ) παράνομη εμπορία ναρκωτικών,

ι) εμπορία ανθρώπων,

ια) κάθε άλλο έγκλημα, για το οποίο ειδικές διατάξεις ή διεθνείς συμβάσεις υπογραμμένες και επικυρωμένες από το ελληνικό κράτος προβλέπουν την εφαρμογή των ελληνικών ποινικών νόμων.

Άρθρο: 9

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΞΙΟΠΟΙΝΟ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ**Τίτλος Αρθρου**

Ακαταδίωκτο εγκλημάτων που τελέστηκαν στην αλλοδαπή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΤΟΠΙΚΑ ΟΡΙΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ, ΑΚΑΤΑΔΙΩΚΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΤΕΛΕΣΘΕΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με τη διάταξη του άρθρου 9 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.7.2019.

Κείμενο Αρθρου

1. Η ποινική δίωξη για πράξη που τελέστηκε στην αλλοδαπή αποκλείεται: α) αν ο υπαίτιος δικάστηκε για την πράξη αυτή στην αλλοδαπή και αθωώθηκε ή αν, σε περίπτωση που καταδικάστηκε, έχει εκτίσει ή εκτίει νομίμως την ποινή του, β) αν, σύμφωνα με τον αλλοδαπό νόμο, η πράξη έχει παραγραφεί ή η ποινή που επιβλήθηκε έχει παραγραφεί ή έχει χαριστεί, γ) αν, σύμφωνα με τον αλλοδαπό νόμο, χρειάζεται έγκληση για τη δίωξη της πράξης και τέτοια έγκληση είτε δεν υποβλήθηκε είτε ανακλήθηκε.

2. Η προηγούμενη παράγραφος δεν ισχύει για τις πράξεις που ορίζει το άρθρο 8.

3. Η ποινική δίωξη αποκλείεται αν έχει εκδοθεί οριστική απόφαση για την ίδια πράξη από δικαστήριο κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άρθρο: 10

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΟΙΝΕΣ ΠΟΥ ΕΚΤΙΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ**Τίτλος Αρθρου**

Υπολογισμός ποινών που εκτίθηκαν στην αλλοδαπή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΤΟΠΙΚΑ ΟΡΙΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ, ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΟΙΝΩΝ ΕΚΤΙΘΕΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ

Κείμενο Αρθρου

Η ποινή που εκτίθηκε ολικά ή μερικά στην αλλοδαπή, αν επακολουθήσει καταδίκη στην ημεδαπή για την ίδια πράξη, αφαιρείται από την ποινή που επέβαλαν τα ελληνικά δικαστήρια.

Άρθρο: 10

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΟΙΝΕΣ ΠΟΥ ΕΚΤΙΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ**Τίτλος Αρθρου**

Υπολογισμός ποινών που εκτίθηκαν στην αλλοδαπή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΤΟΠΙΚΑ ΟΡΙΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ, ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΟΙΝΩΝ ΕΚΤΙΘΕΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Αρθρου

Η ποινή που εκτίθηκε ολικά ή μερικά στην αλλοδαπή, αν επακολουθήσει καταδίκη στην ημεδαπή για την ίδια πράξη, αφαιρείται από την ποινή που επέβαλαν τα ελληνικά δικαστήρια.

Άρθρο: 11

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Αναγνώριση αλλοδαπών ποινικών αποφάσεων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΤΟΠΙΚΑ ΟΡΙΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ, ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΟΛΗ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Αρθρου

1. Αν Έλληνας καταδικαστεί στην αλλοδαπή για πράξη που, σύμφωνα με τις διατάξεις των ημεδαπών νόμων, συνεπάγεται παρεπόμενες ποινές, το αρμόδιο δικαστήριο των πλημμελειοδικών μπορεί να επιβάλει τις ποινές αυτές.
2. Το αρμόδιο δικαστήριο των πλημμελειοδικών μπορεί επίσης να επιβάλει τα μέτρα ασφάλειας που προβλέπουν οι ελληνικοί νόμοι σε όποιον καταδικάστηκε ή αθωώθηκε στην αλλοδαπή.
3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν ισχύουν στην περίπτωση του άρθρου 9 παρ. 3.

Άρθρο: 12

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΓΕΝΙΚΑ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Τίτλος Αρθρου

Ειδικό ποινικό νόμοι

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Αρθρου

III. ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ

ΝΟΜΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΩΝ

Οι διατάξεις του γενικού μέρους του Ποινικού Κώδικα εφαρμόζονται και σε αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται σε ειδικούς νόμους, αν οι νόμοι αυτοί δεν ορίζουν διαφορετικά με ρητή διάταξή τους.

Άρθρο: 13

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΓΕΝΙΚΑ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Τίτλος Αρθρου

Εννοια όρων του Κώδικα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΕΝΝΟΙΕΣ ΟΡΩΝ (ΟΙΚΕΙΟΙ, ΕΓΓΡΑΦΟ, ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΒΙΑ, ΣΤΡΑΤΟΣ, ΚΑΤ' ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΕΛΕΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ, ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΣ ΔΡΑΣΤΗΣ)

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Αρθρου

Στον Κώδικα οι ακόλουθοι όροι χρησιμοποιούνται με την εξής σημασία: α) Υπάλληλος είναι εκείνος στον οποίο νόμιμα έχει ανατεθεί, έστω και προσωρινά, η άσκηση υπηρεσίας δημόσιας, δημοτικής ή κοινοτικής ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

β) Οικείοι είναι όσοι συνδέονται με δεσμό νόμιμης συγγένειας σε ευθεία γραμμή, οι θετοί γονείς και τα θετά τέκνα, οι ανάδοχοι γονείς και τα ανάδοχα τέκνα, οι επίτροποι ή επιμελητές του υπαίτιου και όσοι βρίσκονται υπό την επιτροπεία ή επιμέλεια του υπαίτιου, οι σύζυγοι, οι συμβιούντες με σταθερή συμβίωση ή με σύμφωνο συμβίωσης, οι μνηστευμένοι, οι αδερφοί και οι σύζυγοί τους ή οι συμβιούντες ως ανωτέρω με αυτούς και οι μνηστήρες των αδερφών, ακόμη κι αν ο γάμος, η συμβίωση ή η μνηστεία έχουν λυθεί. γ) Έγγραφο είναι κάθε γραπτό που προορίζεται ή είναι πρόσφορο να αποδείξει γεγονός που έχει έννομη σημασία όπως και κάθε σημείο που προορίζεται να αποδείξει ένα τέτοιο γεγονός. Έγγραφο είναι και κάθε μέσο το οποίο χρησιμοποιείται από υπολογιστή ή περιφερειακή μνήμη υπολογιστή, με ηλεκτρονικό, μαγνητικό ή άλλο τρόπο, για εγγραφή, αποθήκευση, παραγωγή αναπαραγωγή στοιχείων που δεν μπορούν να διαβαστούν άμεσα, όπως επίσης και κάθε μαγνητικό, ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό στο οποίο εγγράφεται οποιαδήποτε πληροφορία, εικόνα, σύμβολο ή ήχος, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό, εφόσον τα μέσα και τα υλικά αυτά προορίζονται ή είναι πρόσφορα να αποδείξουν γεγονότα που έχουν έννομη σημασία. δ) Σωματική βία συνιστά και η περιαγωγή άλλου σε κατάσταση αναισθησίας ή ανικανότητας για αντίσταση με υπνωτικά ή ναρκωτικά ή άλλα ανάλογα μέσα. ε) Κατ'επάγγελμα τέλεση του εγκλήματος συντρέχει, όταν από την επανειλημμένη τέλεση της πράξης ή από την υποδομή που έχει διαμορφώσει ο υπαίτιος με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης της πράξης προκύπτει σκοπός του υπαίτιου για πορισμό εισοδήματος. στ) Πληροφοριακό σύστημα είναι συσκευή ή ομάδα διασυνδεδεμένων ή σχετικών μεταξύ τους συσκευών, εκ των οποίων μία ή περισσότερες εκτελούν, σύμφωνα με ένα πρόγραμμα, αυτόματη επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων, καθώς και τα ψηφιακά δεδομένα που αποθηκεύονται, αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας, ανακτώνται ή διαβιβάζονται από την εν λόγω συσκευή ή την ομάδα συσκευών με σκοπό τη λειτουργία, τη χρήση, την προστασία και τη συντήρηση των συσκευών αυτών. ζ) Ψηφιακά δεδομένα είναι η παρουσίαση γεγονότων, πληροφοριών ή εννοιών σε μορφή κατάλληλη προς επεξεργασία από πληροφοριακό σύστημα, συμπεριλαμβανομένου προγράμματος που παρέχει τη δυνατότητα στο πληροφοριακό σύστημα να εκτελέσει μια λειτουργία.

Άρθρο: 14

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ - ΕΝΝΟΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Εννοια της αξιόποινης πράξης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΕΓΚΛΗΜΑ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Άρθρου

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

Ι. Η ΠΡΑΞΗ

1. Έγκλημα είναι πράξη άδικη και καταλογιστή σε εκείνον που την τέλεσε, η οποία τιμωρείται από τον νόμο.

2. Στις διατάξεις των ποινικών νόμων ο όρος «πράξη» περιλαμβάνει και τις παραλείψεις.

Άρθρο: 15

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΔΙΑ ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΩΣ ΤΕΛΟΥΜΕΝΑ

Τίτλος Άρθρου

Έγκλημα που τελείται με παράλειψη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΕΛΟΥΜΕΝΟ ΜΕ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ**Σχόλια**

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Αρθρου

1. Όπου ο νόμος για την ύπαρξη αξιόποινης πράξης απαιτεί να έχει επέλθει ορισμένο αποτέλεσμα, η μη αποτροπή του τιμωρείται όπως η πρόκλησή του με ενέργεια, αν ο υπαίτιος της παράλειψης είχε ιδιαίτερη νομική υποχρέωση να προβεί σε ενέργεια για την αποτροπή του αποτελέσματος. Η ιδιαίτερη νομική υποχρέωση πηγάζει από νόμο, σύμβαση ή προηγούμενη επικίνδυνη ενέργεια του υπαιτίου.

2. Στις περιπτώσεις των εγκλημάτων με παράλειψη ο δικαστής μπορεί να επιβάλει μειωμένη ποινή (άρθρο 83).

Άρθρο: 16

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΤΟΠΟΣ ΤΕΛΕΣΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Τόπος τέλεσης της πράξης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΤΟΠΟΣ ΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Σχόλια

Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019

Κείμενο Αρθρου

Τόπος τέλεσης της πράξης θεωρείται ο τόπος όπου ο υπαίτιος διέπραξε ολικά ή μερικά την αξιόποινη ενέργεια ή παράλειψη, καθώς και ο τόπος όπου επήλθε ή, σε περίπτωση απόπειρας, έπρεπε να επέλθει σύμφωνα με την πρόθεσή του το αποτέλεσμα.

Άρθρο: 17

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΧΡΟΝΟΣ ΤΕΛΕΣΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Χρόνος τέλεσης της πράξης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΧΡΟΝΟΣ ΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Αρθρου

Χρόνος τέλεσης της πράξης θεωρείται ο χρόνος κατά τον οποίο ο υπαίτιος ενέργησε ή όφειλε να ενεργήσει. Ο χρόνος κατά τον οποίο επήλθε το αποτέλεσμα είναι αδιάφορος.

Άρθρο: 18

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Διάρθρωση των αξιόποινων πράξεων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ, ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑΤΑ, ΠΛΗΜΜΕΛΗΜΑΤΑ, ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Αρθρου

Οι αξιόποινες πράξεις διακρίνονται σε κακούργηματα και πλημμελήματα. Κάθε πράξη που τιμωρείται με κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη είναι κακούργημα. Κάθε πράξη που τιμωρείται με φυλάκιση ή περιορισμό σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων ή μόνο με χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας είναι πλημμέλημα.

Άρθρο: 19

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Ποινικός χαρακτήρας πράξεων που εκδικάστηκαν

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΙΚΑΣΤΗΚΑΝ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 19 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Αρθρου

Αν μια πράξη που εκδικάστηκε είναι κακούργημα ή πλημμέλημα, κρίνεται με βάση τη βαρύτερη ποινή που καθορίζεται από τον νόμο για αυτή και όχι με βάση την τυχόν ελαφρότερη ποινή που επέβαλε ο δικαστής λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων (άρθρο 84) ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο μείωσης της ποινής σύμφωνα με το άρθρο 83.

Άρθρο: 20

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΔΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Τίτλος Αρθρου

Λόγοι άρσης του αδικου

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΑΔΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 20 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Αρθρου

II. Ο ΑΔΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Εκτός από τις περιπτώσεις των άρθρων 21, 22, 25,

304 παρ. 4, 308 παρ. 2, 367 και 371 παρ. 4, ο άδικος χα-

ρακτήρας της πράξης αίρεται και όταν αυτή αποτελεί

ενάσκηση δικαιώματος ή εκπλήρωση καθήκοντος που

προβλέπεται στο νόμο.

Άρθρο: 21

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΣΤΑΓΗ

Τίτλος Αρθρου

Προσταγή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΑΡΣΗ ΑΔΙΚΟΥ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ, ΠΡΟΣΤΑΓΗ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Αρθρου

1. Δεν είναι άδικη η πράξη την οποία κάποιος επιχειρεί για να εκτελέσει προσταγή που του έδωσε, σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους, η αρμόδια αρχή, αν ο νόμος δεν επιτρέπει στον αποδέκτη της προσταγής να εξετάσει αν είναι νόμιμη ή όχι. Στην περίπτωση αυτή ως αυτουργός τιμωρείται εκείνος που έδωσε την προσταγή.

2. Η διάταξη δεν εφαρμόζεται αν η προσταγή είναι προδήλως αντισυνταγματική ή παράνομη.

Άρθρο: 22

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΜΥΝΑ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Τίτλος Αρθρου

Άμυνα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΑΡΣΗ ΑΔΙΚΟΥ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ, ΑΜΥΝΑ, ΑΝΑΓΚΑΙΟ ΜΕΤΡΟ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Αρθρου

1. Δεν είναι άδικη η πράξη που τελείται σε κατάσταση άμυνας.

2. Άμυνα είναι η αναγκαία προσβολή του επιτιμεμένου στην οποία προβαίνει το άτομο προς υπεράσπιση του εαυτού του ή άλλου από παρούσα και άδικη επίθεση που στρέφεται εναντίον τους.

3. Το αναγκαίο μέτρο της άμυνας κρίνεται από τον βαθμό επικινδυνότητας της επίθεσης, από το είδος της προσβολής που απειλείται, από τον τρόπο και την ένταση της επίθεσης και από τις υπόλοιπες περιστάσεις.

Άρθρο: 23

Ημ/νία: 01.07.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΜΥΝΑ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Τίτλος Αρθρου

Υπέρβαση της άμυνας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΑΡΣΗ ΑΔΙΚΟΥ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ, ΑΜΥΝΑ, ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΟΡΙΩΝ, ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ

Σχόλια

Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 23 του ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α 95/11.6.2019.

Κείμενο Αρθρου

Όποιος υπερβαίνει τα όρια της άμυνας τιμωρείται, αν η υπέρβαση έγινε με πρόθεση, με ποινή ελαττωμένη, και αν έγινε από αμέλεια, σύμφωνα με τις σχετικές με αυτήν διατάξεις. Μένει ατιμώρητος και δεν του καταλογίζεται η υπέρβαση, αν ενέργησε με αυτόν τον τρόπο εξαιτίας του φόβου ή της παραχής που του προκάλεσε η επίθεση.

Άρθρο: 24**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΜΥΝΑ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)**Τίτλος Άρθρου**

Υπαίτια κατάσταση άμυνας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΑΡΣΗ ΑΔΙΚΟΥ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ, ΑΜΥΝΑ, ΥΠΑΙΤΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΜΥΝΑΣ

Κείμενο Άρθρου

Δεν απαλλάσσεται από την ποινή που ορίζει ο νόμος όποιος με πρόθεση προκάλεσε την επίθεση άλλου για να διαπράξει εναντίον του αξιόποινη πράξη με το πρόσχημα της άμυνας.

Άρθρο: 25**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΓΚΗΣ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)**Τίτλος Άρθρου**

Κατάσταση ανάγκης που αποκλείει το άδικο

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΑΡΣΗ ΑΔΙΚΟΥ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ, ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΓΚΗΣ

Κείμενο Άρθρου

1. Δεν είναι άδικη η πράξη που τελεί κάποιος, για να αποτρέψει παρόντα και αναπότρεπτο με άλλα μέσα κίνδυνο, ο οποίος απειλεί το πρόσωπο ή την περιουσία του ίδιου ή κάποιου άλλου χωρίς δική του υπαιτιότητα, αν η βλάβη που προκλήθηκε στον άλλο είναι σημαντικά κατώτερη κατά το είδος και τη σπουδαιότητα από τη βλάβη που απειλήθηκε.

2. Η προηγούμενη διάταξη δεν εφαρμόζεται σε όποιον έχει καθήκον να εκτεθεί στον απειλούμενο κίνδυνο.

3. Η διάταξη του άρθρου 23 έχει ανάλογη εφαρμογή και στην περίπτωση αυτού του άρθρου.

Άρθρο: 26**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΥΠΑΙΤΙΟΤΗΤΑ**Τίτλος Άρθρου**

Υπαιτιότητα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΔΟΛΟΣ ΚΑΙ ΑΜΕΛΕΙΑ

Σχόλια

* "εκ δόλου", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.

Κείμενο Άρθρου

III. Ο ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

1. Τα κακουργήματα και πλημμελήματα τιμωρούνται μόνο όταν τελούνται με* δόλο*. Κατ' εξαίρεση στις περιπτώσεις που ορίζει ειδικά ο νόμος, τα πλημμελήματα τιμωρούνται και όταν τελούνται από αμέλεια.
  2. Τα ππαίσματα τιμωρούνται πάντοτε και όταν τελέστηκαν από αμέλεια, εκτός από τις περιπτώσεις για τις οποίες ο νόμος απαιτεί ρητά δόλο.
-

Άρθρο: 27**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΔΟΛΟΣ (ΠΟΙΝ)**Τίτλος Άρθρου**

Δόλος

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΔΟΛΟΣ

Σχόλια

* "Εκ δόλου (εκ προθέσεως)", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.** Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου, μετά τη λέξη "πράξης" τίθεται άνω τελεία. Για λόγους, όμως, τεχνικούς, το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, γι' αυτό και επιλέξαμε την τελεία.

Κείμενο Άρθρου

1. Με δόλο (με πρόθεση)* πράττει όποιος θέλει την παραγωγή των περιστατικών που κατά το νόμο απαρτίζουν την έννοια κάποιας αξιόποινης πράξης**. Επίσης όποιος γνωρίζει ότι από την πράξη του ενδέχεται να παραχθούν αυτά τα περιστατικά και το αποδέχεται.
  2. Όπου ο νόμος απαιτεί να έχει τελεστεί η πράξη εν γνώσει ορισμένου περιστατικού, δεν αρκεί ο ενδεχόμενος δόλος. Και όπου ο νόμος απαιτεί η πράξη να έχει τελεσθεί με σκοπό την πρόκληση ορισμένου αποτελέσματος, απαιτείται ο δράστης να έχει επιδιώξει να προκαλέσει αυτό το αποτέλεσμα.
-

Άρθρο: 28**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΜΕΛΕΙΑ (ΠΟΙΝ)**Τίτλος Άρθρου**

Αμέλεια

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΑΜΕΛΕΙΑ

Κείμενο Άρθρου

Από αμέλεια πράττει όποιος από έλλειψη της προσοχής την οποία όφειλε κατά τις περιστάσεις και μπορούσε να καταβάλει είτε δεν πρόβλεψε το αξιόποιο αποτέλεσμα που προκάλεσε η πράξη του, είτε το πρόβλεψε ως δυνατό, πίστεψε όμως ότι δεν θα επερχόταν.

Άρθρο: 29**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΥΘΥΝΗ ΑΠΟ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ**Τίτλος Άρθρου**

Ευθύνη από το αποτέλεσμα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΕΓΚΛΗΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Κείμενο Αρθρου

Στις περιπτώσεις όπου ο νόμος ορίζει ότι κάποια πράξη τιμωρείται με βαρύτερη ποινή όταν έχει ορισμένο αποτέλεσμα, η ποινή αυτή επιβάλλεται μόνο αν το αποτέλεσμα αυτό μπορεί να αποδοθεί σε αμέλεια του δράστη.

Άρθρο: 30**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΠΛΑΝΗ**Τίτλος Αρθρου**

Πραγματική πλάνη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΠΛΑΝΗ

Κείμενο Αρθρου

1. Η πράξη δεν καταλογίζεται στο δράστη, αν αυτός κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης αγνοεί τα περιστατικά που τη συνιστούν. Αν όμως η άγνοια αυτών των περιστατικών μπορεί να αποδοθεί σε αμέλεια του υπαιτίου, η πράξη του καταλογίζεται ως έγκλημα από αμέλεια.

2. Επίσης δεν καταλογίζονται στο δράστη τα περιστατικά που κατά το νόμο επαυξάνουν το αξιόποιο της πράξης του αν τα αγνοούσε.

Άρθρο: 31**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΝΟΜΙΚΗ ΠΛΑΝΗ**Τίτλος Αρθρου**

Νομική πλάνη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΝΟΜΙΚΗ ΠΛΑΝΗ

Κείμενο Αρθρου

1. Μόνη η άγνοια του αξιοποίνου δεν αρκεί για να αποκλείσει τον καταλογισμό.

2. Η πράξη όμως δεν καταλογίζεται στο δράστη αν αυτός πίστεψε λόγω πλάνης ότι είχε δικαίωμα να τελέσει την πράξη και η πλάνη του αυτή ήταν συγγνωστή.

Άρθρο: 32**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΓΚΗΣ (ΠΟΙΝ ΔΙΚ)**Τίτλος Αρθρου**

Κατάσταση ανάγκης που αποκλείει τον καταλογισμό

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΓΚΗΣ ΑΠΟΚΛΕΙΟΥΣΑ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟ

Κείμενο Αρθρου

1. Δεν καταλογίζεται στο δράστη η πράξη που τελεί για να αποτρέψει παρόντα και αναπότρεπτο με άλλα μέσα κίνδυνο ο οποίος απειλεί χωρίς δική του υπαιτιότητα το πρόσωπο ή την περιουσία του ίδιου ή συγγενούς του, ανιόντος ή κατιόντος ή αδελφού ή συζύγου του αν η βλάβη που προκλήθηκε στον άλλο από την πράξη είναι κατά το είδος και τη σπουδαιότητα ανάλογη με τη βλάβη που απειλήθηκε.

2. Οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 25 εφαρμόζονται και εδώ.

Άρθρο: 33**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΚΩΦΑΛΛΑΟΙ (ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΔΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ)**Τίτλος Άρθρου**

Κωφάλαοι εγκληματίες

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΠΡΑΞΗ ΑΠΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΥ

Κείμενο Άρθρου

1. Η πράξη που τέλεσε κωφάλαος δεν του καταλογίζεται, αν κριθεί ότι δεν είχε την απαιτούμενη πνευματική ικανότητα να αντιληφθεί το άδικο της πράξης του ή να ενεργήσει σύμφωνα με την αντίληψή του για το άδικο αυτό.
  2. Αν δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της προηγούμενης παραγράφου, ο κωφάλαος τιμωρείται με ελαττωμένη ποινή (άρθρο 83).
-

Άρθρο: 34**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ**Τίτλος Άρθρου**

Διατάραξη των πνευματικών λειτουργιών ή της συνείδησης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ Ή ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΥ

Κείμενο Άρθρου

Η πράξη δεν καταλογίζεται στο δράστη αν, όταν τη διέπραξε, λόγω νοσηρής διατάραξης των πνευματικών λειτουργιών ή διατάραξης της συνείδησης, δεν είχε την ικανότητα να αντιληφθεί το άδικο της πράξης του ή να ενεργήσει σύμφωνα με την αντίληψή του για το άδικο αυτό.

Άρθρο: 35**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΥΠΑΙΤΙΑ ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ**Τίτλος Άρθρου**

Υπαίτια διατάραξη της συνείδησης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΥΠΑΙΤΙΑ ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ

Κείμενο Άρθρου

1. Πράξη που κάποιος αποφάσισε σε κανονική ψυχική κατάσταση, αλλά που για την τέλεσή της έφερε τον εαυτό του σε κατάσταση διαταραγμένης συνείδησης του καταλογίζεται σαν να την τέλεσε με δόλο.
2. Αν η πράξη που τέλεσε σε τέτοια κατάσταση είναι άλλη από εκείνη που είχε αποφασίσει, ο υπαίτιος τιμωρείται με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83).

3. Πράξη που ο υπαίτιος πρόβλεψε ή μπορούσε να προβλέψει ότι ενδέχεται να τελέσει, αν οδηγηθεί σε κατάσταση διατάραξης της συνείδησης, του καταλογίζεται ως πράξη που τελέστηκε από αμέλεια.

Άρθρο: 36**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ ΕΛΑΤΤΩΜΕΝΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟ**Τίτλος Άρθρου**

Ελαττωμένη ικανότητα προς καταλογοισμό

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΕΛΑΤΤΩΜΕΝΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟ

Κείμενο Άρθρου

IV. ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ ΕΛΑΤΤΩΜΕΝΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟ

1. Αν εξαιτίας κάποιας από τις ψυχικές καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 34, δεν έχει εκλείψει εντελώς, μειώθηκε όμως σημαντικά η ικανότητα για καταλογοισμό που απαιτείται κατά το άρθρο αυτό, επιβάλλεται ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83).

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση της υπαίτιας μέθης.

Άρθρο: 37**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΚΤΙΣΗ ΠΟΙΝΗΣ**Τίτλος Άρθρου**

Εκτίση της ποινής σε ιδιαίτερα καταστήματα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), Η ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ, ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΛΑΤΤΩΜΕΝΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟ, ΕΚΤΙΣΗ ΠΟΙΝΗΣ ΣΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Κείμενο Άρθρου

Όταν η κατάσταση των ατόμων που έχουν κατά το άρθρο 36 ελαττωμένη ικανότητα για καταλογοισμό επιβάλλει ιδιαίτερη μεταχείριση ή μέριμνα, οι στερητικές της ελευθερίας ποινές που τους επιβάλλονται εκτελούνται σε ιδιαίτερα ψυχιατρικά καταστήματα ή παραρτήματα των φυλακών.

Άρθρο: 38**Ημ/νία:** 22.12.2017**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Τίτλος Άρθρου**

Επικίνδυνοι εγκληματίες με ελαττωμένο καταλογοισμό

Σχόλια

- Το ΠΑΡΟΝ άρθρο ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4509/2017 (Α' 201/22.12.2017).

Κείμενο Άρθρου

ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ως ΜΗ ισχύον *** (βλ. σχόλια)

Άρθρο: 39

Ημ/νία: 22.12.2017

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Τίτλος Αρθρου

Διάρκεια του περιορισμού στα ψυχιατρικά καταστήματα

Σχόλια

- Το ΠΑΡΟΝ άρθρο ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4509/2017 (Α' 201/22.12.2017).

Κείμενο Αρθρου

ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ως ΜΗ ισχύον *** (βλ. σχόλια)

Αρθρο: 40

Ημ/νία: 22.12.2017

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Τίτλος Αρθρου

Μετατροπή του περιορισμού σε φυλάκιση ή κάθειρξη

Σχόλια

- Το ΠΑΡΟΝ άρθρο ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4509/2017 (Α' 201/22.12.2017).

Κείμενο Αρθρου

ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ως ΜΗ ισχύον *** (βλ. σχόλια)

Αρθρο: 41

Ημ/νία: 22.12.2017

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Τίτλος Αρθρου

Εγκληματίες καθ' έξη με ελαττωμένο καταλογισμό

Σχόλια

- Το ΠΑΡΟΝ άρθρο ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4509/2017 (Α' 201/22.12.2017).

Κείμενο Αρθρου

ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ως ΜΗ ισχύον *** (βλ. σχόλια)

Αρθρο: 42

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΠΕΙΡΑ

Τίτλος Αρθρου

Εννοια και ποινή της απόπειρας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΠΟΠΕΙΡΑ, ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΠΟΙΝΗ

Κείμενο Αρθρου

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Ι. ΑΠΟΠΕΙΡΑ

1. Οποιος, έχοντας αποφασίσει να εκτελέσει κακούργημα ή πλημμέλημα, επιχειρεί πράξη που περιέχει τουλάχιστον αρχή εκτέλεσης, τιμωρείται, αν το κακούργημα ή πλημμέλημα δεν ολοκληρώθηκε, με ποινή

ελαττωμένη (άρθρο 83).

2. Αν το δικαστήριο κρίνει ότι η κατά την προηγούμενη παράγραφο ελαττωμένη ποινή δεν επαρκεί για να αποτρέψει τον υπαίτιο από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων, μπορεί να του επιβάλει την ίδια ποινή με αυτήν που ο νόμος προβλέπει για την ολοκληρωμένη πράξη, εκτός από την ποινή του θανάτου.

3. Το δικαστήριο μπορεί να κρίνει ατιμώρητη την απόπειρα πλημμελήματος για το οποίο ο νόμος προβλέπει ποινή φυλάκισης όχι ανώτερη από τρεις μήνες.

Άρθρο: 43**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΠΡΟΣΦΟΡΗ**Τίτλος Άρθρου**

Απρόσφορη απόπειρα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΠΟΠΕΙΡΑ, ΑΠΡΟΣΩΠΗ ΑΠΟΠΕΙΡΑ, ΕΥΗΘΕΙΑ

Κείμενο Άρθρου

1. Οποιος επιχειρήσει να εκτελέσει κακούργημα ή πλημμέλημα με μέσο ή κατά αντικειμένου τέτοιας φύσης ώστε να αποβαίνει απολύτως αδύνατη η τέλεση των εγκλημάτων αυτών τιμωρείται με την ποινή του άρθρου 83 μειωμένη στο μισό.

2. Οποιος επιχειρήσει τέτοια απρόσφορη απόπειρα από ευήθεια παραμένει ατιμώρητος.

Άρθρο: 44**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗ**Τίτλος Άρθρου**

Υπαναχώρηση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΠΟΠΕΙΡΑ, ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗ, ΠΟΙΝΗ

Κείμενο Άρθρου

1. Η απόπειρα μένει ατιμώρητη, αν ο δράστης άρχισε την ενέργεια για την τέλεση του κακούργηματος ή πλημμελήματος, αλλά δεν την ολοκλήρωσε από δική του βούληση και όχι από εξωτερικά εμπόδια.

2. Αν ο δράστης, αφού ολοκλήρωσε την ενέργειά του, παρεμπόδισε ύστερα με δική του βούληση το αποτέλεσμα που μπορούσε να προέλθει από την ενέργειά του αυτή και που ήταν απαραίτητο για την τέλεση του κακούργηματος ή του πλημμελήματος, τιμωρείται με την ποινή του άρθρου 83 μειωμένη στο μισό. Το δικαστήριο όμως μπορεί, εκτιμώντας ελεύθερα όλες τις περιστάσεις, να κρίνει την απόπειρα ατιμώρητη.

Άρθρο: 45**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΣΥΝΑΥΤΟΥΡΓΟΣ**Τίτλος Άρθρου**

Συναυτουργοί

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ, ΣΥΝΑΥΤΟΥΡΓΟΙ

Σχόλια

*** Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 2713/1999 περί Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλων διατάξεων (Α' 89/30.4.1990), δ ε ν είναι άδικη η πράξη αστυνομικού της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων που, με ε ν τ ο λ ή του προϊσταμένου της και με σκοπό την ανακάλυψη ή τη σύλληψη προσώπου εμπλεκόμενου σε αξιόποινη πράξη από αυτές που αναφέρονται στον ανωτέρω νόμο, εμφανίζεται ως σ υ μ μ έ τ ο χ ο ς της πράξης.

Κείμενο Αρθρου

II. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Αν δύο ή περισσότεροι τέλεσαν από κοινού αξιόποινη πράξη, καθένας τους τιμωρείται ως αυτοουργός της πράξης.

Αρθρο: 46

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΗΘΙΚΟΣ ΑΥΤΟΥΡΓΟΣ

Τίτλος Αρθρου

Ηθικός αυτοουργός και άμεσος συνεργός

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ, ΗΘΙΚΟΣ ΑΥΤΟΥΡΓΟΣ ΚΑΙ ΑΜΕΣΟΣ ΣΥΝΕΡΓΟΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά από την περίπτωση α) της παρ. 1 του παρόντος τίθεται άνω τελεία. Επειδή, όμως, το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, το κόμμα υπήρξε η μόνη μας επιλογή.*** Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 2713/1999 περί Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλων διατάξεων (Α' 89/30.4.1990), δ ε ν είναι άδικη η πράξη αστυνομικού της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων που, με ε ν τ ο λ ή του προϊσταμένου της και με σκοπό την ανακάλυψη ή τη σύλληψη προσώπου εμπλεκόμενου σε αξιόποινη πράξη από αυτές που αναφέρονται στον ανωτέρω νόμο, εμφανίζεται ως σ υ μ μ έ τ ο χ ο ς της πράξης.

Κείμενο Αρθρου

1. Με την ποινή του αυτοουργού τιμωρείται επίσης: α) όποιος με πρόθεση προκάλεσε σε άλλον την απόφαση να εκτελέσει την άδικη πράξη που διέπραξε,* β) όποιος με πρόθεση παρέσχε άμεση συνδρομή στο δράστη κατά τη διάρκεια αυτής της πράξης και στην εκτέλεση της κύριας πράξης.

2. Οποιος με πρόθεση προκάλεσε σε άλλον την απόφαση να τελέσει κάποιο έγκλημα, με μοναδικό σκοπό να τον καταλάβει ενώ αποπειράται να τελέσει το έγκλημα ή ενώ επιχειρεί αξιόποινη προπαρασκευαστική του πράξη και με τη θέληση να τον ανακόψει από την αποπεράτωση του εγκλήματος, τιμωρείται με την ποινή του αυτοουργού μειωμένη στο μισό.

Αρθρο: 47

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΛΟΣ ΣΥΝΕΡΓΟΣ

Τίτλος Αρθρου

Απλός συνεργός

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ, ΑΠΛΟΣ ΣΥΝΕΡΓΟΣ

Σχόλια

*** Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 2713/1999 περί Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλων διατάξεων (Α' 89/30.4.1990), δ ε ν είναι άδικη η πράξη αστυνομικού της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων που, με ε ν τ ο λ ή του προϊσταμένου της και με σκοπό την ανακάλυψη ή τη σύλληψη προσώπου εμπλεκόμενου σε αξιόποινη πράξη από αυτές που αναφέρονται στον ανωτέρω νόμο, εμφανίζεται ως σ υ μ μ έ τ ο χ ο ς της πράξης.

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος, εκτός από την περίπτωση της παρ. 1 στοιχ. β' του

προηγούμενου άρθρου, παρέσχε με πρόθεση σε άλλον οποιαδήποτε συνδρομή πριν από την τέλεση ή κατά την τέλεση της άδικης πράξης που διέπραξε, τιμωρείται ως συνεργός με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83).

2. Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 42 εφαρμόζεται αναλόγως και εδώ.

3. Ως προς τα ππαίσματα, η συνέργεια τιμωρείται μόνο στις περιπτώσεις που ο νόμος το ορίζει ειδικά.

Άρθρο: 48

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Τίτλος Άρθρου

Γενική Διάταξη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ, ΑΞΙΟΠΟΙΝΟ

Σχόλια

*** Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 2713/1999 περί Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλων διατάξεων (Α' 89/30.4.1990), *δ ε ν* είναι άδικη η πράξη αστυνομικού της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων που, με *ε ν τ ο λ ή* του προϊσταμένου της και με σκοπό την ανακάλυψη ή τη σύλληψη προσώπου εμπλεκόμενου σε αξιόποινη πράξη από αυτές που αναφέρονται στον ανωτέρω νόμο, εμφανίζεται ως *σ υ μ μ έ τ ο χ ο ς* της πράξης.

Κείμενο Άρθρου

Το αξιόποινο των συμμετόχων κατά τα άρθρα 46 και 47 είναι ανεξάρτητο από το αξιόποινο εκείνου που τέλεσε την πράξη.

Άρθρο: 49

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ Η ΣΧΕΣΕΙΣ

Τίτλος Άρθρου

Ιδιαίτερες ιδιότητες ή σχέσεις

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ, ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ Η ΣΧΕΣΕΙΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά από την παρένθεση (άρθρο 83) της παρ. 1 του παρόντος τίθεται άνω τελεία. Επειδή, όμως, το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, προτιμήσαμε κατ' ανάγκη την τελεία.*** Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 2713/1999 περί Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλων διατάξεων (Α' 89/30.4.1990), *δ ε ν* είναι άδικη η πράξη αστυνομικού της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων που, με *ε ν τ ο λ ή* του προϊσταμένου της και με σκοπό την ανακάλυψη ή τη σύλληψη προσώπου εμπλεκόμενου σε αξιόποινη πράξη από αυτές που αναφέρονται στον ανωτέρω νόμο, εμφανίζεται ως *σ υ μ μ έ τ ο χ ο ς* της πράξης.

Κείμενο Άρθρου

1. Οπου ο νόμος, για να είναι μια πράξη αξιόποινη, απαιτεί ιδιαίτερες ιδιότητες ή σχέσεις, αν αυτές υπάρχουν μόνο στο δράστη, τότε αυτοί που είναι συμμετοχοί κατά το άρθρο 46 παρ. 1 μπορούν να τιμωρηθούν με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83)*. Αν όμως υπάρχουν μόνο σ' αυτούς που είναι συμμετοχοί κατά τα άρθρα 46 παρ. 1 και 47, τότε οι τελευταίοι τιμωρούνται ως αυτουργοί και ο δράστης ως συνεργός.

2. Οι ιδιαίτερες ιδιότητες ή σχέσεις ή άλλες περιστάσεις που επιτείνουν, μειώνουν ή αποκλείουν την ποινή λαμβάνονται υπόψη μόνο για εκείνον το συμμετοχο στο οποίο υπάρχουν.

Άρθρο: 50

Ημ/νία: 25.04.1994

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Τίτλος Αρθρου

Θανατική ποινή

Σχόλια

*** Προ της καταργήσεώς του το άρθρο αυτό είχε ως εξής: "Στην εκτέλεση της θανατικής ποινής παρעורίσκονται μόνο οι αρχές που τους έχει ανατεθεί η εκτέλεση". Σημειώνεται ότι η θανατική ποινή είχε ήδη καταργηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 2172/1993 (Α' 207/26.12.1993), σύμφωνα με την οποία: "Η ποινή του θανάτου κ α τ α ρ γ ε ί τ α ι. Οπου στις κείμενες διατάξεις προβλέπεται για ορισμένη αξιόποινη πράξη αποκλειστικώς η ποινή του θανάτου, νοείται ότι αππειλείται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Αν η ποινή του θανάτου προβλέπεται διαζευκτικώς με άλλη ποινή, νοείται ότι αππειλείται μόνο η τελευταία".

Κείμενο Αρθρου

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΟΙΝΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ, ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

Ι. ΚΥΡΙΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

[Το παρόν άρθρο καταργήθηκε με την περ. β) της παρ. 12 του άρθρου 1 του ν.

2207/94 (Α' 65/ 25.4.94)]. *** (βλ. σχόλια)

Αρθρο: 51

Ημ/νία: 21.10.2003

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΟΙΝΕΣ ΚΥΡΙΕΣ

Τίτλος Αρθρου

Ποινές στερητικές της ελευθερίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΚΥΡΙΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΠΟΙΝΕΣ ΣΤΕΡΗΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΚΑΘΕΙΡΞΗ, ΦΥΛΑΚΙΣΗ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ, ΚΡΑΤΗΣΗ, ΠΡΟΣΚΑΙΡΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΡΟΝΟΥ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ

Σχόλια

- Η παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3189/2003 (Α' 243/21.10.2003).

Κείμενο Αρθρου

"1. Ποινές στερητικές της ελευθερίας είναι η κάθειρξη, η φυλάκιση, ο περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων, ο περιορισμός σε ψυχιατρικό κατάστημα και η κράτηση."

2. Για τις πρόσκαιρες ποινές στερητικής της ελευθερίας, η ημέρα υπολογίζεται σε 24 ώρες, η εβδομάδα σε επτά ημέρες, ο μήνας και το έτος σύμφωνα με το ημερολόγιο που ισχύει.

3. Ο χρόνος της ποινής επιμετράται πάντοτε σε πλήρεις ημέρες, εβδομάδες, μήνες και έτη.

Αρθρο: 52

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΑΘΕΙΡΞΗ

Τίτλος Αρθρου

Κάθειρξη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΚΥΡΙΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΙΣΟΒΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΑΙΡΗ ΚΑΘΕΙΡΞΗ, ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Κείμενο Αρθρου

1. Η ποινή της κάθειρξης είναι ισόβια ή πρόσκαιρη και εκτελείται σε καταστήματα ή τμήματα καταστημάτων που προορίζονται αποκλειστικά γι' αυτήν.
2. Όταν ο νόμος δεν ορίζει ρητά ότι η επιβαλλόμενη κάθειρξη είναι ισόβια, αυτή είναι πρόσκαιρη.
3. Η διάρκεια της πρόσκαιρης κάθειρξης δεν υπερβαίνει τα είκοσι έτη ούτε είναι μικρότερη από πέντε έτη, με την επιφύλαξη των ορισμών του άρθρου 91 για την αόριστη κάθειρξη.

Άρθρο: 53**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΦΥΛΑΚΙΣΗ**Τίτλος Άρθρου**

Φυλάκιση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΚΥΡΙΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΦΥΛΑΚΙΣΗ, ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Σχόλια

*** προσοχή: σύμφωνα με τις παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 16 του ν. 3727/2008 (Α' 257/18.12.2008), η περιοριστική της ελευθερίας ποινή, η οποία δ ε ν υπερβαίνει τα πέντε έτη και κατά την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου (18.12.2008) έχει καταγνωσθεί α μ ε τ α κ λ ή τ ω ς ή καθίσταται α μ ε τ ά κ λ η τ η εντός έ ξ ι μηνών, μ ε τ α τ ρ έ π ε τ α ι, με αίτηση του καταδικασθέντος, σε χ ρ η μ α τ ι κ ή. Η αίτηση υποβάλλεται εντός έ ξ ι μηνών στο δικαστήριο που εξέδωσε την καταδικαστική απόφαση και γίνεται δεκτή ε κ τ ό ς εάν, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, το δικαστήριο κρίνει, από την εν γένει συμπεριφορά του καταδικασθέντος, τη βαρύτητα του εγκλήματος και την προσωπικότητά του, ότι η μετατροπή δ ε ν αρκεί για να αποτρέψει τον δράστη από την τέλεση άλλων, ανάλογης βαρύτητας, αξιόποινων πράξεων. Οι ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται και για τα εγκλήματα που προβλέπονται στην παράγραφο 11 του άρθρου 82 του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια), καθώς και για τις ήδη συγχωνευθείσες ποινές, από τις οποίες η βαρύτερη δ ε ν υπερβαίνει τα πέντε έτη φυλάκισης. Το ελάχιστο ποσό της ανωτέρω μετατροπής ορίζεται, για κάθε ημέρα φυλάκισης, σε τρία (3) ευρώ. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 82 του παρόντος Κώδικα (βλ. σχετικά) και της 50492/2008 (ΦΕΚ 1112 Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης (βλ. σχετικά). Η κατά τα προηγούμενα μετατραπείσα περιοριστική της ελευθερίας ποινή μ π ο ρ ε ί να μετατρέπεται π ε ρ α ι τ έ ρ ω, με την ίδια ή μεταγενέστερη απόφαση του δικαστηρίου που αποφάσισε τη μετατροπή, σε ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας, αν το ζητεί ή το αποδέχεται εκείνος που καταδικάσθηκε και εφόσον η παροχή τέτοιας εργασίας από τον συγκεκριμένο καταδικασμένο είναι ε φ ι κ τ ή .

Κείμενο Άρθρου

Η διάρκεια της φυλάκισης δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη, ούτε είναι μικρότερη από δέκα ημέρες. *** (βλ. σχόλια)

Άρθρο: 54**Ημ/νία:** 27.04.2015**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ**Τίτλος Άρθρου**

"Περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΚΥΡΙΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΦΗΒΩΝ ΣΕ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Σχόλια

*** Αντικατασταθέν αρχικά με το άρθρο 1 του ν. 3860/2010 (Α' 111/12.7.2010), το ΠΑΡΟΝ άρθρο τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ εκ νέου με το άρθρο 2 του ν. 4322/2015 (Α' 42/27.4.2015).

Κείμενο Άρθρου

«Η διάρκεια του περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ούτε είναι μικρότερη από έξι (6) μήνες, αν για την πράξη που τελέστηκε ο νόμος απειλεί κάθειρξη μέχρι δέκα (10) έτη. Αν η απειλούμενη ποινή είναι ισόβια κάθειρξη ή πρόσκαιρη μεγαλύτερη αυτής του

προηγούμενου εδαφίου, η διάρκεια του περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη ούτε είναι μικρότερη από δύο (2).»

Άρθρο: 55**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΚΡΑΤΗΣΗ**Τίτλος Άρθρου**

Κράτηση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΚΥΡΙΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΚΡΑΤΗΣΗ, ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Κείμενο Άρθρου

Η διάρκεια της κράτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα μήνα ούτε να είναι συντομότερη από μία ημέρα, αν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις. Εκτελείται σε ιδιαίτερα τμήματα των φυλακών, ή, αν τέτοια δεν υπάρχουν, στα αστυνομικά κρατητήρια.

Άρθρο: 56**Ημ/νία:** 24.12.2015**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΟΙΝΩΝ**Τίτλος Άρθρου**

Τρόπος εκτέλεσης ποινών και μέτρων ασφάλειας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΚΥΡΙΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Σχόλια

*** Το ΠΑΡΟΝ άρθρο τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με το άρθρο 3 του ν. 4322/2015 (Α' 42/27.4.2015). - Οι παρ. 2 και 3 του παρόντος τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 20 του ν. 4356/2015 ΦΕΚ Α 181/24.12.2015.

Κείμενο Άρθρου

«1. Με ιδιαίτερους νόμους κανονίζεται ο τρόπος εκτέλεσης των ποινών, που προβλέπουν τα άρθρα 38 και 51 - 55, καθώς επίσης και των μέτρων ασφάλειας που προβλέπουν τα άρθρα 69-72.

«2. Εκείνος που έχει υπερβεί το εβδομηκοστό πέμπτο (75ο) έτος της ηλικίας του εκτίει την ποινή ή το υπόλοιπο ποινής φυλάκισης ή κάθειρξης έως δέκα (10) έτη που του επιβλήθηκε στην κατοικία του, εκτός αν με ειδική αιτιολογία κριθεί ότι η έκτισή της σε κατάστημα κράτησης είναι απολύτως αναγκαία για να αποτραπεί από την τέλεση άλλων αντίστοιχης βαρύτητας εγκλημάτων. Τα παραπάνω ισχύουν και για καταδικασθείσα μητέρα που έχει την επιμέλεια ανήλικου τέκνου της μέχρι αυτό να συμπληρώσει την ηλικία των 8 ετών. Στην τελευταία περίπτωση, λαμβάνεται ιδίως υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του ανήλικου. Εάν οι προϋποθέσεις της παρούσας παραγράφου υπάρχουν κατά την εκδίκαση της υπόθεσης, αποφασίζει το δικαστήριο που επιβάλλει την ποινή. Σε κάθε άλλη περίπτωση, αποφασίζει το συμβούλιο πλημμελειοδικών μετά από αίτηση του καταδικασμένου.

3. Οι εκτίοντες ποινή στην κατοικία τους δύνανται να λαμβάνουν άδεια εξόδου από αυτήν από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης για λόγους εκπαίδευσης, εργασίας ή νοσηλείας. Οι ίδιοι υποχρεούνται να εμφανίζονται το πρώτο πενήνήμερο κάθε μήνα στο αστυνομικό τμήμα του τόπου κατοικίας τους. Αν παραλείψουν την υποχρέωσή τους αυτή, ο εισαγγελέας έκτισης της ποινής, εκτιμώντας τη συχνότητα των παραλείψεων και τους λόγους στους οποίους οφείλονται, μπορεί: α) να προβαίνει σε συστάσεις, β) να διατάξει την έκτιση μέρους της ποινής τους που δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα (1) μήνα στο κατάστημα κράτησης ή γ) να διατάξει την έκτιση της ποινής τους στο κατάστημα κράτησης. Η διάταξη του άρθρου 105 έχει και εδώ ανάλογη εφαρμογή.»

Άρθρο: 57

Ημ/νία: 12.09.2001

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

Τίτλος Αρθρου

Χρηματικές ποινές

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΚΥΡΙΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΙΝΗ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθ. 1 του ν. 2145/1993 (Α' 88/28.5.1993). - Η μετατροπή των δραχμικών ποσών σε ΕΥΡΩ έγινε με την παρ. 1 του άρθ. 3, σε συνδυασμό με τα άρθρα 4 και 5, του ν. 2943/2001 (Α' 203/12.9.2001).

Κείμενο Αρθρου

Αν δεν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις, η χρηματική ποινή δεν μπορεί να είναι κατώτερη από "εκατόν πενήντα (150) ΕΥΡΩ" [50.000 δρχ.] ούτε ανώτερη από "δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ΕΥΡΩ" [5.000.000 δρχ.] και το πρόστιμο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από "είκοσι εννέα (29) ΕΥΡΩ" [10.000 δρχ.] ούτε ανώτερο από "πεντακόσια ενενήντα (590) ΕΥΡΩ" [200.000 δρχ.].

Άρθρο: 58

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΙΝΩΝ ΘΑΝΟΝΤΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Απόσβεση των ποινών σε χρήμα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΚΥΡΙΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΙΝΗ, ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΛΟΓΩ ΘΑΝΑΤΟΥ

Σχόλια

* ορθότερον: καταδικασθέντος ** Στο κείμενο του νόμου, μετά από τη λέξη "πρόστιμα" τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε τη τελεία ως μοναδική επιλογή.

Κείμενο Αρθρου

Με το θάνατο του καταδικασμένου* διαγράφονται οι χρηματικές ποινές και τα πρόστιμα.** Σε καμιά περίπτωση δεν εκτελούνται εναντίον των κληρονόμων του.

Άρθρο: 59

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Αυτοδίκαιη αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΕΠΙ ΘΑΝΑΤΙΚΗΣ ΠΟΙΝΗΣ Ή ΙΣΟΒΙΑΣ Ή ΑΟΡΙΣΤΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΚΑΘΕΙΡΞΗ, ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Σχόλια

* ορθότερον: καταδικασθέντος

Κείμενο Αρθρου

II. ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

1. Η καταδίκη σε θανατική ποινή ή σε ισόβια κάθειρξη συνεπάγεται αυτοδικαίως τη διαρκή αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων του καταδικασμένου*.

2. Η καταδίκη σε κάθειρξη αόριστης διάρκειας σύμφωνα με το άρθρο 90 και επ. συνεπάγεται αυτοδικαίως τη δεκαετή αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων.

Άρθρο: 60

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Αποστέρηση σε περίπτωση καταδίκης σε πρόσκαιρη κάθειρξη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΠΙ ΠΡΟΣΚΑΙΡΗΣ ΚΑΘΕΙΡΞΗΣ, ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Κείμενο Άρθρου

Στις καταδίκες σε πρόσκαιρη κάθειρξη επιβάλλεται και πρόσκαιρη αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων για δύο έως δέκα έτη.

Άρθρο: 61

Ημ/νία: 10.09.2014

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Αποστέρηση σε περίπτωση καταδίκης σε φυλάκιση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΠΙ ΦΥΛΑΚΙΣΗΣ, ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Σχόλια

- Η εντός " " τελευταία φράση του στοιχείου β) του παρόντος ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 4285/2014 (Α' 191/10.9.2014).

Κείμενο Άρθρου

Όταν ο δράστης καταδικάζεται σε φυλάκιση, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που προβλέπει ειδικά ο νόμος, επιβάλλεται και αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων για ένα έως πέντε έτη αν:

α) η ποινή που επιβλήθηκε είναι τουλάχιστον ενός έτους και β) η πράξη που έχει τελεσθεί φανερώνει από τα αίτια, το είδος, τον τρόπο εκτέλεσής της και όλες τις άλλες περιστάσεις ηθική διαστροφή του χαρακτήρα του δράστη «ή συντρέχει περίπτωση του άρθρου 81Α ΠΚ».

Άρθρο: 62

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Αποστέρηση σε περίπτωση καταδίκης σε περιορισμό σε ψυχιατρικό κατάσταση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΕΠΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΣΕ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τον αριθμό "60", τίθεται άνω τελεία. Για λόγους, όμως, τεχνικούς, το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, γι' αυτό και επιλέξαμε την τελεία.

Κείμενο Άρθρου

Όταν ο δράστης καταδικάζεται σε περιορισμό σε ψυχιατρικό κατάστημα βάσει του άρθρου 38, αν η πράξη είναι κακούργημα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 60.* Αν η πράξη είναι πλημμέλημα, οι διατάξεις των άρθρων 61 και 64.

Άρθρο: 63

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Αποτέλεσμα της αποστέρησης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά από κάθε περίπτωση του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, το κόμμα υπήρξε η μόνη μας επιλογή.** Από αβλεψία του νομοθέτη τέθηκε κατά τη μεταγλώττιση η λέξη "άρθρου" (βλ. διόρθωση σφαλμάτων, Α' 82/20.6.1986, αρ. 2).

Κείμενο Άρθρου

Η αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων έχει ως συνέπεια ότι εκείνος που καταδικάστηκε: 1) χάνει οριστικά τα αιρετά δημόσια, δημοτικά ή κοινοτικά αξιώματά του, τις δημόσιες, δημοτικές ή κοινοτικές θέσεις που κατείχε, κάθε βαθμό του στο στρατό, την ιδιότητα του δικηγόρου, καθώς επίσης και τις επίτιμες θέσεις και τα παράσημα,* 2) δεν μπορεί να αποκτήσει τα παραπάνω, είτε διαρκώς, στην περίπτωση της παρ. 1 του άρθρου 59, είτε κατά το χρόνο που ορίζει ο νόμος ή η απόφαση, στην περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 59 και στις περιπτώσεις των άρθρων 60, 61 και 62,* 3) δεν μπορεί, κατά τη διάκριση του προηγούμενου αριθμού** α) να ψηφίζει και να εκλέγεται στις πολιτικές, δημοτικές ή κοινοτικές εκλογές,* β) να αποτελεί μέλος των ορκωτών δικαστηρίων και να διορίζεται πραγματογνώμονας από οποιαδήποτε δημόσια αρχή.

Άρθρο: 64

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Μερική αποστέρηση σε περίπτωση φυλάκισης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΠΙ ΦΥΛΑΚΙΣΗΣ

Κείμενο Άρθρου

Σε περίπτωση φυλάκισης το δικαστήριο μπορεί εφόσον υπάρχουν οι όροι του άρθρου 61 να επιβάλει μερική αποστέρηση ορισμένων από τα δικαιώματα που αναφέρονται στο άρθρο 63, αν από το είδος της πράξης και τις λοιπές περιστάσεις αποκλείεται το ενδεχόμενο να γίνει κατάχρηση των δικαιωμάτων που διατηρούνται.

Άρθρο: 65

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Υπολογισμός του χρόνου της αποστέρησης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ**Σχόλια**

* Στο κείμενο του νόμου, μετά από τις λέξεις " αμετάκλητη" της παρ. 1 και "φυλακές" της παρ. 2 του παρόντος τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε αναγκαστικά την τελεία.

Κείμενο Άρθρου

1. Το αποτέλεσμα της ολικής ή μερικής αποστέρησης των πολιτικών δικαιωμάτων αρχίζει μόλις η απόφαση γίνει αμετάκλητη.* Η διάρκεια της υπολογίζεται από την επόμενη της ημέρας κατά την οποία συμπληρώθηκε η έκτιση ή παραγράφηκε ή χαρίστηκε η στερητική της ελευθερίας ποινή, μαζί με την οποία είχε επιβληθεί η αποστέρηση.

2. Στην περίπτωση του άρθρου 105 παρ. 1 και 2, η διάρκεια υπολογίζεται από την επόμενη της προσωρινής απόλυσης από τις φυλακές.* Στις περιπτώσεις των άρθρων 71 και 72 από την επόμενη της απόλυσης του καταδίκου από το κατάστημα στο οποίο βρισκόταν.

Άρθρο: 66**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**Τίτλος Άρθρου**

Αποκατάσταση

Λήμματα**ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ****Σχόλια**

* Στο κείμενο του νόμου, μετά από τη φράση "πέντε έτη" του δευτέρου εδαφίου του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Για λόγους, όμως, τεχνικούς, το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, γι' αυτό και επιλέξαμε την τελεία ως μόνη επιλογή. ** "εφ' όσον", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.

Κείμενο Άρθρου

1. Οποιος αποστερήθηκε τα πολιτικά δικαιώματα κατά τα άρθρα 59 - 65 μπορεί με αίτησή του να αποκατασταθεί σ' αυτά από το δικαστήριο. Η αποκατάσταση, όταν η καταδίκη αφορά κάθειρξη ή θανατική ποινή που μετατράπηκε σε ποινή στερητική της ελευθερίας, μπορεί να γίνει μετά πέντε έτη.* Όταν αφορά φυλάκιση, μετά τρία έτη από τότε που εκτίθηκε, χαρίστηκε ή παραγράφηκε η ποινή ή, στις περιπτώσεις των άρθρων 71 και 72, από τότε που εκτίθηκε ή παραγράφηκε το μέτρο ασφάλειας. Για να χορηγηθεί η αποκατάσταση πρέπει να βεβαιωθεί ότι στο διάστημα αυτό ο αιτών έζησε έντιμη ζωή και εκπλήρωσε όσο** μπορούσε τις υποχρεώσεις που προέκυψαν από το έγκλημα και βεβαιώθηκαν δικαστικά. Αν η αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων που προβλέπει το άρθρο 11 παρ. 1 επιβλήθηκε μετά την έκτιση ή την άφεση λόγω χάρις ή την παραγραφή της ποινής, η αποκατάσταση μπορεί να γίνει μετά τρία έτη από την ημέρα που έγινε αμετάκλητη η απόφαση του πλημμελειοδικείου η οποία είχε απαγγείλει την αποστέρηση.

2. Στην περίπτωση καταδίκης σε περιορισμό σε ψυχιατρικό κατάστημα η αποκατάσταση που προβλέπει η παρ. 1 μπορεί να χορηγηθεί μετά πέντε έτη, αν η πράξη είναι κακούργημα και μετά τρία έτη αν η πράξη είναι πλημμέλημα.

3. Αν

η αίτηση για αποκατάσταση απορριφθεί, δεν μπορεί να επαναληφθεί πριν περάσουν δύο έτη.

4. Η διαδικασία με την οποία χορηγείται η αποκατάσταση ρυθμίζεται στην ποινική δικονομία.

Άρθρο: 67**Ημ/νία:** 12.06.2014**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ (ΠΟΙΝΕΣ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ)

Τίτλος Αρθρου

Απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Σχόλια

- Τα εντός " " εδ. της παρ. 1 ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΑΝ με το άρθρο 4 του ν. 4267/2014 (Α' 137/12.6.2014).

Κείμενο Αρθρου

1. Αν ο υπαίτιος διέπραξε κακούργημα ή πλημμέλημα με βαριά παράβαση των καθηκόντων του επαγγέλματός του, για την άσκηση του οποίου απαιτείται ειδική άδεια της αρχής, και εφόσον του επιβλήθηκε ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον τριών μηνών, το δικαστήριο μπορεί να απαγγείλει και ανικανότητα για άσκηση του επαγγέλματος αυτού για χρονικό διάστημα ενός μέχρι πέντε ετών. Η ανικανότητα αυτή συνεπάγεται την οριστική ανάκληση της άδειας που είχε δοθεί.

«Σε περίπτωση καταδίκης για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη των άρθρων 336, 338 παράγραφος 1, 339, 342 παράγραφοι 1 και 2, 348Α, 348Β, 348Γ, 349, 351, 351Α που τελέσθηκε σε βάρος ανηλίκου, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει στον καταδικασμένο την απαγόρευση άσκησης της επαγγελματικής του δραστηριότητας, εφόσον αυτή περιλαμβάνει τακτικές επαφές με ανηλίκους, για χρονικό διάστημα ενός μέχρι πέντε ετών. Σε περίπτωση δεύτερης καταδίκης για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη του προηγούμενου εδαφίου, το δικαστήριο επιβάλλει υποχρεωτικά μόνιμη απαγόρευση επαγγελματικής δραστηριότητας που έχει τα αναφερόμενα στο εδάφιο αυτό χαρακτηριστικά.»

2. Η διάταξη του άρθρου 65 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση.

Άρθρο: 68**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ (ΠΟΙΝΕΣ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ)**Τίτλος Αρθρου**

Δημοσίευση της καταδικαστικής απόφασης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Κείμενο Αρθρου

1. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη δημοσίευση της καταδικαστικής απόφασης, αν το επιβάλλει το δημόσιο συμφέρον.

2. Στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος μπορεί να διαταχθεί η δημοσίευση της καταδικαστικής απόφασης ύστερα από αίτηση του παθόντος, και της αθωωτικής ύστερα από αίτηση εκείνου που αθωώθηκε, αν το δικαστήριο κρίνει ότι ο αιτών έχει νόμιμο συμφέρον.

3. Στην ίδια απόφαση ορίζεται ο τρόπος της δημοσίευσης και η υποχρέωση καταβολής της δαπάνης γι' αυτήν.

Άρθρο: 69**Ημ/νία:** 22.12.2017**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΕ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ**Τίτλος Αρθρου**

«Μέτρα θεραπείας ατόμων που απαλλάσσονται από την ποινή λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ, ΦΥΛΑΞΗ ΑΚΑΤΑΛΟΓΙΣΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Σχόλια

- Το ΠΑΡΟΝ άρθρο τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με το άρθρο 1 του ν. 4509/2017 (Α' 201/22.12.2017).

Κείμενο Αρθρου

1. Αν κάποιος που τέλεσε αξιόποινη πράξη, η οποία απειλείται με ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός (1) έτους, απαλλάχθηκε από την ποινή λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής (άρθρο 34), το δικαστήριο διατάσσει κατάλληλο για τη θεραπεία του μέτρο, εφόσον κρίνει ότι, εξαιτίας της κατάστασής του, υπάρχει κατά το χρόνο έκδοσης της απόφασης κίνδυνος, αν αφεθεί ελεύθερος, να τελέσει και άλλα τουλάχιστον ανάλογης βαρύτητας εγκλήματα. Η διάταξη της απόφασης που αφορά το θεραπευτικό μέτρο εκτελείται με φροντίδα της εισαγγελικής αρχής.
2. Η παράγραφος 1 ισχύει για όλα τα εγκλήματα κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας που απειλούνται με ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Δεν ισχύει για τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας και της περιουσίας που δεν εμπεριέχουν χρήση βίας ή απειλή βίας.
3. Κατάλληλα θεραπευτικά μέτρα είναι: (α) η νοσηλεία σε ειδικό τμήμα δημόσιου ψυχιατρικού ή γενικού νοσοκομείου, (β) η νοσηλεία σε ψυχιατρικό τμήμα δημόσιου ψυχιατρικού ή γενικού νοσοκομείου και (γ) η υποχρεωτική θεραπεία και ψυχιατρική παρακολούθηση κατά τακτά χρονικά διαστήματα σε κατάλληλη εξωνοσοκομειακή Μονάδα Ψυχικής Υγείας ή εξωτερικά ιατρεία δημόσιου ψυχιατρικού ή γενικού νοσοκομείου.
4. Οι προϋποθέσεις επιβολής του μέτρου βεβαιώνονται με μία τουλάχιστον πραγματογνωμοσύνη που διενεργείται αμέσως μετά τη σύλληψη και με άλλη μία τουλάχιστον πραγματογνωμοσύνη που διενεργείται όσο το δυνατό πλησιέστερα προς τη δικάσιμο, με μέριμνα του εισαγγελέα του δικαστηρίου στο οποίο εισάγεται προς εκδίκαση η υπόθεση. Οι πραγματογνωμοσύνες διενεργούνται από πραγματογνώμονα που επιλέγεται, κατά προτίμηση, από τον κατάλογο που τηρείται στο οικείο Πρωτοδικείο. Στις πραγματογνωμοσύνες προτείνεται και το τυχόν κατάλληλο μέτρο θεραπείας.»

Αρθρο: 70

Ημ/νία: 22.12.2017

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΕ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Τίτλος Αρθρου

«Διάρκεια του θεραπευτικού μέτρου

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ, ΦΥΛΑΞΗ ΑΚΑΤΑΛΟΓΙΣΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ, ΑΠΟΛΥΣΗ

Σχόλια

- Το ΠΑΡΟΝ άρθρο τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με το άρθρο 2 του ν. 4509/2017 (Α' 201/22.12.2017).

Κείμενο Αρθρου

1. Στην απόφαση που διατάσσει το θεραπευτικό μέτρο ορίζεται ο μέγιστος χρόνος της διάρκειάς του, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη για τα πλημμελήματα και τα πέντε (5) έτη για τα κακουρήματα. Ένα (1) μήνα τουλάχιστον πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου αυτού, το Τριμελές Πλημμελειοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εκτελείται το θεραπευτικό μέτρο, μπορεί, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, να διατάξει την παράταση του μέτρου ή την αντικατάστασή του με άλλο για τον ίδιο κατά ανώτατο όριο χρόνο, εφόσον τούτο επιβάλλεται για τις ανάγκες της θεραπείας και εξακολουθούν να υπάρχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 69. Πριν από την έκδοση της απόφασης, το δικαστήριο καλεί τον θεραπευόμενο και τον συνήγορό του, καθώς και τη διεύθυνση της μονάδας όπου εκτελείται το μέτρο, να διατυπώσουν τις απόψεις τους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η παράταση του χρόνου διάρκειας του θεραπευτικού μέτρου πέραν των ανωτάτων χρονικών ορίων, με τη διαδικασία και για τους λόγους που προβλέπονται στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο, εφόσον για την ύπαρξη των λόγων και την ανάγκη παράτασης του χρόνου διάρκειας του μέτρου υφίσταται η σύμφωνη γνώμη του θεράποντος ψυχιάτρου του θεραπευόμενου και του επιστημονικού διευθυντή της μονάδας θεραπείας. Ο συνολικός χρόνος διάρκειας του θεραπευτικού μέτρου δεν μπορεί να υπερβαίνει τη χρονική διάρκεια του ανώτατου ορίου της ποινής που προβλέπεται στο νόμο για την πράξη που τέλεσε ο θεραπευόμενος.

2. Το ίδιο δικαστήριο, κάθε έτος, τηρώντας την ίδια διαδικασία, αποφασίζει αν το θεραπευτικό μέτρο που έχει επιβληθεί πρέπει να εξακολουθήσει ή να αντικατασταθεί με άλλο. Μπορεί όμως και οποτεδήποτε, με αίτηση του εισαγγελέα, του θεραπευόμενου ή της διεύθυνσης της μονάδας όπου εκτελείται το μέτρο, μετά από εισήγηση του θεράποντος ιατρού, να διατάξει την άρση ή την

αντικατάστασή του. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, απαιτείται να υπάρχει στην απόφαση ειδική αιτιολογία ως προς την ανάγκη διατήρησης του θεραπευτικού μέτρου. Νέα αίτηση μπορεί να υποβληθεί μετά την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από την απόρριψη της προηγούμενης.

3. Στη διαδικασία ενώπιον του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου του παρόντος άρθρου, καθώς και ενώπιον του Εφετείου σε περίπτωση άσκησης έφεσης, αν ο θεραπευόμενος δεν έχει συνήγορο, διορίζεται συνήγορος αυτεπαγγέλτως, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 340 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.».

Άρθρο: 70Α**Ημ/νία: 22.12.2017****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΕ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ****Τίτλος Άρθρου**

«Μέτρα θεραπείας ατόμων μειωμένου καταλογισμού λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής

Σχόλια

- Το ΠΑΡΟΝ άρθρο ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με το άρθρο 3 του ν. 4509/2017 (Α' 201/22.12.2017).

Κείμενο Άρθρου

1. Αν κάποιος τέλεσε αξιόποινη πράξη λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής που μειώνει σημαντικά τον καταλογισμό του (άρθρο 36 παράγραφος 1) και η πράξη του απειλείται με ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός (1) έτους, το δικαστήριο, εκτός από την επιβολή μειωμένης ποινής (άρθρο 83), διατάσσει την εισαγωγή του σε ψυχιατρικό παράρτημα καταστήματος κράτησης ή, σε περίπτωση αναστολής εκτέλεσης της ποινής του, τα θεραπευτικά μέτρα της παραγράφου 3 του άρθρου 69, εφόσον κρίνει ότι συντρέχει ο κίνδυνος της παραγράφου 1 του άρθρου 69. Οι παράγραφοι 2 και 4 του άρθρου 69 έχουν και στην περίπτωση αυτή εφαρμογή.

2. Η εκτέλεση του μέτρου γίνεται αμέσως μετά από την έκδοση της απόφασης, με φροντίδα της εισαγγελικής αρχής.

3. Το άρθρο 70 εφαρμόζεται αναλόγως. Μετά την ολοκλήρωση του θεραπευτικού μέτρου, ο καταδικασθείς εκτίει την ποινή του, εφόσον δεν έχει ανασταλεί η εκτέλεσή της. Από την ποινή αφαιρείται ο χρόνος νοσηλείας στο ψυχιατρικό παράρτημα καταστήματος κράτησης ή στις μονάδες των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 3 του άρθρου 69. Το Τριμελές Πλημμελειοδικείο του τόπου εκτέλεσης του μέτρου μπορεί όμως να διατάξει τη μη έκτιση της ποινής, αν το έγκλημα για το οποίο επιβλήθηκε είναι πλημμέλημα».

Άρθρο: 71**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΕ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ****Τίτλος Άρθρου**

Εισαγωγή αλκοολικών και τοξικομανών σε θεραπευτικό κατάστημα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ, ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΛΚΟΟΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΞΙΚΟΜΑΝΩΝ ΣΕ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΣΗ

Σχόλια

* ορθότερον: "επακολουθεί μ ε τ ά (την έκτιση της ποινής)", πρβλ. κατωτέρω και εδ. β' της παρ.2 του άρθρου 101 του παρόντος κώδικα (βλ. και σχόλια επόμενου άρθρου).

Κείμενο Άρθρου

1. Αν κάποιος καταδικασθεί: α) για κακούργημα ή πλημμέλημα που ο νόμος το τιμωρεί με ποινή φυλάκισης πάνω από έξι μήνες και που μπορεί ν' αποδοθεί σε κατάχρηση οιοπνευματωδών ποτών ή άλλων ναρκωτικών μέσων, ή

β) για έγκλημα σε κατάσταση υπαίτιας μέθης, κατά το άρθρο 193, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την εισαγωγή του σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα, αν πρόκειται για πρόσωπο που κάνει καθ' έξη κατάχρηση οιοπνευματωδών ποτών ή άλλων ναρκωτικών μέσων.

2. Η εισαγωγή στο θεραπευτικό κατάσταση επακολουθεί* την έκτιση της ποινής και η παραμονή σ' αυτό διαρκεί όσο χρόνο απαιτεί ο σκοπός της, ποτέ όμως περισσότερο από μία διετία. Την απόλυση πριν από την διετία την αποφασίζει το δικαστήριο των πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το κατάστημα με πρόταση της διεύθυνσής του.

Άρθρο: 72

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Παραπομπή σε κατάστημα εργασίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ, ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΣΗ

Σχόλια

* ορθότερον: "επακολουθεί μ ε τ ά (την έκτιση της ποινής)", πρβλ. κατωτέρω και εδ. β' της παρ.2 του άρθρου 101 του παρόντος κώδικα (βλ. και σχόλια προηγούμενου άρθρου).

Κείμενο Άρθρου

1. Αν η πράξη για την οποία κάποιος κηρύχθηκε ένοχος και του επιβλήθηκε φυλάκιση μπορεί να αποδοθεί στη φυγοπονία του ή στη ροπή του για άτακτη ζωή, το δικαστήριο μπορεί, στις περιπτώσεις που ο νόμος ειδικά καθορίζει, να διατάξει, εκτός από την ποινή που του επιβλήθηκε, και την παραπομπή του σε επανορθωτικό κατάστημα εργασίας.
  2. Η εισαγωγή στο κατάστημα εργασίας επακολουθεί* την έκτιση της ποινής. Η διάρκεια της παραμονής σ' αυτό δεν μπορεί να είναι κατώτερη από ένα έτος ούτε ανώτερη από πέντε έτη.
  3. Αφού συμπληρωθεί το ελάχιστο όριο και ακολούθως κάθε έτος το δικαστήριο των πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το κατάστημα αποφασίζει με αίτηση της διεύθυνσής του ή του εισαγγελέα αν ο κρατούμενος πρέπει να απολυθεί.
  4. Αν αυτός που καταδικάστηκε είναι υπότροπος, η παραπομπή του σε επανορθωτικό κατάστημα εργασίας είναι υποχρεωτική.
-

Άρθρο: 73

Ημ/νία: 15.10.2002

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Απαγόρευση διαμονής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ, ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΔΙΑΜΟΝΗΣ, ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Σχόλια

* ορθότερον: "καταδικασθείς".** ορθότερον: "καταδικασθέντα".- Οι εντός " " φράσεις της παρ. 3 του παρόντος προστέθηκαν με την παρ. 8 του άρθρου 11 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002).

Κείμενο Άρθρου

1. Αν το δικαστήριο, εκτιμώντας το είδος της πράξης που τέλεσε ο καταδικασμένος* ή την προσωπικότητά του και τις άλλες περιστάσεις, κρίνει ότι η διαμονή του σε ορισμένους τόπους προκαλεί συγκεκριμένο κίνδυνο για τη δημόσια τάξη, και αν η ποινή που του επιβλήθηκε είναι κάθειρξη ή φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, αλλά για τη φυλάκιση μόνο στις περιπτώσεις που ορίζει ειδικά ο νόμος, το δικαστήριο αυτό μπορεί να καθορίσει τους τόπους στους οποίους η αστυνομική αρχή μπορεί, κατά την παρ. 2, να απαγορεύσει τη διαμονή του για πέντε κατ' ανώτατο όριο έτη, τα οποία αρχίζουν από την ημέρα που η ποινή εκτίθηκε, παραγράφηκε ή χαρίστηκε.
2. Με βάση αυτή την απόφαση η αστυνομική αρχή έχει δικαίωμα, μετά γνωμοδότηση της διεύθυνσης της φυλακής, να απαγορεύσει στον

καταδικασμένο** να διαμένει για όσο χρόνο ορίζεται στην απόφαση σε όλους τους τόπους που αυτή ορίζει ή σε μερικούς μόνο από αυτούς, κατά το χρονικό διάστημα που ορίζεται στην απόφαση.

3. Σε περίπτωση δεύτερης και κάθε άλλης νεότερης καταδίκης για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη κλοπής, απάτης, πλαστογραφίας,

εκβιασμού, "πορνογραφίας ανηλίκων", μαστροπείας, σωματεμπορίας, "ασέλγειας με ανήλικο εναντι αμοιβής", εκμετάλλευσης πόρνης, παράβασης των διατάξεων για τα ναρκωτικά, λαθρεμπορίου, προστασίας του εθνικού νομίσιματος και των αρχαιοτήτων, καθώς και στις περιπτώσεις της παρ. 1 αυτού του άρθρου, το δικαστήριο επιβάλλει στον καταδικασμένο** την υποχρέωση μέσα σε δέκα ημέρες από την έκταση της ποινής του ή την απόλυσή του με οποιονδήποτε τρόπο, να δηλώσει στην αστυνομική αρχή του τόπου της διαμονής του τη διεύθυνση της κατοικίας του και, επί μία τριετία, να γνωστοποιεί κάθε μεταβολή της στην ίδια αρχή. Η διάταξη του άρθρου 182 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση.

Άρθρο: 74

Ημ/νία: 27.04.2015

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΕΛΑΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥ

Τίτλος Άρθρου

Απέλαση αλλοδαπού

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ, ΑΠΕΛΑΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥ

Σχόλια

*** Το ΠΑΡΟΝ άρθρο τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με το άρθρο 4 του ν. 4322/2015 (Α' 42/27.4.2015).

Κείμενο Άρθρου

«1. Με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων που περιλαμβάνονται σε διεθνείς συμβάσεις που έχουν κυρωθεί από τη χώρα, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την απέλαση αλλοδαπού που καταδικάσθηκε σε κάθειρξη, εάν κρίνει ότι η παραμονή του στη χώρα δεν συμβιβάζεται προς τους όρους της κοινωνικής συμβίωσης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως το είδος του εγκλήματος για το οποίο καταδικάσθηκε, το βαθμό της υπαιτιότητας του, τις ειδικές συνθήκες τέλεσης της πράξης, τις συνέπειες αυτής, το χρόνο παραμονής του στο ελληνικό έδαφος, τη νομιμότητα ή μη της παραμονής του, την εν γένει συμπεριφορά, τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την ύπαρξη οικογένειας και γενικότερα το βαθμό ένταξης αυτού στην ελληνική κοινωνία. Αν ο αλλοδαπός κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης ήταν ανήλικος, για την απέλαση του λαμβάνεται υπόψη και η τυχόν νόμιμη εγκατάσταση και παραμονή της οικογένειας του στη χώρα ή στην περίπτωση που η οικογένεια του διαμένει στην αλλοδαπή, ο υφιστάμενος στη χώρα προορισμού σοβαρός κίνδυνος κατά της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας ή της προσωπικής ή γενετήσιας ελευθερίας του. Η απέλαση εκτελείται αμέσως μετά την έκταση της ποινής ή την απόλυση από τις φυλακές. Το ίδιο ισχύει και όταν η απέλαση επιβλήθηκε από το δικαστήριο ως παρεπόμενη ποινή.

2. Το δικαστήριο μπορεί, επίσης, να διατάξει την απέλαση από τη χώρα κάθε αλλοδαπού στον οποίο επιβλήθηκε μέτρο ασφάλειας των άρθρων 69, 71 και 72. Σε αυτή την περίπτωση, η απέλαση μπορεί να διαταχθεί σε αντικατάσταση αυτών των μέτρων.

3. Το δικαστήριο που αποφασίζει την απέλαση του αλλοδαπού δράστη επιβάλλει σε αυτόν απαγόρευση επανεισόδου του στη χώρα, για χρονικό διάστημα έως δέκα (10) ετών. Το συμβούλιο πλημμελειοδικών του τόπου του δικαστηρίου που επέβαλε την απέλαση, μετά από γνώμη της αρμόδιας αστυνομικής αρχής, μπορεί να επιτρέψει την επιστροφή του αλλοδαπού στη χώρα ύστερα από αίτηση του, αφού περάσει μια τριετία από την εκτέλεση της απέλασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο χρονικός περιορισμός του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει σε περίπτωση αλλοδαπού ο οποίος έχει τελέσει γάμο με Έλληνα υπήκοο, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί ο γάμος, καθώς και σε περίπτωση παλινοστούντος ελληνικής καταγωγής. Το συμβούλιο αποφαινεται αμετάκλητα και μπορεί να εξετάσει νέα αίτηση για επιστροφή μόνο μετά την πάροδο ενός (1) έτους από την απόρριψη της προηγούμενης.

4.α. Η απέλαση εκτελείται με ενέργειες των αρμόδιων αστυνομικών αρχών, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία περί αλλοδαπών, καθώς και τους κανόνες του διεθνούς και του ευρωπαϊκού δικαίου. Πέντε (5) μήνες πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου για την υπ' όρον απόλυση του κρατούμενου, ο διευθυντής του καταστήματος κράτησης υποχρεούται να ενημερώσει σχετικά τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης, ώστε ο τελευταίος να παραγγείλει αμέσως στην αρμόδια αστυνομική αρχή τη διερεύνηση του εφικτού της απέλασης και την προετοιμασία για την υλοποίηση

της. Τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου για την υφ' όρον απόλυση, η αρμόδια αστυνομική αρχή αναφέρει, με αιτιολογημένη έκθεση της, στον εισαγγελέα του τόπου κράτησης εάν η απέλαση είναι εφικτή. Σε περίπτωση που η απέλαση είναι εφικτή, εκτελείται αμέσως μετά την υφ' όρον απόλυση ή την έκτιση της ποινής του κρατούμενου. Με αιτιολογημένη διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης, η κράτηση μπορεί να παραταθεί για ένα (1) μήνα μόνο από το χρόνο της υφ' όρον απόλυσης ή έκτισης της ποινής, εφόσον η διαδικασία απέλασης έχει ξεκινήσει και πρόκειται να εκτελεστεί μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα. Μετά την παρέλευση του χρόνου αυτού και εφόσον η απέλαση δεν έχει πραγματοποιηθεί, με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης αναστέλλεται υποχρεωτικά η απέλαση του αλλοδαπού, του επιβάλλονται οι όροι που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 100 ή ορισμένοι από αυτούς και ο κρατούμενος απολύεται αμέσως. β. Σε περίπτωση που ο αλλοδαπός παρεμποδίζει την προετοιμασία της απομάκρυνσης του, αρνούμενος να συνεργαστεί με τις αρχές και να αποκαλύψει τα πραγματικά του στοιχεία, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης μπορεί να παρατείνει την κράτηση του μέχρι και τρεις (3) μήνες από το χρόνο της υφ' όρον απόλυσης ή έκτισης της ποινής. Στην περίπτωση αυτή, όπως και στην περίπτωση α', ο αλλοδαπός παραμένει μέχρι την εκτέλεση της απέλασης του σε ειδικό χώρο του καταστήματος κράτησης ή του θεραπευτικού καταστήματος ή σε ειδικό χώρο των αστυνομικών αρχών που δημιουργούνται για το σκοπό αυτόν, με εντολή του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης. Κατά της εισαγγελικής διάταξης που παρατείνει την κράτηση, ο κρατούμενος μπορεί να υποβάλει προσφυγή, για την οποία αποφαινεται αμετάκλητα ο αρμόδιος εισαγγελέας εφετών μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών. Μετά την παρέλευση του τριμήνου, με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης αναστέλλεται υποχρεωτικά η απέλαση του αλλοδαπού, του επιβάλλονται οι όροι που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 100 ή ορισμένοι από αυτούς και ο κρατούμενος απολύεται αμέσως. γ. Όταν η απέλαση καταστεί εφικτή κατά την αιτιολογημένη γνώμη της αστυνομικής αρχής, η απόφαση αναστολής αυτής ανακαλείται με την ίδια διαδικασία που εκδόθηκε και διατάσσεται η κράτηση του αλλοδαπού για την πραγματοποίηση της απέλασης για χρονικό διάστημα το πολύ δεκαπέντε (15) ημερών.

5. Εάν, σύμφωνα με την αιτιολογημένη έκθεση της αστυνομικής αρχής κατά την περίπτωση α' της παραγράφου 4, η απέλαση δεν είναι εφικτή για οποιονδήποτε λόγο και ιδίως επειδή: α) ο αλλοδαπός είναι ανιθαγενής ή ζητεί διεθνή προστασία ή απολαμβάνει διεθνή προστασία, ή β) δεν λειτουργεί ή δεν συνεργάζεται η προξενική αρχή της χώρας καταγωγής του ή γ) η χώρα του δεν συνιστά ασφαλή προορισμό ή τυχόν επιστροφή συνιστά παραβίαση του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ ή δ) δεν τον δέχεται η χώρα καταγωγής του, τότε, μετά την υφ' όρον απόλυση ή την έκτιση ποινής, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης αναστέλλει υποχρεωτικά με διάταξη του την απέλαση, επιβάλλει τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 100 ή ορισμένους από αυτούς και ο κρατούμενος απολύεται αμέσως. Όταν η απέλαση καταστεί εφικτή, εφαρμόζεται αναλόγως η περίπτωση γ' της προηγούμενης παραγράφου.

6. Αυτός που παραβιάζει τον όρο ή τους όρους που του έχουν επιβληθεί από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών κατά την αναστολή της απέλασης, τιμωρείται με την ποινή του άρθρου 182 παρ. 1.»

Άρθρο: 75**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ****Τίτλος Άρθρου**

Παραγραφή μέτρων ασφάλειας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ, ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

Κείμενο Άρθρου

1. Αν από τότε που έγινε αμετάκλητη η απόφαση με την οποία επιβλήθηκε μέτρο ασφάλειας των άρθρων 69, 71, 72 και 74, περάσει τριετία χωρίς να έχει αρχίσει η εκτέλεση του μέτρου, αυτό δεν μπορεί πια να εκτελεστεί, εκτός αν το δικαστήριο διατάξει διαφορετικά.

2. Την εκτέλεση του μέτρου ασφάλειας κατά την προηγούμενη παράγραφο το δικαστήριο μπορεί να τη διατάξει μόνο, αν ο σκοπός του μέτρου επιβάλλει ακόμη και τότε την εφαρμογή του.

3. Στην προθεσμία των τριών ετών δεν υπολογίζεται ο χρόνος κατά τον οποίο αυτός που υποβλήθηκε σε μέτρο ασφάλειας εκτίει ποινή στερητική της ελευθερίας ή άλλο μέτρο ασφάλειας στερητικό της ελευθερίας.

Άρθρο: 76

Ημ/νία: 23.06.2017

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΗΜΕΥΣΗ (ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ)

Τίτλος Άρθρου

Δήμευση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ, ΔΗΜΕΥΣΗ, ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΔΗΜΕΥΣΗΣ

Σχόλια

- Το ΠΑΡΟΝ άρθρο τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4478/2017 (Α' 91/23.6.2017).

Κείμενο Άρθρου

«1. Αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία που είναι προϊόντα κακουργήματος ή πλημμελήματος το οποίο πηγάζει από δόλο, καθώς και το τίμημά τους, και όσα αποκτήθηκαν με αυτά αμέσως ή εμμέσως, επίσης και αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία που χρησίμευσαν ή προορίζονταν για την εκτέλεση τέτοιας πράξης μπορούν να δημευθούν αν αυτά ανήκουν στον αυτουργό ή σε κάποιον από τους συμμετόχους. Για άλλες αξιόποινες πράξεις δήμευση μπορεί να επιβληθεί μόνο στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ειδικά ο νόμος. Αν τα παραπάνω αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία έχουν αναμειχθεί με περιουσία που αποκτήθηκε από νόμιμες πηγές, η σχετική περιουσία υπόκειται σε δήμευση μέχρι την καθορισμένη αξία των αναμειχθέντων αντικειμένων.

2. Δήμευση δεν επιβάλλεται, όταν το δικαστήριο, αυτεπάγγελα ή μετά από αίτημα διαδίκου ή τρίτου, κρίνει ότι αυτή είναι στη συγκεκριμένη περίπτωση δυσανάλογη, όπως όταν υπάρχει κίνδυνος να αποστερήσει τον καταδικασθέντα ή τρίτο, ιδίως την οικογένειά τους, από πράγμα που εξυπηρετεί τον αναγκαίο βιοπορισμό τους ή να προκαλέσει σε αυτούς υπέρμετρη και ανεπανόρθωτη βλάβη. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ανάλογα περιορισμένη δήμευση ή να επιβάλει χρηματική ποινή, σύμφωνα με την παράγραφο 4.

3. Αν τα αντικείμενα ή τα περιουσιακά στοιχεία της παραγράφου 1 δεν υπάρχουν πλέον ή δεν έχουν βρεθεί, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει δήμευση (αναπληρωματική δήμευση) σε ίσης, κατά το χρόνο έκδοσης της καταδικαστικής απόφασης, αξίας περιουσιακά στοιχεία του δράστη.

4. Αν το δικαστήριο δεν μπορεί να επιβάλει δήμευση στα αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία των προηγούμενων παραγράφων, επειδή αυτά δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν ή ανήκουν εν όλω ή εν μέρει σε τρίτο, στον οποίο δεν μπορεί να επιβληθεί δήμευση, μπορεί να επιβάλει στον δράστη χρηματική ποινή μέχρι του ποσού που αντιστοιχεί στην αξία των αντικειμένων αυτών.

5. Η δήμευση επιβάλλεται σε τρίτο αν τα αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάστηκαν, άμεσα ή έμμεσα, από τον δράστη σε αυτόν ή αν αποκτήθηκαν από αυτόν ή περιήλθαν με άλλο τρόπο σε αυτόν, εφόσον κατά το χρόνο κτήσης των περιουσιακών στοιχείων γνώριζε ότι ενδέχεται να προέρχονται από αξιόποινη πράξη και ότι σκοπός της μεταβίβασής τους ήταν να αποφευχθεί η δήμευση. Η γνώση, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, πρέπει να προκύπτει από το συνδυασμό περισσότερων ειδικά αναφερόμενων στην απόφαση του δικαστηρίου περιστατικών, όπως ιδίως ότι η μεταβίβαση ή η απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου πραγματοποιήθηκε χωρίς αντάλλαγμα ή με αντάλλαγμα σημαντικά κατώτερο από την αγοραία αξία ή από εκείνο που θα προέκυπτε, με βάση τη συνήθη πρακτική στις οικείες βιοτικές σχέσεις. Η δήμευση επιβάλλεται στον τρίτο μόνο εφόσον δεν μπορεί να επιβληθεί σε βάρος του δράστη δήμευση του ανταλλάγματος που έλαβε για τη μεταβίβαση ή αναπληρωματική δήμευση. Όταν ο τρίτος είναι νομικό πρόσωπο, εξετάζεται αν υπήρχε η προβλεπόμενη γνώση σχετικά με την προέλευση των περιουσιακών στοιχείων, σε όποιον έχει εξουσία εκπροσώπησης του ή είναι εξουσιοδοτημένος για τη λήψη αποφάσεων ή για την άσκηση ελέγχου, στο πλαίσιο του νομικού προσώπου ή της επιχείρησης ή σε όποιον ασκεί εν τοις πράγμασι τα καθήκοντα αυτά.

6. Η δήμευση των αντικειμένων της παραγράφου 1 επιβάλλεται υποχρεωτικά σε βάρος του κατόχου τους, έστω και χωρίς την καταδίκη ορισμένου προσώπου για την τελεσθείσα πράξη, αν από τη φύση τους προκύπτει κίνδυνος της δημόσιας τάξης. Η δήμευση εκτελείται και κατά των κληρονόμων, αν η απόφαση έγινε αμετάκλητη ενόσω ζούσε εκείνος κατά του οποίου απαγγέλθηκε η δήμευση. Αν δεν προηγήθηκε καταδίκη ορισμένου προσώπου ή δεν μπορούσε να γίνει δίωξη, τη δήμευση διατάσσει είτε το δικαστήριο που δίκασε την υπόθεση είτε το δικαστήριο των πλημμελειοδικών με πρόταση του εισαγγελέα.

7. Σε κάθε περίπτωση δήμευσης, το δικαστήριο αποφασίζει αν αυτά που δημεύθηκαν, επιβάλλεται να καταστραφούν ή αν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το δημόσιο συμφέρον ή για κοινωνικούς σκοπούς ή για την ικανοποίηση του θύματος.»

Άρθρο: 77**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΘΥΜΑΤΟΣ**Τίτλος Άρθρου**

Προτίμηση πληρωμής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

Σχόλια

* "παθόντος", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.

Κείμενο Άρθρου

IV. ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

Αν κάποιος καταδικάστηκε σε χρηματική ποινή ή πρόστιμο και συγχρόνως σε αποζημίωση του θύματος*, αλλά η περιουσία του δεν είναι αρκετή για να εκπληρώσει και τις δύο αυτές υποχρεώσεις, προτιμάται η πληρωμή της αποζημίωσης.

Άρθρο: 78**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΘΥΜΑΤΟΣ**Τίτλος Άρθρου**

Υπόχρεοι σε πληρωμή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΟΙΝΕΣ, ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ, ΥΠΟΧΡΕΟΙ

Κείμενο Άρθρου

Όσοι καταδικάστηκαν ως αυτουργοί ή συμμετοχοί για την ίδια πράξη είναι εις ολόκληρον υποχρεωμένοι να πληρώσουν την αποζημίωση.

Άρθρο: 79**Ημ/νία:** 05.04.2018**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΕΝΙΚΑ**Τίτλος Άρθρου**

Δικαστική επιμέτρηση της ποινής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΔΡΑΣΤΗ

Σχόλια

* "αφ'ενός μεν", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.** "αφ'ετέρου δε", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.*** ορθότερον: στον κίνδυνο.**** Στο κείμενο του νόμου, μετά από κάθε περίπτωση των παρ. 2 και 3 αντιστοίχως, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, ως προτιμότερο, το κόμμα (,).***** "τέλεση", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας. Στο τέλος της παρ. 3 του παρόντος προστέθηκε το εντός "" εδάφιο με το άρθρο 23 παρ. 1 του ν.3719/2008 ΦΕΚ Α 241/26.11.2008. ===== - Το εντός " " δεύτερο εδ. της περ. δ) της παρ. 3 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 66 του ν. 4139/2013 (Α' 74/20.3.2013).^^^ ΠΡΟΣΟΧΗ: το εντός [ ] τελευταίο εδ. της παρ. 3 του παρόντος ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με την παρ. 1 του άρθρου 10 του . 4285/2014 (Α' 191/10.9.2014). - Η περ. α της παρ. 3 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4531/2018 (Α' 62/5.4.2018).

Κείμενο Άρθρου

ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ

Ι. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

1. Κατά την επιμέτρηση της ποινής στα όρια που διαγράφει ο νόμος το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη: α)* τη βαρύτητα του εγκλήματος που έχει τελεστεί και β)** την προσωπικότητα του εγκληματία.
2. Για την εκτίμηση της βαρύτητας του εγκλήματος το δικαστήριο αποβλέπει: «α) τα αίτια που τον ώθησαν στην εκτέλεση του εγκλήματος, την αφορμή που του δόθηκε και το σκοπό που επιδίωξε. Τα έθιμα και οι παραδόσεις που ακολουθεί ο δράστης, καθώς και η θρησκεία του δεν συνιστούν στοιχεία ικανά να μειώσουν την ποινή»,**** β) στη φύση, στο είδος και στο αντικείμενο του εγκλήματος, καθώς επίσης σε όλες τις περιστάσεις χρόνου, τόπου, μέσων και τρόπου που συνόδευσαν την προπαρασκευή ή την εκτέλεσή του,**** γ) στην ένταση του δόλου ή στο βαθμό της αμέλειας του υπαιτίου.
3. Κατά την εκτίμηση της προσωπικότητας του εγκληματία το δικαστήριο σταθμίζει ιδίως το βαθμό της εγκληματικής διάθεσης που εκδήλωσε ο υπαίτιος κατά την πράξη. Για να τον διαγνώσει με ακρίβεια εξετάζει: α) τα αίτια που τον ώθησαν στην εκτέλεση**** του εγκλήματος, την αφορμή που του δόθηκε και το σκοπό που επιδίωξε,**** β) το χαρακτήρα του και το βαθμό της ανάπτυξής του,**** γ) τις ατομικές και κοινωνικές περιστάσεις και την προηγούμενη ζωή του,**** δ) τη διαγωγή του κατά τη διάρκεια της πράξης και μετά την πράξη, ιδίως τη μετάνοια που επέδειξε και την προθυμία του να επανορθώσει τις συνέπειες της πράξης του. [«Η τέλεση της πράξης από μίσος προκαλούμενο λόγω της φυλής, του χρώματος, της θρησκείας, των γενεαλογικών καταβολών, της εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής ή του σεξουαλικού προσανατολισμού ή της ταυτότητας φύλου του παθόντος συνιστά επιβαρυντική περίπτωση και η ποινή δεν αναστέλλεται.»]^^^ (βλ. σχόλια)
4. Στην απόφαση αναφέρονται ρητά οι λόγοι που δικαιολογούν την κρίση του δικαστηρίου για την ποινή που επέβαλε.

Άρθρο: 80

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗΣ ΠΟΙΝΩΝ ΣΕ ΧΡΗΜΑ

Τίτλος Άρθρου

Επιμέτρηση των ποινών σε χρήμα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

Κείμενο Άρθρου

1. Κατά την επιμέτρηση της χρηματική ποινής και του προστίμου λαμβάνονται υπόψη και οι οικονομικοί όροι τόσο εκείνου που

καταδικάστηκε όσο και των μελών της οικογένειάς του τα οποία συντηρεί.

2. Στις περιπτώσεις που ο νόμος απειλεί διαζευκτικά είτε ποινή στερητική της ελευθερίας είτε χρηματική ποινή ή πρόστιμο, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει και τις δύο ποινές, αν κρίνει ότι μόνο η μία από τις δύο δεν αρκεί για να αποτρέψει τον υπαίτιο από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων.

Άρθρο: 81

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑ ΑΠΟ ΦΙΛΟΚΕΡΔΕΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Εγκλημα από φιλοκέρδεια

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΕΓΚΛΗΜΑ ΑΠΟ ΦΙΛΟΚΕΡΔΕΙΑ

Κείμενο Άρθρου

1. Όταν το έγκλημα πήγασε από αίτια απόκτησης κέρδους, το δικαστήριο μπορεί, μαζί με τη στερητική της ελευθερίας ποινή, να επιβάλει και χρηματική ποινή ή πρόστιμο, έστω και αν ο νόμος δεν προβλέπει

ποινή σε χρήμα για το έγκλημα που τελέστηκε.

2. Στις περιπτώσεις που ο νόμος προβλέπει για το έγκλημα μόνο χρηματική ποινή ή πρόστιμο, το δικαστήριο, αν συντρέχουν τα αίτια της παρ. 1, μπορεί να επιβάλει τέτοια ποινή αυξημένη έως το τριπλάσιο του ανώτατου ορίου της το οποίο προβλέπεται γι' αυτό το έγκλημα.

Άρθρο: 81Α

Ημ/νία: 24.12.2015

Τίτλος Άρθρου

Έγκλημα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 του ν. 4356/2015 ΦΕΚ Α 181/24.12.2015.

Κείμενο Άρθρου

« Εάν από τις περιστάσεις προκύπτει ότι έχει τελεστεί έγκλημα κατά παθόντος, η επιλογή του οποίου έγινε λόγω των χαρακτηριστικών φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής γενεαλογικών καταβολών, θρησκείας, αναπηρίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου το πλαίσιο ποινής διαμορφώνεται ως εξής: α) Στην περίπτωση πλημμελήματος, που τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα (1) έτος, το κατώτερο όριο της ποινής αυξάνεται στους έξι (6) μήνες και το ανώτερο όριο αυτής στα δύο (2) έτη. Στις λοιπές περιπτώσεις πλημμελημάτων το κατώτερο όριο ποινής αυξάνεται κατά ένα (1) έτος. β) Στην περίπτωση κακουργήματος, που το προβλεπόμενο πλαίσιο ποινής ορίζεται σε πέντε (5) έως δέκα (10) έτη, το κατώτερο όριο ποινής αυξάνεται κατά δύο (2) έτη. Στις λοιπές περιπτώσεις κακουργημάτων το κατώτερο όριο ποινής αυξάνεται κατά τρία (3) έτη. γ) Στην περίπτωση εγκλήματος, που τιμωρείται με χρηματική ποινή, το κατώτερο όριο αυτής διπλασιάζεται. Σε περίπτωση μετατροπής της ποινής φυλάκισης που έχει επιβληθεί κατά τα παραπάνω, το ποσό της μετατροπής δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το διπλάσιο του κατώτατου ορίου του προβλεπόμενου ποσού μετατροπής.»

Άρθρο: 82

Ημ/νία: 12.11.2012

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΠΟΙΝΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Μετατροπή των περιοριστικών της ελευθερίας ποινών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΠΟΙΝΩΝ, ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Σχόλια

-Η παρ. 1 του παρόντος αντικαταστάθηκε με παρ. ΙΓ περ. 1 του πρώτου άρθρου του ν. 4093/2012 ΦΕΚ Α 222/12.11.2012. -Με τις περ. 2 και 3 της ίδιας παραγράφου του ίδιου άρθρου και νόμου αντικαταστάθηκαν το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 αντίστοιχα του παρόντος. -Τέλος με την παρ. 4 της παρ. ΙΓ του πρώτου άρθρου του ν. 4093/2012 αντικαταστάθηκε η περίπτωση ε της παραγράφου 7 του παρόντος.

Κείμενο Άρθρου

«1. Η περιοριστική της ελευθερίας ποινή, που δεν υπερβαίνει το ένα έτος μετατρέπεται σε χρηματική ποινή ή πρόστιμο. Η περιοριστική της ελευθερίας ποινή που είναι μεγαλύτερη από ένα έτος και δεν υπερβαίνει τα δύο μετατρέπεται σε χρηματική ποινή, εκτός αν ο δράστης είναι υπότροπος και το δικαστήριο με απόφασή του ειδικά αιτιολογημένη κρίνει ότι απαιτείται η μη μετατροπή της για να αποτραπεί ο δράστης από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων. Η περιοριστική της ελευθερίας ποινή που είναι μεγαλύτερη από δύο έτη και δεν υπερβαίνει τα πέντε μετατρέπεται σε χρηματική ποινή, εκτός αν το δικαστήριο με απόφασή του ειδικά αιτιολογημένη κρίνει ότι απαιτείται η μη μετατροπή της για να αποτραπεί ο δράστης από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων.»

2. Το ποσό της μετατροπής καθορίζεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, αφού ληφθεί υπόψη η προσωπική και οικονομική κατάσταση του δράστη, για τον προσδιορισμό της οποίας λαμβάνονται υπόψη τα καθαρά έσοδα που έχει από την εργασία του κατά μέσο όρο κάθε ημέρα, άλλα εισοδήματα

και η περιουσία του, καθώς και οι οικογενειακές του υποχρεώσεις. Άλλες υποχρεώσεις του μπορούν επίσης να συνυπολογισθούν από το δικαστήριο.

«3. Κάθε ημέρα φυλάκισης υπολογίζεται σε ποσό από πέντε (5) ευρώ έως εκατό (100) ευρώ και κάθε ημέρα κράτησης σε ποσό από πέντε (5) ευρώ έως εκατό (100) ευρώ." Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών μπορεί να αυξομειώνονται τα προβλεπόμενα ποσά μετατροπής των περιοριστικών της ελευθερίας ποινών.

4. Μετά τη μετατροπή της στερητικής της ελευθερίας ποινής, το δικαστήριο εκτιμά αν εκείνος που καταδικάστηκε μπορεί να καταβάλει αμέσως το σύνολο του ποσού της μετατροπής. Αν διαπιστωθεί ότι υπάρχει αδυναμία άμεσης καταβολής ή ότι η καταβολή θα συνεπαγόταν την αδυναμία καταβολής της αποζημίωσης στο θύμα, το δικαστήριο καθορίζει προθεσμία, από δύο ως τρία έτη, ώστε μέσα σε αυτήν να καταβάλει εκείνος που καταδικάστηκε το πιο πάνω ποσό σε δόσεις που ορίζει το ίδιο δικαστήριο.

5. Αν εκείνος που καταδικάστηκε δηλώσει ότι δεν θα μπορέσει να καταβάλει το ποσό της μετατροπής μέσα στην προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, το δικαστήριο μετατρέπει περαιτέρω τη χρηματική ποινή ή το πρόστιμο, εν όλω ή εν μέρει, σε παροχή κοινωφελούς εργασίας, εφόσον συμφωνεί ή το ζητά εκείνος που καταδικάστηκε. « Στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο ορίζει και τον αριθμό των ωρών κοινωφελούς εργασίας που κυμαίνονται από 100 έως 240 ώρες για ποινή ως ένα έτος, 241 έως 480 ώρες για ποινή από ένα έως δύο έτη, 481 έως 720 ώρες για ποινή από δύο έως τρία έτη, 721 έως 960 ώρες για ποινή από τρία έως τέσσερα έτη και 961 έως 1.200 ώρες για ποινή από τέσσερα έως πέντε έτη, ενώ προσδιορίζει και προθεσμία όχι μεγαλύτερη από πέντε έτη για την εκτέλεσή τους.»

6. Η κοινωφελής εργασία παρέχεται χωρίς αμοιβή σε υπηρεσίες του κράτους, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα ή σε μη κερδοσκοπικά κοινωφελή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή και άλλα, τα οποία ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και τυχόν συναρμόδιων Υπουργών. Μπορεί επίσης να αφορά και σε παροχή υπηρεσιών προς τον παθόντα, αν υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του. Την εκτέλεση της κοινωφελούς εργασίας επιβλέπει ο επιμελητής κοινωνικής αρωγής, εκτός αν το δικαστήριο διατάξει διαφορετικά. Με την ίδια υπουργική απόφαση ορίζονται επίσης η οργάνωση της παροχής κοινωφελούς εργασίας, η διαδικασία επιλογής, ανάθεσης και επίβλεψης της σχετικής εργασίας και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

7. Αν η εργασία παρέχεται από εκείνον που καταδικάστηκε ελλιπώς ή πλημμελώς με δική του υπαιτιότητα, ο εισαγγελέας εκτέλεσης της ποινής μπορεί, αφού λάβει υπόψη τη συχνότητα και σοβαρότητα της παραβίασης των υποχρεώσεων από τον καταδικασθέντα, το βαθμό της υπαιτιότητάς του και το τμήμα της ποινής που εκτίθηκε, να: α) προβεί σε προειδοποίηση εκείνου που καταδικάστηκε, β) παρατείνει την προθεσμία για την εκτέλεση της εργασίας μέχρι ένα επιπλέον έτος, γ) επιτρέψει την εκτέλεση της χρηματικής ποινής ή του προστίμου, που είχαν αρχικά επιβληθεί μετά τη μετατροπή της στερητικής της ελευθερίας ποινής, αφού αφαιρέσει το ποσό που αναλογεί στην ήδη εκτελεσθείσα ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας, καθορίζοντας για κάθε τέσσερις ώρες εργασίας μία ημέρα, δ) αυξήσει ή περιορίσει τον αριθμό ωρών παροχής κοινωφελούς εργασίας μέσα στα όρια που αντιστοιχούν στη διάρκεια της στερητικής της ελευθερίας ποινής που επιβλήθηκε αρχικά, «ε) διατάσσει την έκταση στερητικής της ελευθερίας ποινής ενός έως τριών μηνών για ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας έως 240 ωρών, δύο έως πέντε μηνών για ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας μεγαλύτερης των 240 και έως 480 ωρών, τεσσάρων έως οκτώ μηνών για ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας μεγαλύτερης των 480 ωρών και έως 720 ωρών, επτά έως δώδεκα μηνών για ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας μεγαλύτερης των 720 ωρών και έως 960 ωρών και έντεκα έως δεκαεπτά μηνών για ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας μεγαλύτερης των 960 ωρών.» στ) διατάσσει την έκταση της στερητικής της ελευθερίας ποινής που είχε επιβληθεί πριν από τη μετατροπή.

8. Αν μετά τη μετατροπή στερητικής της ελευθερίας ποινής σε χρηματική ή πρόστιμο, επέρχεται ουσιαστική αλλαγή των όρων της προσωπικής και οικονομικής κατάστασης εκείνου που καταδικάστηκε, αυτός μπορεί να ζητήσει από το ίδιο δικαστήριο προθεσμία ή διεύρυνση της προθεσμίας καταβολής της χρηματικής ποινής, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο έτη, ή τροποποίηση του ύψους της μετατροπής ή ακόμη μετατροπή της χρηματικής ποινής σε προσφορά κοινωφελούς εργασίας, στο μέτρο που ορίζει το δικαστήριο. Στην ίδια απόφαση ορίζονται και οι συνέπειες της μη εκπλήρωσης των παραπάνω υποχρεώσεων.

9. Η περιοριστική της ελευθερίας ποινή, που μετατράπηκε σε χρηματική ή πρόστιμο ή σε παροχή κοινωφελούς εργασίας, διατηρεί το χαρακτήρα της περιοριστικής της ελευθερίας ποινής και μετά τη μερική ή ολική απότιση της ποινής στην οποία έχει μετατραπεί.

10. Η μετατροπή κατά τις προηγούμενες παραγράφους αποκλείεται στις περιπτώσεις καταδίκης για κακούργημα εμπορίας ναρκωτικών. Διατάξεις του Ποινικού Κώδικα ή ειδικών ποινικών νόμων, που αποκλείουν ή ρυθμίζουν με άλλο τρόπο τη μετατροπή των στερητικών της ελευθερίας ποινών σε χρηματικές ή πρόστιμα ή καθορίζουν αλλιώς την έννοια της μετατροπής καταργούνται με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου.

11. Η εφαρμογή του άρθρου αυτού δεν προϋποθέτει αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση.

12. Αν το δικαστήριο παρέλειψε να αποφανθεί περί μετατροπής ποινής στερητικής της ελευθερίας, αυτός που καταδικάστηκε, με αίτησή του στο δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση, μπορεί να ζητήσει τη μετατροπή.».

Άρθρο: 83**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΛΟΓΟΙ ΜΕΙΩΣΗΣ ΠΟΙΝΗΣ**Τίτλος Άρθρου**

Λόγοι μείωσης της ποινής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΕΛΑΤΤΩΜΕΝΗΣ ΠΟΙΝΗΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά από κάθε περίπτωση, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, ως προτιμότερο, το κόμμα (,).

Κείμενο Άρθρου

Όπου στο γενικό μέρος προβλέπεται ποινή ελαττωμένη χωρίς κανένα άλλο προσδιορισμό, η ποινή που πρέπει να επιβληθεί επιμετρείται ως εξής: α) Αντί για την ποινή του θανάτου ή της ισόβιας κάθειρξης επιβάλλεται πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών,* β) αντί για την ποινή της κάθειρξης πάνω από δέκα ετών επιβάλλεται κάθειρξη έως δώδεκα ετών ή φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών,* γ) αντί για την ποινή της κάθειρξης έως δέκα ετών επιβάλλεται κάθειρξη έως έξι ετών ή φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους,* δ) σε κάθε άλλη περίπτωση, ο δικαστής μειώνει την ποινή ελεύθερα έως το ελάχιστο όριο του είδους της ποινής,* ε) εάν ο νόμος προβλέπει αθροιστικά ποινή στερητική της ελευθερίας και ποινή χρηματική, μπορεί να επιβληθεί και μόνο αυτή η τελευταία.

Άρθρο: 84**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΛΑΦΡΥΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ**Τίτλος Άρθρου**

Ελαφρυντικές περιστάσεις

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΕΛΑΦΡΥΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 2 του παρόντος, μετά από κάθε περίπτωση, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, ως προτιμότερο, το κόμμα (,).*** Σύμφωνα με την παρ. 4 άρθρου 5 Ν. 2713/1999 (ΦΕΚ Α' 89/30.4.1999), στην περίπτωση που ο κατηγορούμενος, με τ ά την άσκηση της ποινικής δίωξης και μέχρι να καταδικασθεί αμετακλήτως, δώσει τις πληροφορίες της παρ. 3 (βλ. σχετικά) του ίδιου άρθρου (5), το προβλεπόμενο στο νόμο ανώτατο όριο ποινής με ι ώ ν ε τ α ι στο ήμισυ, χ ω ρ ίς να αποκλείεται και η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Κείμενο Άρθρου

1. Η ποινή μειώνεται επίσης κατά το μέτρο που προβλέπει το προηγούμενο άρθρο και στις περιπτώσεις που το δικαστήριο κρίνει ότι συντρέχουν ελαφρυντικές περιστάσεις.

2. Ελαφρυντικές περιστάσεις θεωρούνται ιδίως: α) το ότι ο υπαίτιος έζησε έως το χρόνο που έγινε το έγκλημα έντιμη, ατομική, οικογενειακή, επαγγελματική και γενικά κοινωνική ζωή,* β) το ότι στην πράξη του ωθήθηκε από όχι ταπεινά αίτια ή από μεγάλη ένδεια ή διατελώντας υπό την επίδραση σοβαρής απειλής ή υπό την επιβολή του προσώπου στο οποίο αυτός οφείλει υπακοή ή με το οποίο βρίσκεται σε σχέση εξάρτησης,* γ) το ότι στην πράξη του ωθήθηκε από ανάρμοστη συμπεριφορά του παθόντος ή παρασύρθηκε από οργή ή βίαη θλίψη που του προκάλεσε άδικη εναντίον του πράξη,* δ) το ότι επέδειξε ειλικρινή μετάνοια και επιδίωξε να άρει ή να μειώσει τις συνέπειες της πράξης του,* και ε) το ότι ο υπαίτιος συμπεριφέρθηκε καλά για σχετικά μεγάλο διάστημα μετά την πράξη του.

Άρθρο: 85

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΡΡΟΗ ΛΟΓΩΝ ΜΕΙΩΣΗΣ ΠΟΙΝΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Συρροή λόγων μείωσης της ποινής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΣΥΡΡΟΗ ΛΟΓΩΝ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τη φράση "...προβλέπει το άρθρο 83" του παρόντος τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, ως προτιμότερη, την τελεία (.)

Κείμενο Άρθρου

Όταν συντρέχουν περισσότεροι από ένας λόγοι για τη μείωση της ποινής κατά το άρθρο 83 ή όταν συντρέχουν ένας ή περισσότεροι τέτοιοι λόγοι μαζί με ελαφρυντικές περιστάσεις (άρθρο 84), εφαρμόζεται μόνο μία φορά η μείωση της ποινής σύμφωνα με το μέτρο που προβλέπει το άρθρο 83.* Στην επιμέτρηση της ποινής λαμβάνονται υπόψη όλοι οι πιο πάνω λόγοι και ελαφρυντικές περιστάσεις.

Άρθρο: 86

Ημ/νία: 25.04.1994

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Τίτλος Άρθρου

Επιβολή θανατικής ποινής

Σχόλια

*** Πριν από την κατάργησή του το άρθρο αυτό είχε ως εξής: "Σε όσες περιπτώσεις ο νόμος προβλέπει διαζευκτικά την ποινή της ισόβιας κάθειρξης ή τη θανατική ποινή, η τελευταία επιβάλλεται μόνο αν το είδος και ο τρόπος της εκτέλεσης της πράξης, καθώς και όλες οι άλλες περιστάσεις καθιστούν την πράξη ιδιαίτερος απεχθή ή αν ο δράστης είναι επικίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια".

Κείμενο Άρθρου

[Το παρόν άρθρο καταργήθηκε με την περ. β) της παρ. 12 του άρθρου 1 του ν.

2207/1994 (Α' 65/25.4.1994)]. *** (βλ. σχόλια)

Άρθρο: 87

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Υπολογισμός του χρόνου προσωρινής κράτησης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΚΡΑΤΗΣΗΣ Ή ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΣΕ ΨΥΧΙΑΤΡΕΙΟ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τη λέξη "δικαιοδοσίας" της παρ. 1 του παρόντος τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, ως προτιμότερη, την τελεία (.)

Κείμενο Άρθρου

1. Όταν επιβάλλεται στερητική της ελευθερίας ποινή και αφού οριστεί η διάρκειά της, αφαιρείται ο χρόνος της προσωρινής κράτησης του καταδικασμένου, την οποία διέταξε ανακριτική αρχή οποιασδήποτε δικαιοδοσίας.* Επίσης αφαιρείται ο χρόνος που κρατήθηκε από τη σύλληψη έως την προσωρινή κράτησή του.

2. Στην περίπτωση συρροής εγκλημάτων που συνεκδικάζονται αφαιρείται από την ποινή που επιβλήθηκε για κάποιο από αυτά ο χρόνος της προσωρινής κράτησης που διατάχθηκε για οποιοδήποτε από αυτά.* Επίσης αφαιρείται και ο χρόνος της κράτησης που προβλέπει το εδάφιο 1 αυτού του άρθρου, ακόμη και όταν η απόφαση κήρυξε τον καταδικασμένο αθώο για το έγκλημα για το οποίο είχε κρατηθεί προσωρινά.

3. Επίσης αφαιρείται ο χρόνος παραμονής του κατηγορουμένου σε ψυχιατρείο (άρθρο 200 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας).

4. Η αρμόδια αρχή για την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων αφαιρεί από την ποινή το χρόνο φυλάκισης που μεσολάβησε από την έκδοση της απόφασης έως τότε που έγινε αμετάκλητη.

Άρθρο: 88

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΥΠΟΤΡΟΠΗ

Τίτλος Άρθρου

Υποτροπή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ ΥΠΟΤΡΟΠΟΙ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984).

Κείμενο Άρθρου

II. ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ ΥΠΟΤΡΟΠΟΙ ΚΑΙ ΚΑΘ' ΕΞΗ

1. Οποιος είχε καταδικαστεί για κακούργημα ή για πλημμέλημα από δόλο σε ποινή στερητική της ελευθερίας που ξεπερνά τους έξι μήνες και μέσα σε πέντε χρόνια από τη δημοσίευση της αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης, αν είχε καταδικαστεί για πλημμέλημα, και σε 10 χρόνια, αν είχε καταδικαστεί για κακούργημα, τελεί νέο κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο για το οποίο ο νόμος προβλέπει ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών, βρίσκεται σε υποτροπή.

2. Για τον υπολογισμό της πενταετίας ή δεκαετίας δεν λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος πραγματικής έκτισης ποινής στερητικής της ελευθερίας ή μέτρου ασφάλειας σε φυλακή ή άλλο σωφρονιστικό ή θεραπευτικό κατάστημα ή ίδρυμα, καθώς και ο χρόνος κατά τον οποίο ο καταδικασμένος είναι φυγόποινος.

Άρθρο: 89

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΥΠΟΤΡΟΠΗ

Τίτλος Άρθρου

Ποινή της υποτροπής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ ΥΠΟΤΡΟΠΟΙ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984). * Στο κείμενο του νόμου, μετά από κάθε περίπτωση της παρ. 3 του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, ως προτιμότερο, το κόμμα (,).

Κείμενο Άρθρου

1. Σε περίπτωση υποτροπής η ποινή που προβλέπεται για την πράξη επιβαρύνεται και μπορεί να ξεπεράσει το ανώτατο όριο που ορίζεται στο νόμο και να φτάσει έως το ανώτατο όριο του είδους της επιβαλλόμενης ποινής. Αν στο νόμο ορίζεται διαζευκτικά ποινή στερητική της ελευθερίας ή χρηματική, επιβάλλεται πάντοτε η πρώτη επιβαρυνόμενη κατά το προηγούμενο εδάφιο.

2. Σε περίπτωση τρίτης και κάθε περαιτέρω υποτροπής, αν για την πράξη απειλείται ποινή φυλάκισης, της οποίας το ανώτατο όριο ξεπερνά το ένα έτος, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστο δεκαοκτώ μηνών.

3. Σε περίπτωση μετατροπής της ποινής φυλάκισης που έχει επιβληθεί σύμφωνα με αυτό το άρθρο, το ποσό της μετατροπής δεν μπορεί να είναι κατώτερο από: α) το διπλάσιο του κατώτατου ορίου του ποσού μετατροπής στην πρώτη υποτροπή,* β) το τριπλάσιο του κατώτατου ορίου του ποσού μετατροπής στη δεύτερη υποτροπή,* και γ) το πενταπλάσιο του κατώτατου ορίου του ποσού μετατροπής σε κάθε περαιτέρω υποτροπή.

Άρθρο: 90**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΥΠΟΤΡΟΠΟΙ ΚΑΘ' ΕΞΗ**Τίτλος Άρθρου**

Καθ' έξη υπότροποι εγκληματίες

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΚΑΘ' ΕΞΗ ΥΠΟΤΡΟΠΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά από τις φράσεις "... αόριστης διάρκειας" της παρ. 1 και "... ανωτέρω ποινή" της παρ. 3 του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, ως προτιμότερη, την τελεία (.).

Κείμενο Άρθρου

1. Αν κάποιος, παρά το ότι τιμωρήθηκε επανειλημμένα, αλλά τουλάχιστον τρεις φορές για κακουργήματα ή πλημμελήματα που πηγάζουν από δόλο, με ποινές στερητικές της ελευθερίας, η μία από τις οποίες ήταν τουλάχιστον κάθειρξη, διαπράξει νέο κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο το οποίο σε συνδυασμό με τις προηγούμενες πράξεις αποδεικνύει ότι είναι εγκληματίας καθ' έξη ή κατ' επάγγελμα επικίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια, το δικαστήριο, όταν η ποινή που πρέπει να επιβληθεί κατά τους όρους του προηγούμενου άρθρου είναι πρόσκαιρη κάθειρξη, του επιβάλλει κάθειρξη αόριστης διάρκειας.* Η ποινή αυτή εκτίεται σε ιδιαίτερα καταστήματα ή σε ιδιαίτερα τμήματα των φυλακών. Στην απόφαση καθορίζεται μόνο το ελάχιστο όριο διάρκειας της κάθειρξης, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τα δύο τρίτα του κατά το προηγούμενο άρθρο ανώτατου ορίου της ποινής.

2. Ποινές στερητικές της ελευθερίας οι οποίες επιβλήθηκαν για πράξη που συνιστά κατά τους ελληνικούς νόμους κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο και οι οποίες εκτίθηκαν ολικά ή μερικά στην αλλοδαπή, λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να εφαρμοστεί η ανωτέρω ποινή.* Με την κάθειρξη εξομοιώνεται η κατά την ξένη νομοθεσία ποινή στέρησης της ελευθερίας που με βάση το περιεχόμενό της ανταποκρίνεται περισσότερο στην κάθειρξη.

Άρθρο: 91**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΚΑΘΕΙΡΞΗ**Τίτλος Άρθρου**

Λήξη της αόριστης κάθειρξης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΑΟΡΙΣΤΗΣ ΚΑΘΕΙΡΞΗΣ

Κείμενο Άρθρου

1. Μετά τη λήξη του ελάχιστου ορίου της κάθειρξης, το οποίο ορίστηκε στην απόφαση σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο παρ. 1, και ακολούθως κάθε τρία έτη, εξετάζεται είτε με αίτηση του κρατουμένου είτε και αυτεπαγγέλτως αν μπορεί ν' απολυθεί. Η απόλυση διατάσσεται αν ο

κρατούμενος δείξει κατά το διάστημα της παραμονής του στις φυλακές καλή διαγωγή, η οποία παρέχει την προσδοκία ότι δε θα υποπέσει σε νέο έγκλημα. Για το θέμα αυτό αποφασίζει το δικαστήριο των πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου εκτελείται η ποινή, ύστερα από γνωμοδότηση της διεύθυνσης του καταστήματος.

2. Η απόλυση είναι πάντοτε υπό όρο: μπορεί να ανακληθεί κατά τους όρους του άρθρου 107 παρ. 1 και γίνεται οριστική αν μέσα σε μία πενταετία δεν ανακληθεί. Για την ανάκληση εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 110 παρ. 3, 4, 5.

3. Πάντως η παραμονή στις φυλακές του καταδικασμένου σε αόριστη κάθειρξη δεν μπορεί να διαρκέσει, ύστερα από τη λήξη του ελάχιστου ορίου που ορίζεται στην απόφαση, παραπάνω από δεκαπέντε έτη αν πρόκειται για πράξη που τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και παραπάνω από είκοσι έτη στις υπόλοιπες περιπτώσεις.

4. Αν συντρέξει περίπτωση συρροής κατά το άρθρο 97 στ. α', το δικαστήριο προσδιορίζει ξανά το ελάχιστο όριο της ποινής που πρέπει να επιβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 90 παρ. 1, επαυξάνοντάς το κατά το μέτρο που προβλέπει το άρθρο 94 παρ. 1.

Άρθρο: 92**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ ΚΑΘ' ΕΞΗ**Τίτλος Άρθρου**

Εγκληματίες καθ' έξη ανεξάρτητα από την περίπτωση υποτροπής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ ΚΑΘ' ΕΞΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΥΠΟΤΡΟΠΗ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά από τη λέξη "δράστης" του παρόντος τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, ως προτιμότερη την τελεία (.).

Κείμενο Άρθρου

Ανεξάρτητα από την ύπαρξη υποτροπής, οι διατάξεις του άρθρου 89 παρ. 1 εφαρμόζονται και στους εγκληματίες καθ' έξη ή κατ' επάγγελμα. Αν μάλιστα αυτοί είναι επικίνδυνοι για τη δημόσια ασφάλεια και η ποινή που πρέπει να επιβληθεί για την πράξη ή τις πράξεις που τελέστηκαν είναι πρόσκαιρη κάθειρξη, μπορεί να επιβληθεί κάθειρξη αόριστης διάρκειας. Το ελάχιστο όριο διάρκειάς της δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το μισό του ανώτατου ορίου της ποινής στην οποία υπόκειται ο δράστης.* Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 90 και 91.

Άρθρο: 93**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΥΠΟΤΡΟΠΟΙ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ

Τίτλος Αρθρου

Υπότροποι εγκληματίες από αμέλεια

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ ΥΠΟΤΡΟΠΟΙ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984).

Κείμενο Αρθρου

Οι διατάξεις του άρθρου 89 παρ. 1 εφαρμόζονται επίσης σε περίπτωση καταδίκης σε στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον 6 μηνών για πλημμέλημα από αμέλεια, αν ο υπαίτιος μέσα σε πέντε χρόνια από τη δημοσίευση της αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης διαπράξει το ίδιο ή συγγενές πλημμέλημα από αμέλεια.

Αρθρο: 94

Ημ/νία: 27.04.2015

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΡΡΟΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Συνολική ποινή σε περίπτωση στερητικών της ελευθερίας ποινών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΟΙΝΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΤΕΡΗΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΠΟΙΝΩΝ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 1 του παρόντος, μετά από κάθε περίπτωση, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, ως προτιμότερο, το κόμμα (,).** Πρόκειται για την π ρ α γ μ α τ ι κ ή (: πολλά εγκλήματα με π ο λ λ έ ς πράξεις) αληθινή (: π ο λ λ έ ς ποινές -ενσωματωμένες σε ΜΙΑ συνολική ποινή- για τα πολλά εγκλήματα) συρροή εγκλημάτων. *** Πρόκειται για την κ α τ ' ι δ έ α (: πολλά εγκλήματα με μ ί α πράξη) αληθινή (: π ο λ λ έ ς ποινές -ενσωματωμένες σε ΜΙΑ συνολική ποινή- για τα πολλά εγκλήματα) συρροή εγκλημάτων. ===== - Το εντός " " δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 προστέθηκε με το άρθρο 23 του ν. 3346/2005 (Α' 140/17.6.2005). *** Η παρ. 4 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με το άρθρο 4 του ν. 4322/2015 (Α' 42/27.4.2015).

Κείμενο Αρθρου**III. ΣΥΡΡΟΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ**

1. Κατά του υπαιτίου δύο ή περισσότερων εγκλημάτων που πραγματώθηκαν με δύο ή περισσότερες πράξεις** και τιμωρούνται κατά το νόμο με πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές, επιβάλλεται, μετά την επιμέτρησή τους συνολική ποινή, η οποία αποτελείται από τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές επαυξημένη. Αν οι συντρέχουσες ποινές είναι του ίδιου είδους και ίσης διάρκειας, η συνολική ποινή σχηματίζεται με την επαύξηση μιας απ' αυτές. Η επαύξηση της βαρύτερης ποινής για κάθε μια από τις συντρέχουσες ποινές δεν μπορεί να είναι κατώτερη από: α) τέσσερις μήνες, αν η συντρέχουσα ποινή είναι ανώτερη από δύο έτη,* β) ένα έτος αν η ποινή αυτή είναι κάθειρξη έως δέκα έτη,* και γ) δύο έτη, αν η ποινή είναι κάθειρξη ανώτερη από δέκα έτη. Οπωσδήποτε όμως η επαύξηση δεν μπορεί να είναι ανώτερη από τα 3/4 του αθροίσματος των άλλων συντρέχουσών ποινών, ούτε μπορεί η συνολική ποινή να ξεπεράσει τα είκοσι πέντε έτη όταν πρόκειται για κάθειρξη, τα δέκα έτη όταν πρόκειται για φυλάκιση, και τους έξι μήνες όταν πρόκειται για κράτηση.

2. Αν τα εγκλήματα που συρρέουν πραγματώθηκαν με μία πράξη***, το δικαστήριο επαυξάνει ελεύθερα τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές, αλλά όχι πέρα από το ανώτατο όριο του είδους της ποινής.

«Στην περίπτωση του εγκλήματος της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή, το δικαστήριο σε εξαιρετικές περιπτώσεις δύναται να επιβάλει συνολική ποινή, σύμφωνα με την παράγραφο 1.»

3. Αν χορηγήθηκε αμνηστία, χάρη, αναστολή δίωξης, απόλυση υπό όρο, ή επήλθε παραγραφή ή αφέθηκε οπωσδήποτε η ποινή, για ένα ή περισσότερα από τα εγκλήματα που συρρέουν και των οποίων οι ποινές προσμετρήθηκαν κατά τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, εξακολουθεί η εκτέλεση των υπόλοιπων ποινών και, αν συντρέχει περίπτωση, ο εισαγγελέας προκαλεί νέα προσμέτρηση γι' αυτές, αυτεπαγγέλτως ή με αίτηση του καταδικασμένου.

«4. Ποινές, οι οποίες επιβάλλονται για κακουργήματα ή με δόλο τελούμενα πλημμελήματα και εμπειρέχουν άσκηση σωματικής βίας και έχουν διαπραχθεί από κρατούμενους κατά άλλων κρατούμενων ή υπαλλήλων των καταστημάτων κράτησης ή κατά τη διάρκεια άδειας, εκτίονται ολόκληρες μετά την έκταση της ποινής που επιβλήθηκε ή που θα επιβληθεί για την πράξη για την οποία ήταν κρατούμενος ο υπαίτιος.»

Άρθρο: 95

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΟΙΝΕΣ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ

Τίτλος Άρθρου

Συντρέχουσες παρεπόμενες ποινές κλπ.

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Κείμενο Άρθρου

Οι παρεπόμενες ποινές (άρθρα 59-64) και τα μέτρα ασφάλειας (άρθρα 71-76) επιβάλλονται ή μπορούν να επιβληθούν μαζί με τη συνολική ποινή, αν και εφόσον το ορίζει ο νόμος για ένα από τα εγκλήματα που συρρέουν.

Άρθρο: 96

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΠΟΙΝΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Συνολική ποινή σε περίπτωση συρροής ποινών σε χρήμα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΟΙΝΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΥΡΡΟΗΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΙΝΩΝ Ή ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ

Σχόλια

* Ορθότερον: "καταδικασθέντος".

Κείμενο Άρθρου

1. Αν συντρέχουν περισσότερες από μία χρηματικές ποινές ή πρόστιμα, η συνολική ποινή που επιβάλλεται αποτελείται από τη βαρύτερή τους, επαυξημένη ανάλογα με τους οικονομικούς όρους του καταδικασμένου*. Η επαύξηση αυτή όμως δεν μπορεί να ξεπεράσει τα 3/4 του αθροίσματος των υπόλοιπων ποινών που συντρέχουν. Αν οι συντρέχουσες ποινές είναι ισόποσες, η συνολική ποινή σχηματίζεται με την επαύξηση μιας απ' αυτές.

2. Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 94 εφαρμόζεται και σ' αυτό το άρθρο.

Άρθρο: 97

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΠΟΙΝΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Άλλες περιπτώσεις συνολικής ποινής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΝΕΑΣ ΚΑΤΑΔΙΚΗΣ

Κείμενο Άρθρου

Οι διατάξεις των άρθρων 94 παρ. 1 και 96 παρ. 1 εφαρμόζονται και όταν κάποιος, προτού εκτιθεί ολοκληρωτικά ή παραγραφεί ή χαριστεί η ποινή που του επιβλήθηκε για κάποια αξιόποινη πράξη, καταδικαστεί για άλλη αξιόποινη πράξη, οποτεδήποτε και αν τελέστηκε αυτή.

Άρθρο: 98

Ημ/νία: 03.06.1999

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΤ' ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Εγκλημα κατ' εξακολούθηση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΤ' ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Σχόλια

* "πλείονες", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.** Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου, μετά τη λέξη "ποινή" τίθεται άνω τελεία. Για λόγους, όμως, τεχνικούς, το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, γι' αυτό και επιλέξαμε την τελεία. - Το αρχικώς ισχύον κείμενο του παρόντος άρθρου αριθμήθηκε ως (νυν) παρ. 1 -και η παρ. 2 προστέθηκε- με την υποπαρ. 1.1 της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2721/1999 (Α' 112/3.6.1999).

Κείμενο Άρθρου

1. Αν [περισσότερες από μία]* πράξεις του ίδιου προσώπου συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος, το δικαστήριο μπορεί, αντί να εφαρμόσει τη διάταξη του άρθρου 94 παρ. 1, να επιβάλει μία και μόνο ποινή.** Για την επιμέτρησή της το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη το όλο περιεχόμενο των μερικότερων πράξεων.

"2. Η αξία του αντικειμένου της πράξεως και η περιουσιακή βλάβη ή το περιουσιακό όφελος που προκύπτουν από την κατ' εξακολούθηση τέλεση του εγκλήματος λαμβάνονται συνολικά υπόψη αν ο δράστης απέβλεπε με τις μερικότερες πράξεις του στο αποτέλεσμα αυτό. Στις περιπτώσεις αυτές ο ποινικός χαρακτήρας της πράξεως προσδιορίζεται με βάση τη συνολική αξία του αντικειμένου και τη συνολική περιουσιακή βλάβη ή το συνολικό περιουσιακό όφελος που ανάλογα με το έγκλημα επήλθε ή σκοπήθηκε".

Άρθρο: 99

Ημ/νία: 02.04.2012

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ

Τίτλος Άρθρου

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΣΕ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥΣ

Σχόλια

*** Σημείωση: Σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 5 του ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984): "... Διατάξεις του Π ο ι ν ι κ ο ύ Κώδικα ή ειδικών ποινικών νόμων με εξαίρεση εκείνες του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα, που αποκλείουν την υφ' όρον αναστολή της ποινής, κ α τ α ρ γ ο ύ ν τ α ι. ===== - Η παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3904/2010 (Α' 218/23.12.2010). **** ΠΡΟΣΟΧΗ: οι παρ. 2, 3, 4 και 5 ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΑΝ με την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 109 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου η κατάργηση ισχύει από 2.4.2012.

Κείμενο Άρθρου

ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΑΝΑΣΤΟΛΗ*** ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ ΟΡΟ Ι. ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ

«1. Αν κάποιος που δεν έχει καταδικασθεί αμετάκλητα για κακούργημα ή πλημμέλημα σε περιοριστική της ελευθερίας ποινή μεγαλύτερη από ένα έτος, με μία μόνη ή με περισσότερες αποφάσεις που οι ποινές δεν υπερβαίνουν συνολικά το πιο πάνω όριο, καταδικασθεί σε τέτοια ποινή που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη, το δικαστήριο με την απόφασή του διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής για

ορισμένο διάστημα, που δεν μπορεί να είναι κατώτερο από ένα και ανώτερο από τρία έτη, εκτός αν κρίνει με βάση ειδικά μνημονευόμενα στην αιτιολογία της αποφάσεως στοιχεία ότι η εκτέλεση της ποινής κατά το άρθρο 82 είναι απολύτως αναγκαία για να αποτρέψει τον κατάδικο από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων. Ο χρόνος αναστολής δεν μπορεί να είναι βραχύτερος από τη διάρκεια της ποινής. Η αναστολή εκτέλεσης της ποινής δεν μπορεί να εξαρτηθεί από την προηγούμενη καταβολή των δικαστικών εξόδων.».

[² - 5. ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΝΤΑΙ ως μη ισχύουσες]**** (βλ. σχόλια)

Άρθρο: 100

Ημ/νία: 24.12.2015

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ

Τίτλος Άρθρου

«Αναστολή σε ποινές άνω των τριών ετών. Αναστολή υπό επιτήρηση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 3904/2010 (Α' 218/23.12.2010).
- Στο δεύτερο στίχο της παρ. 1 του παρόντος όπως αυτός αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 3904/2010 Α 218 μετά τις λέξεις "τρία έτη" τίθενται οι λέξεις "και μέχρι πέντε έτη", με τη διάταξη του άρθρου 67 παρ. 3 του ν. 3994/2011 ΦΕΚ Α 165/25.7.2011. - Η περ. θ της παρ. 3 του παρόντος καταργήθηκε με το άρθρο 22 του ν. 4356/2015 ΦΕΚ Α 181/24.12.2015.

Κείμενο Άρθρου

1. Αν κάποιος καταδικαστεί σε ποινή φυλάκισης μεγαλύτερη από τρία έτη "και μέχρι πέντε έτη" και συντρέχει στο πρόσωπό του η προϋπόθεση του άρθρου 99 παράγραφος 1, το δικαστήριο διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής του υπό όρους και υπό την επιμέλεια και επιτήρηση επιμελητή κοινωνικής αρωγής, για ορισμένο διάστημα, που δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τρία και ανώτερο από πέντε έτη, εκτός αν κρίνει με βάση ειδικά μνημονευόμενα στην αιτιολογία της αποφάσεως στοιχεία ότι η εκτέλεση της ποινής είναι απολύτως αναγκαία για να αποτρέψει τον κατάδικο από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων.

2. Η επιμέλεια και επιτήρηση από τον επιμελητή κοινωνικής αρωγής περιλαμβάνει εβδομαδιαίες συνεδρίες με τον καταδικασμένο, ατομικά ή μαζί με άλλους καταδικασμένους για ανάλογα εγκλήματα, στο πλαίσιο των οποίων επιχειρείται η συνειδητοποίηση της βαρύτητας των πράξεων που τέλεσε, η ανάδειξη των συνεπειών τους, η αναζήτηση των αιτίων που οδήγησαν στο έγκλημα αλλά και των προτάσεων για τη μη επανάληψή του. Στα καθήκοντα του επιμελητή ανήκει επίσης η επίβλεψη για την εκπλήρωση των όρων που επιβάλλει το δικαστήριο και η υποβολή ανά εξαμήνο σχετικής έκθεσης στον αρμόδιο εισαγγελέα. Με τον ίδιο τρόπο αναφέρει αμέσως κάθε σοβαρή παραβίαση των όρων που έχουν τεθεί στον καταδικασμένο.

3. Το δικαστήριο με την απόφαση για αναστολή υπό επιτήρηση, γνωστοποιεί σε εκείνον που καταδικάστηκε τους όρους υπό τους οποίους του παρέχεται, και οι οποίοι, διαζευκτικά ή σωρευτικά, μπορεί να είναι: α) Η αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε στο θύμα της αξιόποινης πράξης. β) Η υποχρέωση του καταδικασμένου να εμφανίζεται κατά τακτά χρονικά διαστήματα στις αστυνομικές αρχές του τόπου όπου διαμένει. γ) Η αφαίρεση της άδειας οδήγησης για χρονικό διάστημα μέχρι ένα έτος, αν η πράξη συνιστά σοβαρή παραβίαση των κανόνων οδήγησης. δ) Η απαγόρευση απομάκρυνσης του καταδικασμένου χωρίς άδεια από το συνήθη τόπο διαμονής του ή από άλλον τόπο που θα ορίσει το δικαστήριο. Η άδεια απομάκρυνσης, που πρέπει να είναι έγγραφη και προσωρινής ισχύος, χορηγείται στον καταδικασμένο από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών, μετά από πρόταση του επιμελητή κοινωνικής αρωγής, αποκλειστικά για λόγους εργασίας, σπουδών, υγείας ή οικογενειακού. ε) Η αφαίρεση διαβατηρίου ή άλλου ισοδύναμου ταξιδιωτικού εγγράφου και η απαγόρευση εξόδου από τη χώρα, εκτός αν έχει χορηγηθεί και στην περίπτωση αυτή, κατά τα αναφερόμενα υπό το στοιχείο δ', άδεια εξόδου, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα μήνα. στ) Η απαγόρευση προσέγγισης ή επικοινωνίας με ορισμένα πρόσωπα. ζ) Η εκπλήρωση υποχρεώσεων του καταδικασμένου για διατροφή ή επιμέλεια προς άλλα πρόσωπα. η) Η υποβολή του καταδικασμένου σε θεραπεία ή ειδική μεταχείριση και η διαμονή αυτού σε ορισμένο ίδρυμα. θ)(Παραλείπεται ως μη ισχύουσα). Η αναστολή εκτέλεσης της ποινής δεν μπορεί να εξαρτηθεί από την προηγούμενη καταβολή των δικαστικών εξόδων.

4. Αν κατά τη διάρκεια της αναστολής της ποινής αυτός που καταδικάστηκε παραβαίνει τους όρους που του έχουν τεθεί και την υποχρέωση συμμετοχής στις συνεδρίες που οργανώνει ο επιμελητής κοινωνικής αρωγής, το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση, ύστερα από αίτηση του αρμόδιου εισαγγελέα, κρίνει

αν πρέπει να διατάξει την ανάκληση της αναστολής. Αν το δικαστήριο αυτό είναι μικτό ορκωτό δικαστήριο ή μικτό ορκωτό εφετείο, αρμόδιο είναι το τριμελές και πενταμελές εφετείο αντίστοιχα. Η άρση της αναστολής διατάσσεται αν το δικαστήριο κρίνει ότι οι παραβιάσεις είναι σε αριθμό και σοβαρότητα τόσο σημαντικές, ώστε να απαιτείται πλέον η έκτιση της στερητικής της ελευθερίας ποινής για να αποτραπεί ο καταδικασμένος από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων.

5. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο δικαστήριο, μετά από αίτηση του αρμόδιου εισαγγελέα ή εκείνου που καταδικάστηκε, μπορεί να αποφασίσει την τροποποίηση των όρων, τη σύντμηση ή επιμήκυνση του χρόνου επιτήρησης ή και την πλήρη κατάργηση της επιτήρησης με παράλληλη διατήρηση της αναστολής της ποινής, εφόσον κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από τη γενικότερη διαγωγή του καταδικασμένου κατά τη διάρκεια της αναστολής της ποινής. Νέα αίτηση του καταδικασμένου μπορεί να υποβληθεί μετά πάροδο εξαμήνου από την απόρριψη της προηγούμενης».

Άρθρο: 100Α

Ημ/νία: 23.12.2010

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΥΠΟ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Αναστολή υπό επιτήρηση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ, ΟΡΟΙ

Σχόλια

-Με το άρθρο 34 του ν. 3904/2010 ΦΕΚ Α 218/23.12.2010 από 23.12.2010 ημερομηνία έναρξης του προαναφερόμενου νόμου ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ το παρόν.

Κείμενο Άρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Άρθρο: 101

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Ανάκληση της αναστολής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 2 του παρόντος, μετά τη λέξη "χορηγήθηκε" τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, προτιμήσαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, την τελεία.** "επήλθε", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.

Κείμενο Άρθρου

1. Αν μετά τη χορήγηση της αναστολής, αλλά κατά τη διάρκειά της, αποδειχθεί ότι αυτός που την έλαβε είχε προηγουμένως καταδικαστεί αμετακλήτως σε στερητική της ελευθερίας ποινή για κάποια από τις πράξεις που ορίζει το άρθρο 99, το δικαστήριο με αίτηση του εισαγγελέα ανακαλεί την αναστολή που χορηγήθηκε.

2. Αν κατά τη διάρκεια της αναστολής, καταστεί αμετάκλητη μία καταδίκη για κάποια από τις πράξεις αυτές που τελέστηκε πριν από τη δημοσίευση της απόφασης για την αναστολή, η αναστολή θεωρείται ότι δεν χορηγήθηκε.* Η ποινή που είχε ανασταλεί εκτελείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 94 παρ. 1 και 96 παρ. 1, εκτός αν το δικαστήριο, απαγγέλλοντας τη νέα καταδίκη, ρητά διατάξει με την ίδια απόφαση να διατηρηθεί η αναστολή, λόγω της ελαφράς φύσης του πλημμελήματος για το οποίο απαγγέλθηκε η νέα καταδίκη. Το ίδιο ισχύει και αν μετά την πάροδο του χρόνου της αναστολής επακολούθησε** καταδίκη ή άρχισε ποινική δίωξη για πράξη που είχε τελεσθεί πριν από την αναστολή, αμέσως μόλις καταστεί αμετάκλητη η καταδίκη για την πράξη αυτήν.

Άρθρο: 102

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Αρση της αναστολής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΑΡΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

Κείμενο Άρθρου

1. Αν κατά το διάστημα της αναστολής ο καταδικασμένος καταδικαστεί και πάλι σε ποινή στερητική της ελευθερίας για κακούργημα ή πλημμέλημα που τελέστηκε κατά τη διάρκεια της αναστολής, η αναστολή αίρεται μόλις καταστεί αμετάκλητη η νέα καταδίκη. Η ποινή που επιβλήθηκε με τη νέα καταδίκη εκτελείται στη συνέχεια μετά την ποινή που είχε ανασταλεί, εκτός αν λόγω της ελαφράς φύσης του πλημμελήματος που αφορά η νέα καταδίκη το δικαστήριο με την ίδια απόφαση ρητά διατάξει να μην αρθεί η αναστολή.

2. Αν η αναστολή δεν αρθεί σύμφωνα με τα ανωτέρω ή δεν ανακληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 101, η ποινή που είχε ανασταλεί θεωρείται σαν να μην είχε επιβληθεί.

Άρθρο: 103

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΛΛΟΔΑΠΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Ενέργεια αλλοδαπής απόφασης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Σχόλια

* ορθότερο να τεθεί κόμμα (,) μετά τη λέξη "δικαστηρίου".

Κείμενο Άρθρου

Αν η καταδίκη που ορίζουν τα άρθρα 99, 101 και 102 επήλθε με απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου(,)* η ενέργειά της όσον αφορά τη χορήγηση, την ανάκληση ή την άρση της αναστολής σε κάθε περίπτωση, κρίνεται ελεύθερα από το δικαστήριο.

Άρθρο: 104

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

Τίτλος Άρθρου

Δικαστικές δαπάνες, αποζημιώσεις και παρεπόμενες ποινές

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΜΗ ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ, ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ, ΤΥΧΗ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΠΟΙΝΩΝ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 2 του παρόντος, μετά τη λέξη "ποινή" τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, προτιμήσαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, την τελεία.

Κείμενο Άρθρου

1. Η αναστολή της ποινής δεν απαλλάσσει τον καταδικασμένο από την πληρωμή των δικαστικών εξόδων και την αστική αποζημίωση και τη χρηματική ικανοποίηση.

2. Οι παρεπόμενες της ποινής στερήσεις δικαιωμάτων και ανικανότητες αναστέλλονται και εξαλείφονται μαζί με την κύρια ποινή.* Αν πρόκειται όμως για στερήσεις ή ανικανότητες σε βάρος δημόσιων υπαλλήλων (άρθρο 263), το δικαστήριο μπορεί να διατάξει να μην ανασταλούν.

Άρθρο: 105

Ημ/νία: 27.04.2015

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ ΟΡΟ (ΠΟΙΝΕΣ)

Τίτλος Άρθρου

Κατάδικοι που δικαιούνται να απολυθούν

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ ΟΡΟ

Σχόλια

- Η περ. γ της αρ. 1 τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4322/2015 (Α' 42/27.4.2015). - Η παρ. 2 τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4322/2015 (Α' 42/27.4.2015). - Η παρ. 6 τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4322/2015 (Α' 42/27.4.2015). - Προσθεθείσα με την παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3904/2010 (Α' 218/23.12.2010) και αντικατασταθείσα στη συνέχεια με την παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 4139/2013 (Α' 74/20.3.2013), η παρ. 7 τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 4322/2015 (Α' 42/27.4.2015). - Η παρ. 8 ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 4322/2015 (Α' 42/27.4.2015). ===== - Το εντός " " εδάφιο β' στο τέλος της παρ. 4, όπως αυτή είχε προστεθεί από την περ. δ) της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 2207/1994 (Α' 65/25.4.1994), προστέθηκε με την παρ. 6 του άρθ. 6 του Ν. 3090/2002 (Α' 329/24.12.2002). - Η πρώην παρ. 6 αναριθμήθηκε σε παρ. 5 και το εντός " " εδ. προστέθηκε στο τέλος της ίδιας παρ. με την παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 3772/2009 (Α' 112/10.7.2009). - Η παρ. 3 προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3904/2010 (Α' 218/23.12.2010). - Η αναρίθμηση των πρώην παρ. 3, 4 και 5 σε παρ. 4, 5 και 6 αντιστοίχως έγινε με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3904/2010 (Α' 218/23.12.2010). ===== *** Η παρ. 4 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με το άρθρο 4 του ν. 4322/2015 (Α' 42/27.4.2015). ΠΡΟΣΟΧΗ!!! Η παρ. 8 του άρθρου 14 του ν. 4322/2015 ΦΕΚ Α 42 ορίζει: Η διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 105 Π.Κ. (αλλοδαποί που τους χορηγήθηκε υφ' όρον απόλυση ή εξέτισαν πλήρως την ποινή τους και τελούν υπό δικαστική απέλαση) εφαρμόζεται αναδρομικά από το χρόνο που πληρώθηκαν οι σχετικές προϋποθέσεις.

Κείμενο Άρθρου

II. Απόλυση του καταδίκου υπό όρο

"1. Όσοι καταδικάστηκαν σε ποινή στερητική της ελευθερίας μπορούν να απολυθούν υπό τον όρο της ανάκλησης σύμφωνα με τις πιο κάτω διατάξεις και εφόσον έχουν εκτίσει:

α) προκειμένου για φυλάκιση, τα δύο πέμπτα της ποινής τους,

β) προκειμένου για πρόσκαιρη κάθειρξη, τα τρία πέμπτα της ποινής τους,

«γ) προκειμένου για ισόβια κάθειρξη, τουλάχιστον δεκαεννέα (19) έτη».

«2. Το χρονικό διάστημα των τριών πέμπτων περιορίζεται στα δύο πέμπτα της ποινής που επιβλήθηκε και προκειμένου για ισόβια κάθειρξη, τα δεκαεννέα (19) έτη περιορίζονται σε δεκαπέντε (15) έτη, αν ο κατάδικος έχει υπερβεί το εβδομηκοστό (70ο) έτος της ηλικίας του. Το χρονικό διάστημα των δεκαπέντε (15) ετών προσαυξάνεται κατά τα δύο πέμπτα των λοιπών ποινών που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση όμως, ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί, αν έχει εκτίσει δεκαεννέα (19) έτη. Μετά τη συμπλήρωση του εξηκοστού πέμπτου (65ο) έτους της ηλικίας του καταδίκου, κάθε ημέρα παραμονής του σε σωφρονιστικό κατάστημα υπολογίζεται ευεργετικά ως δύο (2) ημέρες εκτιόμενης ποινής. Αν ο κατάδικος εργάζεται, κάθε ημέρα απασχόλησης υπολογίζεται ως επιπλέον μισή ημέρα εκτιόμενης ποινής. Αν για τους κατάδικους αυτούς προκύπτει από άλλες διατάξεις ευνοϊκότερος υπολογισμός, εφαρμόζονται εκείνες. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε κατάδικους για το έγκλημα της εσχάτης προδοσίας, για τους οποίους εξακολουθεί να ισχύει η παρ. 2 του άρθρου 105 του ν. 1492/1950, Κύρωση του Ποινικού Κώδικα.»

«3. Σε ποινές φυλάκισης που δεν έχουν μετατραπεί, αν έχει εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο το ένα πέμπτο αυτών, το τριμελές πλημμελειοδικείο του τόπου κράτησης μετατρέπει το επόμενο ένα πέμπτο αυτών σε χρηματική ποινή και διατάσσει την απόλυση του κρατουμένου, εκτός αν με ειδική αιτιολογία κρίνει από την εν γένει συμπεριφορά του κατά το χρόνο έκτισης της ποινής ότι η χρηματική ποινή δεν αρκεί για να αποτραπεί ο κατάδικος από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων. Κατά της απόφασης ο κατάδικος μπορεί να ασκήσει έφεση. Εάν το δικαστήριο κρίνει ότι ο κατάδικος βρίσκεται σε απόλυτη οικονομική αδυναμία να καταβάλει τη χρηματική ποινή, τη μετατρέπει σε ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 82. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 6 έως 8 του άρθρου 82».

"4"("3). Στην περίπτωση που συντρέχουν σωρευτικά περισσότερες ποινές, ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί υπό όρο, αν έχει εκτίσει το άθροισμα των τμημάτων των ποινών, που προβλέπεται* στην παράγραφο 1. Σε κάθε περίπτωση ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει είκοσι πέντε έτη και όταν το παραπάνω άθροισμα υπερβαίνει το όριο αυτό".

"5"("4). Αν απολυθεί υπό όρο κατάδικος, ο οποίος μετά την έκτιση της ποινής πρέπει να υποβληθεί σε στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφαλείας, ο χρόνος της δοκιμασίας αρχίζει μετά τη λήξη του μέτρου αυτού". "Αν με δικαστική απόφαση έχει διαταχθεί η απέλαση του καταδίκου που απολύεται υπό όρο, η απέλαση εκτελείται αμέσως μετά την υπό όρο απόλυση αυτού, εκτός αν η απέλαση είναι αδύνατη, οπότε απολύεται ο κατάδικος και αρχίζει ο χρόνος δοκιμασίας".

«6. Για τη χορήγηση της υφ' όρον απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Προκειμένου για ποινές κάθειρξης δεν μπορεί να χορηγηθεί πάντως στον κατάδικο η υφ' όρον απόλυση, αν δεν έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα τρίτο της ποινής που του επιβλήθηκε και, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, δεκαπέντε (15) έτη. Το χρονικό διάστημα του ενός τρίτου ή, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, των δεκαπέντε (15) ετών, προσαυξάνεται κατά τα δύο πέμπτα των λοιπών ποινών που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση όμως ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει δεκαεννέα (19) έτη. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε όσους καταδικάσθηκαν για το έγκλημα της εσχάτης προδοσίας, για τους οποίους εξακολουθεί να ισχύει το άρθρο 5 του ν. 2058/1952. Επίσης, οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε όσους καταδικάσθηκαν για το έγκλημα της παραγράφου 1 του άρθρου 299, εφόσον η πράξη τελέσθηκε κατά τη διάρκεια της κράτησης τους σε σωφρονιστικό κατάστημα.»

«7. Κάθε ημέρα κράτησης κρατουμένων που πάσχουν από ημιπληγία ή παραπληγία, σκλήρυνση κατά πλάκας ή έχουν υποβληθεί σε επέμβαση μεταμόσχευσης καρδιάς, ήπατος, νεφρού ή μυελού ή είναι φορείς του συνδρόμου επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας ή πάσχουν από κακοήθη νεοπλασμάτα ή από νεφρική ανεπάρκεια για την οποία γίνεται τακτική αιμοκάθαρση ή από φυματίωση κατά τη διάρκεια της θεραπείας της, υπολογίζεται ευεργετικά ως δύο (2) ημέρες εκτιόμενης ποινής. Το ίδιο ισχύει και για: α) κρατούμενους με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω, που δεν μπορούν να εργαστούν, εφόσον κρίνεται ότι η παραμονή τους στο κατάστημα κράτησης καθίσταται ιδιαίτερα επαχθής λόγω αδυναμίας αυτοεξυπηρέτησης, β) κρατούμενους με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, γ) κρατούμενους στους οποίους απαγορεύεται ύστερα από γνωμάτευση από Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) η ανάληψη εργασίας ή απασχόλησης που μπορεί βάσιμα να προκαλέσει σοβαρή και μόνιμη βλάβη στην υγεία τους, δ) κρατούμενους οι οποίοι νοσηλεύονται σε θεραπευτικά καταστήματα ή νοσοκομεία εφόσον η νοσηλεία τους έχει διαρκέσει τουλάχιστον τέσσερις (4) μήνες, ε) κρατούμενες μητέρες για όσο διάστημα έχουν μαζί τους τα ανήλικα τέκνα τους, στ) κρατούμενους που συμμετέχουν σε θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής απεξάρτησης από ναρκωτικά εγκεκριμένου, κατά το άρθρο 51 του ν. 4139/2013 (Α' 74), οργανισμού και ζ) κρατούμενους για όσο διάστημα διαρκεί η κράτηση τους σε χώρους αστυνομικών τμημάτων ή αστυνομικών διευθύνσεων. Η διακρίβωση της αναπηρίας στις περιπτώσεις α' και β' γίνεται με τη διαδικασία της παραγράφου 4 του άρθρου 110Α. Ο ευεργετικός υπολογισμός διενεργείται από τον αρμόδιο δικαστικό λειτουργό κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 46 παρ. 1 του Σωφρονιστικού Κώδικα και λαμβάνεται υπόψη εκτός από την υφ' όρον απόλυση και για τη λήξη της έκτισης της ποινής, τη μετατροπή της σε χρηματική ποινή ή κοινωφελή εργασία ή την αθροιστική έκτιση των ποινών.»

«8. Σε κάθε περίπτωση, η προσμέτρηση για τον ευεργετικό υπολογισμό των ημερών ποινής των καταδίκων ή υποδίκων δεν διακόπτεται λόγω νοσηλείας στο Νοσοκομείο Κρατουμένων, στο Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, καθώς και σε οποιοδήποτε άλλο νοσηλευτικό ίδρυμα. »

Άρθρο: 106

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ ΟΡΟ (ΠΟΙΝΕΣ)

Τίτλος Αρθρου

Προϋποθέσεις για τη χορήγηση της απόλυσης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Σχόλια

-Η παρ. 3 του παρόντος τίθεται όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 1968/1991. - Η παρ. 1 του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρ. 33 του ν. 2172/1993 (Α' 207/16.12.1993). ===== ##### προσοχή!: σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 3811/2009 (Α' 231/18.12.2009), η σ τ ε ρ η τ ι κ ή της ελευθερίας ποινή, η οποία έχει καταγνώσθει μέχρι την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου (μέχρι δηλαδή 18.12.2009) και δ ε ν έχει καταστεί αμετάκλητη, εφόσον δ ε ν υπερβαίνει τα πέντε έτη, συμπεριλαμβανομένης και της πενταετούς κ ά θ ε ι ρ ξ η ς (!), μ ε τ α τ ρ έ π ε τ α ι, με αίτηση του καταδικασθέντος, σε χρηματική. Η αίτηση μετατροπής υποβάλλεται παραδεκτά εντός δ ύ ο μηνών από την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου (δηλ. υποβάλλεται μέχρι τις 18.2.2010) στο δικαστήριο που εξέδωσε την καταδικαστική απόφαση και γίνεται δεκτή εκτός εάν, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, το δικαστήριο κρίνει, από την εν γένει συμπεριφορά του καταδικασθέντος, τη βαρύτητα του εγκλήματος και την προσωπικότητα του, ότι η μετατροπή δ ε ν αρκεί για να αποτρέψει τον δράστη από την τέλεση άλλων, ανάλογης βαρύτητας, αξιόποινων πράξεων. Οι ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται κ α ι για τα εγκλήματα που προβλέπονται στην παρ. 11 του άρθρου 82 του π α ρ ό ν τ ο ς κώδικα (βλ. οικεία παρ.), καθώς και για τις ήδη συγχωνευθείσες ποινές, από τις οποίες η βαρύτερη δ ε ν υπερβαίνει τα πέντε έτη κατά τα ανωτέρω. Η προθεσμία για την άσκηση τυχόν προβλεπόμενων κατά της καταδικαστικής αποφάσεως ενδίκων μέσων αναστέλλεται κατά το διάστημα από της υποβολής της ανωτέρω αιτήσεως μέχρι της εκδόσεως αποφάσεως του δικαστηρίου περί της μετατροπής ή μη της ποινής. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, το τυχόν ένδικο μέσο κατά της καταδικαστικής αποφάσεως θεωρείται ως μη ασκηθέν. Σύμφωνα με εξ άλλοι με την παρ. 2 του άρθρου 26 του ανωτέρω νόμου, το ποσό της μετατροπής καθορίζεται με ειδικά α ι τ ι ο λ ο γ η μ έ ν η απόφαση, αφού ληφθεί υπόψη η ο ι κ ο ν ο μ ι κ ή κατάσταση του καταδικασμένου. Το ελάχιστο ποσό της κατά την προηγούμενη παράγραφο μετατροπής ορίζεται, για κάθε ημέρα φυλάκισης, σε τ ρ ί α (3) ευρώ. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 82 του π α ρ ό ν τ ο ς κώδικα και της 50492/ 2008 (ΦΕΚ 1112 Β) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης (βλ. οικεία σχόλια). Σύμφωνα τέλος με την παρ. 3 του άρθρου 26 του ανωτέρω νόμου, η κατά τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων μετατραπείσα περιοριστική της ελευθερίας ποινή, που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη φυλάκισης, μ π ο ρ ε ί να μ ε τ α τ ρ έ π ε τ α ι περαιτέρω, με την ίδια ή μεταγενέστερη απόφαση του δικαστηρίου που αποφάσισε τη μετατροπή, σε ποινή παροχής κ ο ι ν ω φ ε λ ο ύ ς εργασίας, αν το ζητεί ή το αποδέχεται εκείνος που καταδικάσθηκε και εφόσον η παροχή τέτοιας εργασίας από το συγκεκριμένο καταδικασμένο είναι ε φ ι κ τ ή. Εάν ο κατάδικος που παρέχει κοινωφελή εργασία έχει εκτίσει με τον τρόπο αυτόν τα τρία πέμπτα της ποινής του, μπορεί να τύχει απόλυσης υπό όρο κατ' εφαρμογή του π α ρ ό ν τ ο ς άρθρου και των άρθρων 105, 107 έως 110.

Κείμενο Αρθρου

(βλ. σχόλια)!

1. Η απόλυση υπό όρο χορηγείται οπωσδήποτε, εκτός αν κριθεί με ειδική αιτιολογία ότι η διαγωγή του καταδίκου, κατά την έκτιση της ποινής του, καθιστά απολύτως αναγκαία τη συνέχιση της κράτησής του για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν νέων αξιόποινων πράξεων.

Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται σε καταδικασθέντες για το έγκλημα της εσχάτης προδοσίας, για τους οποίους εξακολουθεί να ισχύει η παρ. 1 του άρθρου 106 του ν. 1492/1950 "Κύρωση του Ποινικού Κώδικα".

2. Στον απολυόμενο μπορούν να επιβληθούν ορισμένες υποχρεώσεις που θα αφορούν τον τρόπο της ζωής του και ιδίως τον τόπο διαμονής του. Οι υποχρεώσεις αυτές μπορούν πάντοτε να ανακληθούν ή να τροποποιηθούν με αίτηση του απολυμένου.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως και 4 του άρθρου 100Α εφαρμόζεται αναλόγως.

Άρθρο: 106Α**Ημ/νία:** 25.04.1994**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Κείμενο Αρθρου**

[Καταργήθηκε με την περ. β) της παρ. 12 του άρθρου 1 του ν. 2207/1994 (Α' 65/25.4.1994)].

Άρθρο: 107**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΡΣΗ-ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΥΣΗΣ**Τίτλος Άρθρου**

Ανάκληση της απόλυσης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΥΣΗΣ

Σχόλια

- Η εντός " " παρ. 1 του παρόντος αντικαταστάθηκε από την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 2207/1994 (Α' 65/25.4.1994). ##### προσοχή!: σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 3811/2009 (Α' 231/18.12.2009), η σ τ ε ρ η τ ι κ ή της ελευθερίας ποινή, η οποία έχει καταγνωσθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου (μέχρι δηλαδή 18.12.2009) και δ ε ν έχει καταστεί αμετάκλητη, εφόσον δ ε ν υπερβαίνει τα πέντε έτη, συμπεριλαμβανομένης και της πενταετούς κ ά θ ε ι ρ ξ η ς (!), μ ε τ α τ ρ έ π ε τ α ι, με αίτηση του καταδικασθέντος, σε χρηματική. Η αίτηση μετατροπής υποβάλλεται παραδεκτά εντός δ ύ ο μηνών από την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου (δηλ. υποβάλλεται μέχρι τις 18.2.2010) στο δικαστήριο που εξέδωσε την καταδικαστική απόφαση και γίνεται δεκτή εκτός εάν, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, το δικαστήριο κρίνει, από την εν γένει συμπεριφορά του καταδικασθέντος, τη βαρύτητα του εγκλήματος και την προσωπικότητα του, ότι η μετατροπή δ ε ν αρκεί για να αποτρέψει τον δράστη από την τέλεση άλλων, ανάλογης βαρύτητας, αξιόποινων πράξεων. Οι ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται κ α ι για τα εγκλήματα που προβλέπονται στην παρ. 11 του άρθρου 82 του π α ρ ό ν τ ο ς κώδικα (βλ. οικεία παρ.), καθώς και για τις ήδη συγχωνευθείσες ποινές, από τις οποίες η βαρύτερη δ ε ν υπερβαίνει τα πέντε έτη κατά τα ανωτέρω. Η προθεσμία για την άσκηση τυχόν προβλεπόμενων κατά της καταδικαστικής αποφάσεως ενδίκων μέσων αναστέλλεται κατά το διάστημα από της υποβολής της ανωτέρω αιτήσεως μέχρι της εκδόσεως αποφάσεως του δικαστηρίου περί της μετατροπής ή μη της ποινής. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, το τυχόν ένδικο μέσο κατά της καταδικαστικής αποφάσεως θεωρείται ως μη ασκηθέν. Σύμφωνα εξ άλλου με την παρ. 2 του άρθρου 26 του ανωτέρω νόμου, το ποσό της μετατροπής καθορίζεται με ειδικά α ι τ ι ο λ ο γ η μ έ ν η απόφαση, αφού ληφθεί υπόψη η ο ι κ ο ν ο μ ι κ ή κατάσταση του καταδικασμένου. Το ελάχιστο ποσό της κατά την προηγούμενη παράγραφο μετατροπής ορίζεται, για κάθε ημέρα φυλάκισης, σε τ ρ ί α (3) ευρώ. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 82 του π α ρ ό ν τ ο ς κώδικα και της 50492/ 2008 (ΦΕΚ 1112 Β) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης (βλ. οικεία σχόλια). Σύμφωνα τέλος με την παρ. 3 του άρθρου 26 του ανωτέρω νόμου, η κατά τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων μετατραπείσα περιοριστική της ελευθερίας ποινή, που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη φυλάκισης, μ π ο ρ ε ί ν α μ ε τ α τ ρ έ π ε τ α ι περαιτέρω, με την ίδια ή μεταγενέστερη απόφαση του δικαστηρίου που αποφάσισε τη μετατροπή, σε ποινή παροχής κ ο ι ν ω φ ε λ ο ύ ς εργασίας, αν το ζητεί ή το αποδέχεται εκείνος που καταδικάστηκε και εφόσον η παροχή τέτοιας εργασίας από το συγκεκριμένο καταδικασμένο είναι ε φ ι κ τ ή. Εάν ο κατάδικος που παρέχει κοινωνική εργασία έχει εκτίσει με τον τρόπο αυτόν τα τρία πέμπτα της ποινής του, μπορεί να τύχει απόλυσης υπό όρο κατ' εφαρμογή του π α ρ ό ν τ ο ς άρθρου και των άρθρων 105, 106, 108-110.

Κείμενο Άρθρου

(βλ. σχόλια)!

"1. Η απόλυση μπορεί να ανακληθεί αν εκείνος που απολύθηκε δεν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν κατά την απόλυση".

2. Σε περίπτωση ανάκλησης ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στη διάρκεια της ποινής.

Άρθρο: 108**Ημ/νία:** 20.03.2013**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΡΣΗ-ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΥΣΗΣ**Τίτλος Άρθρου**

«Άρση της απόλυσης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ

ΟΡΟ, ΑΡΣΗ ΑΠΟΛΥΣΗΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο, που είχε αντικατασταθεί από την παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 2207/1994 (Α' 65/25.4.1994), τίθεται όπως αντικαταστάθηκε εκ νέου με την παρ. 2 του άρθρου 67 του ν. 4139/2013 (Α' 74/20.3.2013).

Κείμενο Αρθρου

Αν μέσα στο χρονικό διάστημα που προβλέπει το άρθρο 109, εκείνος που απολύθηκε διαπράξει έγκλημα από δόλο, για το οποίο του επιβλήθηκε αμετακλήτως οποτεδήποτε ποινή φυλάκισης ανώτερη από ένα έτος, εκτίει αθροιστικά και ολόκληρο το υπόλοιπο της προηγούμενης ποινής, το οποίο έπρεπε να εκτίσει κατά το χρόνο της προσωρινής απόλυσης.»

Άρθρο: 109

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΡΣΗ-ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΥΣΗΣ

Τίτλος Αρθρου

Συνέπειες της μη ανάκλησης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΜΗ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΛΥΣΗΣ

Σχόλια

προσοχή!: σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 3811/2009 (Α' 231/18.12.2009), η σ τ ε ρ η τ ι κ ή της ελευθερίας ποινή, η οποία έχει καταγνώσθει μέχρι την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου (μέχρι δηλαδή 18.12.2009) και δ ε ν έχει καταστεί αμετάκλητη, εφόσον δ ε ν υπερβαίνει τα πέντε έτη, συμπεριλαμβανομένης και της πενταετούς κ ά θ ε ι ρ ξ η ς (!), μ ε τ α τ ρ έ π ε τ α ι, με αίτηση του καταδικασθέντος, σε χρηματική. Η αίτηση μετατροπής υποβάλλεται παραδεκτά εντός δ ύ ο μηνών από την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου (δηλ. υποβάλλεται μέχρι τις 18.2.2010) στο δικαστήριο που εξέδωσε την καταδικαστική απόφαση και γίνεται δεκτή εκτός εάν, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, το δικαστήριο κρίνει, από την εν γένει συμπεριφορά του καταδικασθέντος, τη βαρύτητα του εγκλήματος και την προσωπικότητα του, ότι η μετατροπή δ ε ν αρκεί για να αποτρέψει τον δράστη από την τέλεση άλλων, ανάλογης βαρύτητας, αξιόποινων πράξεων. Οι ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται κ α ι για τα εγκλήματα που προβλέπονται στην παρ. 11 του άρθρου 82 του π α ρ ό ν τ ο ς κώδικα (βλ. οικεία παρ.), καθώς και για τις ήδη συγχωνευθείσες ποινές, από τις οποίες η βαρύτερη δ ε ν υπερβαίνει τα πέντε έτη κατά τα ανωτέρω. Η προθεσμία για την άσκηση τυχόν προβλεπόμενων κατά της καταδικαστικής αποφάσεως ενδίκων μέσων αναστέλλεται κατά το διάστημα από της υποβολής της ανωτέρω αιτήσεως μέχρι της εκδόσεως αποφάσεως του δικαστηρίου περί της μετατροπής ή μη της ποινής. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, το τυχόν ένδικο μέσο κατά της καταδικαστικής αποφάσεως θεωρείται ως μη ασκηθέν. Σύμφωνα εξ άλλου με την παρ. 2 του άρθρου 26 του ανωτέρω νόμου, το ποσό της μετατροπής καθορίζεται με ειδικά α ι τ ι ο λ ο γ η μ έ ν η απόφαση, αφού ληφθεί υπόψη η ο ι κ ο ν ο μ ι κ ή κατάσταση του καταδικασμένου. Το ελάχιστο ποσό της κατά την προηγούμενη παράγραφο μετατροπής ορίζεται, για κάθε ημέρα φυλάκισης, σε τ ρ ί α (3) ευρώ. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 82 του π α ρ ό ν τ ο ς κώδικα και της 50492/ 2008 (ΦΕΚ 1112 Β) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης (βλ. οικεία σχόλια). Σύμφωνα τέλος με την παρ. 3 του άρθρου 26 του ανωτέρω νόμου, η κατά τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων μετατραπείσα περιοριστική της ελευθερίας ποινή, που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη φυλάκισης, μ π ο ρ ε ί ν α μ ε τ α τ ρ έ π ε τ α ι π ε ρ α ι τ έ ρ ω, με την ίδια ή μεταγενέστερη απόφαση του δικαστηρίου που αποφάσισε τη μετατροπή, σε ποινή παροχής κ ο ι ν ω φ ε λ ο ύ ς εργασίας, αν το ζητεί ή το αποδέχεται εκείνος που καταδικάσθηκε και εφόσον η παροχή τέτοιας εργασίας από το συγκεκριμένο καταδικασμένο είναι ε φ ι κ τ ή. Εάν ο κατάδικος που παρέχει κοινωφελή εργασία έχει εκτίσει με τον τρόπο αυτόν τα τρία πέμπτα της ποινής του, μπορεί να τύχει απόλυσης υπό όρο κατ' εφαρμογή του π α ρ ό ν τ ο ς άρθρου και των άρθρων 105- 108, 110 και 110Α.

Κείμενο Αρθρου

(βλ. σχόλια)!

Αν από την απόλυση περάσει το χρονικό διάστημα της ποινής το οποίο υπολειπόταν για έκτιση, σε όσες περιπτώσεις αυτό είναι ανώτερο από τρία έτη, ή αν περάσουν τρία έτη χωρίς να γίνει ανάκληση, η ποινή θεωρείται ότι εκτίθηκε. Η ισόβια κάθειρξη θεωρείται ότι εκτίθηκε, αν περάσουν δέκα έτη από την απόλυση χωρίς να γίνει ανάκλησή της.

Άρθρο: 110**Ημ/νία:** 02.04.2012**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ ΟΡΟ (ΠΟΙΝΕΣ)**Τίτλος Άρθρου**

Διαδικασία για τη χορήγηση και την ανάκληση της απόλυσης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΛΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΗΣ

Σχόλια

*** Το εντός " " δεύτερο εδ. της παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου ισχύει από 2.4.2012. ===== - Το εντός " " δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του παρόντος αντικαταστάθηκε από την περ. α) της παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 2207/1994 (Α' 65/25.4.1994). - Η παρ. 2 του παρόντος αντικαταστάθηκε από την περ. β) της παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 2207/1994 (Α' 65/25.4.1994). ##### προσοχή!: σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 3811/2009 (Α' 231/18.12.2009), η σ τ ε ρ η τ ι κ ή της ελευθερίας ποινή, η οποία έχει καταγνωσθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου (μέχρι δηλαδή 18.12.2009) και δ ε ν έχει καταστεί αμετάκλητη, εφόσον δ ε ν υπερβαίνει τα πέντε έτη, συμπεριλαμβανομένης και της πενταετούς κ ά θ ε ι ρ ξ η ς (!), μ ε τ α τ ρ έ π ε τ α ι, με αίτηση του καταδικασθέντος, σε χρηματική. Η αίτηση μετατροπής υποβάλλεται παραδεκτά εντός δ ύ ο μηνών από την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου (δηλ. υποβάλλεται μέχρι τις 18.2.2010) στο δικαστήριο που εξέδωσε την καταδικαστική απόφαση και γίνεται δεκτή εκτός εάν, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, το δικαστήριο κρίνει, από την εν γένει συμπεριφορά του καταδικασθέντος, τη βαρύτητα του εγκλήματος και την προσωπικότητα του, ότι η μετατροπή δ ε ν αρκεί για να αποτρέψει τον δράστη από την τέλεση άλλων, ανάλογης βαρύτητας, αξιόποινων πράξεων. Οι ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται κ α ι για τα εγκλήματα που προβλέπονται στην παρ. 11 του άρθρου 82 του π α ρ ό ν τ ο ς κώδικα (βλ. οικεία παρ.), καθώς και για τις ήδη συγχωνευθείσες ποινές, από τις οποίες η βαρύτερη δ ε ν υπερβαίνει τα πέντε έτη κατά τα ανωτέρω. Η προθεσμία για την άσκηση τυχόν προβλεπόμενων κατά της καταδικαστικής αποφάσεως ενδίκων μέσων αναστέλλεται κατά το διάστημα από της υποβολής της ανωτέρω αιτήσεως μέχρι της εκδόσεως αποφάσεως του δικαστηρίου περί της μετατροπής ή μη της ποινής. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, το τυχόν ένδικο μέσο κατά της καταδικαστικής αποφάσεως θεωρείται ως μη ασκηθέν. Σύμφωνα εξ άλλου με την παρ. 2 του άρθρου 26 του ανωτέρω νόμου, το ποσό της μετατροπής καθορίζεται με ειδικά α τ ι ο λ ο γ η μ έ ν η απόφαση, αφού ληφθεί υπόψη η ο ι κ ο ν ο μ ι κ ή κατάσταση του καταδικασμένου. Το ελάχιστο ποσό της κατά την προηγούμενη παράγραφο μετατροπής ορίζεται, για κάθε ημέρα φυλάκισης, σε τ ρ ί α (3) ευρώ. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 82 του π α ρ ό ν τ ο ς κώδικα και της 50492/ 2008 (ΦΕΚ 1112 Β) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης (βλ. οικεία σχόλια). Σύμφωνα τέλος με την παρ. 3 του άρθρου 26 του ανωτέρω νόμου, η κατά τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων μετατραπείσα περιοριστική της ελευθερίας ποινή, που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη φυλάκισης, μ π ο ρ ε ί ν α μ ε τ α τ ρ έ π ε τ α ι περαιτέρω, με την ίδια ή μεταγενέστερη απόφαση του δικαστηρίου που αποφάσισε τη μετατροπή, σε ποινή παροχής κ ο ι ν ω φ ε λ ο ύ ς εργασίας, αν το ζητεί ή το αποδέχεται εκείνος που καταδικάστηκε και εφόσον η παροχή τέτοιας εργασίας από το συγκεκριμένο καταδικασμένο είναι ε φ ι κ τ ή. Εάν ο κατάδικος που παρέχει κοινωνική εργασία έχει εκτίσει με τον τρόπο αυτόν τα τρία πέμπτα της ποινής του, μπορεί να τύχει απόλυσης υπό όρο κατ' εφαρμογή του π α ρ ό ν τ ο ς άρθρου και των επ..

Κείμενο Άρθρου

(βλ. σχόλια)!

1. Για τη χορήγηση και την ανάκληση της απόλυσης υπό όρο αποφασίζει το συμβούλιο των πλημμελειοδικών του τόπου της έκτισης της ποινής. «Ο κατάδικος δεν κλητεύεται ούτε εμφανίζεται ενώπιον του συμβουλίου και μπορεί, αφού λάβει γνώση, μέσω του διευθυντή του καταστήματος κράτησης, της πρότασης του εισαγγελέα, να υποβάλει έγγραφο υπόμνημα. Εάν όμως το συμβούλιο κρίνει ότι τούτο είναι αναγκαίο, μπορεί να διατάξει την ενώπιόν του εμφάνιση του καταδίκου.»*** (βλ. σχόλια)

"2. Η απόλυση υπό όρο χορηγείται με αίτηση της διεύθυνσης του καταστήματος στο οποίο κρατείται ο κατάδικος. Η αίτηση υποβάλλεται ένα μήνα πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου, που προβλέπει το άρθρο 105. Αν η διεύθυνση του ιδρύματος κρίνει ότι συντρέχουν προϋποθέσεις για τη μη χορήγηση της απόλυσης υπό όρο υποβάλλει σχετική αναφορά μαζί με έκθεση της κοινωνικής υπηρεσίας του καταστήματος στον εισαγγελέα των πλημμελειοδικών, ο οποίος την εισάγει στο συμβούλιο".

3. Για την ανάκληση αποφασίζει το ίδιο δικαστικό συμβούλιο, ύστερα από πρόταση των αρχών που εποπτεύουν αυτόν που απολύθηκε.

4. Η εποπτεία αυτή μπορεί να ανατεθεί και σε εταιρεία προστασίας των αποφυλακισμένων.

5. Σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, για να προληφθεί κίνδυνος της δημόσιας τάξης ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών του τόπου διαμονής εκείνου που απολύθηκε μπορεί να διατάξει την προσωρινή σύλληψή του ύστερα από την οποία προκαλείται αμέσως με τη νόμιμη διαδικασία η απόφαση για την ανάκληση. Σε περίπτωση οριστικής ανάκλησης, θεωρείται ότι αυτή επήλθε την ημέρα της σύλληψης.

Άρθρο: 110Α

Ημ/νία: 30.10.2018

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ ΟΡΟ (ΠΟΙΝΕΣ)

Σχόλια

- Το ΠΑΡΟΝ άρθρο τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 6 άρθρου 6 Ν. 4322/2015 (Α' 42/27.4.2015). - Η παρ. 4 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 23 Ν. 4356/2015 (Α' 181/24.12.2015). - Στην παρ. 4, το εντός " " δεύτερο εδάφιο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 άρθρου 14 Ν. 4571/2018 (Α' 186/30.10.2018). - Η παρ. 9 ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 2 άρθρου 14 Ν. 4571/2018 (Α' 186/30.10.2018) και, σύμφωνα με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου και νόμου, καταλαμβάνει και τις περιπτώσεις υπό όρο απολύσεων που έχουν ήδη χορηγηθεί κατά τη δημοσίευση (30.10.2018) του ν. 4571/2018.

Κείμενο Αρθρου

«1. Η απόλυση υπό όρο χορηγείται ανεξαρτήτως της συνδρομής των προϋποθέσεων των άρθρων 105 και 106, εφόσον ο κατάδικος νοσεί από σύνδρομο επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας ή από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια και υποβάλλεται σε τακτική αιμοκάθαρση ή από ανθεκτική φυματίωση ή είναι τετραπληγικός ή έχει υποστεί μεταμόσχευση ήπατος, μυελού και καρδιάς ή πάσχει από κακοήθη νεοπλασμάτα τελικού σταδίου ή από κίρρωση του ήπατος με αναπηρία άνω του εξήντα επτά τοις εκατό (67%) ή από γεροντική άνοια έχοντας υπερβεί το ογδοηκοστό (80ο) έτος της ηλικίας.

2. Η απόλυση χορηγείται, ανεξαρτήτως της συνδρομής των προϋποθέσεων των άρθρων 105 και 106 και στις πιο κάτω περιπτώσεις, που έχει επιβληθεί πρόσκαιρη στερητική της ελευθερίας ποινή: α) στους κατάδικους με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω εφόσον κρίνεται ότι η παραμονή τους στο κατάστημα κράτησης καθίσταται ιδιαίτερα επαχθής λόγω αδυναμίας αυτοεξυπηρέτησης και β) στους κατάδικους με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω. Σε περίπτωση πρόσκαιρης κάθειρξης, απαιτείται να έχει εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο το ένα πέμπτο της ποινής.

3. Σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης ο κρατούμενος που έχει ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω αν έχει εκτίσει με οποιονδήποτε τρόπο πέντε (5) έτη στην περίπτωση που το έγκλημα του δεν ενέχει ανθρωποκτονία, ή δέκα (10) έτη σε κάθε άλλη περίπτωση, εκτίει το υπόλοιπο της ποινής του στην κατοικία του, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 56 παρ. 3. Στην περίπτωση αυτή δύναται να επιβληθεί ηλεκτρονική επιτήρηση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 283Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Επίσης, είναι δυνατή η επιβολή όρων κατά ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 100 παράγραφοι 2 και 3 του Ποινικού Κώδικα.

«4. Η διακρίβωση των προηγούμενων προϋποθέσεων γίνεται μετά από αίτηση του κρατούμενου από το συμβούλιο πλημμελειοδικών ή, στην περίπτωση κρατούμενου που εκτίει ποινή ισόβιας κάθειρξης, από το συμβούλιο εφετών. «Ο εισαγγελέας, μετά την υποβολή της αίτησης, διατάσσει ειδική πραγματογνωμοσύνη για τη διακρίβωση των προϋποθέσεων των προηγούμενων παραγράφων και την πιστοποίηση του ποσοστού αναπηρίας, ιδίως εφόσον αυτό δεν έχει βεβαιωθεί από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.).». Η κατά τα άνω ειδική πραγματογνωμοσύνη ή η βεβαίωση από το ΚΕ.Π.Α. υποβάλλεται από τον εισαγγελέα στο αρμόδιο συμβούλιο μαζί με την πρότασή του. Κατά του βουλεύματος του συμβουλίου εφετών μπορεί να ασκηθεί αναίρεση. Οι λεπτομέρειες σχετικά με την ως άνω ειδική πραγματογνωμοσύνη καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Υγείας. Η ειδική πραγματογνωμοσύνη ή η βεβαίωση του ΚΕ.Π.Α. υποχρεωτικά προσδιορίζουν εάν η αναπηρία είναι μόνιμη ή πρόσκαιρη και αναφέρουν στην περίπτωση της πρόσκαιρης αναπηρίας τον χρόνο διάρκειάς της και το ποσοστό της. Εάν πρόκειται για πρόσκαιρη αναπηρία ο αρμόδιος εισαγγελέας υποβάλλει ένα (1) μήνα πριν τη λήξη του προσδιοριζόμενου χρόνου αναπηρίας στο αρμόδιο συμβούλιο την πρότασή του για την επανεξέταση της, χορηγηθείσας απόλυσης υπό όρο. Για τον λόγο αυτό δύο (2) μήνες πριν τη συμπλήρωση του χρόνου της προσδιορισθείσας αναπηρίας διατάσσει ειδική πραγματογνωμοσύνη είτε παραπομπή στο αρμόδιο ΚΕ.Π.Α. για την εκ νέου διακρίβωση των προϋποθέσεων για την πιστοποίηση του ποσοστού

αναπηρίας. Εάν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των προηγούμενων παραγράφων διατάσσεται η συνέχιση της εκτέλεσης της ποινής. Ο χρόνος που μεσολάβησε από την απόλυση υπό όρο λογίζεται ως πραγματικός χρόνος έκτισης της ποινής. Η επανεξέταση της αναπηρίας και η διακρίβωση των προϋποθέσεων του άρθρου αυτού περατώνεται στο χρονικό διάστημα που προβλέπει το άρθρο 109.».

5. Με την επιφύλαξη των άρθρων 107 και 108, η απόλυση υπό όρο κατά τις παραγράφους 1 και 2 σημειώνεται στο Ποινικό Μητρώο του καταδίκου, χορηγείται μόνο μια φορά και επεκτείνεται αυτοδικαίως σε όλες τις συντρέχουσες στην έκτιση ποινές, για τις οποίες μπορεί να καθοριστεί συνολική ποινή κατ' άρθρο 551 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

6. Η καταδίκη κατά τη διάρκεια της δοκιμασίας για πράξη που τελέστηκε πριν την έναρξη της έκτισης της ποινής, για την οποία χορηγήθηκε η απόλυση υπό όρο, δεν επιφέρει την ανάκληση της απόλυσης.

7. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, εκτός της επιβολής ισόβιας κάθειρξης, δύναται να επιβληθεί μόνο ο όρος της απαγόρευσης εξόδου από τη χώρα. Ανάκληση απόλυσης για παραβίαση όρου δεν χωρεί όταν αυτή προκλήθηκε από λόγους υγείας.

8. Σε όσους απολύονται κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν χωρεί προσωποκράτηση.»

«9. Το δικαστικό συμβούλιο που χορήγησε την υπό όρο απόλυση μπορεί να την ανακαλέσει οποτεδήποτε, μετά από πρόταση του αρμόδιου εισαγγελέα, αν η απόλυση στηρίχθηκε σε ψευδή στοιχεία ή πλαστό έγγραφο. Για την κρίση του δικαστικού συμβουλίου δεν απαιτείται προηγούμενη καταδίκη ορισμένου προσώπου ή άσκηση ποινικής δίωξης.».

Άρθρο: 110B

Ημ/νία: 12.06.2014

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ ΟΡΟ (ΠΟΙΝΕΣ) ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ

Τίτλος Άρθρου

"Απόλυση καταδίκων υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την παρ. Α του άρθρου 1 του ν. 4205/2013 (Α' 242/6.11.2013). - Τα εντός " " εδ. στο τέλος της παρ. 1 του παρόντος άρθρου ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΑΝ με την παρ. 11 του άρθρου 19 του ν. 4267/2014 (Α' 137/12.6.2014).

Κείμενο Άρθρου

1. Όσοι καταδικάσθηκαν σε ποινή στερητική της ελευθερίας, μπορούν, κατόπιν αιτήσεώς τους, να απολυθούν υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 283Α Κ.Π.Δ., εφόσον έχουν εκτίσει:

α) προκειμένου για πρόσκαιρη κάθειρξη, τα 2/5 της ποινής τους, β) προκειμένου για ισόβια κάθειρξη, τουλάχιστον 14 έτη.

Στην περίπτωση που συντρέχουν σωρευτικά περισσότερες ποινές, ο κατάδικος πρέπει να έχει εκτίσει το άθροισμα των τμημάτων των ποινών που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' και β'. Σε κάθε περίπτωση ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί, εάν έχει εκτίσει 17 έτη, ακόμη και όταν το παραπάνω άθροισμα υπερβαίνει το όριο αυτό.

Ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά κατά το ν. 2058/1952. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε καταδίκους για τα κακουργήματα των άρθρων 22 και 23 του ν. 4139/ 2013, των άρθρων 134, 187, 187Α, 336, 338, 339 παράγραφος 1, περιπτώσεις α' και β', 342 παράγραφοι 1 και 2, 348Α παράγραφος 4, 351Α παράγραφοι 1, περιπτώσεις α' και β' και 3, 380 παράγραφοι 1, εδάφιο δεύτερο και 2 και 299 παράγραφος 1, εφόσον, στην τελευταία περίπτωση, επιβλήθηκε ισόβια κάθειρξη. «Με εξαίρεση τις πράξεις των άρθρων 134 και 187Α, η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν έχει εφαρμογή σε καταδίκους των πράξεων του εδαφίου αυτού, αν πάσχουν από νοσήματα με ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω. Η διακρίβωση της αναπηρίας γίνεται, μετά από αίτηση του καταδίκου, από το αρμόδιο συμβούλιο πλημμελειοδικών, το οποίο διατάσσει ειδική πραγματογνωμοσύνη, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 110Α του Ποινικού Κώδικα.»

2. Στην περίπτωση της πρόσκαιρης κάθειρξης ο κατάδικος θα πρέπει να έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα πέμπτο (1/5) της ποινής που του επιβλήθηκε, στη δε περίπτωση της ισόβιας κάθειρξης για χρονικό διάστημα ίσο με δώδεκα (12) έτη. Το χρονικό διάστημα του ενός πέμπτου (1/5) ή, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης των δώδεκα (12) ετών, προσαυξάνεται κατά το ένα πέμπτο των λοιπών ποινών, που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση

που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση, όμως, ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί, εάν έχει εκτίσει πραγματικά στο σωφρονιστικό κατάστημα δεκατέσσερα (14) έτη. Για την απόλυση του κρατουμένου κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν απαιτείται να έχει καταστεί η καταδίκη αμετάκλητη. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε καταδίκους για το έγκλημα της εσχάτης προδοσίας, για τους οποίους εξακολουθεί να ισχύει το άρθρο 5 του ν. 2058/1952 ή για το έγκλημα της ανθρωποκτονίας με πρόθεση της παραγράφου 1 του άρθρου 299 Π.Κ., εφόσον η πράξη αυτή τελέσθηκε εναντίον υπαλλήλου κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του.

3. Ο απολυθείς σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου επιτρέπεται να ευρίσκεται προκαθορισμένες ώρες της ημέρας εκτός του τόπου του κατ' οίκον περιορισμού του αποκλειστικά για λόγους εργασίας, εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, συμμετοχής του σε εγκεκριμένο πρόγραμμα συντήρησης ή απεξάρτησης από ναρκωτικές ουσίες ή αλκοόλ ή και εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που του έχουν επιβληθεί. Οι ώρες απουσίας του καταδίκου από τον τόπο του κατ' οίκον περιορισμού του και το σύνολο των υποχρεώσεων του καθορίζονται είτε με το βούλευμα που διέταξε την απόλυσή του είτε μετά τη χορηγηθείσα απόλυση, με διάταξη του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής. Με διάταξη του, ο ίδιος Εισαγγελέας είτε κατόπιν αίτησης του καταδίκου είτε αυτεπάγγελα, αποφασίζει για την αλλαγή του τόπου του κατ' οίκον περιορισμού, την τροποποίηση του προγράμματος των ωρών απουσίας του καταδίκου από αυτόν και την επιβολή ή τροποποίηση των υποχρεώσεων του τελευταίου. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 106 παράγραφος 2.

4. Η απόλυση του καταδίκου σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου μπορεί να ανακληθεί, όταν ο κατάδικος δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν και πιθανολογείται ότι ενόψει της βαρύτητας της παράβασης των υποχρεώσεών του, του τρόπου και των εν γένει συνθηκών που αυτή συντελέστηκε, δεν παρέχει την προσδοκία ότι θα τηρήσει τις υποχρεώσεις του στο μέλλον. Σε περίπτωση ανάκλησης, ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή. Ο κατάδικος διατηρεί, σε κάθε περίπτωση, το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 105.

5. Η απόλυση του καταδίκου σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου αίρεται, όταν ο κατάδικος, κατά το χρονικό διάστημα που προβλέπεται στην παράγραφο 6, τελέσει:

α) κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών, για το οποίο καταδικάστηκε αμετακλήτως ή

β) το αδίκημα του άρθρου 173Α. Σε περίπτωση άρσης της απόλυσης, ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή. Ο κατάδικος στην περίπτωση αυτή δικαιούται να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 105, αφού παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα ένα επιπλέον έτος σε σχέση με τα οριζόμενα στο άρθρο 105 παράγραφος 1 περιπτώσεις β' και γ'.

Δεν εφαρμόζεται το προηγούμενο εδάφιο, εάν, κατά το χρόνο που κατέστη η καταδίκη αμετάκλητη, είχε ήδη χορηγηθεί στον κατάδικο η απόλυση υπό όρο κατ' άρθρο 105, χωρίς να έχει ανακληθεί, με αποτέλεσμα η ποινή για την οποία χορηγήθηκε η απόλυση να θεωρείται ότι έχει ήδη εκτιθεί κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 109. Εάν, κατά το χρόνο που κατέστη η καταδίκη αμετάκλητη, είχε ήδη χορηγηθεί η απόλυση κατ' άρθρο 105, χωρίς όμως να έχει παρέλθει το χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο άρθρο 109, τότε αίρεται η χορηγηθείσα απόλυση του άρθρου 105 και ο κατάδικος αποκτά το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 105, αφού παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα ένα επιπλέον έτος σε σχέση με τα οριζόμενα στο άρθρο 105 παράγραφος 1 περιπτώσεις β' και γ'.

6. Η με το παρόν άρθρο χορηγούμενη απόλυση εκτείνεται μέχρι του χρονικού σημείου της χορήγησης στον κατάδικο της απόλυσης υπό όρο κατ' άρθρο 105.

7. Οι υποθέσεις οι οποίες αφορούν την τέλεση αδικημάτων των απολυθέντων υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση εκδικάζονται κατά απόλυτη προτεραιότητα".

Άρθρο: 110Γ

Ημ/νία: 06.11.2013

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ ΟΡΟ (ΠΟΙΝΕΣ) ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ

Τίτλος Άρθρου

"Προϋποθέσεις και διαδικασία για την απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση καταδίκων και την ανάκληση αυτής

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την παρ. Α του άρθρου 1 του ν. 4205/2013 (Α' 242/6.11.2013).

Κείμενο Άρθρου

1. Για την απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση αποφασίζει κατόπιν αιτήσεως του καταδίκου, το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής. Ο κατάδικος δεν κλητεύεται ούτε εμφανίζεται ενώπιον του Συμβουλίου, μπορεί όμως να υποβάλει έγγραφο υπόμνημα.

Εάν το Συμβούλιο κρίνει ότι τούτο είναι αναγκαίο, μπορεί να διατάξει την ενώπιόν του εμφάνιση του καταδίκου. Η απόλυση χορηγείται οπωσδήποτε, εκτός εάν κριθεί με ειδική αιτιολογία ότι η διαγωγή του καταδίκου, κατά την έκτιση της ποινής του, καθιστά απολύτως αναγκαία τη συνέχιση της κράτησής του για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν νέων αξιόποινων πράξεων. Η αίτηση του καταδίκου συνοδεύεται από αναφορά της διεύθυνσης του καταστήματος κράτησης και έκθεση της κοινωνικής υπηρεσίας του καταστήματος, οι οποίες εισάγονται στο συμβούλιο από τον Εισαγγελέα των Πλημμελειοδικών. Στην έκθεση της κοινωνικής υπηρεσίας γίνεται ειδική μνεία στο οικογενειακό και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον του καταδίκου, με ιδιαίτερη αναφορά στις σχέσεις του με τα πρόσωπα με τα οποία ενδέχεται να συνοικήσει εάν του χορηγηθεί η απόλυση αυτή.

2. Αν η αίτηση για απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση δεν γίνει δεκτή, νέα αίτηση μπορεί να υποβληθεί τέσσερις (4) μήνες μετά από την απόρριψη.

3. Για την ανάκληση αποφασίζει το ίδιο Δικαστικό Συμβούλιο, ύστερα από αίτηση του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής. Ο κατάδικος κλητεύεται υποχρεωτικά δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση του Δικαστικού Συμβουλίου. Η απόλυση κατ' άρθρο 110B ανακαλείται οποτεδήποτε με διάταξη του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής κατόπιν αιτήσεως του καταδίκου.

4. Σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, για να προληφθεί κίνδυνος της δημόσιας τάξης, ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών του τόπου διαμονής εκείνου που απολύθηκε, μπορεί να διατάξει την προσωρινή σύλληψή του, ύστερα από την οποία προκαλείται αμέσως, με τη νόμιμη διαδικασία, η απόφαση για την ανάκληση. Σε περίπτωση οριστικής ανάκλησης, θεωρείται ότι αυτή επήλθε από την ημέρα της σύλληψης."

Άρθρο: 111

Ημ/νία: 02.04.2012

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΧΡΟΝΟΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ (ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ)

Τίτλος Άρθρου

Χρόνος παραγραφής των εγκλημάτων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ, ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 2 του παρόντος, μετά την περίπτωση α), τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, προτιμήσαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (.). ** Ορθότερον: "δεκαπέντε". Εκ παραδρομής του νομοθέτη, παρελείφθη κατά τη μεταγλώττιση η λέξη "πέντε" της παρ. 2 του παρόντος [βλ. διόρθωση σφαλμάτων (Α' 9/7.2.1986)]. - Η παρ. 4 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου ισχύει από 2.4.2012.

Κείμενο Άρθρου

ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΕΞΑΛΕΙΦΟΥΝ ΤΟ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟ

Ι. ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

1. Το αξιόποينو εξαλείφεται με την παραγραφή.
2. Τα κακουργήματα παραγράφονται: α) μετά είκοσι έτη, αν ο νόμος προβλέπει γι' αυτά την ποινή του θανάτου ή της ισόβιας κάθειρξης*, β) μετά δέκα πέντε** έτη, σε κάθε άλλη περίπτωση.
3. Τα πλημμελήματα παραγράφονται μετά πέντε έτη.
- «4. Τα πταισματα παραγράφονται μετά δύο έτη.»
5. Οι ανωτέρω προθεσμίες υπολογίζονται κατά το ισχύον ημερολόγιο.
6. Αν ο νόμος ορίζει διαζευκτικά περισσότερες από μία ποινές, οι ανωτέρω προθεσμίες υπολογίζονται σύμφωνα με τη βαρύτερη απ' αυτές.

Άρθρο: 112

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΝΑΡΞΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Εναρξη του χρόνου παραγραφής των εγκλημάτων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ, ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ, ΕΝΑΡΞΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ

Σχόλια

- Η εντός " " φράση του παρόντος προστέθηκε με την περ. β της παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 2331/1995 (Α' 173/3.9.1995).

Κείμενο Άρθρου

Η προθεσμία της παραγραφής αρχίζει από την ημέρα που τελέστηκε η αξιόποινη πράξη "εκτός αν ορίζεται άλλως".

Άρθρο: 113

Ημ/νία: 12.06.2014

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ (ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ)

Τίτλος Άρθρου

Αναστολή της παραγραφής των εγκλημάτων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ, ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ, ΑΝΑΣΤΟΛΗ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρ. 1 του ν. 2408/96 (Α' 104/4.6.1996). ===== - Η παρ. 6 τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με το άρθρο 5 του ν. 4267/2014 (Α' 137/12.6.2014). - Η παρ. 3 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 25 του ν. 3346/2005 (Α' 140/17.6.2005). -Η παρ. 6 του παρόντος τίθεται όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του δεύτερου άρθρου του ν.3625/2007 ΦΕΚ Α 290/24.12.2007

Κείμενο Άρθρου

"1. Η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται για όσο χρόνο, σύμφωνα με διάταξη νόμου δεν μπορεί να αρχίσει ή να εξακολουθήσει η ποινική δίωξη.

2. Επίσης, η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η κύρια διαδικασία και έως ότου γίνει αμετάκλητη η καταδικαστική απόφαση.

«3. Η κατά τις προηγούμενες παραγράφους αναστολή δεν μπορεί να διαρκέσει περισσότερο από πέντε χρόνια για τα κακούργηματα, τρία χρόνια για τα πλημμελήματα και έναν χρόνο για τα πταίσματα. Ο χρονικός περιορισμός της αναστολής δεν ισχύει οσάκις η αναβολή ή αναστολή της ποινικής δίωξης έλαβε χώρα κατ' εφαρμογή των άρθρων 30 παρ. 2 και 59 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.»

4. Αν για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση, η έλλειψή της δεν αναστέλλει την παραγραφή.

5. Για εκκρεμείς υποθέσεις, ως προς τις οποίες συμπληρώνεται ο χρόνος της παραγραφής, κατ' εφαρμογή του παρόντος και των δύο προηγούμενων άρθρων, την παύση της ποινικής δίωξης μπορεί να τη διατάσσει με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα εφετών ο αρμόδιος εισαγγελέας πλημμελειοδικών, θέτοντας τη δικογραφία στο αρχείο".

«6. Η προθεσμία παραγραφής των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 323Α, 324, 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 348Β, 348Γ, 349, 351, 351Α, όταν αυτά στρέφονται κατά ανηλίκων, αναστέλλεται μέχρι την ενηλικίωση του θύματος και για ένα έτος μετά, εφόσον πρόκειται για πλημμέλημα, και για τρία έτη μετά, εφόσον πρόκειται για κακούργημα.»

Άρθρο: 114

Ημ/νία: 21.10.2003

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΝΑΡΞΗ ΧΡΟΝΟΥ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ ΠΟΙΝΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Χρόνος παραγραφής των ποινών που επιβλήθηκαν

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ, ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΠΟΙΝΩΝ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α) και β) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, προτιμήσαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας το κόμμα (,).- Η περ. γ) του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 3189/2003 (Α' 243/21.10.2003).

Κείμενο Άρθρου

Οι ποινές που επιβλήθηκαν αμετακλήτως, αν έμειναν ανεκτέλεστες, παραγράφονται: α) η ποινή του θανάτου και η ισόβια κάθειρξη μετά τριάντα έτη*, β) ο περιορισμός σε ψυχιατρικό κατάστημα (άρθρο 38) και η κάθειρξη μετά είκοσι έτη*, γ) η φυλάκιση, η χρηματική ποινή και ο περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων (άρθρο 54) μετά δέκα έτη" και δ) κάθε άλλη μικρότερη ποινή μετά δύο έτη.

Άρθρο: 115

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΝΑΡΞΗ ΧΡΟΝΟΥ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ ΠΟΙΝΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Εναρξη του χρόνου παραγραφής των ποινών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ, ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΠΟΙΝΩΝ, ΕΝΑΡΞΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ

Κείμενο Άρθρου

Η παραγραφή αρχίζει από την ημέρα που η απόφαση έγινε αμετάκλητη.

Άρθρο: 116

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ (ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΠΟΙΝΩΝ)

Τίτλος Άρθρου

Αναστολή της παραγραφής των ποινών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ, ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΠΟΙΝΩΝ, ΑΝΑΣΤΟΛΗ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά την περ. α) του παρόντος τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, προτιμήσαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Άρθρου

Η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται: α) για όσο χρόνο σύμφωνα με το νόμο, δεν μπορεί να αρχίσει ή να εξακολουθήσει η εκτέλεση της ποινής*,

β) για όσο χρόνο, σύμφωνα με το άρθρο 99, έχει ανασταλεί η εκτέλεση ή έχει επιτραπεί η καταβολή με δόσεις της χρηματικής ποινής ή του προστίμου που επιβλήθηκε και γ) για όσο χρόνο διαρκεί η

εκτέλεση κάποιου από τα μέτρα που προβλέπουν τα άρθρα 71 και 72.

Άρθρο: 117

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΓΚΛΗΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Μη υποβολή έγκλησης ή δήλωση* παραίτησης από δικαίωμα της έγκλησης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ, ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΣΗ

Σχόλια

* Εκ παραδρομής του νομοθέτη, τέθηκε κατά τη μεταγλώττιση τελικό σίγμα (ς) στη λέξη "δήλωση" στον τίτλο του παρόντος [βλ. διόρθωση σφαλμάτων (Α' 82/20.6.1986, αριθ. 4)].

Κείμενο Άρθρου

II. ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΓΚΛΗΣΗ

1. Όταν ο νόμος απαιτεί έγκληση για την ποινική δίωξη κάποιας αξιόποινης πράξης, το αξιόπινο εξαλείφεται αν ο δικαιούχος δεν υποβάλει την έγκληση μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα που έλαβε γνώση για την πράξη που τελέστηκε και για το πρόσωπο που την τέλεσε ή για έναν από τους συμμετόχους της.

2. Το ίδιο αποτέλεσμα συνεπάγεται και η ρητή δήλωση του δικαιούχου της έγκλησης ενώπιον της αρμόδιας αρχής, ότι παραιτείται από το δικαίωμα της έγκλησης.

Άρθρο: 118

Ημ/νία: 24.12.2007

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ

Τίτλος Άρθρου

Πρόσωπα που έχουν δικαίωμα για έγκληση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ, ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΣΗ, ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΣΩΠΑ

Σχόλια

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του δεύτερου άρθρου του ν. 3625/2007 ΦΕΚ Α 290/24.12.2007

Κείμενο Άρθρου

1. Το δικαίωμα της έγκλησης ανήκει στον άμεσα παθόντα από την αξιόποινη πράξη, αν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά με ειδική διάταξη.

2. Αν ο παθών δεν έχει συμπληρώσει το 12ο έτος της ηλικίας του ή τελεί υπό δικαστική απαγόρευση, το δικαίωμα της έγκλησης έχει ο νόμιμος αντιπρόσωπός του. «Αν ο παθών έχει συμπληρώσει το 12ο έτος της ηλικίας του, το δικαίωμα της έγκλησης έχουν και ο παθών και ο νόμιμος αντιπρόσωπος του, και μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας του το δικαίωμα αυτό το έχει μόνο ο παθών.»

3. Αν δύο ή περισσότεροι έχουν δικαίωμα έγκλησης, το δικαίωμα αυτό είναι αυτοτελές για τον καθένα.

4. Μετά το θάνατο του παθόντος, το δικαίωμα της έγκλησης μεταβιβάζεται στο σύζυγο που ζει και στα τέκνα του και, αν δεν έχει σύζυγο και τέκνα, στους γονείς του.

5. Για τις αξιόποινες πράξεις που έγιναν εναντίον του Προέδρου της Δημοκρατίας ή εκείνου που ασκεί την προεδρική εξουσία, αν οι πράξεις διώκονται με έγκληση, η δίωξη γίνεται με αίτηση του Υπουργού της Δικαιοσύνης.

Άρθρο: 119

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΔΙΑΙΡΕΤΟ ΕΓΚΛΗΣΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Αδιαίρετο της έγκλησης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ, ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΣΗ, ΑΔΙΑΙΡΕΤΟ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΣΗΣ

Σχόλια

* Από αβλεψία του νομοθέτη τέθηκε κατά τη μεταγλώττιση η λέξη "συμμετοχών" [βλ. διόρθωση ασφαμάτων (Α' 82/20.6.1986, αριθ.5)].

Κείμενο Άρθρου

Η ποινική δίωξη ασκείται εναντίον όλων των συμμετόχων* του εγκλήματος, και αν ακόμη η έγκληση που υποβλήθηκε στρέφεται εναντίον ενός από αυτούς.

Άρθρο: 120

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΣΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Ανάκληση της έγκλησης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ, ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΕΓΚΛΗΣΗΣ, ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ

Σχόλια

*Ορθότερον: "έχει ως συνέπεια".

Κείμενο Άρθρου

1. Αυτός που υπέβαλε την έγκληση μπορεί να την ανακαλέσει, με τους όρους που ορίζει ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας.
  2. Η ανάκληση που έγινε για έναν από τους συμμετόχους της πράξης έχει συνέπεια* την παύση της ποινικής δίωξης και των υπολοίπων, αν και αυτοί διώκονται με έγκληση.
  3. Η ανάκληση δεν έχει κανένα αποτέλεσμα για τον κατηγορούμενο που δηλώνει προς την αρχή ότι δεν την αποδέχεται. Μετά την ανάκληση της έγκλησης που υποβλήθηκε δεν μπορεί να υποβληθεί νέα.
-

Άρθρο: 121

Ημ/νία: 21.10.2003

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ ΑΝΗΛΙΚΟΙ

Τίτλος Άρθρου

Ορισμοί

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΕ ΑΝΑΜΟΡΦΩΤΙΚΑ Ή ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ Ή ΣΕ ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟ

Σχόλια

- Ο τίτλος του παρόντος κεφαλαίου και το παρόν άρθρο τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με τις παρ. 1 και 2 αντιστοίχως του άρθρου 1 του ν. 3189/2003 (Α' 243/21.10.2003).

Κείμενο Άρθρου

ΟΓΔΟΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: "Ειδικές διατάξεις για ανηλίκους".

"1. Στο κεφάλαιο αυτό με τον όρο ανήλικοι νοούνται αυτοί που, κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης, έχουν ηλικία μεταξύ του όγδοου και του δέκατου όγδοου έτους της ηλικίας τους συμπληρωμένων.

2. Οι ανήλικοι υποβάλλονται σε αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα ή σε ποινικό σωφρονισμό σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων."

Άρθρο: 122

Ημ/νία: 21.10.2003

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ANAMOPΦΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Τίτλος Άρθρου

Αναμορφωτικά μέτρα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ, ANAMOPΦΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3189/2003 (Α' 243/21.10.2003). ===== &*& Σύμφωνα με το άρθρο δέκατο έκτο του ν.4411/2016 (ΦΕΚ Α'142/3.8.2016), με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ή κοινή απόφαση του ως άνω Υπουργού και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν την υλοποίηση του αναμορφωτικού μέτρου της παροχής κοινωφελούς εργασίας, το οποίο προβλέπεται στην περίπτωση ζ' της παρ. 1 του παρόντος.

Κείμενο Άρθρου

προσοχή &*& βλ. σχόλια

"1. Αναμορφωτικά μέτρα είναι: α) η επίπληξη του ανηλίκου, β) η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου στους γονείς ή στους επιτρόπους του, γ) η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου σε ανάδοχη οικογένεια, δ) η ανάθεση της επιμέλειας του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε ιδρύματα ανηλίκων ή σε επιμελητές ανηλίκων, ε) η συνδιαλλαγή μεταξύ ανηλίκου δράστη και θύματος για έκφραση συγγνώμης και εν γένει για εξώδικη διευθέτηση των συνεπειών της πράξης, στ) η αποζημίωση του θύματος ή η κατ' άλλον τρόπο άρση ή μείωση των συνεπειών της πράξης από τον ανήλικο, ζ) η παροχή κοινωφελούς εργασίας από τον ανήλικο, η) η παρακολούθηση από τον ανήλικο κοινωνικών και ψυχολογικών προγραμμάτων σε κρατικούς, δημοτικούς, κοινοτικούς ή ιδιωτικούς φορείς, θ) η φοίτηση του ανηλίκου σε σχολές επαγγελματικής ή άλλης εκπαίδευσης ή κατάρτισης, ι) η παρακολούθηση από τον ανήλικο ειδικών προγραμμάτων κυκλοφοριακής αγωγής, ια) η ανάθεση της εντατικής επιμέλειας και επιτήρησης του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε επιμελητές ανηλίκων και ιβ) η τοποθέτηση του ανηλίκου σε κατάλληλο κρατικό, δημοτικό, κοινοτικό ή ιδιωτικό ίδρυμα αγωγής.

2. Σε κάθε περίπτωση ως πρόσθετο αναμορφωτικό μέτρο μπορεί να επιβληθούν επιπλέον υποχρεώσεις που αφορούν τον τρόπο ζωής του ανηλίκου ή τη διαπαιδαγώγησή του. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να επιβληθούν δύο ή περισσότερα από τα μέτρα που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' έως και ια' της προηγούμενης παραγράφου.

3. Στην απόφαση του δικαστηρίου ορίζεται η μέγιστη διάρκεια του αναμορφωτικού μέτρου."

Άρθρο: 123

Ημ/νία: 21.10.2003

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Τίτλος Άρθρου

Θεραπευτικά μέτρα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 3189/2003 (Α' 243/21.10.2003).

Κείμενο Αρθρου

"1. Αν η κατάσταση του ανηλίκου απαιτεί ιδιαίτερη μεταχείριση, ιδίως αν πάσχει από ψυχική ασθένεια ή τελεί σε νοσηρή διατάραξη των πνευματικών του λειτουργιών ή από οργανική νόσο ή κατάσταση που του δημιουργεί σοβαρή σωματική δυσλειτουργία ή του έχει γίνει έξη η χρήση οιοπνευματωδών ποτών ή ναρκωτικών ουσιών και δεν μπορεί να την αποβάλλει με τις δικές του δυνάμεις ή εμφανίζει ανώμαλη καθυστέρηση στην πνευματική και την ηθική του ανάπτυξη, το δικαστήριο διατάσσει: α) την ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου στους γονείς, στους επιτρόπους του ή στην ανάδοχη οικογένεια, β) την ανάθεση της επιμέλειας του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε επιμελητές ανηλίκων, γ) την παρακολούθηση συμβουλευτικού θεραπευτικού προγράμματος από τον ανήλικο και δ) την παραπομπή του ανηλίκου σε θεραπευτικό ή άλλο κατάλληλο κατάστημα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να επιβληθούν τα μέτρα που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' ή β' σε συνδυασμό με το μέτρο που προβλέπεται στην περίπτωση γ'.

2. Τα θεραπευτικά μέτρα διατάσσονται ύστερα από προηγούμενη διάγνωση και γνωμοδότηση από εξειδικευμένη ομάδα ιατρών, ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών, οι οποίοι κατά περίπτωση υπάγονται σε Μονάδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή σε ιατρικά κέντρα υγείας ή κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα.

3. Αν ο ανήλικος είναι χρήστης ναρκωτικών και αν η χρήση τού έχει γίνει έξη και δεν μπορεί να την αποβάλλει με τις δικές του δυνάμεις, το δικαστήριο πριν επιβάλει θεραπευτικά μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου διατάσσει ψυχιατρική πραγματογνωμοσύνη και εργαστηριακή εξέταση, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2 του Ν. 1729/1987."

Άρθρο: 124**Ημ/νία: 24.12.2015****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ANAMORΦΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ****Τίτλος Αρθρου**

Μεταβολή ή άρση μέτρων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ, ΑΝΑΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΡΩΝ

Σχόλια

- Η παρ. 3α του ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4322/2015 (Α' 42/27.4.2015). - Η παρ. 3α του παρόντος καταργήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 24 του ν. 4356/2015 ΦΕΚ Α 181/24.12.2015.

Κείμενο Αρθρου

"1. Το δικαστήριο που δίκασε μπορεί οποτεδήποτε να αντικαταστήσει τα αναμορφωτικά μέτρα που επέβαλε με άλλα, αν το κρίνει αναγκαίο. Αν τα μέτρα εκπλήρωσαν το σκοπό τους, τα αίρει.

2. Το ίδιο μπορεί να πράξει και για τα θεραπευτικά μέτρα, ύστερα από γνωμοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 123 παρ. 2.

3. Το δικαστήριο αντικαθιστά τα αναμορφωτικά μέτρα με θεραπευτικά, ύστερα από γνωμοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 2.

«3.α. Παραλείπεται ως μη ισχύουσα.»

4. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αντικατάστασης ή άρσης των αναμορφωτικών ή θεραπευτικών μέτρων ελέγχεται από το δικαστήριο το αργότερο μετά την πάροδο ενός έτους από την επιβολή τους."

Άρθρο: 125**Ημ/νία: 21.10.2003****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ANAMORΦΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ****Τίτλος Αρθρου**

Διάρκεια μέτρων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ, ΑΝΑΜΟΡΦΩΤΙΚΑ Ή ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΠΑΥΣΗ ΜΕΤΡΩΝ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 3189/2003 (Α' 243/21.10.2003).

Κείμενο Αρθρου

"1. Τα αναμορφωτικά μέτρα που επέβαλε το δικαστήριο παύουν αυτοδικαίως, όταν ο ανήλικος συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας. Το δικαστήριο μπορεί, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, να παρατείνει τα μέτρα, το πολύ μέχρι τη συμπλήρωση του εικοστού πρώτου έτους της ηλικίας του ανηλίκου.

2. Τα θεραπευτικά μέτρα επιτρέπεται να παραταθούν και μετά το δέκατο όγδοο έτος, ύστερα από γνωμοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 2, το πολύ μέχρι τη συμπλήρωση του εικοστού πρώτου έτους της ηλικίας του ανηλίκου."

Άρθρο: 126

Ημ/νία: 24.12.2015

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΠΟΙΝΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ

Τίτλος Αρθρου

"Ανήλικοι ποινικώς ανεύθυνοι

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ, ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΙ

Σχόλια

- Η παρ. 1 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4322/2015 (Α' 42/27.4.2015). - Οι παρ. 2 και 3 του παρόντος τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 3860/2010 ΦΕΚ Α 111/12.7.2010 - Η παρ. 3 του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 25 του ν. 4356/2015 ΦΕΚ Α 181/24.12.2015.

Κείμενο Αρθρου

«1. Η αξιόποινη πράξη που τελέστηκε από ανήλικο οκτώ έως δεκαπέντε ετών δεν καταλογίζεται σε αυτόν.»

«2. Σε ανήλικο που τέλεσε αξιόποινη πράξη χωρίς να έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του επιβάλλονται μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα.

«3. Σε ανήλικο που τέλεσε αξιόποινη πράξη και έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας του επιβάλλονται αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα, εκτός αν κρίνεται αναγκαίο να επιβληθεί ποινικός σωφρονισμός κατά το επόμενο άρθρο. Ειδικά το αναμορφωτικό μέτρο του άρθρου 122 παράγραφος 1 περίπτωση ιβ' επιβάλλεται μόνο για πράξη, την οποία αν τελούσε ενήλικος θα ήταν κακούργημα.»

Άρθρο: 127

Ημ/νία: 24.12.2015

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΠΟΙΝΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ

Τίτλος Αρθρου

Ανήλικοι ποινικώς υπεύθυνοι

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ, ΕΦΗΒΟΙ, ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟΣ

Σχόλια

Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 23 του ν. 4356/2015 ΦΕΚ Α 181/24.12.2015.

Κείμενο Αρθρου

« 1. Περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων επιβάλλεται μόνο σε ανηλίκους που έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας, εφόσον η πράξη τους, αν την τελούσε ενήλικος, θα ήταν κακούργημα απειλούμενο με την ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Η ίδια ποινή δύναται να επιβληθεί και για τις πράξεις του άρθρου 336, εφόσον τελούνται σε βάρος προσώπου νεότερου από δεκαπέντε (15) ετών. Περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων μπορεί να επιβληθεί και σε ανήλικο που έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας του και του έχει επιβληθεί το αναμορφωτικό μέτρο της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου 1 του άρθρου 122, εάν μετά την εισαγωγή του στο ίδρυμα αγωγής τελήσει έγκλημα που αν το τελούσε ενήλικος θα ήταν κακούργημα. Η απόφαση πρέπει να περιέχει ειδική και εμπειρισταωμένη αιτιολογία από την οποία να προκύπτει γιατί τα αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα δεν κρίνονται στη συγκεκριμένη περίπτωση επαρκή, λαμβανομένων κατά περίπτωση υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών τέλεσης της πράξης και της προσωπικότητας του ανηλίκου.

2. Στην απόφαση του δικαστηρίου ορίζεται επακριβώς ο χρόνος παραμονής του ανηλίκου στο ειδικό κατάσταση κράτησης νέων σύμφωνα με το άρθρο 54.»

Άρθρο: 128

Ημ/νία: 21.10.2003

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΠΙΒΟΛΗ ΕΠΙ ΠΤΑΙΣΜΑΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Πταίσματα ανηλίκων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ, ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΑΝΑΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΓΩΓΗΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 1 του ν. 3189/2003 (Α' 243/21.10.2003).

Κείμενο Άρθρου

"Αν η πράξη που τέλεσε ο ανήλικος συνιστά πταίσμα, εφαρμόζονται μόνο τα αναμορφωτικά μέτρα υπό στοιχεία α', β' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 122."

Άρθρο: 129

Ημ/νία: 12.07.2010

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ ΟΡΟ (ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ ΑΝΗΛΙΚΟΙ)

Τίτλος Άρθρου

Απόλυση υπό όρο

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ, ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ ΟΡΟ, ΧΡΟΝΟΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ, ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΠΟΛΥΣΗΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 3189/2003 (Α' 243/21.10.2003). - Το εντός "" τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του παρόντος τίθεται όπως προστέθηκε με το άρθρο 3 του ν. 3860/2010 ΦΕΚ Α 111/12.7.2010.

Κείμενο Άρθρου

"1. Με τη λήξη του ημίσεος της ποινής του περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων, η οποία έχει επιβληθεί, το δικαστήριο απολύει τον ανήλικο, κατά τα οριζόμενα παρακάτω. Στην απόφαση για την απόλυση υπό όρο ορίζεται ο χρόνος της δοκιμασίας, που δεν μπορεί να υπερβαίνει το υπόλοιπο της ποινής.

2. Η απόλυση υπό όρο χορηγείται οπωσδήποτε, εκτός αν κριθεί με ειδική αιτιολογία ότι η διαγωγή του ανηλίκου κατά την έκταση της ποινής καθιστά απολύτως αναγκαία τη συνέχιση της κράτησής του, για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν νέων αξιόποινων πράξεων. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης η διεύθυνση του καταστήματος στο οποίο κρατείται ο ανήλικος υποβάλλει αίτηση μαζί με έκθεση της κοινωνικής υπηρεσίας του καταστήματος μόλις συμπληρωθεί η έκταση του ημίσεος της επιβληθείσας

ποινή. «Ο ανήλικος κλητεύεται υποχρεωτικά δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση του δικαστηρίου, κατά την οποία μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή να εκπροσωπηθεί από συνήγορο που διορίζει με απλό έγγραφο θεωρημένο, ως προς το γνήσιο της υπογραφής, από τον διευθυντή του καταστήματος κράτησης, δικηγόρο ή τις αρμόδιες αρχές.»

3. Η απόλυση υπό όρο μπορεί να χορηγηθεί και πριν από την έκτιση του ημίσεος της ποινής που έχει επιβληθεί, μόνο για σπουδαίους λόγους και εφόσον έχει εκτιθεί πραγματικά το ένα τρίτο αυτής.

4. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται και αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η απόλυση υπό όρο δεν μπορεί να χορηγηθεί, αν ο ανήλικος δεν έχει παραμείνει σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα τρίτο της ποινής που έχει επιβληθεί.

5. Στον απολυόμενο μπορεί να επιβληθούν κατά τη διάρκεια του χρόνου δοκιμασίας του υποχρεώσεις που αφορούν τον τρόπο ζωής του και ιδίως τον τόπο διαμονής, τη διαπαιδαγώγηση ή την παρακολούθηση εγκεκριμένου από το νόμο θεραπευτικού προγράμματος ψυχικής απεξάρτησης από ναρκωτικές ή άλλες οιοπνευματώδεις ουσίες. Στον αλλοδαπό απολυόμενο μπορεί να διαταχθεί και η απέλαση του στη χώρα από την οποία προέρχεται, εκτός αν η οικογένειά του διαμένει νομίμως στην Ελλάδα ή η απέλασή του είναι ανέφικτη. Αν ο απολυόμενος παραβιάσει τους όρους εφαρμόζεται αναλογικώς το άρθρο 107.

6. Αν ο απολυόμενος κατά το χρόνο δοκιμασίας του καταδικασθεί για κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο, η απόλυση αίρεται και εφαρμόζεται το άρθρο 132.

7. Αν μετά την απόλυση παρέλθει ο χρόνος δοκιμασίας τον οποίο όρισε η απόφαση χωρίς να γίνει ανάκληση, η ποινή θεωρείται ότι εκτίθηκε.

8. Αρμόδιο για την απόλυση του ανήλικου και την ανάκληση της υπό όρο απόλυσης είναι το Τριμελές Δικαστήριο Ανηλίκων στο Πλημμελειοδικείο του τόπου όπου εκτίεται ο περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων.

9. Αν ανήλικος κατά τη διάρκεια του περιορισμού του σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων για έγκλημα του άρθρου 5 του Ν. 1729/1987, όπως ισχύει, ή για έγκλημα που φέρεται ότι τελέστηκε για να διευκολυνθεί η χρήση ναρκωτικών ουσιών, παρακολούθησε επιτυχώς εγκεκριμένο συμβουλευτικό πρόγραμμα και υπάρχει δήλωση από τον υπεύθυνο αναγνωρισμένου προγράμματος ψυχικής απεξάρτησης ότι γίνεται δεκτός σε αυτό, η παρακολούθηση αυτή συνιστά σπουδαίο λόγο για πρόωρη απόλυση υπό όρο με την έννοια της παραγράφου 3. Οι υπεύθυνοι του εκτός καταστήματος προγράμματος ψυχικής απεξάρτησης έχουν την υποχρέωση να ενημερώνουν ανά δίμηνο τη δικαστική αρχή για τη συνεπή παρακολούθηση του προγράμματος από τον εν λόγω ανήλικο ή για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος και χωρίς καθυστέρηση για την αδικαιολόγητη διακοπή της παρακολούθησής του. Στην περίπτωση διακοπής ανακαλείται η υπό όρο απόλυση.

10. Αν η αίτηση για απόλυση υπό όρο δεν γίνει δεκτή, νέα αίτηση μπορεί να υποβληθεί μετά δύο μήνες από την απόρριψη, εκτός αν υπάρξουν νέα στοιχεία."

Άρθρο: 129Α

Ημ/νία: 06.11.2013

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ ΟΡΟ (ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ ΑΝΗΛΙΚΟΙ) ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ

Τίτλος Άρθρου

"Απόλυση ανηλίκων υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την παρ. Β του άρθρου 1 του ν. 4205/2013 (Α' 242/6.11.2013).

Κείμενο Άρθρου

1. Ανήλικοι οι οποίοι καταδικάσθηκαν σε ποινή περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων, μπορούν, κατόπιν αιτήσεώς τους, να απολυθούν υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 283Α Κ.Π.Δ., εφόσον έχουν εκτίσει το 1/3 της ποινής τους. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται με έκθεση της Κοινωνικής Υπηρεσίας του καταστήματος κράτησης και έκθεση της Υπηρεσίας Επιμελητών Ανηλίκων. Στις εκθέσεις αυτές γίνεται ειδική μνεία στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον του καταδίκου, με ιδιαίτερη αναφορά στις σχέσεις του με τα πρόσωπα με τα οποία ενδέχεται να συνοικήσει εάν του χορηγηθεί η απόλυση αυτή. Ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

2. Η απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση δεν μπορεί να χορηγηθεί, αν ο ανήλικος δεν έχει παραμείνει σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα πέμπτο (1/5) της ποινής του.

3. Η απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση μπορεί να ανακληθεί, όταν ο ανήλικος δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν και πιθανολογείται ότι ενόψει της βαρύτητας της παράβασης των υποχρεώσεών του, του τρόπου και των εν γένει συνθηκών που αυτή συντελέστηκε, δεν παρέχει την προσδοκία ότι στο μέλλον θα τηρήσει τις υποχρεώσεις του. Σε περίπτωση ανάκλησης, ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθέσια ποινή. Ο ανήλικος διατηρεί το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 129.

4. Η απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση αίρεται, όταν ο ανήλικος, κατά το χρονικό διάστημα που διαρκεί η εν λόγω απόλυση, τελέσει από δόλο πράξη - που αν την τελούσε ενήλικος θα ήταν πλημμέλημα - για την οποία καταδικάστηκε οποτεδήποτε αμετακλήτως. Σε περίπτωση άρσης, ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθέσια ποινή. Ο ανήλικος διατηρεί το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 129.

5. Η απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση αίρεται, όταν ο ανήλικος, κατά το χρονικό διάστημα που διαρκεί η εν λόγω απόλυση τελέσει πράξη - που αν την τελούσε ενήλικος θα ήταν κακούργημα- για την οποία καταδικάστηκε οποτεδήποτε αμετακλήτως. Στην περίπτωση αυτή ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθέσια ποινή και ο ανήλικος αποκτά το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 129, αφού παραμείνει στο ειδικό κατάστημα κράτησης νέων ένα επιπλέον έτος σε σχέση με τα οριζόμενα στο άρθρο 129 παράγραφοι 1 και 4. Δεν εφαρμόζεται το προηγούμενο εδάφιο, εάν κατά το χρόνο που κατέστη η καταδίκη αμετάκλητη, είχε ήδη χορηγηθεί η απόλυση υπό όρο κατ' άρθρο 129 χωρίς να έχει ανακληθεί, με αποτέλεσμα να θεωρείται η ποινή για την οποία χορηγήθηκε η απόλυση ήδη εκτιθέσια κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 129 παράγραφος 7. Εάν κατά το χρόνο που κατέστη η καταδίκη αμετάκλητη, είχε ήδη χορηγηθεί η απόλυση υπό όρο κατ' άρθρο 129, χωρίς όμως να έχει παρέλθει το χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο άρθρο 129 παράγραφος 7, τότε αίρεται η χορηγηθείσα απόλυση κατ' άρθρο 129 και ο κατάδικος αποκτά το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 129, αφού παραμείνει στο ειδικό κατάστημα κράτησης νέων ένα επιπλέον έτος σε σχέση με τα οριζόμενα στο άρθρο 129 παράγραφοι 1 και 4.

6. Αντίστοιχα ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 110B παράγραφοι 3 και 7, 110Γ παράγραφος 1 εδάφιο τρίτο και παράγραφος 3 εδάφιο τρίτο, 129 παράγραφος 2 εδάφιο πρώτο και τρίτο, παράγραφος 4 εδάφιο πρώτο, παράγραφος 5 εδάφιο πρώτο, παράγραφοι 8 και 10".

Άρθρο: 130

Ημ/νία: 27.04.2015

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΠΟΥ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΑΝ ΤΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΒΔΟΜΟ ΕΤΟΣ

Τίτλος Άρθρου

"Εκδίκηση μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ, ΕΦΗΒΟΙ ΔΙΚΑΖΟΜΕΝΟΙ ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ 17ΟΥ ΕΤΟΥΣ, ΕΠΙΒΟΛΗ ΕΛΑΤΤΩΜΕΝΗΣ ΠΟΙΝΗΣ, ΜΗ ΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ Ή ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΧΩΡΙΣΤΗ ΚΡΑΤΗΣΗ

Σχόλια

- Η παρ. 1 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4322/2015 (Α' 42/27.4.2015).

Κείμενο Άρθρου

«1. Η διάταξη του άρθρου 127 παρ. 1 εφαρμόζεται και για τους ανήλικους που τέλεσαν αξιόποινη πράξη μετά τη συμπλήρωση του δέκατου πέμπτου (15ου) έτους της ηλικίας τους και εισάγονται σε δίκη μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου (18ου) έτους. Στην περίπτωση αυτή τα αναμορφωτικά μέτρα παύουν αυτοδικαίως όταν ο υπαίτιος συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του. Στην περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 122 το αναμορφωτικό μέτρο παύει αυτοδικαίως, όταν ο υπαίτιος συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του. Αν το δικαστήριο κρίνει ότι η επιβολή αναμορφωτικών ή θεραπευτικών μέτρων δεν είναι επαρκής και ότι ο περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων, μολονότι αναγκαίος δεν είναι πλέον σκόπιμος, μπορεί να επιβάλει την ποινή που προβλέπεται για την πράξη που τελέστηκε, ελαττωμένη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 83.»

2. Οι στερητικές της ελευθερίας ποινές που επιβλήθηκαν σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο δεν συνεπάγονται σε καμία περίπτωση τη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων ή την παραπομπή σε κατάσταση εργασίας.

3. Κατά γενικό κανόνα οι κατάδικοι αυτοί κρατούνται χωριστά από άλλους ενήλικους καταδίκους."

Άρθρο: 131

Ημ/νία: 12.07.2010

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Τίτλος Άρθρου

"Εναρξη εκτέλεσης της απόφασης μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ, ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ 17ΟΥ ΕΤΟΥΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΓΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΣΕ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, ΕΠΙΒΟΛΗ ΠΟΙΝΗΣ

Σχόλια

* Ορθότερον: "καταδικασθείς".- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 1 του ν. 3189/2003 (Α' 243/21.10.2003) Η παρ. 2 του παρόντος καταργήθηκε με το άρθρο 3 παρ. 3 του ν. 3860/2010 ΦΕΚ Α 111/12.7.2010 και η παρ. 3 αναριθμήθηκε σε παρ. 2.

Κείμενο Άρθρου

1. Αν ο καταδικασμένος* σε περιορισμό σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων συμπλήρωσε το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του, πριν αρχίσει η εκτέλεση της απόφασης, το δικαστήριο που δίκασε, αν κρίνει ότι ο περιορισμός αυτός δεν είναι σκόπιμος, μπορεί να τον αντικαταστήσει με την ποινή που προβλέπεται στο προηγούμενο άρθρο.

2. Παραλείπεται ως μη ισχύουσα.

"2" 3. Οι παράγραφοι 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου ισχύουν και στις περιπτώσεις του άρθρου αυτού."

Άρθρο: 132

Ημ/νία: 21.10.2003

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΡΡΟΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Συρροή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ, ΤΕΛΕΣΗ ΑΞΙΟΠΟΙΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΠΡΙΝ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ 17ΟΥ ΕΤΟΥΣ Ή ΣΥΡΡΟΗ, ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΟΡΙΟΥ ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟΥ, ΤΕΛΕΣΗ ΑΞΙΟΠΟΙΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ 17ΟΥ ΕΤΟΥΣ, ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΠΟΙΝΩΝ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 1 του ν. 3189/2003 (Α' 243/21.10.2003).

Κείμενο Άρθρου

"1. Αν ο κρατούμενος σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων διαπράξει αξιόποινη πράξη πριν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του ή αν συντρέξει άλλη περίπτωση συρροής κατά το άρθρο 97, το δικαστήριο επαυξάνει την ποινή που του είχε καθορίσει με την προηγούμενη απόφασή του χωρίς να υπερβεί τα όρια του άρθρου 54.

2. Αν ο κρατούμενος σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων διαπράξει αξιόποινη πράξη μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους της ηλικίας του:

α) Εφόσον η ποινή που προσδιορίσθηκε για την πράξη αυτή είναι πρόσκαιρη κάθειρξη, το δικαστήριο επιβάλλει συνολική ποινή κάθειρξης επαυξημένη. Η επαύξηση της κάθειρξης δεν μπορεί να είναι

κατώτερη από το ήμισυ της ποινής που είχε καθορίσει η προηγούμενη απόφαση του δικαστηρίου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 94 παρ. 1.

β) Αν η ποινή που επιβλήθηκε για τη νέα πράξη είναι ηπιότερη από την πρόσκαιρη κάθειρξη, το δικαστήριο επαυξάνει την ποινή που είχε καθορίσει με προηγούμενη απόφαση, όχι όμως πέρα από το ανώτατο όριο περιορισμού, το οποίο ορίζεται στο άρθρο 54."

Άρθρο: 133**Ημ/νία: 21.10.2003****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ ΜΕΤΕΦΗΒΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ****Τίτλος Άρθρου**

"Νεαροί ενήλικες

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ, ΠΟΙΝΕΣ ΣΕ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΑΝΤΕΣ ΤΟ 17ο ΟΧΙ ΚΑΙ ΤΟ 21ο ΕΤΟΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 14 του άρθρου 1 του ν. 3189/2003 (Α' 243/21.10.2003).

Κείμενο Άρθρου

Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83) σε όποιον, κατά το χρόνο που τέλεσε αξιόποινη πράξη, είχε συμπληρώσει το δέκατο όγδοο, όχι όμως και το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας του. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 130."

Άρθρο: 134**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΣΧΑΤΗ ΠΡΟΔΟΣΙΑ****Τίτλος Άρθρου**

Εσχάτη προδοσία*** (βλ. σχόλια)

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ, ΕΣΧΑΤΗ ΠΡΟΔΟΣΙΑ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά την περ. Α) της παρ. 1 και τις περ. α) και β) της παρ. 2 του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (.). ** Το ισχύον κείμενο που μεταγλωττίστηκε αναφέρει τον "Βασιλέα" και τη "βασιλική εξουσία". Σύμφωνα, όμως, με το άρθρο 5 του ν. 10/1975, όπου στις διατάξεις αυτές αναφέρεται ο Βασιλέας, νοείται ο πρόεδρος της Δημοκρατίας.*** Η θανατική ποινή έχει ήδη καταργηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 2172/1993 (Α' 207/26.12.1993), σύμφωνα με την οποία: "Η ποινή του θανάτου κ α τ α ρ γ ε ί τ α ι. Όπου στις κείμενες διατάξεις προβλέπεται για ορισμένη αξιόποινη πράξη αποκλειστικώς η ποινή του θανάτου, νοείται ότι απειλείται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Αν η ποινή του θανάτου προβλέπεται διαζευκτικώς με άλλη ποινή, νοείται ότι απειλείται μ ό ν ο η τελευταία". Πρβλ. και τα σχόλια του άρθρου 50 του παρόντος κώδικα. ===== *** ΠΡΟΣΟΧΗ: σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4274/2014 (Α' 147/124.7.2014), οι κατάδικοι που κατά το χρόνο δημοσίευσης του ανωτέρω νόμου (14.7.2014) ΕΚΤΙΟΥΝ ποινή για τα εγκλήματα: α) του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρου, των άρθρων 135, 135Α, 138 και 187Α του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια) ή β) των άρθρων 299, 380 παράγραφος 2 και 385 παράγραφος 1 περίπτωση α' του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια), εφόσον τα εγκλήματα της περίπτωσης αυτής τελούνται στο πλαίσιο του άρθρου 187 του παρόντος Κώδικα (εγκληματική οργάνωση), ΜΕΤΑΓΟΝΤΑΙ, με παραγγελία του Εισαγγελέα Εκτέλεσης Ποινών της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, σε κατάσταση Γ' τύπου εντός ΔΕΚΑ ημερών από τη δημοσίευση του εσωτερικού κανονισμού του.

Κείμενο Άρθρου

ΔΕΥΤΕΡΟ ΒΙΒΛΙΟ: ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ

1. Τιμωρείται με την ποινή της ισόβιας ή πρόσκαιρης κάθειρξης: Α) όποιος αποπειράται να αποστερήσει με οποιονδήποτε τρόπο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας** ή αυτόν που ασκεί την προεδρική εξουσία** από την εξουσία που έχουν κατά το Σύνταγμα,* Β) όποιος αποπειράται με σωματική βία ή με απειλές σωματικής βίας:

α) να παρεμποδίσει κάποιον απ' αυτούς από την άσκηση της συνταγματικής εξουσίας του ή να τον εξαναγκάσει να επιχειρήσει πράξη που απορρέει από αυτή την εξουσία και β) να μεταβάλλει το πολίτευμα του Κράτους.

2. Με ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη τιμωρείται όποιος, εκτός από την περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου: α) επιχειρεί με βία ή απειλή βίας ή με σφετερισμό της ιδιότητάς του ως οργάνου του Κράτους να καταλύσει ή να αλλοιώσει ή να καταστήσει ανενεργό, διαρκώς ή προσωρινώς, το δημοκρατικό πολίτευμα που στηρίζεται στη λαϊκή κυριαρχία ή θεμελιώδεις αρχές ή θεσμούς του πολιτεύματος αυτού,* β) επιχειρεί με τα μέσα που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο και με τρόπο πρόσφορο να διαταράξει την ομαλή λειτουργία του πολιτεύματος, να αποστερήσει ή να παρακωλύσει τη Βουλή, την Κυβέρνηση ή τον Πρωθυπουργό από την ενάσκηση της εξουσίας που τους παρέχει το Σύνταγμα ή να τους εξαναγκάσει να εκτελέσουν ή να παραλείψουν πράξεις που απορρέουν από την εξουσία αυτή,*

γ) ασκεί ή άσκησε την εξουσία που ο ίδιος ή άλλος κατέβαλε με τους τρόπους και με τα μέσα που προβλέπει το άρθρο αυτό.

3. Οποιος αποπειράται να θανατώσει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή εκείνον που ασκεί την προεδρική εξουσία τιμωρείται με [θάνατο ή]*** ισόβια κάθειρξη.

Άρθρο: 134Α

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ

Τίτλος Άρθρου

Θεμελιώδεις αρχές και θεσμοί του Πολιτεύματος

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ, ΕΣΧΑΤΗ ΠΡΟΔΟΣΙΑ, ΕΝΝΟΙΑ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΘΕΣΜΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α), β), γ), δ), ε) και στ) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Άρθρου

Θεμελιώδεις αρχές και θεσμοί του πολιτεύματος θεωρούνται στο πλαίσιο

του προηγούμενου άρθρου: α) η ανάδειξη του Αρχηγού του Κράτους με

εκλογή,* β) το δικαίωμα του λαού να εκλέγει τη Βουλή με γενικές, άμεσες,

ελεύθερες, ίσες και μυστικές ψηφοφορίες μέσα στα συνταγματικά χρονικά

πλαίσια,* γ) το κοινοβουλευτικό σύστημα διακυβέρνησης,* δ) η αρχή του

πολυκομματισμού,* ε) η αρχή της διάκρισης των εξουσιών, όπως προβλέπεται

στο Σύνταγμα,* στ) η αρχή της δέσμευσης του νομοθέτη από το Σύνταγμα και

της εκτελεστικής και της δικαστικής εξουσίας από το Σύνταγμα και τους

νόμους,* ζ) η αρχή της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, και η) η γενική ισχύς και προστασία των ατομικών δικαιωμάτων που προβλέπει το Σύνταγμα.

Άρθρο: 134Β

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ, ΕΣΧΑΤΗ ΠΡΟΔΟΣΙΑ, ΑΤΙΜΩΡΙΣΙΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΟΝΤΩΝ

Κείμενο Άρθρου

Δεν τιμωρούνται ως συμμετοχοί στις πράξεις του άρθρου 134 δημόσιοι υπάλληλοι ή λειτουργοί, που άσκησαν τα καθήκοντά τους όσο διήρκεσε ο σφετερισμός της λαϊκής κυριαρχίας ή η παράνομη κατάλυση, η μεταβολή ή η αδράνεια του δημοκρατικού πολιτεύματος, αν η άσκηση των καθηκόντων τους ήταν αναγκαία αποκλειστικώς για τη συνέχιση της λειτουργίας του κράτους και δεν έγινε με σκοπό τη διατήρηση της εξουσίας από τους σφετεριστές της.

Άρθρο: 135

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΣΧΑΤΗ ΠΡΟΔΟΣΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Προπαρασκευαστικές πράξεις εσχάτης προδοσίας*** (βλ. σχόλια)

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ, ΕΣΧΑΤΗ ΠΡΟΔΟΣΙΑ, ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ, ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ

Σχόλια

*** ΠΡΟΣΟΧΗ: σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4274/2014 (Α' 147/124.7.2014), οι κατάδικοι που κατά το χρόνο δημοσίευσης του ανωτέρω νόμου (14.7.2014) ΕΚΤΙΟΥΝ ποινή για τα εγκλήματα: α) του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρου, των άρθρων 134, 135Α, 138 και 187Α του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια) ή β) των άρθρων 299, 380 παράγραφος 2 και 385 παράγραφος 1 περίπτωση α' του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια), εφόσον τα εγκλήματα της περίπτωσης αυτής τελούνται στο πλαίσιο του άρθρου 187 του παρόντος Κώδικα (εγκληματική οργάνωση), ΜΕΤΑΓΟΝΤΑΙ, με παραγγελία του Εισαγγελέα Εκτέλεσης Ποινών της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, σε κατάσταση Γ' τύπου εντός ΔΕΚΑ ημερών από τη δημοσίευση του εσωτερικού κανονισμού του.

Κείμενο Άρθρου

*** (βλ. σχόλια)

1. Όποιος δημόσια ή με τη διάδοση εγγράφων, εικόνων ή παραστάσεων προκαλεί με πρόθεση ή προσπάθει να διεγείρει άλλους στο να επιχειρήσουν πράξεις από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 134 τιμωρείται με κάθειρξη.
2. Όποιος συνωμοτεί με άλλον με σκοπό να εκτελέσουν πράξη από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 134 ή με συνεννοήσεις με ξένη κυβέρνηση προπαρασκευάζει την εκτέλεση μιας απ' αυτές τις πράξεις, τιμωρείται με κάθειρξη.
3. Οποιαδήποτε άλλη προπαρασκευαστική ενέργεια με πρόθεση μιας από τις αναφερόμενες στο άρθρο 134 πράξεις τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.
4. Συνωμοσία υπάρχει όταν δύο ή περισσότεροι συναποφασίσουν να τελέσουν πράξη εσχάτης προδοσίας ή αναλάβουν αμοιβαία υποχρέωση να τελέσουν τέτοια πράξη.

Άρθρο: 135Α

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΖΩΗΣ ΦΟΡΕΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΜΑΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Προσβολές κατά της ζωής φορέων πολιτειακών λειτουργημάτων*** (βλ. σχόλια)

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ, ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ, ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΩΝ ΤΟΥΣ Ή ΑΡΧΗΓΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

Σχόλια

*** ΠΡΟΣΟΧΗ: σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4274/2014 (Α' 147/124.7.2014), οι κατάδικοι που κατά το χρόνο δημοσίευσης του ανωτέρω νόμου (14.7.2014) ΕΚΤΙΟΥΝ ποινή για τα εγκλήματα: α) του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρου, των άρθρων 134, 135, 138 και 187Α του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια) ή β) των άρθρων 299, 380 παράγραφος 2 και 385 παράγραφος 1 περίπτωση α' του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια), εφόσον τα εγκλήματα της περίπτωσης αυτής τελούνται στο πλαίσιο του άρθρου 187 του παρόντος Κώδικα (εγκληματική οργάνωση), ΜΕΤΑΓΟΝΤΑΙ, με παραγγελία του Εισαγγελέα Εκτέλεσης Ποινών της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, σε κατάσταση Γ' τύπου εντός ΔΕΚΑ ημερών από τη δημοσίευση του εσωτερικού κανονισμού του.

Κείμενο Αρθρου

*** (βλ. σχόλια)

Οποιος αποπειράται να θανατώσει τον Πρωθυπουργό, τον Πρόεδρο της Βουλής ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους ή αρχηγό κόμματος που αναγνωρίζεται από τον Κανονισμό της Βουλής, τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη.

Άρθρο: 136

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΣΧΑΤΗ ΠΡΟΔΟΣΙΑ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ, ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ, ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ Ή ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΩΝ ΤΟΥΣ Ή ΑΡΧΗΓΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ, ΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Κείμενο Αρθρου

Στις περιπτώσεις του άρθρου 135, το δικαστήριο μπορεί, μαζί με την ποινή της φυλάκισης, να επιβάλει και στέρξη των πολιτικών δικαιωμάτων (άρθρο 61). Αν αυτός που καταδικάστηκε είναι αλλοδαπός, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την απέλασή του από το κράτος (άρθρο 74).

Άρθρο: 137

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ, ΕΣΧΑΤΗ ΠΡΟΔΟΣΙΑ, ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ, ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ Ή ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΩΝ ΤΟΥΣ Ή ΑΡΧΗΓΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ, ΑΤΙΜΩΡΗΣΙΑ ΛΟΓΩ ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗΣ, ΜΕΙΩΣΗ Ή ΑΤΙΜΩΡΗΣΙΑ ΠΟΙΝΗΣ ΛΟΓΩ ΣΥΜΒΟΛΗΣ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ

Κείμενο Αρθρου

1. Στις περιπτώσεις του άρθρου 134 παράγραφοι 1 και 2 και 135, ο δράστης μένει ατιμώρητος, αν με δική του θέληση παρεμπόδισε την επέλευση του αποτελέσματος που επιδίωξε με την πράξη του.

2. Αν στις περιπτώσεις του άρθρου 134 ο δράστης συντέλεσε αποφασιστικά στην αποκατάσταση του Δημοκρατικού Πολιτεύματος, τιμωρείται με ποινή μειωμένη. Το δικαστήριο όμως μπορεί, εκτιμώντας ελεύθερα όλες τις περιστάσεις, να κρίνει την πράξη του ατιμώρητη.

Άρθρο: 137Α

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Βασανιστήρια και άλλες προσβολές της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ, ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α) και β) της παρ. 1 και τις περ. α) και β) της παρ. 3 του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (.). ** Από παραδρομή του νομοθέτη δεν τέθηκε η αντωνυμία "το" μετά τον σύνδεσμο "να" [βλ. διόρθωση σφαλμάτων (Α' 82/20.6.1986, αριθ. 6)].

Κείμενο Άρθρου

1. Υπάλληλος ή στρατιωτικός, στα καθήκοντα του οποίου ανάγεται η δίωξη ή η ανάκριση ή η εξέταση αξιόποινων πράξεων ή πειθαρχικών παραπτωμάτων ή η εκτέλεση ποινών ή η φύλαξη ή η επιμέλεια κρατουμένων, τιμωρείται με κάθειρξη, εάν υποβάλλει σε βασανιστήρια κατά την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων πρόσωπο που βρίσκεται στην εξουσία του με σκοπό: α) να αποσπάσει από αυτό ή από τρίτο πρόσωπο ομολογία, κατάθεση, πληροφορία ή δήλωση ιδίως αποκλήρυξης ή αποδοχής πολιτικής ή άλλης ιδεολογίας* β) να το** τιμωρήσει,* γ) να εκφοβίσει αυτό ή τρίτα πρόσωπα.

Με την ίδια ποινή τιμωρείται υπάλληλος ή στρατιωτικός, που με εντολή των προϊσταμένων του ή αυτοβούλως σφετερίζεται τέτοια καθήκοντα και τελεί τις πράξεις του προηγούμενου εδαφίου.

2. Βασανιστήρια συνιστούν, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, κάθε μεθοδευμένη πρόκληση έντονου σωματικού πόνου ή σωματικής εξάντλησης επικίνδυνης για την υγεία ή ψυχικού πόνου ικανού να επιφέρει σοβαρή ψυχική βλάβη, καθώς και κάθε παράνομη χρησιμοποίηση χημικών, ναρκωτικών ή άλλων φυσικών ή τεχνικών μέσων με σκοπό να κάμψουν τη βούληση του θύματος.

3. Σωματική κάκωση, βλάβη της υγείας, άσκηση παράνομης σωματικής ή ψυχολογικής βίας και κάθε άλλη σοβαρή προσβολή της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, που τελείται από τα πρόσωπα, υπό τις περιστάσεις και για τους σκοπούς που προβλέπει η παρ.1, εφόσον δεν υπάγεται στην έννοια της παρ. 2, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 3 ετών, αν δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη. Ως προσβολές της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας θεωρούνται ιδίως: α) η χρησιμοποίηση ανιχνευτή αλήθειας,* β) η παρατεταμένη απομόνωση,* γ) η σοβαρή προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας.

4. Δεν υπάγονται στην έννοια του άρθρου αυτού πράξεις ή συνέπειες συμφυείς προς τη νόμιμη εκτέλεση ποινής ή άλλου νόμιμου περιορισμού της ελευθερίας ή προς άλλο νόμιμο μέτρο δικονομικού καταναγκασμού.

Άρθρο: 137B

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Διακεκριμένες περιπτώσεις

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ, ΒΑΣΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ, ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α), β) και γ) της παρ. 1 του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (.).

Κείμενο Άρθρου

1. Οι πράξεις της πρώτης παραγράφου του προηγούμενου άρθρου τιμωρούνται με κάθειρξη τουλάχιστον 10 ετών:

α) αν χρησιμοποιούνται μέσα ή τρόποι συστηματικού βασανισμού, ιδίως κτυπήματα στα πέλματα του θύματος (φάλαγγα) ή ηλεκτροσόκ ή εικονική εκτέλεση ή παραισθησιογόνες ουσίες,*

β) αν έχουν ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του θύματος,*

γ) αν ο δράστης τελεί τις πράξεις κατά συνήθεια ή κρίνεται από τις περιστάσεις τέλεσης ως ιδιαίτερως επικίνδυνος.*

δ) αν ο υπαίτιος ως προϊστάμενος έδωσε την εντολή τέλεσης της πράξης.

2. Τιμωρούνται με κάθειρξη μέχρι 10 έτη οι πράξεις της παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου, όταν συντρέχουν οι περιπτώσεις β, γ και δ της προηγούμενης παραγράφου.

3. Αν οι πράξεις του προηγούμενου άρθρου επέφεραν το θάνατο του θύματος επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.

Άρθρο: 137Γ

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΟΙΝΕΣ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ

Τίτλος Άρθρου

Παρεπόμενες ποινές

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ, ΒΑΣΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ, ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Κείμενο Άρθρου

Καταδίκη για πράξεις των άρθρων 137Α και 137Β συνεπάγεται αυτοδίκαιη αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων, διαρκή σε περίπτωση καταδίκης σε ισόβια κάθειρξη, δεκαετή τουλάχιστον σε περίπτωση κάθειρξης και πενταετή τουλάχιστον σε περίπτωση φυλάκισης, εφόσον άλλη διάταξη δεν προβλέπει βαρύτερη αποστέρηση. Επίσης συνεπάγεται ανικανότητα απόκτησης των ιδιοτήτων που προβλέπονται στην περίπτωση 1 του άρθρου 63, διαρκή σε περίπτωση καταδίκης σε κάθειρξη και δεκαετή σε περίπτωση καταδίκης σε φυλάκιση.

Άρθρο: 137Δ

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΓΚΗΣ (ΠΟΙΝ ΔΙΚ)

Τίτλος Άρθρου

Γενικές διατάξεις

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ, ΒΑΣΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ, ΑΡΣΗ ΤΟΥ ΑΔΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ, ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΓΚΗΣ, ΠΡΟΣΤΑΓΗ, ΕΝΑΡΞΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ, ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ, ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΘΟΝΤΟΣ

Κείμενο Άρθρου

1. Κατάσταση ανάγκης ουδέποτε αποκλείει τον άδικο χαρακτήρα των πράξεων των άρθρων 137Α και 137Β.

2. Προσταγή προϊσταμένου, που αφορά τις πράξεις των άρθρων 137Α και 137Β ουδέποτε αποκλείει τον άδικο χαρακτήρα τους.

3. Σε περίπτωση που οι πράξεις των άρθρων 137Α και 137Β, τελούνται υπό καθεστώς σφετερισμού της λαϊκής κυριαρχίας, η προθεσμία της παραγραφής αρχίζει μόλις αποκατασταθεί η νόμιμη εξουσία.

4. Ο παθών των πράξεων των άρθρων 137Α και 137Β δικαιούται να απαιτήσει από το δράστη και από το δημόσιο, οι οποίοι ευθύνονται εις ολόκληρον, αποζημίωση για τις ζημίες που υπέστη και χρηματική ικανοποίηση για ψυχική οδύνη ή ηθική βλάβη.

Άρθρο: 138

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ**Τίτλος Άρθρου**

Επιβουλή της ακεραιότητας της χώρας*** (βλ. σχόλια)

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ, ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ, ΑΤΙΜΩΡΗΣΙΑ ΛΟΓΩ ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗΣ Ή ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Σχόλια

* Η θανατική ποινή έχει ήδη καταργηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 2172/1993 (Α' 207/26.12.1993), σύμφωνα με την οποία: "Η ποινή του θανάτου κ α τ α ρ γ ε ί τ α ι. Όπου στις κείμενες διατάξεις προβλέπεται για ορισμένη αξιόποινη πράξη αποκλειστικώς η ποινή του θανάτου, νοείται ότι απειλείται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Αν η ποινή του θανάτου προβλέπεται διαζευκτικώς με άλλη ποινή, νοείται ότι απειλείται μ ό ν ο η τελευταία". Πρβλ. και τα σχόλια του άρθρου 50 του παρόντος κώδικα. *** ΠΡΟΣΟΧΗ: σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4274/2014 (Α' 147/124.7.2014), οι κατάδικοι που κατά το χρόνο δημοσίευσης του ανωτέρω νόμου (14.7.2014) ΕΚΤΙΟΥΝ ποινή για τα εγκλήματα: α) του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρου, των άρθρων 134, 135, 135Α και 187Α του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια) ή β) των άρθρων 299, 380 παράγραφος 2 και 385 παράγραφος 1 περίπτωση α' του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια), εφόσον τα εγκλήματα της περίπτωσης αυτής τελούνται στο πλαίσιο του άρθρου 187 του παρόντος Κώδικα (εγκληματική οργάνωση), ΜΕΤΑΓΟΝΤΑΙ, με παραγγελία του Εισαγγελέα Εκτέλεσης Ποινών της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, σε κατάσταση Γ' τύπου εντός ΔΕΚΑ ημερών από τη δημοσίευση του εσωτερικού κανονισμού του.

Κείμενο Άρθρου

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

*** (βλ. σχόλια)

1. Όποιος επιχειρεί με σωματική βία ή με απειλές σωματικής βίας να αποσπάσει από το ελληνικό κράτος έδαφος που ανήκει σ' αυτό ή να συγχωνεύσει έδαφος του ελληνικού κράτους σε άλλη πολιτεία, τιμωρείται με θάνατο*.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 135 και 137 έχουν και εδώ εφαρμογή.

Άρθρο: 139

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Προσβολή εναντίον της διεθνούς ειρήνης της χώρας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Σχόλια

* Η θανατική ποινή έχει ήδη καταργηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 2172/1993 (Α' 207/26.12.1993), σύμφωνα με την οποία: "Η ποινή του θανάτου κ α τ α ρ γ ε ί τ α ι. Όπου στις κείμενες διατάξεις προβλέπεται για ορισμένη αξιόποινη πράξη αποκλειστικώς η ποινή του θανάτου, νοείται ότι απειλείται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Αν η ποινή του θανάτου προβλέπεται διαζευκτικώς με άλλη ποινή, νοείται ότι απειλείται μ ό ν ο η τελευταία". Πρβλ. και τα σχόλια του άρθρου 50 του παρόντος κώδικα.

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος συνεννοείται ή διαπραγματεύεται με ξένη κυβέρνηση με σκοπό να προκαλέσει πόλεμο ή εχθροπραξίες εναντίον του ελληνικού κράτους ή κάποιου συμμάχου του, τιμωρείται με ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη.

2. Αν εξαιτίας των ενεργειών αυτών ξέσπασε πραγματικά ο πόλεμος ή άρχισαν οι εχθροπραξίες τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη [ή με θάνατο]*.

Άρθρο: 140

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ ΠΟΛΕΜΟΥ Ή ΕΧΘΡΟΠΡΑΞΙΩΝ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος με πράξεις εχθρικές, που η κυβέρνηση δεν τις εγκρίνει ή με μηχανορραφίες εκθέτει με πρόθεσή του το ελληνικό κράτος ή κάποιο σύμμαχό του σε κίνδυνο πολέμου ή εχθροπραξιών τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Αν εξαιτίας των ενεργειών αυτών ξέσπασε πραγματικά ο πόλεμος ή άρχισαν οι εχθροπραξίες, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

Αρθρο: 141

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ ΑΝΤΙΠΟΙΝΩΝ Ή ΔΙΑΤΑΡΑΞΗΣ ΦΙΛΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος με πρόθεσή του και με οποιοσδήποτε ενέργειες εκθέτει το ελληνικό κράτος ή σύμμαχό του ή κατοίκους τους σε κίνδυνο αντιποίνων ή εκθέτει σε κίνδυνο διατάραξης τις φιλικές σχέσεις του ελληνικού κράτους ή συμμάχου του με ξένο κράτος, τιμωρείται με φυλάκιση τριών μηνών μέχρι τριών ετών. Αν τα αντίποινα επήλθαν πραγματικά εξαιτίας των ενεργειών του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών.

Αρθρο: 142

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΙΡΗΝΗΣ Ή ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ ΠΟΛΕΜΟΥ Ή ΕΧΘΡΟΠΡΑΞΙΩΝ Ή ΑΝΤΙΠΟΙΝΩΝ Ή ΔΙΑΤΑΡΑΞΗΣ ΦΙΛΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ, ΠΡΑΞΕΙΣ ΜΕ ΑΜΕΛΕΙΑ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις των άρθρων 139 - 141 τιμωρείται, στις περιπτώσεις των άρθρων 139 και 140, με φυλάκιση μέχρι τριών ετών και στις περιπτώσεις του άρθρου 141 με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

Αρθρο: 143

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΟΝ ΕΧΘΡΟ

Τίτλος Αρθρου

Στρατιωτική υπηρεσία στον εχθρό

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΟΝ ΕΧΘΡΟ

Σχόλια

* "φέρει", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.** Η θανατική ποινή έχει ήδη καταργηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 2172/1993 (Α' 207/26.12.1993), σύμφωνα με την οποία: "Η ποινή του θανάτου κ α τ α ρ γ ε ί τ α ι. Όπου στις κείμενες διατάξεις προβλέπεται για ορισμένη αξιόποινη πράξη αποκλειστικώς η ποινή του θανάτου, νοείται ότι απειλείται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Αν η ποινή του θανάτου προβλέπεται διαζευκτικώς με άλλη ποινή, νοείται ότι απειλείται μ ό ν ο η τελευταία". Πρβλ. και τα σχόλια του άρθρου 50 του παρόντος κώδικα.

Κείμενο Αρθρου

Ο Έλληνας υπήκοος που σε καιρό πολέμου κατά του ελληνικού κράτους υπηρετεί σε εχθρικό στρατό ή παίρνει* όπλα κατά της ελληνικής πολιτείας ή των συμμάχων της, τιμωρείται [με την ποινή του θανάτου ή]** με ισόβια κάθειρξη.

Άρθρο: 144**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ**Τίτλος Αρθρου**

Υποστήριξη της πολεμικής δύναμης του εχθρού

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ

Σχόλια

* Η θανατική ποινή έχει ήδη καταργηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 2172/1993 (Α' 207/26.12.1993), σύμφωνα με την οποία: "Η ποινή του θανάτου κ α τ α ρ γ ε ί τ α ι. Όπου στις κείμενες διατάξεις προβλέπεται για ορισμένη αξιόποινη πράξη αποκλειστικώς η ποινή του θανάτου, νοείται ότι απειλείται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Αν η ποινή του θανάτου προβλέπεται διαζευκτικώς με άλλη ποινή, νοείται ότι απειλείται μ ό ν ο η τελευταία". Πρβλ. και τα σχόλια του άρθρου 50 του παρόντος κώδικα.** "επιτήδεια", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος σχετικά με πόλεμο που ξέσπασε ή που επίκειται κατά της ελληνικής πολιτείας ενεργεί παράνομα και εν γνώσει, με τρόπο που μπορεί να ενισχύσει τις πολεμικές δυνάμεις του εχθρού ή να βλάψει τις πολεμικές δυνάμεις της ελληνικής πολιτείας ή των συμμάχων της, τιμωρείται [με ποινή θανάτου ή]* με ισόβια κάθειρξη.

2. Ο ξένος υπήκοος που παρέχει στον εχθρό τα απαραίτητα** για πόλεμο ή δάνειο, δεν τιμωρείται, εκτός αν, κατά το χρόνο της πράξης, κατοικούσε στην Ελλάδα ή σε έδαφος κατεχόμενο από την Ελλάδα, ή αν όσα έδωσε στον εχθρό προέρχονται από αυτά τα εδάφη.

3. Όποιος σε έδαφος του κράτους που σε καιρό πολέμου βρίσκεται κάτω από εχθρική επιδρομή ή κατάληψη ευνοεί τις πολιτικές βλέψεις του εχθρού πάνω σ'αυτό το έδαφος ή ενεργεί εν γνώση με τρόπο που μπορεί να μειώσει την πίστη των πολιτών προς το ελληνικό κράτος, τιμωρείται με κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη.

Άρθρο: 145**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**Τίτλος Αρθρου**

Παράβαση συμβάσεων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΛΕΜΟΥ

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος σχετικά με πόλεμο που ξέσπασε ή που επίκειται κατά της ελληνικής πολιτείας παραλείπει ολικά ή μερικά να εκτελέσει σύμβαση που αφορά τις ανάγκες των πολεμικών δυνάμεων της πολιτείας ή

των τυχόν συμμάχων της, τιμωρείται με φυλάκιση. Αν η παράλειψη προήλθε από αμέλεια, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Τα εγκλήματα αυτά τιμωρούνται μόνο με αίτηση του Υπουργού της Δικαιοσύνης.

Άρθρο: 146

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΜΥΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Παραβίαση μυστικών της Πολιτείας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΜΥΣΤΙΚΩΝ

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος με πρόθεσή του και παράνομα παραδίδει ή αφήνει να περιέλθουν στην κατοχή ή τη γνώση άλλου έγγραφα, σχέδια ή άλλα πράγματα ή ειδήσεις που τα συμφέροντα της πολιτείας ή των συμμάχων της επιβάλλουν να τηρηθούν απόρρητα απέναντι σε ξένη κυβέρνηση, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Σε καιρό πολέμου ο υπαίτιος τιμωρείται με ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

Άρθρο: 147

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΜΥΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΜΥΣΤΙΚΩΝ, ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος γίνεται από αμέλεια υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο, αν αυτά τα σχέδια, τα έγγραφα, τα πράγματα ή οι ειδήσεις τού είναι εμπιστευμένα υπηρεσιακώς ή τού είναι προσιτά χάρη στη δημόσια υπηρεσία του ή χάρη σε εντολή της αρχής ή τα έμαθε λόγω μιας σύμβασης από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 145 του Κώδικα, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο: 148

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΑΤΑΣΚΟΠΕΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Κατασκοπεία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΚΑΤΑΣΚΟΠΕΙΑ

Σχόλια

* Η θανατική ποινή έχει ήδη καταργηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 2172/1993 (Α' 207/26.12.1993), σύμφωνα με την οποία: "Η ποινή του θανάτου κ α τ α ρ γ ε ί τ α ι. Όπου στις κείμενες διατάξεις προβλέπεται για ορισμένη αξιόποινη πράξη αποκλειστικώς η ποινή του θανάτου, νοείται ότι απειλείται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Αν η ποινή του θανάτου προβλέπεται διαζευκτικώς με άλλη ποινή, νοείται ότι απειλείται μ ό ν ο η τελευταία". Πρβλ. και τα σχόλια του άρθρου 50 του παρόντος κώδικα.

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος με πρόθεση και παράνομα πετυχαίνει να περιέλθουν στην κατοχή του ή στη γνώση του αντικείμενα ή ειδήσεις από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 146 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

2. Αν όμως ο υπαίτιος ενήργησε με σκοπό να χρησιμοποιήσει τα ανωτέρω αντικείμενα ή ειδήσεις για να τα διαβιβάσει σε άλλον ή να τα ανακοινώσει έτσι ώστε να μπορούν να εκθέσουν σε κίνδυνο το συμφέρον του κράτους και ιδίως την ασφάλειά του ή κάποιου από τους συμμάχους του, τιμωρείται με ποινή κάθειρξης και σε καιρό πολέμου, με ισόβια κάθειρξη [ή θάνατο]*.

Άρθρο: 149**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ****Λήμματα**

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΙΚΟΝΩΝ Ή ΣΧΕΔΙΩΝ, ΟΧΥΡΩΣΕΩΝ, ΕΡΓΩΝ, ΤΟΠΩΝ ΚΛΠ., ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ ΣΕ ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος: α) χωρίς δικαίωμα καταρτίζει εικόνες ή σχέδια οχυρώσεων, πλοίων, δρόμων, καταστημάτων ή άλλων έργων ή στρατιωτικών τόπων ή β) για το σκοπό αυτό, μπαίνει κρυφά ή με απάτη στα μέρη αυτά, αν η προσέλευση εκεί απαγορεύεται στο κοινό, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από ειδική διάταξη.

2. Όποιος εισέρχεται στα πιο πάνω μέρη κρυφά ή με απάτη, τιμωρείται γι' αυτό και μόνο με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο: 150**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΝΟΘΕΥΣΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ****Τίτλος Αρθρου**

Νόθευση αποδεικτικών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΝΟΘΕΥΣΗ Ή ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ Ή ΑΠΟΚΡΥΨΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΚΡΑΤΙΚΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος με πρόθεση νοθεύει, καταστρέφει ή κρύβει έγγραφα ή άλλα αντικείμενα που μπορούν να χρησιμεύσουν για την απόδειξη δικαιωμάτων ή την υποστήριξη συμφερόντων του ελληνικού κράτους ή συμμάχου του απέναντι σε άλλο κράτος, τιμωρείται με κάθειρξη.

Άρθρο: 151**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΤΗΤΑΣ****Τίτλος Αρθρου**

Κατάχρηση πληρεξουσιότητας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΤΗΤΑΣ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος ως πληρεξούσιος του ελληνικού κράτους ή συμμάχου του, διεξάγει με κάποια άλλη κυβέρνηση υποθέσεις του εντολέα του με πρόθεση κατά τέτοιο τρόπο που να μπορεί να προκύψει βλάβη για τον εντολέα, τιμωρείται με κάθειρξη.

Άρθρο: 152

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΟΙΝΕΣ ΠΑΡΕΠΙΟΜΕΝΕΣ

Τίτλος Άρθρου

Γενική διάταξη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΣΕ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΙΡΗΝΗΣ Ή ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ ΠΟΛΕΜΟΥ Ή ΕΧΘΡΟΠΡΑΞΙΩΝ Ή ΑΝΤΙΠΟΙΝΩΝ Ή ΔΙΑΤΑΡΑΞΗΣ ΦΙΛΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ, ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ, ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΜΥΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ, ΚΑΤΑΣΚΟΠΕΙΑ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΙΚΟΝΩΝ Ή ΣΧΕΔΙΩΝ

Κείμενο Άρθρου

Στις περιπτώσεις των άρθρων 142, 145, 147, 148, 149, το δικαστήριο μπορεί μαζί με τη φυλάκιση να επιβάλει και στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 63, αριθ. 1.

Άρθρο: 153

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΚΑΤΑ ΞΕΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΤΟΥ

Τίτλος Άρθρου

Προσβολή κατά ξένου κράτους και του αρχηγού του

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΞΕΝΩΝ ΚΡΑΤΩΝ, ΕΣΧΑΤΗ ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΚΑΤΑ ΞΕΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ, ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΑΡΧΗΓΟΥ ΞΕΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ, ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΙΜΗΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τη λέξη "φυλάκιση" της παρ. 1, "αμοιβαιότητα" της παρ. 2 και "μήνες" της παρ. 3 του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, την τελεία (.)

Κείμενο Άρθρου

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΞΕΝΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

1. α) Όποιος γίνεται υπαίτιος μιας από τις πράξεις των άρθρων 134 και 135 κατά ξένου κράτους που βρίσκεται σε ειρήνη με την Ελλάδα και είναι αναγνωρισμένο απ' αυτήν, καθώς και β) όποιος με πρόθεση βιαιοπραγεί ή αποπειράται βιαιοπραγία κατά του αρχηγού ξένου κράτους που βρίσκεται σε ειρήνη με την Ελλάδα και είναι αναγνωρισμένο απ' αυτήν, καθώς και όποιος προσβάλλει δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο την τιμή του, τιμωρείται με φυλάκιση.* Η τιμωρία επιβάλλεται αν η πράξη δεν τιμωρείται από άλλη διάταξη νόμου με βαρύτερη ποινή, αν η αμοιβαιότητα είναι εξασφαλισμένη, τόσο κατά το χρόνο εκτέλεσης της πράξης, όσο και όταν επιβάλλεται η τιμωρία. Η δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από αίτηση της ξένης κυβέρνησης.

2. Όποιος στην Ελλάδα γίνεται υπαίτιος μιας από τις πράξεις της παρ.1, υπό στοιχ. β' εναντίον αρχηγού τέτοιου ξένου κράτους κατά το χρόνο της παραμονής του στη χώρα, τιμωρείται ανεξάρτητα από αμοιβαιότητα.* Καταδιώκεται αυτεπαγγέλτως αν έγινε υπαίτιος βιαιοπραγίας ή αποπειράθηκε να τελέσει τέτοια βιαιοπραγία όπως αναφέρεται πιο πάνω.

3. Οι προσβολές της τιμής που αναφέρονται σ' αυτό το άρθρο παραγράφονται μετά έξι μήνες.* Απόδειξη της αλήθειας δεν επιτρέπεται.

4. Στην περίπτωση της παραγράφου 1, στοιχ. α' του άρθρου αυτού εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 137.

Άρθρο: 154

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΙΜΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Προσβολή της τιμής διπλωματικών αντιπροσώπων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΞΕΝΩΝ ΚΡΑΤΩΝ, ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΓΚΛΗΣΗΣ Ή ΑΙΤΗΣΗΣ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος γίνεται υπαίτιος μιας από τις πράξεις του προηγούμενου άρθρου, παρ.1, στοιχ. β', εναντίον πρεσβευτή διαπιστευμένου στην ελληνική πολιτεία ή άλλου διπλωματικού αντιπροσώπου ξένου κράτους τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται με αυστηρότερη ποινή από άλλη διάταξη του νόμου. Η δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση του παθόντος ή αίτηση της κυβέρνησής του.

Άρθρο: 155

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΕΡΙΥΒΡΙΣΗ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΞΕΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τίτλος Άρθρου

Προσβολή συμβόλων ξένου κράτους

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΞΕΝΩΝ ΚΡΑΤΩΝ, ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΣΥΜΒΟΛΩΝ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρ. 33 του ν. 2172/1993 (Α' 207/26.12.1993).

Κείμενο Άρθρου

Όποιος, για να εκδηλώσει μίσος ή περιφρόνηση, αφαιρεί, καταστρέφει, παραμορφώνει ή ρυπαίνει την επίσημη σημαία ή έμβλημα της κυριαρχίας ξένου κράτους, που τελεί σε ειρήνη με την Ελλάδα και είναι αναγνωρισμένο από αυτήν ή διακόπτει ή ηχητικά παρεμποδίζει τη δημόσια ανάκρουση του εθνικού του ύμνου, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρις έξι μηνών ή με χρηματική ποινή, εφόσον η αμοιβαιότητα είναι εξασφαλισμένη τόσο κατά το χρόνο εκτέλεσης της πράξης, όσο και κατά το χρόνο εκδίκασής της. Η δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από αίτηση της ξένης κυβέρνησης.

Άρθρο: 156

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Προσβολή της ουδετερότητας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΞΕΝΩΝ ΚΡΑΤΩΝ, ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ

Κείμενο Άρθρου

Με φυλάκιση ή με χρηματική ποινή, τιμωρείται όποιος παραβιάζει απαγορευτική διαταγή που εκδίδεται από την Κυβέρνηση και που δημοσιεύτηκε στην "Εφημερίδα της Κυβερνήσεως" με σκοπό να τηρηθεί η

ουδετερότητα κατά τη διάρκεια κάποιου πολέμου. Η δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από αίτηση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Άρθρο: 157

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Βία κατά πολιτικού σώματος ή της Κυβέρνησης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΒΙΑ Ή ΑΠΕΙΛΗ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ, ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ Ή ΜΕΛΩΝ ΤΟΥΣ Ή ΑΡΧΗΓΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ Ή ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ, ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ, ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Ή ΜΕΛΩΝ ΤΟΥΣ, ΠΕΡΙΪΒΡΙΣΗ ΒΟΥΛΗΣ Ή ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ, ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Κείμενο Άρθρου

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

I. ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

1. Όποιος με βία ή με απειλή βίας επιβάλλει στη Βουλή ή την Κυβέρνηση ή σε μέλος τους την εκτέλεση, παράλειψη ή ανοχή πράξης που ανάγεται στα καθήκοντά τους τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών. Η ίδια ποινή επιβάλλεται αν η πράξη στρέφεται κατά αρχηγού αναγνωρισμένου κατά τον κανονισμό της Βουλής πολιτικού κόμματος.

2. Ο υπαίτιος των παραπάνω πράξεων εναντίον νομαρχιακών, δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων ή άλλου συμβουλίου τοπικής αυτοδιοίκησης ή μέλους τους τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

3. Οποιος δημόσια περιυβρίζει τη Βουλή τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Αν η περιύβριση τελέστηκε εναντίον κάποιου από τα συμβούλια της παρ.2, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι δύο ετών. Η ποινική δίωξη γίνεται ύστερα από αίτηση της Βουλής ή του Συμβουλίου.

4. Το δικαστήριο μπορεί μαζί μ' αυτές τις ποινές να επιβάλει και στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων του άρθρου 63 αριθ. 1.

Άρθρο: 157Α

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΒΙΑ ΚΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

Τίτλος Άρθρου

Βία κατά πολιτικού κόμματος

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΠΡΑΞΕΙΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΓΡΑΦΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ, ΧΡΗΣΗ ΟΠΛΟΥ, ΑΛΛΟΙΩΣΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΦΘΟΡΩΝ

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος εκτελεί πράξεις βίας κατά γραφείων πολιτικών κομμάτων που λειτουργούν νόμιμα τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 167 έχει εφαρμογή και σ' αυτή την περίπτωση.

3. Αν με τις πράξεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφου έχουν προκληθεί φθορές, αυτές χαρακτηρίζονται ως διακεκριμένες και επισύρουν κατά του υπαιτίου τις ποινές του άρθρου 382.

Άρθρο: 158

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΝΟΘΕΥΣΗ ΕΚΛΟΓΗΣ Η ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Νόθευση εκλογής ή ψηφοφορίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΝΟΘΕΥΣΗ ΕΚΛΟΓΗΣ Η ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ, ΣΤΕΡΗΣΗ ΑΞΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΘΕΣΕΩΝ

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο με πρόθεση προκαλεί την παραγωγή μη γνήσιου αποτελέσματος σε εκλογή ή ψηφοφορία που διενεργείται από τη Βουλή ή κάποια επιτροπή της, ή όποιος νοθεύει το γνήσιο αποτέλεσμα της εκλογής ή της ψηφοφορίας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.
  2. Ο υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις αυτές σε εκλογή ή ψηφοφορία που διενεργείται από νομαρχιακό, δημοτικό, ή κοινοτικό συμβούλιο, ή άλλο συμβούλιο τοπικής αυτοδιοίκησης ή κάποια επιτροπή τους, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.
  3. Το δικαστήριο μπορεί μαζί με τις ποινές αυτές να επιβάλει και στέρηση των αξιωμάτων και των θέσεων του άρθρου 63, αριθ. 1.
-

Άρθρο: 159

Ημ/νία: 07.04.2014

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ

Τίτλος Άρθρου

«Δωροληψία πολιτικών αξιωματούχων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ, ΣΤΕΡΗΣΗ ΑΞΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΘΕΣΕΩΝ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. ΙΕ4 της παρ. ΙΕ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85/7.4.2014).

Κείμενο Άρθρου

1. Ο Πρωθυπουργός, το μέλος της κυβέρνησης, ο υφυπουργός, ο περιφερειάρχης, ο αντιπεριφερειάρχης ή ο δήμαρχος, που ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης ωφέλημα ή αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, ως αντάλλαγμα για ενέργειά του ή παράλειψη, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στην εκτέλεση των καθηκόντων του, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή από 15.000 έως 150.000 ευρώ.
  2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται το μέλος της Βουλής, των συμβουλίων τοπικής αυτοδιοίκησης και των επιτροπών τους που σχετικά με κάποια εκλογή ή ψηφοφορία η οποία διενεργείται από τα ως άνω σώματα ή επιτροπές δέχεται την παροχή ή υπόσχεση οποιασδήποτε φύσης ωφελήματος, για τον εαυτό του ή για άλλον, ή ζητεί τέτοιο ως αντάλλαγμα για να μη λάβει μέρος στην εκλογή ή ψηφοφορία, για να υποστηρίξει ορισμένο θέμα προς ψήφιση ή για να ψηφίσει με ορισμένο τρόπο.
  3. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται από μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
  4. Οι διατάξεις των άρθρων 238, 263 παρ. 1 και 263B παράγραφοι 2 έως 5 έχουν εφαρμογή και στα εγκλήματα των προηγούμενων παραγράφων.»
-

Άρθρο: 159

Ημ/νία: 14.04.2014

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ

Τίτλος Αρθρου

«Δωροληψία πολιτικών αξιωματούχων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ, ΣΤΕΡΗΣΗ ΑΞΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΘΕΣΕΩΝ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. ΙΕ4 της παρ. ΙΕ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85/7.4.2014).
===== - Στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος οι εντός "" λέξεις τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1α του άρθρου 32 του ν. 4258/2014 (ΦΕΚ Α' 94/14.4.2014).

Κείμενο Αρθρου

1. Ο Πρωθυπουργός, το μέλος της κυβέρνησης, ο υφυπουργός, ο περιφερειάρχης, ο αντιπεριφερειάρχης ή ο δήμαρχος, που ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, «οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα» ή αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, ως αντάλλαγμα για ενέργειά του ή παράλειψη, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στην εκτέλεση των καθηκόντων του, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή από 15.000 έως 150.000 ευρώ.
2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται το μέλος της Βουλής, των συμβουλίων τοπικής αυτοδιοίκησης και των επιτροπών τους που σχετικά με κάποια εκλογή ή ψηφοφορία η οποία διενεργείται από τα ως άνω σώματα ή επιτροπές δέχεται την παροχή ή υπόσχεση «οποιασδήποτε φύσης αθέμιτου ωφελήματος», για τον εαυτό του ή για άλλον, ή ζητεί τέτοιο ως αντάλλαγμα για να μη λάβει μέρος στην εκλογή ή ψηφοφορία, για να υποστηρίξει ορισμένο θέμα προς ψήφιση ή για να ψηφίσει με ορισμένο τρόπο.
3. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται από μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
4. Οι διατάξεις των άρθρων 238, 263 παρ. 1 και 263B παράγραφοι 2 έως 5 έχουν εφαρμογή και στα εγκλήματα των προηγούμενων παραγράφων.»

Άρθρο: 159Α

Ημ/νία: 14.04.2014

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ

Τίτλος Αρθρου

«Δωροδοκία πολιτικών αξιωματούχων

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την υποπαρ. ΙΕ5 της παρ. ΙΕ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85/7.4.2014). ===== - Στην παράγραφο 1 του παρόντος οι εντός "" λέξεις τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1α του άρθρου 32 του ν. 4258/2014 (ΦΕΚ Α' 94/14.4.2014). - Στην παράγραφο 2 του παρόντος οι εντός "" λέξεις τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 2α του άρθρου 32 του ν. 4258/2014 (ΦΕΚ Α' 94/14.4.2014).

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος υπόσχεται ή παρέχει «οποιασδήποτε φύσης ωφελήματος», άμεσα ή μέσω τρίτου, σε αναφερόμενο στο άρθρο 159 πρόσωπο, για τον εαυτό του ή για άλλον, για τους σκοπούς που αναφέρονται αντίστοιχα στο άρθρο αυτό, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή από 15.000 έως 150.000 ευρώ.
2. Διευθυντής επιχειρήσεως ή πρόσωπο που έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση «τιμωρείται με φυλάκιση», αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν από αμέλεια δεν απέτρεψε πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές του ή υπόκειται στον έλεγχο του από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης της πράξης της παραγράφου 1.
3. Οι διατάξεις των άρθρων 238, 263 παρ. 1 και 263B έχουν εφαρμογή και στο έγκλημα της παραγράφου 1.»

Άρθρο: 160**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ**Τίτλος Άρθρου**

Διατάραξη συνεδριάσεων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΒΟΥΛΗΣ Ή ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΤΗΣ Ή ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ, ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ, ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος με πρόθεση παρεμποδίζει τη διεξαγωγή συνεδρίασης της Βουλής ή κάποιας επιτροπής της ή τη διατάρασσει προκαλώντας θόρυβο ή αταξία ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

2. Όποιος με κάποιον από τους παραπάνω τρόπους με πρόθεση παρεμποδίζει ή διατάρασσει συνεδρίαση νομαρχιακού, δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ή άλλου συμβουλίου τοπικής αυτοδιοίκησης ή κάποιας επιτροπής τους τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο: 161**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΒΙΑ ΚΑΤΑ ΕΚΛΟΓΩΝ**Τίτλος Άρθρου**

Βία κατά εκλογών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΒΙΑ Ή ΑΠΕΙΛΗ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΕΚΛΟΓΕΩΝ, ΣΤΕΡΗΣΗ ΑΞΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΘΕΣΕΩΝ

Κείμενο Άρθρου

II. ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Όποιος με βία ή απειλές βίας παρεμποδίζει κάποιον εκλογέα από την ενάσκηση του εκλογικού του δικαιώματος ή επιβάλλει την ενάσκησή του ή την ψηφοφορία υπέρ ή κατά κάποιου υποψηφίου σε εκλογές βουλευτών ή νομαρχιακών, δημοτικών ή κοινοτικών αρχών τιμωρείται με φυλάκιση. Το δικαστήριο μπορεί εκτός από την ποινή να επιβάλλει και στέρηση των αξιωμάτων και των θέσεων του άρθρου 63, αριθ. 1.

Άρθρο: 162**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΞΑΠΑΤΗΣΗ ΕΚΛΟΓΕΩΝ**Τίτλος Άρθρου**

Εξαπάτηση εκλογών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΔΟΣΗ ΨΕΥΔΩΝΗ Ή ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΚΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ, ΕΞΑΠΑΤΗΣΗ ΕΚΛΟΓΕΩΝ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος με ψευδείς ειδήσεις ή συκοφαντικές διαδόσεις που ανάγονται στο πρόσωπο κάποιου υποψηφίου ή με άλλο τρόπο εξαπατά εκλογέα είτε για να μην ασκήσει εκλογικό του δικαίωμα, είτε για

να μεταβάλλει το εκλογικό του φρόνημα σε κάποια από τις εκλογές που αναφέρονται στο άρθρο 161 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή.

Άρθρο: 163

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΜΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Παραβίαση της μυστικότητας της ψηφοφορίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΜΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος, σε μυστική εκλογή, κατορθώνει με οποιονδήποτε τρόπο να μάθει είτε ο ίδιος είτε τρίτος την ψήφο που έδωσε ο εκλογέας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

Άρθρο: 164

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΝΟΘΕΥΣΗ ΕΚΛΟΓΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Νόθευση της εκλογής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΝΟΘΕΥΣΗ ΕΚΛΟΓΗΣ, ΣΤΕΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΘΕΣΕΩΝ

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος ψηφίζει χωρίς να έχει το δικαίωμα σε κάποια από τις εκλογές του άρθρου 161 ή ψηφίζει κατ' επανάληψη ή δίνει πολλαπλή ψήφο ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο και με πρόθεση προκαλεί την παραγωγή μη γνήσιου αποτελέσματος της εκλογής, ή όποιος νοθεύει το γνήσιο αποτέλεσμα της, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών. Αν ο υπαίτιος εκτελούσε υπηρεσία κατά εκλογή, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

2. Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 161 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση.

Άρθρο: 165

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Τίτλος Άρθρου

Δωροδοκία κατά τις εκλογές

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος σχετικά με κάποια από τις εκλογές του άρθρου 161, από την προκήρυξή της και έως το πέρας της ψηφοφορίας προτείνει, παρέχει ή υπόσχεται σε εκλογέα δώρα ή οποιαδήποτε άλλα ωφελήματα που δεν του οφείλονται ως αντάλλαγμα για να παραλείψει την άσκηση του εκλογικού του δικαιώματος ή για να το ασκήσει με ορισμένο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή. Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 161 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση.

2. Με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και χρηματική ποινή τιμωρείται ο εκλογέας που σχετικά με κάποια από τις εκλογές του άρθρου 161 και κατά το χρόνο που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο δέχεται παροχή ή υπόσχεση δώρων ή άλλων ωφελημάτων που δεν του οφείλονται ή απαιτεί τέτοια ως αντάλλαγμα, για να παραλείψει την άσκηση εκλογικού του δικαιώματος ή για να το ασκήσει με ορισμένον τρόπο.

Άρθρο: 166

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΤΗΣ ΕΚΛΟΓΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Διατάραξη της εκλογής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ Ή ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΕΚΛΟΓΗΣ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος με πρόθεση παρεμποδίζει τη διεξαγωγή κάποιας εκλογής που αναφέρει το άρθρο 161 ή τη διαταράσσει προκαλώντας θόρυβο ή αταξία ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

Άρθρο: 167

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ)

Τίτλος Άρθρου

Αντίσταση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ, ΟΠΛΟΦΟΡΙΑ, ΑΛΛΟΙΩΣΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ

Σχόλια

* Ορθότερον: "τελέσθηκαν". Από αβλεψία του νομοθέτη, κατά τη μεταγλώττιση τέθηκε η λέξη "έγινε" [βλ. διόρθωση σφαλμάτων (Α' 82/20.6.1986, αριθ. 7)].*** Προσοχή ***: Σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 5 του ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984): "Διατάξεις του Π ο ι ν ι κ ο ύ Κώδικα ή ειδικών ποινικών νόμων με εξαίρεση εκείνες του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα, που αποκλείουν την υφ' όρον αναστολή της ποινής, κ α τ α ρ γ ο ύ ν τ α ι", ενώ, κατά το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 6 του ίδιου νόμου: "Διατάξεις του Π ο ι ν ι κ ο ύ Κώδικα και των ειδικών ποινικών νόμων, που αποκλείουν ή ρυθμίζουν με άλλο τρόπο τη μετατροπή των στερητικών της ελευθερίας ποινών σε χρηματικές ή πρόστιμα ή που καθορίζουν αλλιώς την έννοια της υποτροπής κ α τ α ρ γ ο ύ ν τ α ι, με την επιφύλαξη του άρθρου 82 παρ. 7 του Ποινικού Κώδικα". Κατόπιν των ανωτέρω, συνεπώς, το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, δ ε ν μπορεί πλέον να ισχύει. Εξ' άλλου, και μετά την τροποποίηση του άρθρου 82 ΠΚ με το άρθρο 2 του ν. 1941/1991 (Α' 41/18.3.1991), δεν μεταβλήθηκε το καθεστώς της κατάργησης τής -απαγορευτικής για το αμετάτρεπτο- ρήτρας, αφού ο ν. 1941/1991 δεν έθιξε τον προμνημονευθέντα ν. 1419/1984 στο συγκεκριμένο σημείο. Τέλος, με την περ. β) της παρ. 1 του νεότερου νόμου 2207/1994 (Α' 65/25.4.1994), με την οποία αντικαταστάθηκε η παρ. 11 του άρθρου 82 ΠΚ (βλ. την σχετική παράγραφο), καταργήθηκαν και πάλι οι ρήτρες για το αμετάτρεπτο του ΠΚ (ε κ τ ό ς από την εμπορία ναρκωτικών και τα εγκλήματα στον στρατιωτικό ποινικό κώδικα). Πρβλ. και σχόλια των άρθρων 265 ΠΚ (: εμπρησμός σε δάση) σχετικά με την παρ. 1 και 334 ΠΚ (: διατάραξη οικιακής ειρήνης) σχετικά με την παρ. 2.

Κείμενο Άρθρου

ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

1. Όποιος μεταχειρίζεται βία ή απειλή βίας για να εξαναγκάσει κάποια αρχή ή υπάλληλο να ενεργήσουν πράξη που ανάγεται στα καθήκοντά τους ή να παραλείψουν νόμιμη πράξη, καθώς και όποιος βιαιοπραγεί κατά υπαλλήλου ή προσώπου που έχει προσληφθεί ή άλλου υπαλλήλου που έχει

προστρέξει για να τον υποστηρίξει ενώ διαρκεί η νόμιμη ενέργειά του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. Σε κάθε περίπτωση αποκλείεται η μετατροπή ή η αναστολή της ποινής. ***

2. Αν οι πράξεις που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος έγιναν από πρόσωπο που οπλοφορεί ή φέρει αντικείμενα με τα οποία μπορεί να προκληθεί σωματική βλάβη ή έχει καλυμμένα ή αλλοιωμένα τα χαρακτηριστικά του ή έγιναν* από περισσότερους, καθώς και αν το πρόσωπο κατά του οποίου στράφηκε η πράξη διέτρεξε σοβαρό προσωπικό κίνδυνο, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο: 168

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Προσβολές κατά του Προέδρου της Δημοκρατίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΒΙΑΙΟΠΡΑΓΙΑ, ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΙΜΗΣ Ή ΔΥΣΦΗΜΙΣΗ, ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος βιαιοπραγεί κατά του προσώπου του Προέδρου της Δημοκρατίας ή εκείνου που ασκεί την προεδρική εξουσία τιμωρείται με κάθειρξη.

2. Όποιος προσβάλλει την τιμή του Προέδρου της Δημοκρατίας ή εκείνου που ασκεί την προεδρική εξουσία ή τον δυσφημεί δημόσια ή όταν είναι παρών τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

3. Το αξιόποιο των εγκλημάτων των παραγράφων 1 και 2 παραγράφεται μετά έξι μήνες.

Άρθρο: 169

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΕΙΘΕΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Απειθεία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΑΠΕΙΘΕΙΑ

Σχόλια

Προσοχή: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3208/2003 (Α' 303/24.12.2003) περί προστασίας των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτισης δασολογίου, ρύθμισης εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλων διατάξεων, οι κύριοι, νομείς και κάτοχοι δασικών εν γένει εκτάσεων ή άλλων ακινήτων, που ενώ υ π ο χ ρ ε ο ύ ν τ α ι, δ ε ν επιτρέπουν την είσοδο και εργασία των συνεργείων των υπηρεσιών της παρ. 10 του άρθρου 28 του ν. 2664/1998 (Α' 275/3.12.1998) περί Εθνικού κτηματολογίου και άλλων διατάξεων [πρόκειται για ειδικό -στις Διευθύνσεις Δασών των νομών και των περιφερειών- τμήμα Δασικών Χαρτογραφήσεων, αρμόδιο για τις δασικές χαρτογραφήσεις και τα ιδιοκτησιακά θέματα που ρυθμίζονται με τον εν λόγω νόμο, βλ. οικείο άρθρο] μέσα στα ακίνητά τους, καθώς και την τοποθέτηση σημάτων και οροσήμων, τ ι μ ω ρ ο ύ ν τ α ι κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Κείμενο Άρθρου

Με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών τιμωρείται όποιος, ύστερα από νόμιμη πρόσκληση, αρνείται σε κάποιον από τους υπαλλήλους του άρθρου 13, παρ. α', χωρίς αντίσταση, την υπηρεσία ή συνδρομή που οφείλεται κατά το νόμο ή την είσοδο σε οποιοδήποτε μέρος για να επιχειρηθεί κάποια νόμιμη υπηρεσιακή ενέργεια.

Άρθρο: 170

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΤΑΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Στάση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΣΤΑΣΗ

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος με πρόθεση συμμετέχει σε δημόσια συνάθροιση πλήθους που διαπράττει με ενωμένες δυνάμεις κάποια από τις πράξεις του άρθρου 167 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

2. Οι υποκινητές της στάσης, καθώς και εκείνοι που μεταχειρίστηκαν σωματική βία ή απειλές σωματικής βίας ή βιαιοπραγήσαν, τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν άλλη διάταξη νόμου δεν τιμωρεί την πράξη με βαρύτερη ποινή.

Άρθρο: 171

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΘΡΑΣΥΤΗΤΑ

Τίτλος Άρθρου

Θρασύτητα κατά της αρχής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΘΡΑΣΥΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ, ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗ

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος μετέχει σε δημόσια συνάθροιση στο ύπαιθρο που απαγορεύτηκε νόμιμα από την αρμόδια αρχή τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή.

2. Όταν πλήθος συγκεντρωμένο στο ύπαιθρο κληθεί νόμιμα από τον αρμόδιο πολιτικό ή στρατιωτικό υπάλληλο να διαλυθεί, καθένας από τους συγκεντρωμένους που δεν απομακρύνεται από τη συνάθροιση μετά την τρίτη πρόσκληση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο: 172

Ημ/νία: 10.07.2009

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΥ

Τίτλος Άρθρου

Ελευθέρωση φυλακισμένου

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ, ΑΠΟΔΡΑΣΗ

Σχόλια

- Η παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 2479/1997 (Α' 67/6.5.1997). - Η παρ. 2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 3372/2009 (Α' 12/10.7.2009).

Κείμενο Άρθρου

"1. Όποιος με πρόθεση ελευθερώνει φυλακισμένο ή άλλον που κρατείται με διαταγή της αρχής τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών".

«2. Όποιος γίνεται από αμέλεια υπαίτιος κάποιας από αυτές τις πράξεις τιμωρείται με φυλάκιση, αν ήταν για οποιονδήποτε λόγο υπόχρεος να φυλάξει εκείνον που απέδρασε. Μένει εντελώς ατιμώρητος αν με δική του προσπάθεια συλληφθεί, μέσα σε δεκαπέντε ημέρες, αυτός που απέδρασε.»

Άρθρο: 173

Ημ/νία: 10.07.2009

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥ

Τίτλος Άρθρου

Απόδραση κρατούμενου

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥ, ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΑΠΟΔΡΑΣΗ

Σχόλια

- Η παρ. 2 του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 2479/1997 (Α' 67/6.5.1997). - Το εντός " " εδ. στο τέλος της παρ. 2 προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 3772/2009 (Α' 112/10.7.2009).

Κείμενο Άρθρου

1. Αν αποδράσει φυλακισμένος ή άλλος κρατούμενος με διαταγή της αρμόδιας αρχής τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους. Η παραπάνω ποινή εκτελείται ολόκληρη μετά την έκταση της ποινής που επιβλήθηκε ή θα επιβληθεί για την πράξη για την οποία ήταν κρατούμενος αυτός που απέδρασε.

"2. Οποιοσδήποτε άλλος συμμετείχε στην απόδραση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών."
«Αν ο συμμετέχων στην απόδραση έχει την ιδιότητα του σωφρονιστικού ή αστυνομικού υπαλλήλου, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.»

Άρθρο: 173Α

Ημ/νία: 06.11.2013

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΛΥΣΗ ΥΠΟ ΟΡΟ (ΠΟΙΝΕΣ) ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ

Τίτλος Άρθρου

"Παραβίαση περιορισμού κατ' οίκον με ηλεκτρονική επιτήρηση

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την παρ. Γ του άρθρου 1 του ν. 4205/2013 (Α' 242/6.11.2013).

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος, κατά το χρόνο που τελεί υπό ηλεκτρονική επιτήρηση, με πρόθεση: α) αφαιρεί, καταστρέφει, φθείρει ή με οποιονδήποτε τρόπο επεμβαίνει στη συσκευή ή στο σύστημα ηλεκτρονικής επιτήρησης ή β) με οποιονδήποτε τρόπο αλλοιώνει τα συναφή με την επιτήρηση δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος, κατά το χρόνο που τελεί υπό ηλεκτρονική επιτήρηση, εκμεταλλεύομενος βλάβη ή μη ορθή λειτουργία της συσκευής ή του συστήματος ηλεκτρονικής επιτήρησης, διαφεύγει από την επιτήρηση των αρμοδίων αρχών.

Η ποινή των παραπάνω αδικημάτων εκτελείται ολόκληρη μετά την έκταση της ποινής που επιβλήθηκε ή θα επιβληθεί για την πράξη για την οποία ο ηλεκτρονικά επιτηρούμενος ήταν κρατούμενος.

2. Οποιοσδήποτε συμμετέχει στις παραπάνω πράξεις τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών. Αν ο συμμετέχων έχει την ιδιότητα του σωφρονιστικού ή αστυνομικού υπαλλήλου ή του αρμόδιου για την ηλεκτρονική επιτήρηση υπαλλήλου, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι οκτώ ετών".

Άρθρο: 174

Ημ/νία: 06.05.1997

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΤΑΣΗ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Στάση κρατουμένων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΣΤΑΣΗ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ, ΕΚΤΙΣΗ ΠΟΙΝΩΝ

Σχόλια

- Οι παρ. 1 και 2 του παρόντος τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με τις παρ 6 και 7 αντιστοίχως του άρθρου 2 του ν. 2479/1997 (Α' 67/6.5.1997).* Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 1 του παρόντος, μετά τις περ. α) και β), τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).Προσοχή: Σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 2479/1997 (Α' 67/6.5.1997) περί Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, επιταχύνσεως των δικών, δικονομικών απλουστεύσεων και άλλων διατάξεων, αρμόδιο για την εκδίκαση των κακουργημάτων του παρόντος άρθρου είναι το Τριμελές Εφετείο.

Κείμενο Αρθρου

«1. Φυλακισμένοι ή άλλοι κρατούμενοι με διαταγή της αρχής που με ενωμένες δυνάμεις: α) επιχειρούν βίαια ν' αποδράσουν,* β) επιτίθενται με έργα κατά των υπαλλήλων της φυλακής ή του κρατητηρίου ή κατά εκείνων στους οποίους έχει ανατεθεί η φύλαξη ή η επίβλεψη,* γ) επιχειρούν με τη βία ή με απειλή να εξαναγκάσουν κάποιον απ' αυτούς σε πράξη ή παράλειψη τιμωρούνται με κάθειρξη μέχρι δέκα χρόνια.»

«2. Όποιος απ' αυτούς βιαιοπραγήσει κατά κάποιου από τα παραπάνω πρόσωπα τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα χρόνια.»

3. Οι παραπάνω ποινές εκτίονται ολόκληρες μετά την έκτιση της ποινής που επιβλήθηκε ή που θα επιβληθεί για την πράξη για την οποία ήταν κρατούμενος ο υπαίτιος.

Αρθρο: 175**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΝΤΙΠΟΙΗΣΗ (ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ)**Τίτλος Αρθρου**

Αντιποίηση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΑΝΤΙΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΗΣ Ή ΔΙΚΗΓΟΡΙΑΣ Ή ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΓΝΩΣΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος με πρόθεση αντιποιείται την άσκηση κάποιας δημόσιας, δημοτικής ή κοινοτικής υπηρεσίας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

2. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για την αντιποίηση της άσκησης δικηγορίας, καθώς επίσης και για την αντιποίηση άσκησης υπηρεσίας λειτουργού της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού ή άλλης θρησκείας γνωστής στην Ελλάδα.

Αρθρο: 176**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΝΤΙΠΟΙΗΣΗ (ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ)**Λήμματα**

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΑΝΤΙΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΗΣ, ΧΡΗΣΗ ΣΤΟΛΗΣ Ή ΣΗΜΕΙΟΥ Ή ΠΑΡΑΣΗΜΟΥ Ή ΤΙΤΛΟΥ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος δημόσια και χωρίς δικαίωμα φορεί στολή ή άλλο διακριτικό σημείο δημοσίου, δημοτικού, κοινοτικού ή θρησκευτικού λειτουργού από εκείνους που αναφέρει η παρ. 2 του άρθρου 175 ή παράσημο ή τίτλο που δεν δικαιούται να φέρει νόμιμα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο: 177

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Παραβίαση κατάσχεσης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ Ή ΒΛΑΒΗ Ή ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΚΑΤΑΣΧΕΜΕΝΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος με πρόθεση καταστρέφει, βλάπτει ή υφαιρεί κατασχεμένο πράγμα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο: 178

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΣΦΡΑΓΙΔΩΝ ΑΡΧΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Παραβίαση σφραγίδων που έθεσε η αρχή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΘΡΑΥΣΗ Ή ΒΛΑΒΗ ΣΦΡΑΓΙΔΟΣ ΑΡΧΗΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ Ή ΦΥΛΑΞΗ, ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΣΦΡΑΓΙΣΗΣ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος με πρόθεση και αυθαίρετα θραύει ή βλάπτει σφραγίδα που έθεσε η αρχή για την κατάσχεση ή για τη φύλαξη κλεισμένων πραγμάτων ή εγγράφων ή για τη βεβαίωση της ταυτότητάς τους ή ματαιώνει με οποιονδήποτε τρόπο μια τέτοια σφράγιση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο: 179

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΦΥΛΑΞΗΣ ΑΡΧΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Παραβίαση φύλαξης της αρχής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ Ή ΒΛΑΒΗ Ή ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ Ή ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ ΣΤΗ ΦΥΛΑΞΗ ΑΡΧΗΣ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος με πρόθεση καταστρέφει, βλάπτει ή με οποιονδήποτε τρόπο αφαιρεί από την εξουσία της αρχής έγγραφα ή άλλα πράγματα που βρίσκονται στη φύλαξη της ή που αυτή τα παρέδωσε στη φύλαξη άλλου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο: 180

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΒΛΑΒΗ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Βλάβη επίσημων κοινοποιήσεων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΑΦΑΙΡΕΣΗ Ή ΒΛΑΒΗ Ή ΠΑΡΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΑΡΧΗΣ

Σχόλια

* "αυτογνωμόνως", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.

Κείμενο Αρθρου

Με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος με πρόθεση και αυθαίρετα* αφαιρεί, βλάπτει ή παραμορφώνει τις επίσημες κοινοποιήσεις που η αρχή έχει δημόσια τοιχοκολλήσει ή εκθέσει.

Άρθρο: 181

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Προσβολή συμβόλων του ελληνικού Κράτους

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρ. τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρ. 33 του ν. 2172/1993 (Α' 207/26.12.1993).

Κείμενο Αρθρου

Όποιος, για να εκδηλώσει μίσος ή περιφρόνηση, αφαιρεί, καταστρέφει, παραμορφώνει ή ρυπαίνει την επίσημη σημαία του Κράτους ή έμβλημα της κυριαρχίας του, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών.

Άρθρο: 182

Ημ/νία: 06.11.2013

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Τίτλος Αρθρου

Παραβίαση περιορισμών διαμονής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Σχόλια

- Η αρίθμηση του πρώην κειμένου του παρόντος σε παρ. 1 έγινε και η παρ. 2 προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου ισχύουν από 2.4.2012. - Η παρ. 3 προστέθηκε με την παρ. Δ του άρθρου 1 του ν. 4205/2013 (Α' 242/6.11.2013).

Κείμενο Αρθρου

"1". Με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών τιμωρείται όποιος παραβιάζει τους περιορισμούς που του έχουν επιβληθεί νόμιμα στην ελευθερία της διαμονής και τις σχετικές υποχρεώσεις του.

«2. Αλλοδαπός ο οποίος απελάθηκε σε εκτέλεση απόφασης δικαστηρίου, αν παραβιάσει την απαγόρευση επιστροφής του στη χώρα τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών, η οποία δεν μετατρέπεται σε χρηματική ποινή σε καμία περίπτωση και για οποιονδήποτε λόγο, ούτε αναστέλλεται με οποιονδήποτε τρόπο σύμφωνα με τα άρθρα 99 έως 104. Η άσκηση ενδίκων μέσων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.»

«3. Με την ποινή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου τιμωρείται όποιος, κατόπιν υποβολής του σε κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση, παραβιάζει περιορισμούς που του έχουν επιβληθεί νόμιμα στην ελευθερία της διαμονής του και τις σχετικές υποχρεώσεις του.»

Άρθρο: 182Α

Ημ/νία: 20.03.2013

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρου 102 Ν. 4139/2013 (ΦΕΚ Α' 74/20.03.2013).

Κείμενο Άρθρου

«Με φυλάκιση από ένα έως τρία έτη τιμωρείται ο κατηγορούμενος, ο οποίος παραβιάζει τους περιοριστικούς όρους που του έχουν επιβληθεί με δικαστική απόφαση ή με βούλευμα, ως προς την ελευθερία διαμονής και άλλες υποχρεώσεις του, σε υποθέσεις για τις κακουργηματικού χαρακτήρα αξιόποινες πράξεις της εγκληματικής οργάνωσης, τρομοκρατικών πράξεων, πορνογραφίας ανηλίκων, νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, εφόσον έχει αρχίσει η εκδίκαση της υπόθεσης στο ακροατήριο και δεν έχει αυτή περατωθεί. Η ποινή που επιβάλλεται στον παραβιάσαντα τους όρους φυγόδικο κατηγορούμενο, δεν μετατρέπεται, ούτε αναστέλλεται και η τυχόν ασκηθείσα έφεση, σε κάθε περίπτωση, δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.»

Άρθρο: 183

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΕΓΕΡΣΗ (ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ)

Τίτλος Άρθρου

Διέγερση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ Ή ΔΙΕΓΕΡΣΗ ΣΕ ΑΠΕΙΘΕΙΑ

Κείμενο Άρθρου

ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο προκαλεί ή διεγείρει δημόσια σε απείθεια κατά των νόμων ή των διαταγμάτων ή εναντίον άλλων νόμιμων διαταγών της αρχής τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο: 184

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΓΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑΤΟΣ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ Ή ΔΙΕΓΕΡΣΗ ΣΕ ΔΙΑΠΡΑΞΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο προκαλεί ή διεγείρει σε διάπραξη κακούργηματος ή πλημμελήματος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο: 185

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΕΓΕΡΣΗ (ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ)

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΕΓΚΩΜΙΑΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ, ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Σχόλια

* "διαπραχθέν κακούργημα", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.

Κείμενο Άρθρου

Όποιος εγκωμιάζει δημόσια και με οποιονδήποτε τρόπο [έγκλημα που διαπράχθηκε]* και έτσι εκθέτει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο: 186

Ημ/νία: 17.06.2005

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΓΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑΤΟΣ

Τίτλος Άρθρου

Πρόκληση και προσφορά για την εκτέλεση* κακούργηματος ή πλημμελήματος

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ Ή ΠΑΡΟΤΡΥΝΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΠΡΑΞΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

Σχόλια

* "τέλεσιν", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.- Η παρ. 2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 26 του ν. 3346/2005 (Α' 140/17.6.2005).

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος προκαλεί ή παροτρύνει με οποιονδήποτε τρόπο κάποιον να διαπράξει ορισμένο κακούργημα, καθώς και όποιος προσφέρεται ή αποδέχεται τέτοια πρόκληση ή προσφορά, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

«2. Όποιος προκαλεί ή παροτρύνει με οποιονδήποτε τρόπο κάποιον να διαπράξει ορισμένο πλημμέλημα, καθώς και όποιος προσφέρεται γι' αυτό και όποιος αποδέχεται τέτοια πρόκληση ή προσφορά, τιμωρείται με την ποινή που προβλέπεται για το σχεδιαζόμενο πλημμέλημα ελαττωμένη κατά το άρθρο 83.

Για την ποινική δίωξη του αδικήματος αυτού, απαιτείται έγκληση του προσώπου κατά του οποίου σχεδιαζόταν η τέλεση του πλημμελήματος, αν το υπό εκτέλεση πλημμέλημα διώκεται κατ' έγκληση.»

3. Οι ποινές των προηγούμενων παραγράφων επιβάλλονται αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

4. Οι πράξεις του άρθρου αυτού μπορεί να μείνουν ατιμώρητες αν ο υπαίτιος ανακάλεσε με δική του θέληση την πρόκληση, την προσφορά ή την αποδοχή.

Άρθρο: 187

Ημ/νία: 27.06.2014

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΣΥΜΜΟΡΙΑ

Τίτλος Άρθρου

"Εγκληματική οργάνωση"***##** (βλ. σχόλια)

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΟΡΙΑ, ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΥΠΑΙΤΙΟΥ

Σχόλια

^^ Η εντός " " φράση μετά τον αριθμό "322" και τη λέξη "αρπαγή" της παρ. 1 ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 5 του άρθρου δεύτερου του ν. 4268/2014 (Α' 141/27.6.2014). ### ΠΡΟΣΟΧΗ: σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4274/2014 (Α' 147/14.7.20145), στον κατάδικο που εκτίει ποινή ΙΣΟΒΙΑΣ κάθειρξης για τα εγκλήματα του άρθρου 187 Α (βλ. οικείο άρθρο) καθώς και του άρθρου 299 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΚΩΔΙΚΑ (βλ. οικεία διάταξη), ΕΦΟΣΟΝ αυτό τελείται στο πλαίσιο του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρου, ΔΕΝ χορηγείται υπό όρο απόλυση, αν αυτός ΔΕΝ έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ είκοσι ετών.

===== Σημείωση 1: *Περάτωση α ν ά κ ρ ι σ η ζ*. Σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 2928/2001 (Α' 141/27.6.2001), όπως αυτό τροποποιήθηκε -κατά το πρώτο εδάφιο του- με την παρ. 5 του άρθρου 42 του ν. 3251/2004 (Α' 127/9.7.2004): "Η περάτωση της κύριας ανάκρισης για τα κακούργηματα των άρθρων 187 και 187Α του Ποινικού Κώδικα κηρύσσεται από το συμβούλιο εφετών. Για το σκοπό αυτόν η δικογραφία διαβιβάζεται αμέσως μετά την τελευταία ανακριτική πράξη από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών στον εισαγγελέα εφετών, ο οποίος, αν κρίνει ότι η ανάκριση δεν χρειάζεται συμπλήρωση, την εισάγει με πρότασή του στο Συμβούλιο Εφετών, που αποφαινεται αμετάκλητα ακόμη και για τα συναφή εγκλήματα, ανεξάρτητα από τη βαρύτητά τους, έστω και αν για κάποιο από αυτά προβλέπεται διαφορετικός τρόπος περάτωσης της ανάκρισης." Σημείωση 2: *Προστασία μ α ρ τ ύ ρ ω ν*. Σύμφωνα, επίσης, με το άρθρο 9 του ν. 2928/2001: "1. Κατά την ποινική διαδικασία για τις πράξεις της συγκρότησης ή συμμετοχής σε οργάνωση της παραγράφου 1 του άρθρου 187 του ποινικού κώδικα και για συναφείς πράξεις μπορεί να λαμβάνονται μέτρα για την αποτελεσματική προστασία από πιθανή εκδίκηση ή εκφοβισμό των ουσιαστών μαρτύρων, των προσώπων που κατά το άρθρο 187Α [και νυν 187Β, μετά την προσθήκη νέου άρθρου 187Α με την παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 3251/2004 (Α' 127/9.7.2004)] του Ποινικού Κώδικα βοηθούν στην αποκάλυψη εγκληματικών δραστηριοτήτων ή και των οικείων τους. 2. Μέτρα προστασίας είναι η φύλαξη με κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό της αστυνομίας, η κατάθεση με χρήση ηλεκτρονικών μέσων ηχητικής ή οπτικής ή μόνο ηχητικής μετάδοσής της, η μη αναγραφή στην έκθεση εξέτασης του ονόματος, του τόπου γέννησης, κατοικίας και εργασίας, του επαγγέλματος και της ηλικίας, που διατάσσονται με αιτιολογημένη διάταξη του αρμόδιου εισαγγελέα πλημμελειοδικών, η μεταβολή των στοιχείων ταυτότητας, καθώς και η μετάθεση ή μετάταξη ή απόσπαση για αόριστο χρονικό διάστημα, με δυνατότητα ανάκλησής της, των δημοσίων υπαλλήλων, που αποφασίζονται κατά παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις από τους αρμόδιους Υπουργούς ύστερα από εισήγηση του αρμόδιου εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Η υπουργική απόφαση μπορεί να προβλέπει τη μη δημοσίευσή της στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθώς και άλλους τρόπους διασφάλισης της μυστικότητας της πράξης. Τα μέτρα προστασίας λαμβάνονται με τη σύμφωνη γνώμη του μάρτυρα, δεν περιορίζουν την ατομική ελευθερία του πέρα από το αναγκαίο για την ασφάλειά του μέτρο και διακόπτονται αν ο μάρτυρας το ζητήσει εγγράφως ή δεν συνεργάζεται για την επιτυχία τους. 3. Κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο, ο μάρτυρας του οποίου δεν αποκαλύφθηκαν τα στοιχεία ταυτότητας, καλείται με το όνομα που αναφέρεται στην έκθεση εξέτασής του, εκτός αν ζητηθεί από τον εισαγγελέα ή από ένα διάδικο η αποκάλυψη του πραγματικού ονόματος, οπότε το δικαστήριο διατάσσει την αποκάλυψη. Την αποκάλυψη μπορεί να διατάξει το δικαστήριο και αυτεπαγγέλτως. Σε κάθε περίπτωση το δικαστήριο μπορεί να διατάξει όσα ορίζονται στο άρθρο 354 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. 4. Αν δεν έχουν αποκαλυφθεί τα στοιχεία ταυτότητας του μάρτυρα, μόνη η κατάθεσή του δεν είναι αρκετή για την καταδίκη του κατηγορουμένου". Σημείωση 3: *Προστασία ά λ λ ω ν προσώπων*. Σύμφωνα, τέλος, με το άρθρο 10 του ν. 2928/2001: "1. Με διάταξη του αρμόδιου εισαγγελέα εφετών μέτρα φύλαξης διατάσσονται για τον εισαγγελέα, τον ανακριτή και τους δικαστές της υπόθεσης, όταν πρόκειται για κακούργηματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 9 του παρόντος [εννοούνται τα κακούργηματα της παρ. 1 του άρθρου 187 ΠΚ και οι συναφείς πράξεις]. Κατά την προφορική απαγγελία στο ακροατήριο και κατά την κατάρτιση των αποφάσεων των ποινικών δικαστηρίων, τα ονόματα των δικαστών σε περίπτωση μειοψηφίας παραμένουν μυστικά. 2. Με διάταξη του αρμόδιου εισαγγελέα πλημμελειοδικών μέτρα προστασίας για την αποτροπή κινδύνου εκδίκησης λαμβάνονται για τους κρατούμενους που προβαίνουν σε σημαντικές ως προς τη δράση εγκληματικής οργάνωσης αποκλίσεις. Τέτοια μέτρα είναι ιδίως η κράτησή τους χωριστά από άλλους κρατούμενους, η μεταφορά τους με χωριστό όχημα και ασφαλή συνοδεία και η φύλαξή τους κατά τη διάρκεια των αδειών τους". - Οι εντός " " φράσεις της παρ. 1 του παρόντος προστέθηκαν με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002). ===== ** Σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3387/2005 (Α' 224/12.9.2005), στις Διευθύνσεις Ασφάλειας Αττικής και Θεσσαλονίκης ορίζεται, με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, ανά ένας εισαγγελικός λειτουργός, με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση για τρία έτη, οι οποίοι εποπτεύουν και καθοδηγούν το έργο της υπηρεσίας στη δίωξη του οργανωμένου εγκλήματος. Ο ανωτέρω εισαγγελικός λειτουργός ενημερώνεται για όλες τις πληροφορίες και καταγγελίες που περιέρχονται στην ως άνω υπηρεσία, ενώ δύναται να παραγγείλει ή να ενεργεί ο ίδιος προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση για εγκλήματα που προβλέπονται από το π α ρ ό ν άρθρο και το άρθρο 272 του παρόντος κώδικα. Η εντός "... " φράση στη πρώτη παράγραφο μετά τη φράση

"404(τοκογλυφία) προστέθηκε με την παρ. 7 άρθρου 15 Ν.3536/2007 (ΦΕΚ Α 42/23.2.2007).
 ===== - Το εντός " " εδάφιο στο τέλος της παρ. 1 προστέθηκε με το άρθρο 11 του ν. 3658/2008 (Α' 70/22.4.2008). ===== - Η παρ. 2 του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 20 του ν. 3849/2010 ΦΕΚ Α 80/26.5.2010. *** Οι εντός " " λέξεις της παρ. 1 τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 3875/2010 (Α' 158/20.9.2010). **** Η εντός " " φράση της παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 3875/2010 (Α' 158/20.9.2010). - Οι παρ. 2, 3 και 8 προστέθηκαν με παράλληλη αναρίθμηση των πρώην παρ. 2, 3, 4 και 5 σε παρ. 4, 5, 6 και 7 αντιστοίχως, με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 3875/2010 (Α' 158/20.9.2010). - Στο τέλος της πρώτης παρ. προστέθηκε η εντός «» φράση με την παρ. 1 άρθρου 8 του ν. 4042/2012 (ΦΕΚ Α' 24/13.2.2012). - Στο τέλος της παραγράφου 1 του παρόντος η πρώτη εντός "" φράση προστέθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4049/2012 ΦΕΚ Α 35/23.2.2012 και η δεύτερη εντός "" φράση προστέθηκε με το άρθρο 12 του ίδιου νόμου 4049/2012.
 ===== - Στο τέλος της παρ. 1 προστέθηκε εδάφιο, στο τέλος της παρ. 3 προστέθηκε εδάφιο και στο τέλος της παρ. 6 επίσης προστέθηκε εδάφιο με τις διατάξεις των παρ. 9α,9β και 9γ αντίστοιχα του άρθρου 320 του ν. 4072/2012 ΦΕΚ Α 86/11.4.2012. **### ΠΡΟΣΟΧΗ: σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4274/2014 (Α' 147/124.7.2014), οι κατάδικοι που κατά το χρόνο δημοσίευσης του ανωτέρω νόμου (14.7.2014) ΕΚΤΙΟΥΝ ποινή για τα εγκλήματα: α) των άρθρων 134, 135, 135Α, 138 και 187Α του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια) ή β) των άρθρων 299, 380 παρ. 2 και 385 παράγραφος 1 περίπτωση α' του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια), εφόσον τα εγκλήματα της περίπτωσης αυτής τελούνται στο πλαίσιο του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρου (εγκληματική οργάνωση), ΜΕΤΑΓΟΝΤΑΙ, με παραγγελία του Εισαγγελέα Εκτέλεσης Ποινών της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, σε κατάσταση Γ' τύπου εντός ΔΕΚΑ ημερών από τη δημοσίευση του εσωτερικού κανονισμού του.

Κείμενο Αρθρου

(βλ. σχόλια)

**### (βλ. σχόλια)

**

1. Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών τιμωρείται όποιος συγκροτεί ή εντάσσεται ως μέλος σε δομημένη και με διαρκή δράση ομάδα από τρία ή περισσότερα πρόσωπα (οργάνωση) «που επιδιώκει»*** τη διάπραξη περισσότερων κακουργημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 207 (παραχάραξη), 208 (κυκλοφορία παραχαραγμένων νομισμάτων), 216 (πλαστογραφία), 218 (πλαστογραφία και κατάχρηση ενσήμων), 242 (ψευδής βεβαίωση, νόθευση), 264 (εμπρησμός), 265 (εμπρησμός σε δάση), 268 (πλημμύρα), 270 (έκρηξη), 272 (παραβάσεις σχετικές με τις εκρηκτικές ύλες), 277 (πρόκληση ναυαγίου), 279 (δηλητηρίαση πηγών και τροφίμων), 291 (διατάραξη της ασφάλειας σιδηροδρόμων, πλοίων και αεροσκαφών), 299 (ανθρωποκτονία με πρόθεση), 310 (βαριά σωματική βλάβη), 322 (αρπαγή), «322Α και 322Β (αναγκαστική εξαφάνιση προσώπου)»^^^ (βλ. σχόλια), 323 (εμπόριο δούλων), "323Α (εμπορία ανθρώπων)", 324 (αρπαγή ανηλίκων), 327 (ακούσια απαγωγή), 336 (βιασμός), 338 (κατάχρηση σε ασέλγεια), 339 (αποπλάνηση παιδιών), "348Α (πορνογραφία ανηλίκων), 351 (σωματεμπορία), 351Α (ασέλγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής)", 374 (διακεκριμένες περιπτώσεις κλοπής), 375 (υπεξαίρεση), 380 (ληστεία), 385 (εκβίαση), 386 (απάτη), 386Α (απάτη με υπολογιστή), 404 (τοκογλυφία), «στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 87 και στο άρθρο 88 του ν. 3386/2005 (ΦΕΚ 212 Α'), όταν οι πράξεις αυτές (διεκκλυσθη της παράνομης εισόδου ή εξόδου ή της παράνομης μεταφοράς υπηκόων τρίτων χωρών) τελούνται από κερδοσκοπία.»**** όπως επίσης περισσότερων κακουργημάτων που προβλέπονται στην νομοθεσία περί ναρκωτικών, όπλων, εκρηκτικών υλών και προστασίας από υλικά που εκπέμπουν επιβλαβείς για τον άνθρωπο ακτινοβολίες, «καθώς και περισσότερων κακουργημάτων που προβλέπονται και τιμωρούνται από τη νομοθεσία για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» «καθώς και τη νομοθεσία περί προστασίας του περιβάλλοντος» «,καθώς και περισσότερων εγκλημάτων που προβλέπονται και τιμωρούνται από τη διάταξη του άρθρου 41ΣΤ του ν. 2725/1999, όπως ισχύει»«όπως επίσης και περισσότερων εγκλημάτων που προβλέπονται και τιμωρούνται στο άρθρο 128Θ του ν. 2725/ 1999. Για τα εγκλήματα του άρθρου αυτού η ιδιότητα του ιατρού, προπονητή ή φυσιοθεραπευτή αποτελεί επιβαρυντική περίπτωση.» «Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπαίτιος της πράξεως του πρώτου εδαφίου, αν η εγκληματική οργάνωση επιδιώκει την τέλεση περισσότερων αξιόποινων πράξεων σχετικά με την αποφυγή καταβολής νόμιμου φόρου, τέλους, δασμού ή άλλης επιβαρύνσεως κατά την αγορά, πώληση, παραλαβή, παράδοση, μεταφορά, διαμετακόμιση, εμπορία, κατοχή, αποθήκευση, εισαγωγή ή εξαγωγή εμπορεύματος ή και προϊόντος απομίμησης, παραποίησης ή πειρατείας.»

«2. Όποιος παρέχει ουσιώδεις πληροφορίες ή υλικά μέσα, με σκοπό να διευκολύνει ή να υποβοηθήσει οργάνωση της προηγούμενης παραγράφου για τη διάπραξη των επιδιωκόμενων από αυτή κακουργημάτων, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.»

«3. Όποιος διευθύνει την οργάνωση της πρώτης παραγράφου τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών». «Με την ίδια ποινή τιμωρείται το μέλος της οργάνωσης αν κατά τον χρόνο τέλεσης του εγκλήματος του δεύτερου εδαφίου της πρώτης παραγράφου ήταν δημόσιος υπάλληλος ή υπάλληλος υπό την έννοια του άρθρου 263α.»

"4"(«2). Όποιος με απειλή ή χρήση βίας κατά δικαστικών λειτουργών, ενόρκων, ανακριτικών ή δικαστικών υπαλλήλων, μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διερμηνέων ή με δωροδοκία των ίδιων προσώπων ματαιώνει την αποκάλυψη ή τη δίωξη ή την τιμωρία του εγκλήματος της συγκρότησης ή ένταξης σε εγκληματική οργάνωση της παραγράφου 1 τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) έτη και με χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Όποιος στις παραπάνω περιπτώσεις ματαιώνει την αποκάλυψη ή τη δίωξη ή την τιμωρία όχι μόνο του εγκλήματος της συγκρότησης ή ένταξης σε εγκληματική οργάνωση της παραγράφου 1, αλλά και άλλου εγκλήματος, από εκείνα που απαριθμούνται στην ίδια παράγραφο, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.»

"5"(3). Όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις της παραγράφου 1, ενώνεται με άλλον για να διαπράξει κακούργημα (συμμορία), τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών τιμωρείται ο υπαίτιος, αν η κατά το προηγούμενο εδάφιο ένωση έγινε για τη διάπραξη πλημμελήματος το οποίο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και με το οποίο επιδιώκεται οικονομικό ή άλλο υλικό όφελος ή η προσβολή της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας ή της γενετήσιας ελευθερίας.

"6"(4). Η κατασκευή, προμήθεια ή κατοχή όπλων, εκρηκτικών υλών και χημικών ή βιολογικών υλικών ή υλικών που εκπέμπουν επιβλαβείς για τον άνθρωπο ακτινοβολίες προς εξυπηρέτηση των σκοπών της οργάνωσης της παραγράφου 1 ή της συμμορίας της παραγράφου 3 ή η επιδίωξη οικονομικού ή άλλου υλικού οφέλους των μελών τους συνιστούν επιβαρυντικές περιστάσεις. Η μη τέλεση οποιουδήποτε από τα επιδιωκόμενα εγκλήματα των παραγράφων 1 και 3 συνιστά ελαφρυντική περίπτωση. Η απλή ψυχική συνέργεια στα εγκλήματα της συγκρότησης ή συμμετοχής κατά την παράγραφο 1 ή της συμμορίας κατά την παράγραφο 3 δεν τιμωρείται, εφόσον τα μέλη της οργάνωσης ή συμμορίας δεν επιδιώκουν οικονομικό ή άλλο υλικό όφελος. «Επιβαρυντική περίπτωση συνιστά επίσης η τέλεση της πράξεως του τελευταίου εδαφίου της πρώτης παραγράφου με υλικό αντικείμενο το αργό πετρέλαιο ή άλλο πετρελαιοειδές ή ενεργειακό προϊόν.»

"7"(5). Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και όταν οι προβλεπόμενες σε αυτό αξιόποινες πράξεις τελέστηκαν στην αλλοδαπή από ημεδαπό ή στρέφονταν κατά Έλληνα πολίτη ή κατά νομικού προσώπου που εδρεύει στην ημεδαπή ή κατά του Ελληνικού κράτους, ακόμη και αν αυτές δεν είναι αξιόποινες κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέστηκαν."

«8. Η διάταξη του άρθρου 238 εφαρμόζεται αντίστοιχα και στα εγκλήματα των παραγράφων 1 έως 4 του παρόντος.».

Άρθρο: 187Α

Ημ/νία: 23.06.2017

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Τίτλος Άρθρου

"Τρομοκρατικές πράξεις*** (βλ. σχόλια)

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 3251/2004 (Α' 127/9.7.2004), ενώ παράλληλα το πρώην άρθρο 187Α (βλ. οικεία σχόλια) λαμβάνει τον αριθμό Β. Σημείωση 1: *Περάτωση α ν ά κ ρ ι σ η ς*. Σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 2928/2001 (Α' 141/27.6.2001) περί τροποποίησης διατάξεων του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και άλλων διατάξεων για την προστασία του πολίτη από αξιόποινες πράξεις εγκληματικών οργανώσεων, όπως αυτό τροποποιήθηκε - κατά το πρώτο εδάφιο του - με την παρ. 5 του άρθρου 42 του ν. 3251/2004 (Α' 127/9.7.2004) περί ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, εγκληματικών οργανώσεων και άλλων διατάξεων: "Η περάτωση της κύριας ανάκρισης για τα κακούργηματα των άρθρων 187 και 187Α του Ποινικού Κώδικα κηρύσσεται από το συμβούλιο εφετών. Για το σκοπό αυτόν η δικογραφία διαβιβάζεται αμέσως μετά την τελευταία ανακριτική πράξη από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών στον εισαγγελέα εφετών, ο οποίος, αν κρίνει ότι η ανάκριση δεν χρειάζεται συμπλήρωση, την εισάγει με πρότασή του στο Συμβούλιο Εφετών, που αποφαινεται αμετάκλητα ακόμη και για τα συναφή εγκλήματα, ανεξάρτητα από τη βαρύτητά τους, έστω και αν για κάποιο από αυτά προβλέπεται διαφορετικός τρόπος περάτωσης της ανάκρισης." Σημείωση 2: *Προστασία μ α ρ τ ύ ρ ω ν*. Σύμφωνα, επίσης, με το άρθρο 9 του νόμου 2928/2001, στην εφαρμογή του οποίου κ α ι για τις πράξεις του παρόντος άρθρου παραπέμπει ρητώς η παρ. 6 του άρθρου 42 του ν. 3251/2004 (Α' 127/9.7.2004): "1. Κατά την ποινική διαδικασία για τις πράξεις της συγκρότησης ή συμμετοχής σε οργάνωση της παραγράφου 1 του άρθρου 187 του ποινικού κώδικα και για συναφείς πράξεις μπορεί να λαμβάνονται μέτρα για την αποτελεσματική προστασία από πιθανή εκδίκηση ή εκφοβισμό των ουσιαστών μαρτύρων, των προσώπων που κατά το άρθρο 187Α [και νυν 187Β, μετά την προσθήκη νέου άρθρου 187Α με την παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 3251/2004 (Α' 127/9.7.2004)] του Ποινικού Κώδικα βοηθούν στην αποκάλυψη εγκληματικών δραστηριοτήτων ή και των οικείων τους. 2. Μέτρα προστασίας είναι η φύλαξη με κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό της αστυνομίας, η κατάθεση με χρήση ηλεκτρονικών μέσων ηχητικής και οπτικής ή μόνο ηχητικής μετάδοσής της, η μη

αναγραφή στην έκθεση εξέτασης του ονόματος, του τόπου γέννησης, κατοικίας και εργασίας, του επαγγέλματος και της ηλικίας, που διατάσσονται με αιτιολογημένη διάταξη του αρμόδιου εισαγγελέα πλημμελειοδικών, η μεταβολή των στοιχείων ταυτότητας, καθώς και η μετάθεση ή μετάταξη ή απόσπαση για αόριστο χρονικό διάστημα, με δυνατότητα ανάκλησής της, των δημοσίων υπαλλήλων, που αποφασίζονται κατά παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις από τους αρμόδιους Υπουργούς ύστερα από εισήγηση του αρμόδιου εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Η υπουργική απόφαση μπορεί να προβλέπει τη μη δημοσίευσή της στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθώς και άλλους τρόπους διασφάλισης της μυστικότητας της πράξης. Τα μέτρα προστασίας λαμβάνονται με τη σύμφωνη γνώμη του μάρτυρα, δεν περιορίζουν την ατομική ελευθερία του πέρα από το αναγκαίο για την ασφάλειά του μέτρο και διακόπτονται αν ο μάρτυρας το ζητήσει εγγράφως ή δεν συνεργάζεται για την επιτυχία τους.

3. Κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο, ο μάρτυρας του οποίου δεν αποκαλύφθηκαν τα στοιχεία ταυτότητας, καλείται με το όνομα που αναφέρεται στην έκθεση εξέτασής του, εκτός αν ζητηθεί από τον εισαγγελέα ή από ένα διάδικο η αποκάλυψη του πραγματικού ονόματος, οπότε το δικαστήριο διατάσσει την αποκάλυψη. Την αποκάλυψη μπορεί να διατάξει το δικαστήριο και αυτεπαγγέλτως. Σε κάθε περίπτωση το δικαστήριο μπορεί να διατάξει όσα ορίζονται στο άρθρο 354 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

4. Αν δεν έχουν αποκαλυφθεί τα στοιχεία ταυτότητας του μάρτυρα, μόνη η κατάθεσή του δεν είναι αρκετή για την καταδίκη του κατηγορουμένου". Σημείωση 3: *Προστασία ά λ λ ω ν προσώπων*. Σύμφωνα για, τέλος, με το άρθρο 10 του νόμου 2928/2001, στην εφαρμογή του οποίου κ α ι για τις πράξεις του παρόντος άρθρου παραπέμπει ρητώς η παρ. 6 του άρθρου 42 του ν. 3251/2004 (Α' 127/9.7.2004): "1. Με διάταξη του αρμόδιου εισαγγελέα εφετών μέτρα φύλαξης διατάσσονται για τον εισαγγελέα, τον ανακριτή και τους δικαστές της υπόθεσης, όταν πρόκειται για κακουργήματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 9 του παρόντος [εννοούνται τα κακουργήματα της παρ. 1 του άρθρου 187 ΠΚ και οι συναφείς πράξεις]. Κατά την προφορική απαγγελία στο ακροατήριο και κατά την κατάρτιση των αποφάσεων των ποινικών δικαστηρίων, τα ονόματα των δικαστών σε περίπτωση μειοψηφίας παραμένουν μυστικά. 2. Με διάταξη του αρμόδιου εισαγγελέα πλημμελειοδικών μέτρα προστασίας για την αποτροπή κινδύνου εκδίκησης λαμβάνονται για τους κρατούμενους που προβαίνουν σε σημαντικές ως προς τη δράση εγκληματικής οργάνωσης αποκάλυψεις. Τέτοια μέτρα είναι ιδίως η κράτησή τους χωριστά από άλλους κρατούμενους, η μεταφορά τους με χωριστό όχημα και ασφαλή συνοδεία και η φύλαξή τους κατά τη διάρκεια των αδειών τους".

===== *** Η παρ. 6 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 53 του ν. 3691/2008 (Α' 166/5.8.2008). Βλ. σχετικά και την παρ. 1 του άρθρου 1 της διεθνούς σύμβασης της 10.1.2000, όπως κυρώθηκε από το πρώτο άρθρο του ν. 3034/2002 (Α' 168).

===== **** Η φράση της παρ. 1 (βλ. προηγούμενη μορφή του άρθρου) κ α τ α ρ γ ή θ η κ ε με την παρ. 2 του άρθρου δεύτερου του ν. 3875/2010 (Α' 158/20.9.2010).

- Οι παρ. 3 - 8 τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 3 του άρθρου δεύτερου του ν. 3875/2010 (Α' 158/20.9.2010). ===== ^^ ΠΡΟΣΟΧΗ: σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4274/2014 (Α' 147/14.7.2014), στον κατάδικο που εκτίει ποινή ΙΣΟΒΙΑΣ κάθειρξης για τα εγκλήματα του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρο καθώς και των του άρθρου 299 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΚΩΔΙΚΑ (βλ. οικεία διάταξη), ΕΦΟΣΟΝ αυτό τελείται στο πλαίσιο του άρθρου 187 του παρόντος Κώδικα (βλ. οικείο άρθρο) ΔΕΝ χορηγείται υπό όρο απόλυση, αν αυτός ΔΕΝ έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ είκοσι ετών. *** ΠΡΟΣΟΧΗ: σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4274/2014 (Α' 147/14.7.2014), οι κατάδικοι που κατά το χρόνο δημοσίευσής του ανωτέρω νόμου (14.7.2014) ΕΚΤΙΟΥΝ ποινή για τα εγκλήματα: α) του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρου, των άρθρων 134, 135, 135Α και 138 του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια) ή β) των άρθρων 299, 380 παράγραφος 2 και 385 παράγραφος 1 περίπτωση α' του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια), εφόσον τα εγκλήματα της περίπτωσης αυτής τελούνται στο πλαίσιο του άρθρου 187 του παρόντος Κώδικα (εγκληματική οργάνωση), ΜΕΤΑΓΟΝΤΑΙ, με παραγγελία του Εισαγγελέα Εκτέλεσης Ποινών της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, σε κατάσταση Γ' τύπου εντός ΔΕΚΑ ημερών από τη δημοσίευσή του εσωτερικού κανονισμού του.

===== - Το εντός " " εδάφιο στο τέλος της παρ. 6 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρου ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4478/2017 (Α' 91/23.6.2017).

Κείμενο Άρθρου

^^ (βλ. σχόλια)

1. Όποιος **** τελεί ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω εγκλήματα:

α') ανθρωποκτονία με πρόθεση (άρθρο 299),

β') βαριά σωματική βλάβη (άρθρο 310),

γ') θανατηφόρα βλάβη (άρθρο 311),

δ') αρπαγή (άρθρο 322),

ε') αρπαγή ανηλίκων (άρθρο 324),

στ') διακεκριμένη φθορά ξένης ιδιοκτησίας (άρθρο 382 παρ. 2),

ζ') εμπρησμό (άρθρο 264),

η') εμπρησμό σε δάση (άρθρο 265),

θ') πλημμύρα (άρθρο 268),

ι') έκρηξη (άρθρο 270),

ια') παραβάσεις σχετικές με τις εκρηκτικές ύλες (άρθρο 272),

ιβ') κοινώς επικίνδυνη βλάβη (άρθρο 273),

ιγ') άρση ασφαλιστικών εγκαταστάσεων (άρθρο 275),

ιδ') πρόκληση ναυαγίου (άρθρο 277),

ιε') δηλητηρίαση πηγών και τροφίμων (άρθρο 279),

ιστ') νοθεία τροφίμων (άρθρο 281 παρ. 1),

ιζ') διατάραξη της ασφάλειας των συγκοινωνιών (άρθρο 290),

ιη') διατάραξη της ασφάλειας σιδηροδρόμων, πλοίων και αεροσκαφών (άρθρο 291),

ιθ') τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 8 του Ν.Δ. 181/1974 "Περί προστασίας εξ ιοντιζουσών ακτινοβολιών" (ΦΕΚ 347 Α'),

κ') τα προβλεπόμενα στα άρθρα 161, 162, 163, 164, 165, 168, 169, 170, 173, 174, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184 και 186 του Κώδικα Αεροπορικού Δικαίου που

κυρώθηκε με το Ν. 1815/1988 (ΦΕΚ 250 Α'),

κα') τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 15 και στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 17 Ν. 2168/1993 "Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες, εκρηκτικούς μηχανισμούς και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 147 Α'),

κβ') τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 4 του Ν. 2991/2002 "Εφαρμογή Σύμβασης απαγόρευσης χρήσης κ.λπ. χημικών όπλων" (ΦΕΚ 35 Α'), με τρόπο ή σε έκταση ή υπό συνθήκες που είναι δυνατό να βλάψουν σοβαρά μια χώρα ή έναν διεθνή οργανισμό και με σκοπό να εκφοβίσει σοβαρά έναν πληθυσμό ή να εξαναγκάσει παρανόμως δημόσια αρχή ή διεθνή οργανισμό να εκτελέσει οποιαδήποτε πράξη ή να απόσχει από αυτήν ή να βλάψει σοβαρά ή να καταστρέψει τις θεμελιώδεις συνταγματικές, πολιτικές, οικονομικές δομές μιας χώρας ή ενός διεθνούς οργανισμού τιμωρείται:

ι) Με ισόβια κάθειρξη αν η προβλεπόμενη ποινή για ένα από τα εγκλήματα του καταλόγου που περιλαμβάνονται στα στοιχεία α' έως κβ' είναι ισόβια κάθειρξη. Στην περίπτωση αυτή η πράξη παραγράφεται μετά από τριάντα χρόνια.

Αν επιβληθεί η ποινή της ισόβιας κάθειρξης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 105 μέχρι 110, εφόσον ο καταδικασθείς έχει εκτίσει ποινή είκοσι πέντε ετών.

ii) Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών αν η προβλεπόμενη ποινή για ένα από τα εγκλήματα του καταλόγου που περιλαμβάνονται στα στοιχεία α' έως κβ' είναι πρόσκαιρη ποινή καθειρξεως.

iii) Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών αν η προβλεπόμενη ποινή για ένα από τα εγκλήματα του καταλόγου που περιλαμβάνονται στα στοιχεία α' έως κβ' είναι ποινή φυλάκισης.

Αν η τρομοκρατική πράξη είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο περισσότερων ανθρώπων εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 94 παράγραφος 1.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 134 έως 137.

«3. Όποιος απειλεί σοβαρά με την τέλεση του κατά την παράγραφο 1 εγκλήματος και έτσι προκαλεί τρόμο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών. Η απόπειρα του εγκλήματος αυτού δεν είναι αξιόποινη.

4. Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών τιμωρείται όποιος συγκροτεί ή εντάσσεται ως μέλος σε δομημένη και με διαρκή δράση ομάδα από τρία ή περισσότερα πρόσωπα που δρουν από κοινού και επιδιώκουν την τέλεση του εγκλήματος της παραγράφου 1 (τρομοκρατική οργάνωση). Με ποινή μειωμένη (άρθρο 83) τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου, όταν η τρομοκρατική οργάνωση έχει συσταθεί για την τέλεση των πλημμελημάτων της παραγράφου 1. Η κατασκευή, προμήθεια ή κατοχή όπλων, εκρηκτικών

υλών και χημικών ή βιολογικών υλικών ή υλικών που εκπέμπουν επιβλαβείς για τον άνθρωπο ακτινοβολίες προς εξυπηρέτηση των σκοπών της τρομοκρατικής οργάνωσης συνιστά επιβαρυντική περίπτωση. Η μη τέλεση από την τρομοκρατική οργάνωση οποιουδήποτε από τα εγκλήματα του καταλόγου που περιλαμβάνονται στα στοιχεία α' έως κβ' της παραγράφου 1 συνιστά ελαφρυντική περίπτωση.

5. Όποιος διευθύνει την κατά το πρώτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου τρομοκρατική οργάνωση τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών. Με την ποινή του προηγούμενου εδαφίου μειωμένη (άρθρο 83) τιμωρείται όποιος διευθύνει την κατά το δεύτερο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου τρομοκρατική οργάνωση.

6. Όποιος παρέχει κάθε είδους περιουσιακά στοιχεία, υλικά ή άυλα, κινητά ή ακίνητα ή κάθε είδους χρηματοοικονομικά μέσα, ανεξάρτητα από τον τρόπο κτήσης τους, σε τρομοκρατική οργάνωση ή σε μεμονωμένο τρομοκράτη ή για τη συγκρότηση τρομοκρατικής οργάνωσης ή για να καταστεί κάποιος τρομοκράτης ή τα εισπράττει, συλλέγει ή διαχειρίζεται χάριν των ανωτέρω, ανεξάρτητα από τη διάπραξη οποιουδήποτε εγκλήματος από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος, εν γνώσει της μελλοντικής αξιοποίησης τους, παρέχει ουσιώδεις πληροφορίες για να διευκολύνει ή να υποβοηθήσει την τέλεση από τρομοκρατική οργάνωση ή από μεμονωμένο τρομοκράτη οποιουδήποτε από τα κακουργήματα της παραγράφου 1. «Στο έγκλημα του α' εδαφίου, για την εφαρμογή των άρθρων 88 έως 93 του Ποινικού Κώδικα, λαμβάνονται υπόψη και οι αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις, που εκδίδουν δικαστήρια άλλων κρατών - μερών της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης του έτους 2005 για τη νομιμοποίηση, ανίχνευση, κατάσχεση και δήμευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.».

7. Όποιος διαπράττει διακεκριμένη κλοπή (άρθρο 374), ληστεία (παράγραφοι 1 και 3 του άρθρου 380), πλαστογραφία (άρθρο 216) που αφορά δημόσιο έγγραφο ή εκβίαση (άρθρο 385) με σκοπό την τέλεση του εγκλήματος της παραγράφου 1 τιμωρείται με κάθειρξη, εκτός αν η εκβίαση τιμωρείται με μεγαλύτερη ποινή. Αν η πράξη που τελέσθηκε είναι πλημμέλημα, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών ετών.

8. Η παράγραφος 4 του άρθρου 187 ισχύει και για τα εγκλήματα των προηγούμενων παραγράφων.».

Άρθρο: 187B

Ημ/νία: 14.07.2014

Ημ/νία Ισχύος: 27.06.2001

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΣΥΜΜΟΡΙΑ

Τίτλος Άρθρου

"Μέτρα επιείκειας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΟΡΙΑ, ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΥΠΑΙΤΙΟΥ

Σχόλια

Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παρ. 2 του ν. 4198/2013 ΦΕΚ Α 215/11.10.2013. - Οι παρ. 3 και 4 του παρόντος τίθενται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΑΝ με το άρθρο 6 του ν. 4267/2014 (Α' 137/12.6.2014). - Η παρ. 3α ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με το άρθρο 5 του ν. 4274/2014 (Α' 147/14.7.2014).

Κείμενο Άρθρου

«1. Αν κάποιος από τους υπαίτιους των πράξεων της συγκρότησης εγκληματικής οργάνωσης ή συμμορίας ή της συμμετοχής σε αυτές κατά τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 187 ή της συγκρότησης τρομοκρατικής οργάνωσης ή της συμμετοχής σε αυτήν κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 187Α καταστήσει δυνατή με αναγγελία στην αρχή την πρόληψη της διάπραξης ενός από τα σχεδιαζόμενα εγκλήματα ή με τον ίδιο τρόπο συμβάλλει ουσιωδώς στην εξάρθρωση της εγκληματικής οργάνωσης ή της συμμορίας ή της τρομοκρατικής οργάνωσης, απαλλάσσεται από την ποινή για τις πράξεις αυτές. Αν δεν έχει ακόμη ασκηθεί ποινική δίωξη, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών με αιτιολογημένη διάταξή του απέχει από την άσκηση της ποινικής δίωξης και υποβάλλει τη δικογραφία στον εισαγγελέα εφετών, ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Αν στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου ο υπαίτιος έχει τελέσει κάποιο από τα επιδιωκόμενα εγκλήματα των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 187 ή έχει τελέσει κάποιο από τα εγκλήματα της παραγράφου 1 του άρθρου 187Α, το δικαστήριο επιβάλλει σε αυτόν ποινή ελαττωμένη κατά το άρθρο 83. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το δικαστήριο, εκτιμώντας όλες τις περιστάσεις και ιδίως

την επικινδυνότητα της εγκληματικής οργάνωσης, της συμμορίας ή της τρομοκρατικής οργάνωσης, την έκταση της συμμετοχής του υπαιτίου σε αυτήν και το βαθμό της συμβολής του στην εξάρθρωσή της, μπορεί να διατάξει την αναστολή της εκτέλεσης της ποινής για τρία έως δέκα έτη, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των άρθρων 99 έως 104.

«3. Για όποιον καταγγέλλει αξιόποινες πράξεις που τελέστηκαν σε βάρος του από εγκληματική οργάνωση του άρθρου 187 ή από υπαίτιους των άρθρων 323Α, 348Α, 348Β, 348Γ, 349 και 351, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, αν η καταγγελία πιθανολογείται βάσιμη, μπορεί, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να απόσχει προσωρινά από την ποινική δίωξη για παραβάσεις του νόμου περί αλλοδαπών και περί εκδιδομένων με αμοιβή προσώπων, καθώς και για παραβάσεις λόγω συμμετοχής τους σε εγκληματικές δραστηριότητες, εφόσον η συμμετοχή αυτή ήταν άμεση συνέπεια του γεγονότος ότι αποτέλεσαν παθόντες των αδικημάτων των άρθρων 323Α, 348Α, 348Β, 348Γ, 349 και 351, μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέλθηκαν. Αν η καταγγελία αποδειχθεί βάσιμη, η αποχή από την ποινική δίωξη γίνεται οριστική.

«3α. Σε υπαίτιο οποιασδήποτε εγκληματικής πράξης, εκτός από αυτές του άρθρου 187Α Ποινικού Κώδικα, για τον οποίο, πριν από την αμετάκλητη καταδίκη του, κρίνεται ότι με δική του πρωτοβουλία συντέλεσε με παροχή πληροφοριών στην ανακάλυψη ή εξάρθρωση τρομοκρατικής οργάνωσης ή κατέστησε δυνατή με αναγγελία στην αρχή την πρόληψη της διάπραξης τρομοκρατικής πράξης ή την ανακάλυψη και σύλληψη φυγόδικων ή φυγόποινων για πράξεις τρομοκρατίας του άρθρου 187Α Ποινικού Κώδικα, αναγνωρίζεται ελαφρυντική περίπτωση. Σε περίπτωση που για την ανακάλυψη ή εξάρθρωση της τρομοκρατικής οργάνωσης ή την πρόληψη διάπραξης τρομοκρατικής πράξης ή τη σύλληψη των φυγόδικων ή φυγόποινων για τις πράξεις αυτές είναι αναγκαία η προσωρινή αποφυλάκιση του ανωτέρω υπαιτίου, το συμβούλιο πλημμελειοδικών μπορεί με βούλευμα να διατάσσει την προσωρινή αναστολή της ποινικής δίωξης του ανωτέρω και την για ορισμένο χρόνο προσωρινή του απόλυση από τη φυλακή, προκειμένου να επαληθευθούν οι ανωτέρω πληροφορίες. Αν, μετά την κατά τα ανωτέρω αναστολή της ποινικής δίωξης και αποφυλάκιση του υπαιτίου, προκύψει ότι οι δοθείσες από αυτόν πληροφορίες δεν ήταν αληθινές ή ότι δεν επρόκειτο για τρομοκρατική οργάνωση ή για τρομοκρατικές πράξεις του άρθρου 187Α του Ποινικού Κώδικα, το σχετικό βούλευμα ανακαλείται, διατάσσεται και πάλι η φυλάκιση του υπαιτίου και η ανασταλείσα ποινική δίωξη κατ' αυτού συνεχίζεται, εκτός εάν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής άλλης ευνοϊκής διάταξης. Για τις χορηγηθείσες από τον υπαίτιο πληροφορίες, συντάσσεται έκθεση ένορκης εξέτασης μάρτυρα, η οποία αποστέλλεται στον αρμόδιο εισαγγελέα εφετών, προκειμένου να λάβει γνώση. Η έκθεση ένορκης εξέτασης μάρτυρα τηρείται σε ειδικό αρχείο της Εισαγγελίας, όπου επίσης αποστέλλεται και τηρείται έκθεση της αρμόδιας αρχής, η οποία προέβη με βάση τις ανωτέρω πληροφορίες στην εξάρθρωση της τρομοκρατικής οργάνωσης, την πρόληψη τρομοκρατικής πράξης ή στη σύλληψη φυγόδικων ή φυγόποινων για πράξεις τρομοκρατίας. Των ανωτέρω εκθέσεων λαμβάνουν γνώση μόνο τα μέλη του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου ή δικαστηρίου, τα οποία εξετάζουν και αυτεπαγγέλτως τη χορήγηση ή μη των προβλεπόμενων στις προηγούμενες παραγράφους ευεργετημάτων. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος ή άλλων νόμων, που προβλέπουν ευνοϊκά μέτρα ή μέτρα επιείκειας, δεν θίγονται από τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου.»

4. Η απέλαση αλλοδαπών που βρίσκονται παράνομα στη χώρα και καταγγέλλουν αξιόποινες πράξεις των άρθρων 323Α, 348Α, 348Β, 348Γ, 349 και 351 ή που τελέστηκαν από εγκληματική οργάνωση του άρθρου 187, μπορεί, με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών και έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να αναστέλλεται μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέλθηκαν. Όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή της απέλασης χορηγείται στους αλλοδαπούς άδεια παραμονής κατά παρέκκλιση από την ισχύουσα νομοθεσία περί αλλοδαπών.»

Άρθρο: 188

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΑΘΕΜΙΤΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ

Τίτλος Άρθρου

Συμμετοχή σε αθέμιτο σωματείο

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΑΘΕΜΙΤΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος συμμετέχει σε σωματείο του οποίου οι σκοποί αντιβαίνουν σε ποινικές διατάξεις τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο: 189

Ημ/νία: 27.04.2015

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Διατάραξη της κοινής ειρήνης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ, ΒΙΟΠΡΑΓΙΕΣ Ή ΕΙΣΒΟΛΕΣ ΣΕ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΑΠΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗ

Σχόλια

- Η παρ. 3, η οποία είχε προστεθεί με την παρ. 1 άρθρου 25 Ν. 3772/2009 (Α' 112/10.07.2009), ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με την παρ. 1 άρθρου 20 Ν. 4322/2015 (Α' 42/27.04.2015) και η παρ. 4 αναριθμήθηκε σε παρ. 3.

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος συμμετέχει σε δημόσια συνάθροιση πλήθους που με ενωμένες δυνάμεις διαπράττει βιαιοπραγίες εναντίον προσώπων ή πραγμάτων ή εισβάλλει παράνομα σε ξένα σπίτια, κατοικίες ή άλλα ακίνητα κτήματα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Οι υποκινητές και εκείνοι που εκτέλεσαν βιαιοπραγίες τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

3. (ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ΩΣ ΜΗ ΙΣΧΥΟΥΣΑ: ΒΛ. ΣΧΟΛΙΑ).

"3" (4). Οι ποινές αυτές επιβάλλονται αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο: 190

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Διατάραξη της ειρήνης των πολιτών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ, ΔΙΕΓΕΡΣΗ ΣΕ ΑΝΗΣΥΧΙΑ Ή ΤΡΟΜΟ ΠΟΛΙΤΩΝ, ΑΠΕΙΛΕΣ ΓΙΑ ΔΙΑΠΡΑΞΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

Σχόλια

* Ορθότερον: "διεγείρει ανησυχία ή τρόμο στους πολίτες" - πρβλ. και κείμενο της καθαρεύουσας: "διεγείρων ανησυχίαν ή τρόμον εις τους πολίτας".

Κείμενο Άρθρου

Όποιος με απειλές ότι θα διαπραχθούν κακουργήματα ή πλημμελήματα [διεγείρει σε ανησυχία ή τρόμο τους πολίτες]* τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο: 191

Ημ/νία: 12.09.2001

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΔΙΑΣΠΟΡΑ ΨΕΥΔΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ, ΤΕΛΕΣΗ ΔΙΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ, ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΠΟΛΙΤΩΝ, ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ, ΚΛΟΝΙΣΜΟΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ, ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Σχόλια

* Από προφανή παραδρομή του νομοθέτη, τέθηκε, κατά τη μεταγλώττιση, η λέξη "τουλάχιστον" μετά τη λέξη "καταδικάζεται", αντί -ορθώς- μετά τη λέξη "φυλάκιση". Πρβλ. κείμενο καθαρεύουσας: "καταδικάζεται εις φυλάκισιν τουλάχιστον δύο ετών".** Η μετατροπή του δραχμικού ποσού σε ΕΥΡΩ έγινε με την παρ. 1 του άρθ. 3 -σε συνδυασμό με τα άρθρα 4 και 5- του ν. 2943/2001 (Α' 203/12.9.2001). Προς (εξοικείωση και) εξυπηρέτηση του χρήστη με τις αντιστοιχίες των ευρώ προς τις δραχμές, παραθέτουμε στην παρ. 1 εντός [ ] το ανάλογο (κατά προσέγγιση) δραχμικό ποσό.

Κείμενο Αρθρου

1. Σε φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και σε χρηματική ποινή καταδικάζεται όποιος διασπείρει με οποιονδήποτε τρόπο ψευδείς ειδήσεις ή φήμες ικανές να επιφέρουν ανησυχίες ή φόβο στους πολίτες ή να ταράξουν τη δημόσια πίστη ή να κλονίσουν την εμπιστοσύνη του κοινού στο εθνικό νόμισμα ή στις ένοπλες δυνάμεις της χώρας ή να επιφέρουν διαταραχή στις διεθνείς σχέσεις της χώρας. Αν η πράξη τελέστηκε επανειλημμένα μέσω του τύπου, ο υπαίτιος καταδικάζεται τουλάχιστον* σε φυλάκιση έξι μηνών και σε χρηματική ποινή τουλάχιστον "πεντακοσίων ενενήντα (590) ΕΥΡΩ" [200.000 δρχ.]**.

2. Όποιος από αμέλεια γίνεται υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

Αρθρο: 192**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ**Λήμματα**

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ Ή ΔΙΕΓΕΡΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΕ ΒΙΟΠΡΑΓΙΕΣ, ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΚΟΙΝΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο προκαλεί ή διεγείρει τους πολίτες σε βιαιοπραγίες μεταξύ τους ή σε αμοιβαία διχόνοια και έτσι διαταράσσει την κοινή ειρήνη, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν σύμφωνα με άλλη διάταξη δεν επιβάλλεται αυστηρότερη ποινή.

Αρθρο: 193**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΠΑΙΤΙΑΣ ΜΕΘΗΣ**Τίτλος Αρθρου**

Έγκλημα σε κατάσταση υπαίτιας μέθης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΘΗΣ, ΑΣΚΗΣΗ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΩΣΗΣ

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις του άρθρου 35 με πρόθεση ή από αμέλεια, περιάγει τον εαυτό του σε κατάσταση μέθης που αποκλείει κατά το άρθρο 34 την ικανότητα για καταλογισμό και σ' αυτή την κατάσταση γίνεται υπαίτιος πράξης, η οποία αλλιώς θα του είχε καταλογιστεί ως κακούργημα ή πλημμέλημα, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών αν η πράξη είναι πλημμέλημα, και με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη είναι κακούργημα.

2. Αν η πράξη διώκεται μόνο ύστερα από έγκληση, η ποινική δίωξη ασκείται μόνο μετά την υποβολή της.

Αρθρο: 194**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ**Τίτλος Αρθρου**

Πρόσκληση σε συνεισφορά για χρηματικές ποινές

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ, ΑΠΟΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος με σκοπό την αποδοκιμασία δικαστικής απόφασης με την οποία επιβλήθηκε χρηματική ποινή ή αποζημίωση ή δικαστικά έξοδα προσκαλεί δημόσια σε συνεισφορά για την καταβολή τους ή δημοσιεύει τα ονόματα συνδρομητών για τέτοιο σκοπό τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο: 195

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΝΟΠΛΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

Τίτλος Αρθρου

Κατάρτιση ένοπλης ομάδας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΝΟΠΛΗΣ ΟΜΑΔΑΣ, ΑΡΧΗΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ, ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ ΜΕ ΠΟΛΕΜΟΦΟΔΙΑ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος χωρίς δικαίωμα καταρτίζει ένοπλη ομάδα που δεν αποβλέπει στη διάπραξη εγκλημάτων, την εφοδιάζει με πολεμοφόδια ή αναλαμβάνει την αρχηγία της, καθώς και εκείνος που συμμετέχει σε τέτοια ομάδα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

Άρθρο: 196

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΑΞΙΩΜΑΤΟΣ

Τίτλος Αρθρου

Κατάχρηση εκκλησιαστικού αξιώματος

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ Ή ΔΙΕΓΕΡΣΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΕ ΕΧΘΡΟΠΡΑΘΕΙΑ ΚΑΤΑ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ Ή ΠΟΛΙΤΩΝ, ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΑΞΙΩΜΑΤΟΣ

Κείμενο Αρθρου

Ο θρησκευτικός λειτουργός που κατά την ενάσκηση των έργων του ή δημόσια και με την ιδιότητά του προκαλεί ή διεγείρει τους πολίτες σε εχθροπάθεια κατά της πολιτειακής εξουσίας ή άλλων πολιτών τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο: 197

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ (ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ)

Τίτλος Αρθρου

Τίτλος Αρθρου

Διατάραξη συνεδριάσεων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΚΟΙΝΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος χωρίς να διαταράξει την κοινή ειρήνη εμποδίζει αυθαίρετα τις συνεδριάσεις υπηρεσιακού συλλόγου συγκροτημένου σύμφωνα με το νόμο για τη διεξαγωγή δημόσιων υποθέσεων ή πολιτικού κόμματος που λειτουργεί νόμιμα ή σωματείου αναγνωρισμένου σύμφωνα με το νόμο ή των αρχών τους ή των αρχών και συμβουλίων κάποιου καθιδρύματος ή τις διαταράσσει σοβαρά με διέγερση θορύβου ή αταξίας ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Αν η πράξη που τελέστηκε αφορά συνεδρίαση δικαστηρίου, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

Αρθρο: 198**Ημ/νία:** 02.04.2012**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΚΑΚΟΒΟΥΛΗ ΒΛΑΣΦΗΜΙΑ**Τίτλος Αρθρου**

Κακόβουλη βλασφημία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ, ΚΑΚΟΒΟΥΛΗ ΒΛΑΣΦΗΜΙΑ, ΕΛΛΕΙΨΗ ΣΕΒΑΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΤΑ ΘΕΙΑ

Σχόλια

- Η παρ. 2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3α του άρθρου 24 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου ισχύει από 2.4.2012.

Κείμενο Αρθρου

ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

1. Με φυλάκιση μέχρι δύο ετών τιμωρείται όποιος δημόσια και κακόβουλα βρίζει με οποιονδήποτε τρόπο το Θεό.

«2. Όποιος, εκτός από την περίπτωση της παραγράφου 1, εκδηλώνει δημόσια με βλασφημία έλλειψη σεβασμού προς τα θεία, τιμωρείται με κράτηση έως έξι (6) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.»

Αρθρο: 199**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΚΑΘΥΒΡΙΣΗ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**Τίτλος Αρθρου**

Καθύβριση θρησκευμάτων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ, ΚΑΚΟΒΟΥΛΗ ΚΑΘΥΒΡΙΣΗ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος δημόσια και κακόβουλα καθυβρίζει με οποιονδήποτε τρόπο την Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία του Χριστού ή άλλη θρησκεία ανεκτή στην Ελλάδα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Αρθρο: 200**Ημ/νία:** 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΕΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Διατάραξη θρησκευτικών συναθροίσεων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ, ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΕΩΝ, ΤΕΛΕΣΗ ΥΒΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΝΑΡΜΟΣΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος κακόβουλα προσπαθεί να εμποδίσει ή με πρόθεση διαταράσσει μian ανεκτή κατά το πολίτευμα θρησκευτική συνάθροιση για λατρεία ή τελετή, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.
2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος μέσα σε εκκλησία ή σε τόπο ορισμένο για θρησκευτική συνάθροιση ανεκτή κατά το πολίτευμα, ενεργεί υβριστικά ανάρμοστες πράξεις.

Αρθρο: 201

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΕΡΙΥΒΡΙΣΗ ΝΕΚΡΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Περιύβριση νεκρών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ, ΠΕΡΙΪΒΡΙΣΗ ΝΕΚΡΟΥ, ΤΕΛΕΣΗ ΥΒΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΝΑΡΜΟΣΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Σχόλια

* "αυτογνωμόνως", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.

Κείμενο Αρθρου

Όποιος αφαιρεί αυθαίρετα* νεκρό ή μέλη του ή την τέφρα του, από εκείνους που έχουν δικαίωμα να τα φυλάξουν ή ενεργεί πράξεις υβριστικά ανάρμοστες σχετικές με αυτά ή με τάφο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Αρθρο: 202

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΕΓΕΡΣΗ ΥΠΟΧΡΕΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Τίτλος Αρθρου

Διέγερση αυτών που έχουν υποχρέωση στρατιωτικής υπηρεσίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑ ΠΕΡΙ ΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ Ή ΔΙΕΓΕΡΣΗ ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ Ή ΑΝΥΠΑΚΟΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗΣ, ΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΕ ΠΟΛΕΜΟ Ή ΕΝΟΠΛΗ ΣΤΑΣΗ Ή ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΗ

Κείμενο Αρθρου

ΟΓΔΟΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΓΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ

1. Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο και με πρόθεση προκαλεί ή διεγείρει πρόσωπο που υπηρετεί στο στρατό να παραβεί υπηρεσιακή υποχρέωση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.
2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος με πρόθεση προκαλεί ή διεγείρει πρόσωπο που έχει υποχρέωση να στρατευθεί να μην υπακούσει στην πρόσκληση όταν το καλέσουν στο στρατό.

3. Οποιος σε καιρό πολέμου, ένοπλης στάσης ή γενικής επιστράτευσης διαπράξει τις πράξεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

4. Οι ποινές αυτού του άρθρου επιβάλλονται, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο: 203

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Τεχνητή πρόκληση ανικανότητας για τη στρατιωτική υπηρεσία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑ ΠΕΡΙ ΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ, ΤΕΧΝΗΤΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΕ ΠΟΛΕΜΟ Ή ΕΝΟΠΛΗ ΣΤΑΣΗ Ή ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΗ

Κείμενο Άρθρου

1. Οποιος με πρόθεση και για να αποφύγει τη στράτευση καθιστά μόνος ή με τη βοήθεια άλλου τον εαυτό του ανίκανο για την υπηρεσία στο στρατό με ακρωτηριασμό, ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, ολικά ή μερικά, διαρκώς ή πρόσκαιρα, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει και στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων.

2. Με την ίδια ποινή φυλάκισης και με χρηματική ποινή, αν με άλλη διάταξη δεν τιμωρείται η πράξη βαρύτερα, τιμωρείται και όποιος με πρόθεση προκαλεί τέτοια ανικανότητα σε άλλον με την θέλησή του.

3. Οποιος σε καιρό πολέμου, ένοπλης στάσης ή γενικής επιστράτευσης τελεί τις πράξεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο: 204

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΑΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Απάτη για την αποφυγή της στράτευσης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑ ΠΕΡΙ ΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ, ΑΠΑΤΗ ΓΙΑ ΑΠΟΦΥΓΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗΣ, ΑΠΟΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Κείμενο Άρθρου

Οποιος μεταχειρίζεται απατηλά μέσα για ν' αποφύγει ο ίδιος ή κάποιος άλλος, ολικά ή μερικά, διαρκώς ή πρόσκαιρα, την υποχρέωση για στράτευση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει και στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων.

Άρθρο: 205

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΠΟΔΗΜΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Παράνομη αποδημία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑ ΠΕΡΙ ΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ, ΑΠΟΦΥΓΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗΣ, ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΠΟΔΗΜΙΑ, ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ ΧΩΡΙΣ ΑΔΕΙΑ

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος φεύγει στην αλλοδαπή χωρίς άδεια και για να αποφύγει τη στράτευση, καθώς και όποιος βρίσκεται στην αλλοδαπή και δεν προσέρχεται εγκαίρως για να εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

2. Οποιος φεύγει στην αλλοδαπή χωρίς τη σχετική άδεια που απαιτεί ο στρατολογικός νόμος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο: 206

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Στρατολογία για ξένο κράτος

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑ ΠΕΡΙ ΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ, ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΑ ΕΛΛΗΝΑ ΓΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΕ ΞΕΝΟ ΚΡΑΤΟΣ

Κείμενο Αρθρου

Οποιος στρατολογεί Έλληνα πολίτη για στρατιωτική υπηρεσία σε ξένο κράτος, καθώς και όποιος τον βοηθεί με οποιονδήποτε τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο: 207

Ημ/νία: 19.10.2001

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ

Τίτλος Άρθρου

Παραχάραξη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ, ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΠΑΡΑΧΑΡΑΧΘΕΝΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 2948/2001 (Α' 242/19.10.2001). ----- (βλ. και άρθρα 51 και 54 του ν. 4443/2016 (Α' 232/9.12.2016)).

Κείμενο Αρθρου

ΕΝΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

"Οποιος παραποιεί ή νοθεύει μεταλλικό νόμισμα ή χαρτονόμισμα οποιουδήποτε κράτους ή εκδοτικής αρχής, είτε κατά είτε πριν από το χρόνο νόμιμης κυκλοφορίας του είτε κατά το διάστημα κατά το οποίο γίνεται δεκτό προς ανταλλαγή από τους αρμόδιους φορείς, με σκοπό να το θέσει σε κυκλοφορία σαν γνήσιο, καθώς και όποιος προμηθεύεται, αποδέχεται, εισάγει, εξάγει, μεταφέρει ή κατέχει τέτοιο νόμισμα για τον ίδιο σκοπό, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή. Σε ιδιαίτερα ελαφρές περιπτώσεις τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή".

Άρθρο: 208

Ημ/νία: 19.10.2001

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΑΡΑΧΑΡΑΓΜΕΝΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Κυκλοφορία παραχαραγμένων νομισμάτων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ, ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΑΡΑΧΑΡΑΧΘΕΝΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ, ΛΗΨΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ ΩΣ ΓΝΗΣΙΟΝ, ΤΕΛΕΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΤ' ΕΝΤΟΛΗ

Σχόλια

- Η παρ. 1 του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 2948/2001 (Α' 242/19.10.2001). ----- (βλ. και άρθρα 51 και 57 του ν. 4443/2016 (Α' 232/9.12.2016)).

Κείμενο Αρθρου

"1. Όποιος με πρόθεση θέτει σε κυκλοφορία παραχαραγμένο μεταλλικό νόμισμα ή χαρτονόμισμα οποιουδήποτε κράτους ή εκδοτικής αρχής σαν γνήσιο, είτε κατά είτε πριν από το χρόνο νόμιμης κυκλοφορίας του είτε κατά το διάστημα κατά το οποίο γίνεται δεκτό προς ανταλλαγή από τους αρμόδιους φορείς, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή. Σε ιδιαίτερα ελαφρές περιπτώσεις τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή".

2. Αν όμως ο υπαίτιος ή αντιπρόσωπός του είχε δεχθεί το νόμισμα σαν γνήσιο, του επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή χρηματική ποινή. Η ίδια ποινή επιβάλλεται, αν ο υπαίτιος ενήργησε εκτελώντας εντολή εκείνου στον οποίο δόθηκε το νόμισμα σαν γνήσιο, όταν βρίσκεται σε σχέση εξάρτησης με τον εντολέα ή ζει μαζί του στην ίδια κατοικία.

Άρθρο: 208Α

Ημ/νία: 19.10.2001

Ημ/νία Ισχύος: 19.10.2001

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθ. 8 του ν. 2948/2001 (Α' 242/19.10.2001).

Κείμενο Αρθρου

"Όποιος με πρόθεση κατασκευάζει, προμηθεύεται, κατέχει ή θέτει σε κυκλοφορία μεταλλικό νόμισμα ή χαρτονόμισμα είτε κατά είτε πριν από το χρόνο νόμιμης κυκλοφορίας τους είτε κατά το διάστημα κατά το οποίο γίνεται δεκτό προς ανταλλαγή από τους αρμόδιους φορείς και για την κατασκευή του οποίου έχουν χρησιμοποιηθεί νόμιμες εγκαταστάσεις και υλικά, χωρίς όμως την άδεια της αρμόδιας αρχής ή καθ' υπέρβαση του σχετικού δικαιώματος, τιμωρείται με τις ποινές της παραγράφου 1 του άρθρου 208".

Άρθρο: 208Α

Ημ/νία: 09.12.2016

Ημ/νία Ισχύος: 19.10.2001

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθ. 8 του ν. 2948/2001 (Α' 242/19.10.2001). -----
----- ** - Το παρόν άρθρο αντικαθίσταται με το άρθ. 50 του ν. 4443/2016 (Α' 232/9.12.20) -----(βλ. και άρθρα 51 και 57 του ν. 4443/2016 (Α' 232/9.12.2016)).

Κείμενο Αρθρου

** «Άρθρο 208Α

Όποιος με πρόθεση κατασκευάζει, προμηθεύεται, αποδέχεται, εισάγει, εξάγει, μεταφέρει, κατέχει ή θέτει σε κυκλοφορία μεταλλικό νόμισμα ή χαρτονόμισμα είτε κατά είτε πριν από το χρόνο νόμιμης κυκλοφορίας τους είτε κατά το διάστημα κατά το οποίο γίνεται δεκτό προς ανταλλαγή από τους αρμόδιους φορείς και για την κατασκευή του οποίου έχουν χρησιμοποιηθεί νόμιμες εγκαταστάσεις και

υλικά, χωρίς όμως την άδεια της αρμόδιας αρχής ή καθ' υπέρβαση του σχετικού δικαιώματος, τιμωρείται με τις ποινές της παραγράφου 1 του άρθρου 208».

Άρθρο: 209

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΙΒΔΗΛΕΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Κιβδηλεία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ, ΚΙΒΔΗΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ

Σχόλια

-(βλ. και άρθρα 51 και 57 του ν. 4443/2016 (Α' 232/9.12.2016)). -----

Κείμενο Άρθρου

Οποιος με κοπή, τρύπημα ή ρίνισμα ή με άλλον τρόπο ελαττώνει την εσωτερική αξία του μεταλλικού νομίσματος με σκοπό να το θέσει σε κυκλοφορία σαν να είχε πλήρη την εσωτερική του αξία, καθώς και εκείνος που προμηθεύεται κίβδηλο νόμισμα για τον ίδιο σκοπό, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή.

Άρθρο: 210

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΙΒΔΗΛΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ-ΤΙΤΛΩΝ ΚΛΠ

Τίτλος Άρθρου

Κυκλοφορία κίβδηλων νομισμάτων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ, ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΙΒΔΗΛΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ, ΛΗΨΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΩΣ ΓΝΗΣΙΩΝ, ΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΤ' ΕΝΤΟΛΗ

Σχόλια

-(βλ. και άρθρα 51 και 57 του ν. 4443/2016 (Α' 232/9.12.2016)). -----

Κείμενο Άρθρου

1. Οποιος με πρόθεση θέτει σε κυκλοφορία νόμισμα κίβδηλο σαν να είχε πλήρη την εσωτερική του αξία τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή.

2. Αν όμως ο υπαίτιος ή ο αντιπρόσωπός του είχε δεχθεί το νόμισμα αυτό σαν γνήσιο, του επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή χρηματική ποινή. Η ίδια ποινή επιβάλλεται αν ο υπαίτιος ενήργησε εκτελώντας εντολή εκείνου στον οποίο δόθηκε το νόμισμα σαν γνήσιο, όταν βρίσκεται σε σχέση εξάρτησης με τον εντολέα ή ζει μαζί του στην ίδια κατοικία.

Άρθρο: 211

Ημ/νία: 09.12.2016

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Τίτλος Άρθρου

Προπαρασκευαστικές πράξεις

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ, ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ ΚΑΙ ΚΙΒΔΗΛΕΙΑ, ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθ. 8 του ν. 2948/2001 (Α' 242/19.10.2001). ----- ** - Το παρόν του Ποινικού Κώδικα τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 49 του ν. 4443/2016 (Α' 232/9.12.2016). -----
----- (βλ. και άρθρα 51 και 57 του ν. 4443/2016 (Α' 232/9.12.2016).

Κείμενο Αρθρου

** «Προπαρασκευαστικές πράξεις

Όποιος με σκοπό να διαπράξει κάποιο από τα εγκλήματα των άρθρων 207 και 209 κατασκευάζει, αποδέχεται, προμηθεύεται ή κατέχει εργαλεία, αντικείμενα, ηλεκτρονικά προγράμματα και δεδομένα, ή άλλα μέσα χρήσιμα γι' αυτόν το σκοπό, καθώς και χαρακτηριστικά ασφαλείας, όπως ολογράμματα, υδατογραφήματα ή λοιπά συστατικά στοιχεία του νομίσματος, τα οποία χρησιμεύουν για την προστασία από την παραχάραξη, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή».

Άρθρο: 211

Ημ/νία: 19.10.2001

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Τίτλος Αρθρου

Προπαρασκευαστικές πράξεις

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ, ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ ΚΑΙ ΚΙΒΔΗΛΕΙΑ, ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθ. 8 του ν. 2948/2001 (Α' 242/19.10.2001).

Κείμενο Αρθρου

"Όποιος με σκοπό να διαπράξει κάποιο από τα εγκλήματα των άρθρων 207 και 209 κατασκευάζει, προμηθεύεται ή κατέχει εργαλεία, αντικείμενα, προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών ή άλλα μέσα, χρήσιμα γι' αυτόν το σκοπό, καθώς και ολογραφήματα ή λοιπά συστατικά στοιχεία του νομίσματος, τα οποία χρησιμεύουν για την προστασία από την παραχάραξη, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή".

Άρθρο: 212

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ, ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ ΚΑΙ ΚΙΒΔΗΛΕΙΑ, ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΠΟΙΝΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ

Κείμενο Αρθρου

Απαλλάσσεται από κάθε ποινή όποιος στις περιπτώσεις του προηγούμενου άρθρου καταστρέφει με την ελεύθερη θέλησή του τα αντικείμενα που αναφέρονται σ' αυτό πριν τα χρησιμοποιήσει.

Άρθρο: 213

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΗΜΕΥΣΗ (ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ)

Τίτλος Αρθρου

Δήμευση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ, ΔΗΜΕΥΣΗ ΠΑΡΑΧΑΡΑΧΘΕΝΤΩΝ Ή ΚΙΒΔΗΛΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ Ή ΣΚΕΥΩΝ Ή ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ, ΑΧΡΗΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΟΝ ΑΜΕΤΟΧΟ ΚΥΡΙΟ

Κείμενο Αρθρου

1. Η δήμευση των παραχαραγμένων ή κιβδηλων νομισμάτων και των μέσων, σκευών και εργαλείων του άρθρου 211 διατάσσεται και αν ακόμα δεν διωχθεί και καταδικασθεί ορισμένο πρόσωπο και ανεξάρτητα από το αν αυτά ανήκουν ή όχι στον αυτουργό ή το συναίτιο της παραχάραξης ή κιβδηλείας.

2. Αν όμως ο κύριος των νομισμάτων ή του υλικού από το οποίο κατασκευάστηκαν είναι αποδεδειγμένα αμέτοχος στην παραχάραξη ή την κιβδηλεία, τα νομίσματα αχρηστεύονται ως νομίσματα και αποδίδονται ύστερα από αυτό στον κύριο.

Άρθρο: 213**Ημ/νία:** 09.12.2016**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΔΗΜΕΥΣΗ (ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ)**Τίτλος Αρθρου**

Δήμευση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ, ΔΗΜΕΥΣΗ ΠΑΡΑΧΑΡΑΧΘΕΝΤΩΝ Ή ΚΙΒΔΗΛΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ Ή ΣΚΕΥΩΝ Ή ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ, ΑΧΡΗΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΟΝ ΑΜΕΤΟΧΟ ΚΥΡΙΟ

Σχόλια

** Η παράγραφος 3 του παρόντος άρθρου προσετέθη με το άρθρο 53 του ν. 4443/2016 (ΦΕΚ Α 232/9.12.2016).

Κείμενο Αρθρου

1. Η δήμευση των παραχαραγμένων ή κιβδηλων νομισμάτων και των μέσων, σκευών και εργαλείων του άρθρου 211 διατάσσεται και αν ακόμα δεν διωχθεί και καταδικασθεί ορισμένο πρόσωπο και ανεξάρτητα από το αν αυτά ανήκουν ή όχι στον αυτουργό ή το συναίτιο της παραχάραξης ή κιβδηλείας.

2. Αν όμως ο κύριος των νομισμάτων ή του υλικού από το οποίο κατασκευάστηκαν είναι αποδεδειγμένα αμέτοχος στην παραχάραξη ή την κιβδηλεία, τα νομίσματα αχρηστεύονται ως νομίσματα και αποδίδονται ύστερα από αυτό στον κύριο.

** «3. Τα νομίσματα που κατάσχονται ως ύποπτα προϊόντα παραχάραξης ή κιβδηλείας, αποστέλλονται στο αντίστοιχο Εθνικό Κέντρο Ανάλυσης ή Εθνικό Κέντρο Ανάλυσης Κερμάτων Ευρώ για ανάλυση, ανίχνευση και εντοπισμό περαιτέρω προϊόντων παραχάραξης, χωρίς καθυστέρηση και το αργότερο μέχρι να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση κατά την ποινική διαδικασία».

Άρθρο: 214**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ**Τίτλος Αρθρου**

Τραπεζογραμμάτια και άλλοι τίτλοι που εξομοιώνονται μ' αυτά

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ, ΕΞΟΜΟΙΩΣΗ ΧΑΡΤΟΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ

Κείμενο Αρθρου

Για την εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου αυτού εξομοιώνονται με το χαρτονόμισμα τα τραπεζογραμμάτια, οι ομολογίες που περιέχουν υπόσχεση πληρωμής ορισμένου χρηματικού ποσού, οι μετοχές, οι προσωρινοί τίτλοι μετοχών, τα τοκομερίδια, οι μερισματαποδείξεις ή οι αποδείξεις για την ανανέωση τέτοιων μερισμάτων, αν αυτοί οι τίτλοι είναι στον κομιστή και εκδόθηκαν από κάποιον που είχε το δικαίωμα να τους εκδώσει ή φαίνονται ότι εκδόθηκαν από τέτοιο πρόσωπο.

Άρθρο: 214Α

Ημ/νία: 28.05.2008

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΥΠΟΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΑΡΑΧΑΡΑΓΜΕΝΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΚΙΒΔΗΛΕΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΙΒΔΗΛΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ-ΤΙΤΛΩΝ ΚΛΠ ΥΠΟΤΡΟΠΟΙ ΚΑΘ' ΕΞΗ ΚΑΘΕΙΡΞΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ ΚΑΘ' ΕΞΗ ΥΠΟΤΡΟΠΟΙ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Υποτροπή

Σχόλια

Το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 25 του ν. 3663/2008 ΦΕΚ Α 99/28.5.2008.

Κείμενο Άρθρου

"Για την εφαρμογή των άρθρων 88 έως 93 του παρόντος Κώδικα στα εγκλήματα που προβλέπονται στα άρθρα 207 έως 211 κα 214, λαμβάνονται υπόψη και οι αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις, που εκδίδουν δικαστήρια των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης."

Άρθρο: 215

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

Τίτλος Άρθρου

Παράνομη έκδοση ανώνυμων ομολογιών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ, ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος θέτει παράνομα σε κυκλοφορία στην Ελλάδα ανώνυμες ομολογίες που περιέχουν υπόσχεση πληρωμής ορισμένου χρηματικού ποσού τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο: 215Α

Ημ/νία: 21.10.2005

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 2 του πδ 221/2005 (Α' 263/21.10.2005).

Κείμενο Άρθρου

"1. Όποιος παράγει, πωλεί, εισάγει ή διανέμει για πώληση ή για άλλους εμπορικούς σκοπούς μετάλλια ή μάρκες τα οποία:

α) φέρουν στην όψη τους όρους «ευρώ» ή «λεπτά ευρώ» ή το σύμβολο του ευρώ, ή

β) έχουν μέγεθος εντός των ορίων αναφοράς, όπως αυτά προσδιορίζονται σύμφωνα με την περίπτωση στ' του άρθρου 1 του Κανονισμού 2182/2004 του Συμβουλίου της 29ης Δεκεμβρίου 2004 (Ε.Ε.Λ. 373/1/21.12.2004) ή

γ) φέρουν στην όψη τους οποιοδήποτε σχέδιο που είναι παρόμοιο με εκείνο των εθνικών εμπρόσθιων όψεων ή των κοινών οπίσθιων όψεων των κερμάτων ευρώ ή είναι πανομοιότυπο ή παρόμοιο με το σχέδιο της στεφάνης των κερμάτων των 2 ευρώ, τιμωρείται με χρηματική ποινή από ΕΥΡΩ 1.000 έως ΕΥΡΩ 20.000.

2. Οι ανωτέρω πράξεις δεν τιμωρούνται όταν εμπíπτουν στις εξαιρέσεις, που προβλέπονται στο άρθρο 3 του πιο πάνω Κανονισμού ή έχει χορηγηθεί ειδική άδεια, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 του ίδιου ως άνω Κανονισμού.

3. Με την ίδια χρηματική ποινή τιμωρούνται και όσοι συνεχίσουν να χρησιμοποιούν πέραν του τέλους του 2009 τα μετάλλια και τις μάρκες που εκδόθηκαν πριν την 21 Δεκεμβρίου 2004 και δεν πληρούν τους όρους που θεσπίζονται στα άρθρα 2, 3 και 4 του Κανονισμού".

Άρθρο: 216

Ημ/νία: 02.04.2012

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Τίτλος Άρθρου

α.Πλαστογραφία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ, ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ, ΧΡΗΣΗ

Σχόλια

*** Το εντός " " ποσό του πρώτου εδ. της παρ. 3 ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΘΗΚΕ με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου η αναπροσαρμογή ισχύει από 2.4.2012. **** Το εντός " " ποσό του δεύτερου εδ. της παρ. 3 ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΘΗΚΕ με την περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου η αναπροσαρμογή ισχύει από 2.4.2012. ===== - Η εντός " " φράση του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την περ. α της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 2721/1999 (Α' 112/3.6.1999), ενώ το εντός " " δεύτερο εδ. της ίδιας παρ. (3) προστέθηκε με την περ. β' της παρ. 2 του ίδιου άρθρου 14. * Η μετατροπή των δραχμικών ποσών της παρ. 3 του παρόντος σε ΕΥΡΩ έγινε με την παρ. 1 του άρθ. 3 - σε συνδυασμό με τα άρθρα 4 και 5 - του ν. 2943/2001 (Α' 203/12.9.2001). Προσοχή: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1608/1950 περί αυξήσεως των ποινών που προβλέπονται για τους καταχραστές του Δημοσίου: "1. Στον ένοχο των αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρ. 216, 218, 235, 236, 237, 242, (256), 258, 372, 375 και 386 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή κατά άλλου νομικού προσώπου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρ. 263Α του Ποινικού Κώδικα και το όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο ή στα πιο πάνω νομικά πρόσωπα υπερβαίνει το ποσό των "50.000.000" δραχμών [147.000 ευρώ], επιβάλλεται η ποινή της κάθειρξης και, αν συντρέχουν ιδιαίζοντως επιβαρυντικές περιστάσεις, ιδίως αν ο ένοχος εξακολούθησε επί μακρό χρόνο την εκτέλεση του εγκλήματος ή το αντικείμενό του είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Στον ένοχο του αδικήματος που προβλέπεται ειδικώς από το άρθρ. 256 του Ποινικού Κώδικα, τα παραπάνω εφαρμόζονται μόνο όταν το αδίκημα στρέφεται κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου".

Κείμενο Άρθρου

ΔΕΚΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ

1. Οποιος καταρτίζει πλαστό ή νοθεύει έγγραφο με σκοπό να παραπλανήσει με τη χρήση του άλλον σχετικά με γεγονός που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Η χρήση του εγγράφου από αυτόν θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος για τον παραπάνω σκοπό εν γνώσει χρησιμοποιεί πλαστό ή νοθευμένο έγγραφο.

3. Αν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων (παράγραφοι 1-2) σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών "εάν το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνουν το ποσό των "εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000)"**** (βλ. σχόλια) ΕΥΡΩ. "Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπαίτιος που διαπράττει πλαστογραφίες κατ' επαγγελμα ή κατά συνήθεια και το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνουν το ποσό των "τριάντα χιλιάδων (30.000)"**** (βλ. σχόλια) ΕΥΡΩ".

Άρθρο: 217

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Πλαστογραφία πιστοποιητικών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ, ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ, ΧΡΗΣΗ

Κείμενο Άρθρου

1. Οποιος με σκοπό να διευκολύνει την άμεση συντήρηση, την κίνηση ή την κοινωνική πρόοδο αυτού του ίδιου ή άλλου καταρτίζει πλαστό ή νοθεύει πιστοποιητικό ή μαρτυρικό ή άλλο έγγραφο που μπορεί να χρησιμεύσει συνήθως για τέτοιους σκοπούς ή εν γνώσει του χρησιμοποιεί τέτοιο πλαστό ή νοθευμένο έγγραφο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος χρησιμοποιεί για τον ίδιο σκοπό τέτοιο έγγραφο, που είναι γνήσιο, είχε εκδοθεί όμως για άλλον.

Άρθρο: 218

Ημ/νία: 17.10.2015

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΕΝΣΗΜΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Πλαστογραφία και κατάχρηση ενσήμων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ, ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΕΝΣΗΜΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Ή ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ Ή ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΣΚΕΥΩΝ Ή ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ, ΔΗΜΕΥΣΗ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α) και β) της παρ. 1 και τη λέξη "ξαναχρησιμοποιηθούν" της παρ. 4 του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας το κόμμα (,) και την τελεία (.) αντιστοίχως. Προσοχή: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1608/1950 περί αυξήσεως των ποινών που προβλέπονται στα άρθρ. 216, 218, 235, 236, 237, 242, (256), 258, 372, 375 και 386 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή κατά άλλου νομικού προσώπου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρ. 263Α του Ποινικού Κώδικα και το όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο ή στα πιο πάνω νομικά πρόσωπα υπερβαίνει το ποσό των "50.000.000" δραχμών [147.000 ευρώ], επιβάλλεται η ποινή της κάθειρξης και, αν συντρέχουν ιδιαζόντως επιβαρυντικές περιστάσεις, ιδίως αν ο ένοχος εξακολούθησε επί μακρό χρόνο την εκτέλεση του εγκλήματος ή το αντικείμενό του είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Στον ένοχο του αδικήματος που προβλέπεται ειδικώς από το άρθρ. 256 του Ποινικού Κώδικα, τα παραπάνω εφαρμόζονται μόνο όταν το αδίκημα στρέφεται κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου".
===== - Στο τέλος της παρ.1 του παρόντος προσετέθη το εντός «» εδάφιο με την παρ.6 του άρθρου 18 του ν.4337/2015 (ΦΕΚ Α'129/17.10.2015).

Κείμενο Άρθρου

1. Οποιος: α) καταρτίζει πλαστά ή νοθεύει επίσημα ένσημα δηλωτικά αξίας, ιδίως ταχυδρομικά ή χαρτόσημα ή άλλα φορόσημα, με σκοπό να τα χρησιμοποιήσει σαν γνήσια,* β) εν γνώσει τα χρησιμοποιεί σαν γνήσια,* γ) τα προμηθεύεται γι' αυτόν το σκοπό ή τα προσφέρει στην αγορά ή τα εισάγει σε κυκλοφορία τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. «Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος καταρτίζει πλαστά ή νοθεύει γνήσια προϊόντα κομίστρου των δημόσιων συγκοινωνιών (ισχύοντα εισιτήρια ή κάρτες-κουπόνια απεριορίστων διαδρομών) με σκοπό να τα προσφέρει στην αγορά ή να τα εισάγει σε κυκλοφορία εάν το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνουν το ποσό των εκατόν

είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ ή ο υπαίτιος διαπράττει πλαστογραφίες κατ' επάγγελμα και το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνουν το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ.»

2. Οποιος εν γνώσει ξαναχρησιμοποιεί επίσημα ένσημα δηλωτικά αξίας, που είχαν ήδη χρησιμοποιηθεί ή τα αποκτά με σκοπό να τα ξαναχρησιμοποιήσει προσφέροντάς τα στην αγορά ή εισάγοντάς τα σε κυκλοφορία τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

3. Οποιος με σκοπό να εκτελέσει κάποια από τις παραπάνω πράξεις κατασκευάζει, προμηθεύεται ή παραδίδει σε άλλον μέσα, σκεύη ή εργαλεία χρήσιμα για το σκοπό αυτόν τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

4. Το δικαστήριο διατάσσει τη δήμευση των πλαστών ενσήμων, εκείνων που έχουν ξαναχρησιμοποιηθεί και εκείνων που προορίζονται να ξαναχρησιμοποιηθούν.* Μπορεί επίσης να διατάξει τη δήμευση των σκευών και εργαλείων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο και όταν δεν διώκεται ή δεν καταδικάζεται ορισμένο πρόσωπο.

Άρθρο: 219**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ**Λήμματα**

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ, ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΠΟΙΝΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ

Κείμενο Άρθρου

Η διάταξη του άρθρου 212 εφαρμόζεται ανάλογα και στις πράξεις που προβλέπονται στο άρθρο 218 παρ.3.

Άρθρο: 220**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΥΦΑΡΠΑΓΗ ΨΕΥΔΟΥΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ**Τίτλος Άρθρου**

β. Υφαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΡΠΑΓΗ ΨΕΥΔΟΥΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ

Κείμενο Άρθρου

1. Οποιος πετυχαίνει με εξαπάτηση να βεβαιωθεί σε δημόσιο έγγραφο αναληθώς περιστατικό που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες, καθώς και όποιος χρησιμοποιεί τέτοια ψευδή βεβαίωση για να εξαπατήσει άλλον σχετικά με το περιστατικό αυτό, τιμωρείται με φυλάκιση τριών μηνών μέχρι δύο ετών, αν δεν τιμωρείται βαρύτερα από τις διατάξεις για την ηθική αυτουργία.

2. Αν όμως υπάρχουν οι όροι του άρθρου 216 παρ.3, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο: 221**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΨΕΥΔΕΙΣ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ**Τίτλος Άρθρου**

γ. Ψευδείς ιατρικές πιστοποιήσεις

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ, ΨΕΥΔΕΙΣ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ, ΧΡΗΣΗ, ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ, ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

Σχόλια

- Το τελευταίο εδάφιο της παρ.1 του παρόντος προστέθηκε με το άρθρο 6 του ν.1941/1991 ΦΕΚ Α 41.

Κείμενο Αρθρου

1. Γιατροί, οδοντίατροι, κτηνίατροι, φαρμακοποιοί, χημικοί και μαίες που εν γνώσει εκδίδουν ψευδείς πιστοποιήσεις, οι οποίες προορίζονται να παρέχουν πίστη σε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή ή νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου ή σε μια ασφαλιστική επιχείρηση ή που μπορούν να ζημιώσουν έννομα και ουσιώδη συμφέροντα άλλου προσώπου τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή. Αν οι ψευδείς αυτές πιστοποιήσεις προορίζονται για δικαστική χρήση, αυτοί που τις εκδίδουν τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή, με στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 63 αριθμ. 1, ως και με απαγόρευση ασκήσεως του επαγγέλματός τους για χρονικό διάστημα από ένα μήνα μέχρι έξι μήνες.

2. Με φυλάκιση μέχρι ενός έτους τιμωρείται όποιος χρησιμοποιεί τέτοια ψευδή πιστοποίηση για να εξαπατήσει δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή, ή νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου ή ασφαλιστική επιχείρηση. Αν έγινε δικαστική χρήση της ανωτέρω ψευδούς πιστοποίησης, ο διάδικος που έκαμε τη χρήση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο: 222

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΥΠΕΞΑΓΩΓΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Τίτλος Αρθρου

δ. Υπεξαγωγή εγγράφων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ, ΥΠΕΞΑΓΩΓΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος με σκοπό να βλάψει άλλον αποκρύπτει, βλάπτει ή καταστρέφει έγγραφο του οποίου δεν είναι κύριος ή δεν είναι αποκλειστικά κύριος ή που άλλος έχει δικαίωμα, κατά τις διατάξεις του αστικού δικαίου, να ζητήσει την παράδοση ή την επίδειξή του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο: 223

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΟΡΟΣΗΜΩΝ

Τίτλος Αρθρου

ε. Μετακίνηση οροσήμων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ, ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΟΡΟΣΗΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΟΡΙΩΝ Ή ΥΨΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΥΔΑΤΩΝ

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος, με σκοπό να βλάψει άλλον, αφαιρεί, καθιστά αγνώριστα, μετατοπίζει ή ψευδώς τοποθετεί ορόσημα ή άλλα σημάδια που χρησιμεύουν για τον καθορισμό ορίων ή του ύψους και της διαίρεσης των υδάτων, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Αν η πράξη έγινε χωρίς αυτόν τον σκοπό, με πρόθεση όμως, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι τριών μηνών ή χρηματική ποινή.

Άρθρο: 224

Ημ/νία: 11.03.2005

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΨΕΥΔΟΡΚΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Ψευδορκία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΨΕΥΔΟΡΚΙΑ

Σχόλια

- Η παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3327/2005 (Α' 70/11.3.2005).

Κείμενο Άρθρου

ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

«1. Όποιος ως διάδικος σε πολιτική δίκη δίνει εν γνώσει του ψευδή όρκο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.»

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος, ενώ εξετάζεται ενόρκως ως μάρτυρας ενώπιον αρχής αρμόδιας να ενεργεί ένορκη εξέταση ή αναφέρεται στον όρκο που έχει δώσει, καταθέτει εν γνώσει του ψέματα ή αρνείται ή αποκρύπτει την αλήθεια.

3. Εξομοιώνονται με τον όρκο η διαβεβαίωση των κληρικών στην ιεροσύνη τους, η διαβεβαίωση που επιτρέπει ο νόμος αντί για όρκο στους οπαδούς θρησκευμάτων που δεν επιτρέπουν όρκο, καθώς και κάθε άλλη βεβαίωση που αναπληρώνει τον όρκο, κατά τις διατάξεις της δικονομίας.

Άρθρο: 225

Ημ/νία: 11.03.2005

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΨΕΥΔΗΣ ΑΝΩΜΟΤΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Ψευδής ανώμοτη κατάθεση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΨΕΥΔΗΣ ΑΝΩΜΟΤΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3327/2005 (Α' 70/11.3.2005).

Κείμενο Άρθρου

«1. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους τιμωρείται:

α) όποιος, όταν εξετάζεται χωρίς όρκο ως διάδικος ή μάρτυρας από αρχή αρμόδια να ενεργεί τέτοια εξέταση, εν γνώσει του καταθέτει ψέματα ή αρνείται ή αποκρύπτει την αλήθεια,

β) όποιος δηλώνει πως είναι έτοιμος να δώσει στο δικαστήριο ψευδή όρκο, που όμως δεν έδωσε, γιατί ο αντίδικος τον δέχτηκε σαν δοσμένο.

2. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους ή με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος, σε κάθε άλλη περίπτωση, όταν εξετάζεται από κάποια αρχή ή από εξουσιοδοτημένο όργανο της ή όταν αναφέρεται σε αυτήν, εκθέτει εν γνώσει του ψέματα ή αρνείται ή αποκρύπτει την αλήθεια. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος εμφανίζεται ως μάρτυρας ενώπιον κάποιας αρχής και αρνείται επίμονα να δώσει τη μαρτυρία του ή τον όρκο της μαρτυρίας του.»

Άρθρο: 226

Ημ/νία: 11.03.2005

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΨΕΥΔΟΡΚΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΝΑ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΑ**Τίτλος Αρθρου**

Ψευδορκία κ.λπ. πραγματογνώμονα και διερμηνέα.

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΨΕΥΔΟΡΚΙΑ Ή ΨΕΥΔΗΣ ΑΝΩΜΟΤΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΝΑ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΑ, ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ, ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Σχόλια

- Οι παρ. 1 και 3 τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με τις παρ. 3 και 4 αντιστοίχως του άρθρου 1 του ν. 3327/2005 (Α' 70/11.3.2005).

Κείμενο Αρθρου

«1. Όποιος ως πραγματογνώμονας ή διερμηνέας εν γνώσει εκθέτει με όρκο ψέματα ή αποκρύπτει την αλήθεια, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.»

2. Η διάταξη του άρθρου 67 εφαρμόζεται αναλόγως και σ' αυτή την περίπτωση.

«3. Αν η ψευδής γνωμοδότηση του πραγματογνώμονα ή η ψευδής μετάφραση του διερμηνέα έγιναν χωρίς όρκο, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.»

Αρθρο: 227

Ημ/νία: 11.03.2005

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ**Λήμματα**

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΨΕΥΔΟΡΚΙΑ, ΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΑΤΙΜΩΡΗΤΗ ΨΕΥΔΗΣ ΑΝΩΜΟΤΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΛΟΓΩ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ, ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΛΟΓΩ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Σχόλια

- Η παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 3327/2005 (Α' 70/11.3.2005).

Κείμενο Αρθρου

«1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 224 και 226 παρ. 1 επιβάλλεται στον υπαίτιο και στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων για ένα έως πέντε έτη.»

2. Στις περιπτώσεις του άρθρου 225 η πράξη μένει ατιμώρητη αν ο υπαίτιος με την ελεύθερη θέλησή του ανακάλεσε ενώπιον της ίδιας αρχής την ψευδή έκθεση με νέα του έκθεση. Η ανάκληση αυτή δεν απαλλάσσει από την ποινή τον υπαίτιο, αν η αρχή έχει ήδη εκδώσει απόφαση ή αν επήλθε σε άλλον κάποια έννομη επιβλαβής συνέπεια.

3. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των άρθρων 224 παρ.2 και 225 τις τέλεσε για να αποφύγει ποινική ευθύνη, είτε δική του είτε κάποιου από τους οικείους του, το δικαστήριο μπορεί να τον απαλλάξει από κάθε ποινή.

Αρθρο: 228

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ ΣΕ ΨΕΥΔΟΡΚΙΑ**Τίτλος Αρθρου**

Παραπλάνηση σε ψευδορκία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ ΣΕ ΨΕΥΔΟΡΚΙΑ

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος με πρόθεση παρασύρει κάποιον να δώσει από πλάνη ψευδή όρκο, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο άρθρο 224, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα κατά τις διατάξεις για την ηθική αυτουργία.

2. Όποιος προσπαθεί με οποιοδήποτε μέσο να πείσει κάποιον να διαπράξει το έγκλημα των άρθρων 224 και 226 παρ.1, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο: 229**Ημ/νία: 11.03.2005****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΨΕΥΔΗΣ ΚΑΤΑΜΗΝΥΣΗ****Τίτλος Αρθρου**

Ψευδής καταμήνυση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΨΕΥΔΗΣ ΚΑΤΑΜΗΝΥΣΗ, ΑΛΛΟΙΩΣΗ Ή ΑΠΟΚΡΥΨΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ, ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Σχόλια

* Ορθότερον: "καταδικασθέντος".- Η παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 3327/2005 (Α' 70/11.3.2005).

Κείμενο Αρθρου

«1. Όποιος εν γνώσει καταμηνύει άλλον ψευδώς ή αναφέρει γι' αυτόν ενώπιον της αρχής ότι τέλεσε αξιόποινη πράξη ή πειθαρχική παράβαση με σκοπό να προκαλέσει την καταδίωξη του γι' αυτήν, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.»

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος για τον ίδιο σκοπό εν γνώσει και ψευδώς καθιστά άλλον ύποπτο στην αρχή για αξιόποινη πράξη ή πειθαρχική παράβαση υποβάλλοντας, αλλοιώνοντας ή αποκρύπτοντας κάποιο αποδεικτικό μέσο.

3. Το δικαστήριο με αίτηση του παθόντος μπορεί να του επιτρέψει να δημοσιεύσει την απόφαση με έξοδα του καταδικασμένου*.

4. Το δικαίωμα για τη δημοσίευση με έξοδα του καταδικασμένου* αποσβήνεται αν η δημοσίευση δεν γίνει μέσα σε τρεις μήνες από την επίδοση της τελεσίδικης απόφασης στον παθόντα.

Άρθρο: 230**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ****Λήμματα**

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΨΕΥΔΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΕΛΕΣΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος, χωρίς να καθιστά άλλον ύποπτο, παριστάνει εν γνώσει του ψευδώς στην αρχή ότι τελέστηκε κάποιο κακούργημα ή πλημμέλημα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο: 231**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΥΠΟΘΑΛΨΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑ**

Τίτλος Αρθρου

Υπόθαλψη εγκληματία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΥΠΟΘΑΛΨΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑ, ΑΤΙΜΩΡΗΤΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

Σχόλια

Προσοχή: Σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 του ν. 1608/1950 περί αυξήσεως των ποινών που προβλέπονται για τους καταχραστές του Δημοσίου: "1. Στον ένοχο των αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρ. 216, 218, 235, 236, 237, 242, (256), 258, 372, 375 και 386 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή κατά άλλου νομικού προσώπου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρ. 263Α του Ποινικού Κώδικα και το όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο ή στα πιο πάνω νομικά πρόσωπα υπερβαίνει το ποσό των "50.000.000" δραχμών [147.000 ευρώ], επιβάλλεται η ποινή της κάθειρξης και, αν συντρέχουν ιδιαζόντως επιβαρυντικές περιστάσεις, ιδίως αν ο ένοχος εξακολούθησε επί μακρό χρόνο την εκτέλεση του εγκλήματος ή το αντικείμενό του είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Στον ένοχο του αδικήματος που προβλέπεται ειδικώς από το άρθρ. 256 του Ποινικού Κώδικα, τα παραπάνω εφαρμόζονται μόνο όταν το αδίκημα στρέφεται κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. 2. Με τας εν τη προηγούμενη παραγράφω ποινάς, ηλαττωμένας κατά το εν άρθρ. 83 του Κώδικος μέτρον, τιμωρούνται και οι ένοχοι των εν άρθρ. 231, 232 και 394 πράξεων, εφ' όσον αυτοί διαπράττονται εν σχέσει προς αδικήματα περί ων η προηγούμενη παράγραφος".

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος εν γνώσει ματαιώνει τη δίωξη άλλου για κακούργημα ή πλημμέλημα που διέπραξε ή την εκτέλεση της ποινής που του επιβλήθηκε ή του μέτρου ασφάλειας (άρθρα 69-76 και 122) τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.
2. Η υπόθαλψη μένει ατιμώρητη αν ο υπαίτιος την τέλεσε υπέρ κάποιου οικείου του.

Αρθρο: 232**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΣΙΩΠΗΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ**Τίτλος Αρθρου**

Παρασιώπηση εγκλημάτων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΠΑΡΑΣΙΩΠΗΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ, ΑΤΙΜΩΡΗΤΗ ΠΑΡΑΣΙΩΠΗΣΗ

Σχόλια

Προσοχή: Σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 του ν. 1608/1950 περί αυξήσεως των ποινών που προβλέπονται για τους καταχραστές του Δημοσίου: "1. Στον ένοχο των αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρ. 216, 218, 235, 236, 237, 242, (256), 258, 372, 375 και 386 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή κατά άλλου νομικού προσώπου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρ. 263Α του Ποινικού Κώδικα και το όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο ή στα πιο πάνω νομικά πρόσωπα υπερβαίνει το ποσό των "50.000.000" δραχμών [147.000 ευρώ], επιβάλλεται η ποινή της κάθειρξης και, αν συντρέχουν ιδιαζόντως επιβαρυντικές περιστάσεις, ιδίως αν ο ένοχος εξακολούθησε επί μακρό χρόνο την εκτέλεση του εγκλήματος ή το αντικείμενό του είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Στον ένοχο του αδικήματος που προβλέπεται ειδικώς από το άρθρ. 256 του Ποινικού Κώδικα, τα παραπάνω εφαρμόζονται μόνο όταν το αδίκημα στρέφεται κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. 2. Με τας εν τη προηγούμενη παραγράφω ποινάς, ηλαττωμένας κατά το εν άρθρ. 83 του Κώδικος μέτρον, τιμωρούνται και οι ένοχοι των εν άρθρ. 231, 232 και 394 πράξεων, εφ' όσον αυτοί διαπράττονται εν σχέσει προς αδικήματα περί ων η προηγούμενη παράγραφος".

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος, ενώ έμαθε με τρόπο αξιόπιστο ότι μελετάται κακούργημα ή ότι άρχισε ήδη η εκτέλεσή του, και σε χρόνο τέτοιο ώστε να μπορεί ακόμα να προληφθεί η τέλεση ή το αποτέλεσμα του, παραλείπει να το αναγγείλει εγκαίρως στην αρχή, τιμωρείται, αν το κακούργημα τελέστηκε ή έγινε απόπειρά του, με φυλάκιση μέχρι τριών ετών, ανεξάρτητα αν ο δράστης τιμωρηθεί.
2. Η παράλειψη αυτή μένει ατιμώρητη αν η αναγγελία στην αρχή θα αφορούσε πρόσωπο οικείο εκείνου που την παρέλειψε.

Άρθρο: 232Α

Ημ/νία: 26.11.2008

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΕ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΤΑΓΗ Ή ΔΙΑΤΑΞΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ, ΑΝΕΓΚΛΗΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

Σχόλια

*** Το παρόν άρθρο, προστεθέν αρχικά με το άρθρο 7 του ν. 1941/1991 (Α' 41/18.3.1991) και καταργηθέν στη συνέχεια με την περ. α) της παρ. 9 του άρθρου 33 του ν. 2172/1993 (Α' 207/16.12.1993), προστέθηκε εκ νέου με την παρ. 9 του άρθρου 2 του ν. 2479/1997 (Α' 67/6.5.1997). Η παρ. 1 του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 23 παρ. 2 του ν. 3719/2008 ΦΕΚ Α 241/26.11.2008 .

Κείμενο Άρθρου

«1. Όποιος με πρόθεση δεν συμμορφώθηκε σε προσωρινή διαταγή δικαστή ή δικαστηρίου ή σε διάταξη δικαστικής απόφασης, με την οποία υποχρεώθηκε σε παράλειψη ή σε ανοχή ή σε πράξη που δεν μπορεί να γίνει από τρίτο πρόσωπο και η επιχείρησή της εξαρτάται αποκλειστικά από τη βούλησή του, ή σε διάταξη εισαγγελέα σχετική με την προσωρινή ρύθμιση της νομής μεταξύ ιδιώτη και Δημοσίου ή Ο.Τ.Α. ή άλλου Ν.Π.Δ.Δ., τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.»

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζεται όταν η πράξη συνίσταται στην αποκατάσταση της έγγαμης συμβίωσης ή εξαρτάται από την ύπαρξη στο πρόσωπο του αρνούμενου να συμμορφωθεί ιδιαίτερων προϋποθέσεων για να ασκήσει τις τεχνικές, καλλιτεχνικές ή επιστημονικές ικανότητές του και η άρνησή του δεν οφείλεται σε δυστροπία του."

Άρθρο: 233

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΙΣΤΙΑ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Απιστία δικηγόρων*

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΑΠΙΣΤΙΑ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Σχόλια

* "δικηγόρου", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.** Προφανώς από αβλεψία του νομοθέτη, δεν τέθηκε κατά τη μεταγλώττιση η λέξη "τουλάχιστον" [βλ. διόρθωση σφαλμάτων (Α' 82/20.6.1986, αριθ. 8)].

Κείμενο Άρθρου

Δικηγόρος ή άλλος νομικός παραστάτης που βλάπτει με πρόθεσή του εκείνον, των συμφερόντων του οποίου έχει αναλάβει τη νομική προστασία, ή που στην ίδια ένδικη υπόθεση βοηθεί με συμβουλές ή με παροχή υπηρεσίας και τους δύο διαδίκους, είτε ταυτόχρονα είτε διαδοχικά, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών. Αν όμως ενήργησε αφού συνεννοήθηκε με αυτούς που έχουν αντίθετα συμφέροντα ή επιδιώκοντας κέρδος, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον** τριών μηνών.

Άρθρο: 234

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΜΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Παραβίαση της μυστικότητας δικαστικών συνεδριάσεων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΜΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

Κείμενο Αρθρου

Με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος με οποιονδήποτε τρόπο δημοσιεύει έκθεση για κάποια δικαστική συνεδρίαση που έχει διεξαχθεί κεκλεισμένων των θυρών ή οποιοδήποτε έγγραφο τέτοιας δίκης, εκτός αν το δικαστήριο στο οποίο διεξάγεται η δίκη επιτρέψει τη δημοσίευση.

Αρθρο: 235

Ημ/νία: 07.04.2014

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Τίτλος Αρθρου

«Δωροληψία υπαλλήλου

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΓΙΑ ΝΟΜΙΜΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. ΙΕ6 της παρ. ΙΕ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85/7.4.2014).

Κείμενο Αρθρου

ΔΩΔΕΚΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

1. Υπάλληλος ο οποίος ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης ωφέλημα, ή αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, για ενέργεια ή παράλειψή του σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή 5.000 έως 50.000 ευρώ. Αν ο υπαίτιος τελεί την πράξη του προηγούμενου εδαφίου κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή το ωφέλημα είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή 10.000 έως 100.000 ευρώ.

2. Αν η ως άνω ενέργεια ή παράλειψη του υπαίτιου αντίκειται στα καθήκοντά του, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή 15.000 έως 150.000 ευρώ. Αν ο υπαίτιος τελεί την πράξη του προηγούμενου εδαφίου κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή το ωφέλημα είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δεκαπέντε ετών και χρηματική ποινή 15.000 έως 150.000 ευρώ.

3. Υπάλληλος ο οποίος ζητεί ή λαμβάνει, για τον εαυτό του ή για άλλον, αθέμιτη παροχή περιουσιακής φύσης, επωφελούμενος από την ιδιότητά του, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη.

4. Προϊστάμενοι υπηρεσιών ή επιθεωρητές ή πρόσωπα που έχουν την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε υπηρεσίες του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων που απαριθμούνται στο άρθρο 263Α τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν από αμέλεια, κατά παράβαση συγκεκριμένου υπηρεσιακού καθήκοντος, δεν απέτρεψαν πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές τους ή υπόκειται στον έλεγχό τους από την τέλεση πράξης των προηγούμενων παραγράφων.»

Αρθρο: 235

Ημ/νία: 14.04.2014

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ

Τίτλος Αρθρου

«Δωροληψία υπαλλήλου

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ
ΓΙΑ ΝΟΜΙΜΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. ΙΕ6 της παρ. ΙΕ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85/7.4.2014).
===== - Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του παρόντος οι εντός "" λέξεις τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1α του άρθρου 32 του ν. 4258/2014 (ΦΕΚ Α' 94/14.4.2014). - Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, στην παράγραφο 2, στην παράγραφο 3 και στην παράγραφο 4 του παρόντος οι εντός "" λέξεις τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με τις παρ. 1β, 2α και 2β αντίστοιχα του άρθρου 32 του ν. 4258/2014 (ΦΕΚ Α' 94/14.4.2014).

Κείμενο Αρθρου

ΔΩΔΕΚΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

1. Υπάλληλος ο οποίος ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης ωφέλημα, ή αποδέχεται την υπόσχεση «οποιασδήποτε φύσης αθέμιτου ωφελήματος», για ενέργεια ή παράλειψή του σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή 5.000 έως 50.000 ευρώ. Αν ο υπαίτιος τελεί την πράξη του προηγούμενου εδαφίου κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια «ή το αθέμιτο ωφέλημα» είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή 10.000 έως 100.000 ευρώ.

2. Αν η ως άνω ενέργεια ή παράλειψη του υπαιτίου αντίκειται στα καθήκοντά του, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή 15.000 έως 150.000 ευρώ. Αν ο υπαίτιος τελεί την πράξη του προηγούμενου εδαφίου κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια «ή το αθέμιτο ωφέλημα» είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δεκαπέντε ετών και χρηματική ποινή 15.000 έως 150.000 ευρώ.

3. Υπάλληλος ο οποίος ζητεί ή λαμβάνει, για τον εαυτό του ή για άλλον, αθέμιτη παροχή περιουσιακής φύσης, επωφελούμενος από την ιδιότητά του, «τιμωρείται με φυλάκιση», αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη.

4. Προϊστάμενοι υπηρεσιών ή επιθεωρητές ή πρόσωπα που έχουν την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε υπηρεσίες του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων που απαριθμούνται στο άρθρο 263Α «τιμωρούνται με φυλάκιση», αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν από αμέλεια, κατά παράβαση συγκεκριμένου υπηρεσιακού καθήκοντος, δεν απέτρεψαν πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές τους ή υπόκειται στον έλεγχό τους από την τέλεση πράξης των προηγούμενων παραγράφων.»

Άρθρο: 236

Ημ/νία: 14.04.2014

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ

Τίτλος Αρθρου

«Δωροδοκία υπαλλήλου

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ, ΜΗ ΤΙΜΩΡΗΤΗ ΠΡΑΞΗ, ΑΠΟΔΟΣΗ ΔΩΡΟΥ Ή ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. ΙΕ7 της παρ. ΙΕ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85/7.4.2014).
===== - Στην παράγραφο 1 του παρόντος οι εντός "" λέξεις τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1α του άρθρου 32 του ν. 4258/2014 (ΦΕΚ Α' 94/14.4.2014). - Στην παράγραφο 3 του παρόντος οι εντός "" λέξεις τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 2β του άρθρου 32 του ν. 4258/2014 (ΦΕΚ Α' 94/14.4.2014).

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος προσφέρει, υπόσχεται ή παρέχει σε υπάλληλο, άμεσα ή μέσω τρίτου, «οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα», για τον εαυτό του ή για άλλον, για ενέργεια ή παράλειψη του υπαλλήλου σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή 5.000 έως 50.000 ευρώ.

2. Αν η ως άνω ενέργεια ή παράλειψη αντίκειται στα καθήκοντα του υπαλλήλου, ο υπάιτιος τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή 15.000 έως 150.000 ευρώ.

3. Διευθυντής επιχειρήσεως ή άλλο πρόσωπο που έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση «τιμωρείται με φυλάκιση», αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν από αμέλεια δεν απέτρεψε πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές του ή υπόκειται στον έλεγχό του από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης πράξης των προηγούμενων παραγράφων.

4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου επί πράξεων που τελέσθηκαν στην αλλοδαπή από ημεδαπό, δεν είναι αναγκαία η πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 6.»

Άρθρο: 237

Ημ/νία: 14.04.2014

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗ

Τίτλος Άρθρου

«Δωροληψία και δωροδοκία δικαστικών λειτουργών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗ Ή ΔΙΑΙΤΗΤΗ ΓΙΑ ΝΟΜΙΜΕΣ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. ΙΕ8 της παρ. ΙΕ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85/7.4.2014). ===== - Στην παράγραφο 1 του παρόντος οι εντός "" λέξεις τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1α του άρθρου 32 του ν. 4258/2014 (ΦΕΚ Α' 94/14.4.2014). - Στην παράγραφο 3 του παρόντος οι εντός "" λέξεις τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 2α του άρθρου 32 του ν. 4258/2014 (ΦΕΚ Α' 94/14.4.2014).

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος καλείται κατά το νόμο να εκτελέσει δικαστικά καθήκοντα ή ο διαιτητής, αν ζητήσει ή λάβει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, «οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα», ή αποδεχθεί την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, για ενέργειά του ή παράλειψη, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στην εκτέλεση των καθηκόντων του κατά την απονομή της δικαιοσύνης ή την επίλυση διαφοράς, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή 15.000 έως 150.000 ευρώ.

2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται όποιος για τον πιο πάνω σκοπό υπόσχεται ή παρέχει τέτοια ωφελήματα, άμεσα ή μέσω τρίτου, στα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου, για τους εαυτούς τους ή για άλλον.

3. Διευθυντής επιχειρήσεως ή άλλο πρόσωπο που έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση «τιμωρείται με φυλάκιση», αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν από αμέλεια δεν απέτρεψε πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές του ή υπόκειται στον έλεγχό του από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης της πράξης της παραγράφου 1.»

Άρθρο: 237Α

Ημ/νία: 07.04.2014

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΜΠΟΡΙΑ ΕΠΙΡΡΟΗΣ - ΜΕΣΑΖΟΝΤΕΣ

Τίτλος Άρθρου

«Εμπορία επιρροής - Μεσάζοντες

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την υποπαρ. ΙΕ9 της παρ. ΙΕ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85/7.4.2014).

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή μέσω τρίτου, οποιασδήποτε φύσης ωφέλημα, για τον εαυτό του ή για άλλον, ή αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος ως αντάλλαγμα για αθέμιτη επιρροή την οποία ισχυρίζεται ή επιβεβαιώνει, ψευδώς ή αληθώς, ότι μπορεί να ασκήσει σε κάποιο από τα πρόσωπα που αναφέρονται στα άρθρα 159, 235 παρ. 1 και 237 παρ. 1, ώστε αυτά να προβούν

σε πράξη ή παράλειψη που ανάγεται στην άσκηση των καθηκόντων τους, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από 5.000 έως 50.000 ευρώ.

2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται και όποιος προσφέρει, υπόσχεται ή παρέχει, άμεσα ή μέσω τρίτου, οποιασδήποτε φύσης ωφέλημα, για τον εαυτό του ή για άλλον, σε πρόσωπο που ισχυρίζεται ή επιβεβαιώνει, ψευδώς ή αληθώς, ότι μπορεί να ασκήσει αθέμιτη επιρροή σε κάποιο από τα πρόσωπα που απαριθμούνται στα άρθρα 159, 235 παρ. 1 και 237 παρ. 1, ώστε αυτά να προβούν σε πράξη ή παράλειψη που ανάγεται στην άσκηση των καθηκόντων τους.»

Άρθρο: 237B

Ημ/νία: 14.04.2014

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ ΣΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ-ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ ΕΠΙΡΡΟΗΣ

Τίτλος Άρθρου

«Δωροληψία και Δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την υποπαρ. ΙΕ10 της παρ. ΙΕ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85/7.4.2014). ===== - Στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος οι εντός "" λέξεις τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1α του άρθρου 32 του ν. 4258/2014 (ΦΕΚ Α' 94/14.4.2014).

Κείμενο Άρθρου

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, τιμωρείται όποιος εργάζεται ή παρέχει υπηρεσίες με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση στον ιδιωτικό τομέα και, κατά την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή έμμεσα, «οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα» για τον ίδιο ή για άλλον ή δέχεται υπόσχεση τέτοιου ωφελήματος ως αντάλλαγμα για ενέργεια ή παράλειψή του κατά παράβαση των καθηκόντων του, όπως αυτά διαγράφονται από το νόμο, τη σύμβαση εργασίας, τους εσωτερικούς κανονισμούς, τις εντολές ή οδηγίες των προϊσταμένων του ή προκύπτουν από τη φύση της θέσης ή της υπηρεσίας του.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος, κατά την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, υπόσχεται, προσφέρει ή παρέχει, άμεσα ή έμμεσα, «οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα» σε πρόσωπο που εργάζεται ή παρέχει υπηρεσίες με οποιαδήποτε ιδιότητα στον ιδιωτικό τομέα, για το ίδιο ή για τρίτον, για ενέργεια ή για παράλειψη κατά παράβαση των ως άνω καθηκόντων του.»

Άρθρο: 237B

Ημ/νία: 07.04.2014

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ ΣΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ-ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ ΕΠΙΡΡΟΗΣ

Τίτλος Άρθρου

«Δωροληψία και Δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την υποπαρ. ΙΕ10 της παρ. ΙΕ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85/7.4.2014).

Κείμενο Άρθρου

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, τιμωρείται όποιος εργάζεται ή παρέχει υπηρεσίες με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση στον ιδιωτικό τομέα και, κατά την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή έμμεσα, οποιασδήποτε φύσεως ωφέλημα για τον ίδιο ή για άλλον ή δέχεται υπόσχεση τέτοιου ωφελήματος ως αντάλλαγμα για ενέργεια ή παράλειψή του κατά παράβαση των καθηκόντων του, όπως αυτά διαγράφονται από το νόμο, τη σύμβαση εργασίας, τους εσωτερικούς κανονισμούς, τις εντολές ή οδηγίες των προϊσταμένων του ή προκύπτουν από τη φύση της θέσης ή της υπηρεσίας του.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος, κατά την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, υπόσχεται, προσφέρει ή παρέχει, άμεσα ή έμμεσα, οποιασδήποτε φύσεως ωφέλημα σε πρόσωπο που εργάζεται ή παρέχει υπηρεσίες με οποιαδήποτε ιδιότητα στον ιδιωτικό τομέα, για το ίδιο ή για τρίτον, για ενέργεια ή για παράλειψη κατά παράβαση των ως άνω καθηκόντων του.»

Άρθρο: 238**Ημ/νία:** 07.04.2014**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ**Τίτλος Άρθρου**

Δήμευση

Σχόλια

Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το ν. 3849/2010 ΦΕΚ Α 80/26.5.2010. - Το εντός " " πρώτο εδ. της παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. ΙΕ11 της παρ. ΙΕ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85/7.4.2014).

Κείμενο Άρθρου

«1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 235 έως και 237B η απόφαση διατάσσει να δημευτούν τα δώρα και όποια άλλα περιουσιακά στοιχεία δόθηκαν, καθώς και εκείνα που αποκτήθηκαν αμέσως ή εμμέσως από αυτά.» Αν τα εν λόγω προϊόντα έχουν αναμιχθεί με περιουσία που αποκτήθηκε από νόμιμες πηγές, η σχετική περιουσία υπόκειται σε δήμευση μέχρι την καθορισμένη αξία του αναμειχθέντος προϊόντος. Το εισόδημα ή άλλα οφέλη που απορρέουν από τα εν λόγω προϊόντα, από περιουσία που αποκτήθηκε με τα εν λόγω προϊόντα ή από περιουσία με την οποία έχουν αυτά αναμιχθεί υπόκεινται επίσης σε δήμευση στον ίδιο βαθμό, όπως τα προϊόντα του αδικήματος.

2. Αν τα περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε δήμευση, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, δεν υπάρχουν πλέον, δεν έχουν βρεθεί, δεν είναι δυνατόν να κατασχεθούν ή ανήκουν σε τρίτον, σε βάρος του οποίου δεν είναι δυνατόν να επιβληθεί δήμευση, δημεύονται περιουσιακά στοιχεία του υπαιτίου ίσης αξίας με αυτά κατά το χρόνο της καταδικαστικής απόφασης, όπως την προσδιορίζει το δικαστήριο. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει και χρηματική ποινή μέχρι το ποσό της αξίας των περιουσιακών στοιχείων, αν κρίνει ότι δεν υπάρχουν πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία για δήμευση ή τα υπάρχοντα υπολείπονται της αξίας των υποκειμένων σε δήμευση.»

Άρθρο: 239**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΕΞΟΥΣΙΑΣ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)**Τίτλος Άρθρου**

Κατάχρηση εξουσίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΧΡΗΣΗ ΕΚΒΙΑΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ, ΕΚΘΕΣΗ Ή ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΔΙΩΣΗΣ Ή ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά την περ. α), τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Άρθρου

Υπάλληλος στα καθήκοντα του οποίου ανάγεται η δίωξη ή η ανάκριση αξιόποινων πράξεων: α) αν μεταχειρίστηκε παρανόμως εκβιαστικά μέσα για να πετύχει οποιαδήποτε έγγραφη ή προφορική κατάθεση κατηγορουμένου, μάρτυρα ή πραγματογνώμονα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα κατά τα άρθρα 137Α και 137Β,* β) αν εν γνώσει του εξέθεσε σε δίωξη ή τιμωρία κάποιον αθώο ή παρέλειψε να διώξει κάποιον υπαίτιο ή προκάλεσε την απαλλαγή του από την τιμωρία τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Άρθρο: 240**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΟΙΝΩΝ**Τίτλος Άρθρου**

Τίτλος Αρθρου

Παραβάσεις στην εκτέλεση των ποινών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΟΙΝΩΝ

Κείμενο Αρθρου

1. Υπάλληλος στα καθήκοντα του οποίου ανάγεται η εκτέλεση των ποινών τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός μηνός αν εν γνώσει του εκτέλεσε παράνομα ποινή ή αν παρέλειψε την εκτέλεσή της.
2. Αν όμως η παράνομη εκτέλεση προήλθε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή χρηματική ποινή.

Άρθρο: 241**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΙΚΙΑΚΟΥ ΑΣΥΛΟΥ**Τίτλος Αρθρου**

Παραβίαση οικιακού ασύλου

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΙΚΙΑΚΟΥ ΑΣΥΛΟΥ

Κείμενο Αρθρου

Υπάλληλος που, χρησιμοποιώντας την υπαλληλική του ιδιότητα, εισέρχεται στην κατοικία άλλου χωρίς ο άλλος να το θέλει, εκτός από τις περιπτώσεις όπου το προβλέπει ο νόμος και χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, τιμωρείται με φυλάκιση τριών μηνών μέχρι δύο ετών.

Άρθρο: 242**Ημ/νία:** 02.04.2012**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΨΕΥΔΗΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗ-ΝΟΘΕΥΣΗ**Τίτλος Αρθρου**

Ψευδής βεβαίωση, νόθευση κλπ.

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΨΕΥΔΗΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ, ΝΟΘΕΥΣΗ Ή ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ Ή ΒΛΑΒΗ Ή ΥΠΕΞΑΓΩΓΗ ΕΓΓΡΑΦΟΥ, ΧΡΗΣΗ ΠΛΑΣΤΟΥ Ή ΝΟΘΕΥΜΕΝΟΥ Ή ΥΠΕΞΑΧΘΕΝΤΟΣ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

Σχόλια

* Από αβλεψία του νομοθέτη, δεν τέθηκε κατά τη μεταγλώττιση η λέξη "ορισμένων", που υπήρχε στο κείμενο της καθαρεύουσας [βλ. διόρθωση σφαλμάτων (Α' 82/20.6.1986, αριθ. 10)].- Η εντός << >> φράση της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, όπως είχε συμπληρωθεί με την περ. β' της παρ. 7 του άρθρ. 1 του ν. 2408/1996 (Α' 104/4.6.1996), προστέθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 2721/99 (Α' 112/3.6.1999). Προσοχή 1: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1608/1950 περί αυξήσεως των ποινών που προβλέπονται για τους καταχραστές του Δημοσίου: "1. Στον ένοχο των αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρ. 216, 218, 235, 236, 237, 242, (256), 258, 372, 375 και 386 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή κατά άλλου νομικού προσώπου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρ. 263Α του Ποινικού Κώδικα και το όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή σπασοδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο ή στα πιο πάνω νομικά πρόσωπα υπερβαίνει το ποσό των "50.000.000" δραχμών [147.000 ευρώ], επιβάλλεται η ποινή της κάθειρξης και, αν συντρέχουν ιδιαζόντως επιβαρυντικές περιστάσεις, ιδίως αν ο ένοχος εξακολούθησε επί μακρό χρόνο την εκτέλεση του εγκλήματος ή το αντικείμενό του είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Στον ένοχο του αδικήματος που προβλέπεται ειδικώς από το άρθρ. 256 του Ποινικού Κώδικα, τα παραπάνω εφαρμόζονται μόνο όταν το αδίκημα στρέφεται κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου". Προσοχή 2: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου του ν. 2803/2000 (Α' 48/3.3.2000) περί κυρώσεως της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συναφών με αυτήν

Πρωτοκόλλων : "1. Πράξεις ή παραλείψεις κοινοτικών υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, που έχουν σχέση με τα εγκλήματα των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (2803/2000), διώκονται και τιμωρούνται όπως εκείνες που τελούνται από τους εθνικούς δημοσίους υπαλλήλους. Επί των κοινοτικών υπαλλήλων εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις των άρθρων 242, 246, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 261 και 262 του Ποινικού Κώδικα, κατά το μέρος που υπάγονται σε αυτές οι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τελούμενες πράξεις ή παραλείψεις τους σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αν δεν τιμωρούνται βαρύτερα κατά τις διατάξεις των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (βλ. οικεία άρθρα)".** Η μετατροπή του δραχμικού ποσού σε ΕΥΡΩ έγινε με την παρ. 1 του άρθ. 3 -σε συνδυασμό με τα άρθρα 4 και 5- του ν. 2943/2001 (Α' 203/12.9.2001). Προς (εξοικείωση και) εξυπηρέτηση του χρήστη με τις αντιστοιχίες των ευρώ προς τις δραχμές, παραθέτουμε στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου εντός [ ] το ανάλογο (κατά προσέγγιση) δραχμικό ποσό. ===== *** Το εντός " " ποσό της παρ. 3 ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΘΗΚΕ με την περ. ζ) της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρου 113 του ιδίου νόμου η αναπροσαρμογή ισχύει από 2.4.2012.

Κείμενο Αρθρου

1. Υπάλληλος που στα καθήκοντά του ανάγεται η έκδοση ή η σύνταξη ορισμένων* δημόσιων εγγράφων, αν σε τέτοια έγγραφα βεβαιώνει με πρόθεση ψευδώς περιστατικό που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.
2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπάλληλος ο οποίος με πρόθεση νοθεύει, καταστρέφει, βλάπτει ή υπεξαίγει έγγραφο που του εμπιστεύθηκαν ή του είναι προσιτό λόγω της υπηρεσίας του.
3. Αν όμως ο υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις των παραγράφων 1 και 2 είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον αθέμιτο όφελος ή να βλάψει παράνομα άλλον, επιβάλλεται κάθειρξη, "εάν <<το συνολικό όφελος ή η συνολική βλάβη>> υπερβαίνουν το ποσό των "εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000)" *** (βλ. σχόλια) ΕΥΡΩ".
4. Με την ποινή της παρ. 1 τιμωρείται όποιος εν γνώσει του χρησιμοποιεί το έγγραφο που είναι πλαστό ή νοθευμένο ή έχει υπεξαχθεί.

Άρθρο: 243

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

Τίτλος Αρθρου

Παράλειψη βεβαίωσης ταυτότητας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

Κείμενο Αρθρου

Υπάλληλος που στα καθήκοντά του ανάγεται η έκδοση ή η σύνταξη δημόσιων εγγράφων, αν κατά την έκδοση ή τη σύνταξή τους παραλείπει να βεβαιωθεί για την ταυτότητα του προσώπου που αναφέρεται στο έγγραφο όταν και όπως απαιτεί ο νόμος, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών.

Άρθρο: 244

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ

Τίτλος Αρθρου

Καταπίεση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ, ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΦΟΡΩΝ, ΔΑΣΜΩΝ, ΤΕΛΩΝ ΚΛΠ.

Κείμενο Αρθρου

Υπάλληλος που εν γνώσει εισπράττει φόρους, δασμούς, τέλη ή άλλα φορολογήματα, δικαστικά έξοδα ή οποιαδήποτε δικαιώματα που δεν οφείλονται τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο: 245

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ, ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΦΟΡΩΝ, ΔΑΣΜΩΝ, ΤΕΛΩΝ ΚΛΠ. ΑΠΟ ΓΡΑΦΕΙΣ Ή ΒΟΗΘΟΥΣ

Κείμενο Άρθρου

1. Οι ποινές του άρθρου 244 επιβάλλονται και στους υπαλλήλους οι οποίοι αφήνουν στους γραφείς ή βοηθούς που οι ίδιοι διορίζουν να κάνουν κάποια από τις εισπράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 244, αν αυτοί εν γνώσει του υπαλλήλου εισέπραξαν ποσό που δεν οφείλεται.

2. Αν αυτοί οι γραφείς και οι βοηθοί εισέπραξαν ένα ποσό εν γνώσει ότι δεν οφείλεται, τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο: 246

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΥΠΕΞΑΙΡΕΣΗ, ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ Ή ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Σχόλια

Προσοχή: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου του ν. 2803/2000 (Α' 48/3.3.2000) περί κυρώσεως της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συναφών με αυτήν Πρωτοκόλλων : "1. Πράξεις ή παραλείψεις κοινοτικών υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, που έχουν σχέση με τα εγκλήματα των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (2803/2000), διώκονται και τιμωρούνται όπως εκείνες που τελούνται από τους εθνικούς δημοσίους υπαλλήλους. Επί των κοινοτικών υπαλλήλων εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις των άρθρων 242, 246, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 261 και 262 του Ποινικού Κώδικα, κατά το μέρος που υπάγονται σε αυτές οι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τελούμενες πράξεις ή παραλείψεις τους σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αν δεν τιμωρούνται βαρύτερα κατά τις διατάξεις των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (βλ. οικεία άρθρα)".

Κείμενο Άρθρου

Με φυλάκιση τιμωρείται ο υπάλληλος που, εκτός από την περίπτωση του άρθρου 258, κατά την παράδοση χρημάτων ή άλλων πραγμάτων παρακρατεί εν γνώσει και με πρόθεση όλα ή μέρος από τα χρήματα ή πράγματα που πρέπει να παραδώσει.

Άρθρο: 247

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΕΡΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Απεργία δημόσιων υπαλλήλων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ Ή

ΔΙΑΚΟΠΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ, ΑΠΕΡΓΙΑ Ή ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ Ή ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ**Κείμενο Αρθρου**

1. Δημόσιοι υπάλληλοι οι οποίοι τρεις τουλάχιστον σε κοινή σύσκεψη με κοινή απόφαση και με σκοπό να εμποδίσουν ή να διακόψουν τη λειτουργία κάποιας δημόσιας υπηρεσίας: α) ζήτησαν την παραίτησή τους από την υπηρεσία ή β) εγκατέλειψαν την άσκηση της υπηρεσίας που τους είχε ανατεθεί ή γ) παραμέλησαν την εκτέλεση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων ή δ) έρχονται με οποιονδήποτε τρόπο σε συνεννόηση για να κηρύξουν απεργία ή απειλούν την κήρυξη απεργίας ή με οποιονδήποτε τρόπο συνδέουν άμεσα ή έμμεσα την αποδοχή αιτημάτων με εγκατάλειψη των έργων τους τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.
2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και κάθε δημόσιος υπάλληλος που προσχωρεί εκ των υστέρων σε κάποια από τις πράξεις της προηγούμενης παραγράφου.
3. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου σωματείου ή ένωσης δημοσίων υπαλλήλων, τα οποία αποφάσισαν την κήρυξη απεργίας τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή. Για την καταβολή της χρηματικής ποινής ευθύνεται το σωματείο ή η ένωση εις ολόκληρον με αυτούς που καταδικάστηκαν.
4. Η καταδίκη σε οποιαδήποτε ποινή για κάποια από τις πράξεις των παρ. 1-3 συνεπάγεται και την πρόσκαιρη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων (άρθρα 61-65).

Άρθρο: 248**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ**Τίτλος Αρθρου**

Παραβάσεις των ταχυδρομικών υπαλλήλων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ, ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

Κείμενο Αρθρου

Ταχυδρομικός υπάλληλος που παράνομα ανοίγει, υπεξάγει ή καταστρέφει επιστολή ή άλλο αντικείμενο εμπιστευμένο στο ταχυδρομείο και που του είναι προσιτό λόγω της υπηρεσίας του ή ο οποίος εν γνώσει επιτρέπει σε άλλον να επιχειρήσει μια τέτοια πράξη ή τον βοηθεί σ' αυτό ή γνωστοποιεί σε τρίτον το περιεχόμενο ενός κλειστού τέτοιου αντικειμένου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

Άρθρο: 249**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ**Τίτλος Αρθρου**

Παραβάσεις των τηλεγραφικών υπαλλήλων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ, ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Κείμενο Αρθρου

Τηλεγραφικός υπάλληλος που παράνομα ανοίγει, υπεξάγει ή καταστρέφει τηλεγράφημα εμπιστευμένο σε τηλεγραφικό γραφείο που του είναι προσιτό λόγω της υπηρεσίας του, ή εν γνώσει επιτρέπει σε άλλον να επιχειρήσει τέτοια πράξη ή τον βοηθεί σ' αυτό ή γνωστοποιεί σε τρίτον το περιεχόμενο τέτοιου τηλεγραφήματος που γνωρίζει λόγω της υπηρεσίας του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

Άρθρο: 250

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Παραβάσεις των τηλεφωνικών υπαλλήλων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ, ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Κείμενο Άρθρου

Τηλεφωνικός υπάλληλος που γνωρίζει λόγω της υπηρεσίας του το περιεχόμενο τηλεφωνήματος και το γνωστοποιεί σε τρίτον ή που εν γνώσει του επιτρέπει σε τρίτον να ακούσει κάποια τηλεφωνική ανακοίνωση, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

Άρθρο: 251

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ

Τίτλος Άρθρου

Παραβίαση του δικαστικού απορρήτου

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΡΡΗΤΩΝ

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος καλείται κατά το νόμο να εκτελέσει δικαστικά καθήκοντα και γνωστοποιεί σε άλλον απόρρητα από τη διάσκεψη ή την ψηφοφορία στην οποία πήρε μέρος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος παρευρεθεί σε τέτοια διάσκεψη ή ψηφοφορία λόγω των καθηκόντων του, αν γνωστοποιήσει σε άλλον τα απόρρητά της.

Άρθρο: 252

Ημ/νία: 26.05.2010

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ

Τίτλος Άρθρου

Παραβίαση υπηρεσιακού απορρήτου

Σχόλια

Προσοχή: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου του ν. 2803/2000 (Α' 48/3.3.2000) περί κυρώσεως της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συναφών με αυτήν Πρωτοκόλλων : "1. Πράξεις ή παραλείψεις κοινοτικών υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, που έχουν σχέση με τα εγκλήματα των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (2803/2000), διώκονται και τιμωρούνται όπως εκείνες που τελούνται από τους εθνικούς δημοσίους υπαλλήλους. Επί των κοινοτικών υπαλλήλων εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις των άρθρων 242, 246, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 261 και 262 του Ποινικού Κώδικα, κατά το μέρος που υπάγονται σε αυτές οι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τελούμενες πράξεις ή παραλείψεις τους σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αν δεν τιμωρούνται βαρύτερα κατά τις διατάξεις των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (βλ. οικεία άρθρα)". ===== Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν. 3849/2010 .

Κείμενο Άρθρου

« 1. Ο υπάλληλος που εκτός από τις περιπτώσεις των άρθρων 248, 249, 250 και 251, παραβαίνοντας τα καθήκοντά του, γνωστοποιεί σε άλλον: α) πράγμα, το οποίο γνωρίζει μόνο λόγω της υπηρεσίας του ή

β) έγγραφο που είναι εμπιστευμένο ή προσιτό λόγω της υπηρεσίας του, αν τέλεσε κάποια από τις πράξεις αυτές με σκοπό να ωφεληθεί ο ίδιος ή να βλάψει το κράτος ή κάποιον άλλο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών.

2. Όποιος, υπηρετώντας με οποιαδήποτε σχέση στο Πολιτικό Γραφείο του Πρωθυπουργού, των Υπουργών ή των Υφυπουργών, όπως ιδίως με την ιδιότητα ειδικού συνεργάτη, ειδικού συμβούλου, μετακλητού διοικητικού υπαλλήλου, αποσπασμένου ή με ανάθεση καθηκόντων υπαλλήλου, εργαζομένου με σύμβαση έργου ή και ως μέλος ομάδων εργασίας ή επιτροπών, γνωστοποιεί σε άλλον: α) πληροφορία την οποία γνωρίζει μόνο λόγω της υπηρεσίας του ή β) έγγραφο που του είναι εμπιστευμένο ή προσιτό λόγω της υπηρεσίας του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών. Αν ενεργεί με σκοπό να ωφεληθεί ο ίδιος ή άλλος ή για να βλάψει το κράτος ή άλλον, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

3. Με τις ποινές των προηγούμενων παραγράφων τιμωρείται και ο τρίτος, ο οποίος χρησιμοποιεί την πληροφορία ή το έγγραφο εν γνώσει της προέλευσής του, με σκοπό να ωφεληθεί ο ίδιος ή άλλος ή για να βλάψει το κράτος ή άλλον. Δεν αποτελεί άδικη πράξη, η χρησιμοποίηση, εντός του αναγκαίου μέτρου, της πληροφορίας ή του εγγράφου, που γίνεται για την ικανοποίηση του δικαιολογημένου ενδιαφέροντος της ενημέρωσης της κοινής γνώμης.»

Άρθρο: 253**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ****Λήμματα**

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ, ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ, ΤΙΜΩΡΙΑ ΑΠΟΧΩΡΗΣΑΝΤΩΝ

Σχόλια

Προσοχή: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου του ν. 2803/2000 (Α' 48/3.3.2000) περί κυρώσεως της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συναφών με αυτήν Πρωτοκόλλων : "1. Πράξεις ή παραλείψεις κοινοτικών υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, που έχουν σχέση με τα εγκλήματα των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (2803/2000), διώκονται και τιμωρούνται όπως εκείνες που τελούνται από τους εθνικούς δημοσίους υπαλλήλους. Επί των κοινοτικών υπαλλήλων εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις των άρθρων 242, 246, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 261 και 262 του Ποινικού Κώδικα, κατά το μέρος που υπάγονται σε αυτές οι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τελούμενες πράξεις ή παραλείψεις τους σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αν δεν τιμωρούνται βαρύτερα κατά τις διατάξεις των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (βλ. οικεία άρθρα)".

Κείμενο Άρθρου

Οι παραβιάσεις απορρήτων των άρθρων 248 μέχρι και 252 τιμωρούνται και αν τελέστηκαν μετά την αποχώρηση του υπαλλήλου από την υπηρεσία.

Άρθρο: 254**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΣΙΩΠΗΣΗ ΛΟΓΟΥ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ****Τίτλος Άρθρου**

Αποσιώπηση λόγου εξαιρέσεως

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΑΠΟΣΙΩΠΗΣΗ ΛΟΓΟΥ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ

Σχόλια

Προσοχή: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου του ν. 2803/2000 (Α' 48/3.3.2000) περί κυρώσεως της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συναφών με αυτήν Πρωτοκόλλων : "1. Πράξεις ή παραλείψεις κοινοτικών υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, που έχουν σχέση με τα εγκλήματα των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (2803/2000), διώκονται και τιμωρούνται όπως εκείνες που τελούνται από τους εθνικούς δημοσίους υπαλλήλους. Επί των κοινοτικών υπαλλήλων εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις των άρθρων 242, 246, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 261 και 262 του Ποινικού Κώδικα, κατά το μέρος που υπάγονται σε αυτές οι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τελούμενες πράξεις ή παραλείψεις τους σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αν δεν τιμωρούνται βαρύτερα κατά τις διατάξεις των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (βλ. οικεία άρθρα)".

Κείμενο Αρθρου

Υπάλληλος για τον οποίο υπάρχει νόμιμος λόγος να εξαιρεθεί σε κάποια υπόθεση και που εν γνώσει του αποσιωπά το περιστατικό αυτό και ενεργεί σ' αυτήν την υπόθεση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών, αν η αποσιώπηση έγινε με σκοπό την αθέμιτη ωφέλεια του ίδιου ή άλλου ή τη βλάβη άλλου.

Αρθρο: 255

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΘΕΜΙΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Τίτλος Αρθρου

Αθέμιτη συμμετοχή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΑΘΕΜΙΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΣΕ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟ Ή ΜΙΣΘΩΣΗ Ή ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑ

Σχόλια

Προσοχή: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου του ν. 2803/2000 (Α' 48/3.3.2000) περί κυρώσεως της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συναφών με αυτήν Πρωτοκόλλων : "1. Πράξεις ή παραλείψεις κοινοτικών υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, που έχουν σχέση με τα εγκλήματα των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (2803/2000), διώκονται και τιμωρούνται όπως εκείνες που τελούνται από τους εθνικούς δημοσίους υπαλλήλους. Επί των κοινοτικών υπαλλήλων εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις των άρθρων 242, 246, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 261 και 262 του Ποινικού Κώδικα, κατά το μέρος που υπάγονται σε αυτές οι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τελούμενες πράξεις ή παραλείψεις τους σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αν δεν τιμωρούνται βαρύτερα κατά τις διατάξεις των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (βλ. οικεία άρθρα)".

Κείμενο Αρθρου

Υπάλληλος που, άμεσα ή έμμεσα και ιδίως χρησιμοποιώντας άλλο πρόσωπο ή με πράξεις συγκαλυμμένες, πήρε μέρος σε πλειστηριασμό, μίσθωση, δημοπρασία ή σε οποιαδήποτε άλλη πράξη στην οποία ασκεί τα υπηρεσιακά του καθήκοντα, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή.

Αρθρο: 256

Ημ/νία: 02.04.2012

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΙΣΤΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Τίτλος Αρθρου

Απιστία σχετική με την υπηρεσία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΑΠΙΣΤΙΑ ΣΧΕΤΙΚΗ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΕΛΑΤΤΩΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ Ή ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ Ή ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α) και β) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).- Η εντός " " περ. γ) του παρόντος άρθρου τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την περ. α της παρ. 5 του άρθρου 14 του ν. 2721/1999 (Α' 112/3.6.1999). ** Προφανώς από αβλεψία του νομοθέτη δεν τέθηκαν τα μικρά γράμματα "α" και "β" αντιστοίχως ως υποδιαίρεση της περ. γ) του παρόντος (εκτός αν οι περιπτώσεις α), β) και γ) γραφούν με τονισμένο το αντίστοιχο γράμμα τους). Προσοχή 1: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1608/1950 περί αυξήσεως των ποινών που προβλέπονται για τους καταχραστές του Δημοσίου: "1. Στον ένοχο των αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρ. 216, 218, 235, 236, 237, 242, (256), 258, 372, 375 και 386 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή κατά άλλου νομικού προσώπου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρ. 263Α του Ποινικού Κώδικα και το όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή σπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο ή στα πιο πάνω νομικά πρόσωπα υπερβαίνει το ποσό των "50.000.000" δραχμών [147.000 ευρώ], επιβάλλεται η ποινή της κάθειρξης και, αν συντρέχουν ιδιαίτερα σοβαρές περιστάσεις, ιδίως αν ο ένοχος εξακολούθησε επί μακρό χρόνο την εκτέλεση του εγκλήματος ή το αντικείμενό του είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Στον ένοχο του αδικήματος που προβλέπεται ειδικώς από το άρθρ. 256 του Ποινικού Κώδικα, τα παραπάνω εφαρμόζονται μόνο όταν το αδίκημα στρέφεται κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου". Προσοχή 2: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου του ν. 2803/2000 (Α' 48/3.3.2000) περί κυρώσεως της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συναφών με αυτήν Πρωτοκόλλων: "1. Πράξεις ή παραλείψεις κοινοτικών υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, που έχουν σχέση με τα εγκλήματα των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (2803/2000), διώκονται και τιμωρούνται όπως εκείνες που τελούνται από τους εθνικούς δημοσίου υπαλλήλους. Επί των κοινοτικών υπαλλήλων εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις των άρθρων 242, 246, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 261 και 262 του Ποινικού Κώδικα, κατά το μέρος που υπάγονται σε αυτές οι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τελούμενες πράξεις ή παραλείψεις τους σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αν δεν τιμωρούνται βαρύτερα κατά τις διατάξεις των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (βλ. οικεία άρθρα)". ** Η μετατροπή των δραχμικών ποσών σε ΕΥΡΩ έγινε με την παρ. 1 του άρθρ. 3 -σε συνδυασμό με τα άρθρα 4 και 5- του ν. 2943/2001 (Α' 203/12.9.2001). Προς (εξοικείωση και εξυπηρέτηση του χρήστη με τις αντιστοιχίες των ευρώ προς τις δραχμές, παραθέτουμε εντός [ ] το ανάλογο (κατά προσέγγιση) δραχμικό ποσό. ===== ** Η εντός " " φράση προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3904/2010 (Α' 218/23.12.2010). *** Το εντός " " ποσό της υποπερ. β) της περ. γ) ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΘΗΚΕ με την περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου η αναπροσαρμογή ισχύει από 2.4.2012. **** Το εντός " " ποσό της υποπερ. α) της περ. γ) ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΘΗΚΕ με την περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου η αναπροσαρμογή ισχύει από 2.4.2012. ^^^ Κατά το άρθρο 78 του ν.4146/2013 (ΦΕΚ Α'90/18.4.2013), δεν συνιστά απιστία κατά την έννοια του παρόντος άρθρου και του άρθρου 390 του ίδιου Κώδικος, για τον Πρόεδρο, τα μέλη του Δ.Σ. και τα στελέχη των Τραπεζών, η σύναψη δανείων πάσης φύσεως με νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, του ευρύτερου δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται κατά νόμο, καθώς και η εν γένει παροχή πιστώσεων σε αυτά, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) υφίστανται αποφάσεις των θεσμοθετημένων εγκριτικών επιτροπών ή οργάνων κάθε τράπεζας και β) τηρήθηκαν, κατά τη χορήγησή τους, οι σχετικές κανονιστικές πράξεις της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔΤΕ).

Κείμενο Αρθρου

(^^^ ΒΛ. ΣΧΟΛΙΑ !)

Υπάλληλος που κατά τον προσδιορισμό, την είσπραξη ή τη διαχείριση φόρων, δασμών, τελών ή άλλων φορολογημάτων ή οποιωνδήποτε εσόδων ελαττώνει εν γνώσει του, και για να ωφεληθεί ο ίδιος ή άλλος, τη δημόσια, τη δημοτική ή την κοινοτική περιουσία «ή την περιουσία νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου,»** της οποίας η διαχείριση τού είναι εμπιστευμένη, τιμωρείται:

α) με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών,*

β) αν η ελάττωση είναι

ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών,*

"γ) με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, αν:

[α]**α) ο υπάιτιος μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα και η ελάττωση της περιουσίας είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ανώτερης συνολικά των "τριάντα χιλιάδων (30.000)"**** (βλ. σχόλια) ΕΥΡΩ" ή [β]**β) το αντικείμενο της πράξης έχει συνολική αξία μεγαλύτερη των "εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000)"** (βλ. σχόλια) ΕΥΡΩ".

Άρθρο: 257

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΕΜΠΙΣΤΕΥΜΕΝΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Εκμετάλλευση εμπιστευμένων πραγμάτων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΕΜΠΙΣΤΕΥΜΕΝΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Σχόλια

Προσοχή: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου του ν. 2803/2000 (Α' 48/3.3.2000) περί κυρώσεως της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συναφών με αυτήν Πρωτοκόλλων : "1. Πράξεις ή παραλείψεις κοινοτικών υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, που έχουν σχέση με τα εγκλήματα των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (2803/2000), διώκονται και τιμωρούνται όπως εκείνες που τελούνται από τους εθνικούς δημοσίους υπαλλήλους. Επί των κοινοτικών υπαλλήλων εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις των άρθρων 242, 246, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 261 και 262 του Ποινικού Κώδικα, κατά το μέρος που υπάγονται σε αυτές οι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τελούμενες πράξεις ή παραλείψεις τους σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αν δεν τιμωρούνται βαρύτερα κατά τις διατάξεις των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (βλ. οικεία άρθρα)".

Κείμενο Άρθρου

Υπάλληλος που χωρίς πρόθεση υπεξαίρεσης ή απιστίας τοκίζει ή μεταχειρίζεται κατ' άλλον τρόπο για δικό του όφελος ή παραχωρεί σε άλλον για να χρησιμοποιηθούν χρήματα ή πράγματα που του είναι εμπιστευμένα λόγω της υπηρεσίας του τιμωρείται με χρηματική ποινή ή φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

Άρθρο: 258

Ημ/νία: 02.04.2012

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΥΠΕΞΑΙΡΕΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Υπεξαίρεση στην υπηρεσία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΥΠΕΞΑΙΡΕΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α) και β) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).- Η εντός " " περ. γ) του παρόντος άρθρου τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την περ. β της παρ. 5 του άρθρου 14 του ν. 2721/1999 (Α' 112/3.6.1999).** Προφανώς από αβλεψία του νομοθέτη δεν τέθηκε το μικρό γράμμα "α" ως πρώτη υποδιαίρεση της περ. γ) του παρόντος (εκτός αν οι περιπτώσεις α), β) και γ) γραφούν με τονισμένο το αντίστοιχο γράμμα τους).** Προφανώς από αβλεψία του νομοθέτη δεν τέθηκε το στοιχείο "ββ)" πριν από το άρθρο "το". Προσοχή 1: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1608/1950 περί αυξήσεως των ποινών που προβλέπονται για τους καταχραστές του Δημοσίου: "1. Στον ένοχο των αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρ. 216, 218, 235, 236, 237, 242, (256), 258, 372, 375 και 386 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή κατά άλλου νομικού προσώπου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρ. 263Α του Ποινικού Κώδικα και το όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο ή στα πιο πάνω νομικά πρόσωπα υπερβαίνει το ποσό των "50.000.000" δραχμών [147.000 ευρώ], επιβάλλεται η ποινή της κάθειρξης και, αν συντρέχουν ιδιαίζοντως επιβαρυντικές περιστάσεις, ιδίως αν ο ένοχος εξακολούθησε επί μακρό χρόνο την εκτέλεση του εγκλήματος ή το αντικείμενό του είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Στον ένοχο του αδικήματος που προβλέπεται ειδικώς από το άρθρ. 256 του Ποινικού Κώδικα, τα παραπάνω εφαρμόζονται μόνο όταν το αδίκημα στρέφεται κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου". Προσοχή 2: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου του ν. 2803/2000 (Α' 48/3.3.2000) περί κυρώσεως της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και

των συναφών με αυτήν Πρωτοκόλλων : "1. Πράξεις ή παραλείψεις κοινοτικών υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, που έχουν σχέση με τα εγκλήματα των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (2803/2000), διώκονται και τιμωρούνται όπως εκείνες που τελούνται από τους εθνικούς δημοσίους υπαλλήλους. Επί των κοινοτικών υπαλλήλων εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις των άρθρων 242, 246, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 261 και 262 του Ποινικού Κώδικα, κατά το μέρος που υπάγονται σε αυτές οι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τελούμενες πράξεις ή παραλείψεις τους σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αν δεν τιμωρούνται βαρύτερα κατά τις διατάξεις των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (βλ. οικεία άρθρα)". - Η μετατροπή των δραχμικών ποσών σε ΕΥΡΩ έγινε με την παρ. 1 του άρθ. 3 -σε συνδυασμό με τα άρθρα 4 και 5- του ν. 2943/2001 (Α' 203/12.9.2001). Προς (εξοικείωση και) εξυπηρέτηση του χρήστη με τις αντιστοιχίες των ευρώ προς τις δραχμές, παραθέτουμε εντός [ ] το ανάλογο (κατά προσέγγιση) δραχμικό ποσό. ===== *** Το εντός " " ποσό της υποπερ. β) της περ. γ) ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΘΗΚΕ με την περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρου 113 του ίδιου νόμου η αναπροσαρμογή ισχύει από 2.4.2012. **** Το εντός " " ποσό της υποπερ. α) της περ. γ) ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΘΗΚΕ με την περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρου 113 του ίδιου νόμου η αναπροσαρμογή ισχύει από 2.4.2012.

Κείμενο Αρθρου

Υπάλληλος ο οποίος παράνομα ιδιοποιείται χρήματα ή άλλα κινητά πράγματα που τα έλαβε ή τα κατέχει λόγω αυτής της ιδιότητάς του, και αν ακόμα δεν ήταν αρμόδιος γι' αυτό, τιμωρείται:

α) με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών,*

β) αν το αντικείμενο της πράξης είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών,*

"γ) με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, αν:

[α]**α) ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα και το αντικείμενο της πράξης είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας συνολικά ανώτερης των "τριάντα χιλιάδων (30.000)**** (βλ. σχόλια) ΕΥΡΩ" ή [ββ]*** το αντικείμενο της πράξης έχει αξία μεγαλύτερη των "εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000)*** (βλ. σχόλια) ΕΥΡΩ".

Άρθρο: 259

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΚΑΘΗΚΟΝΤΟΣ

Τίτλος Αρθρου

Παράβαση καθήκοντος

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΚΑΘΗΚΟΝΤΟΣ

Σχόλια

Προσοχή: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου του ν. 2803/2000 (Α' 48/3.3.2000) περί κυρώσεως της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συναφών με αυτήν Πρωτοκόλλων : "1. Πράξεις ή παραλείψεις κοινοτικών υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, που έχουν σχέση με τα εγκλήματα των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (2803/2000), διώκονται και τιμωρούνται όπως εκείνες που τελούνται από τους εθνικούς δημοσίους υπαλλήλους. Επί των κοινοτικών υπαλλήλων εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις των άρθρων 242, 246, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 261 και 262 του Ποινικού Κώδικα, κατά το μέρος που υπάγονται σε αυτές οι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τελούμενες πράξεις ή παραλείψεις τους σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αν δεν τιμωρούνται βαρύτερα κατά τις διατάξεις των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (βλ. οικεία άρθρα)".

Κείμενο Αρθρου

Υπάλληλος που με πρόθεση παραβαίνει τα καθήκοντα της υπηρεσίας του με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο όφελος ή για να βλάψει το κράτος ή κάποιον άλλο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη αυτή δεν τιμωρείται με άλλη ποινική διάταξη.

Άρθρο: 260

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΥΠΟΤΑΞΙΑ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Τίτλος Αρθρου

Ανυποταξία σε πολιτική αρχή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΑΝΥΠΟΤΑΞΙΑ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Κείμενο Αρθρου

Στρατιωτικός διοικητής, αξιωματικός ή υπαξιωματικός ή αστυνομικός υπάλληλος, ο οποίος παραλείπει να συγκεντρώσει και να χρησιμοποιήσει την ένοπλη ή αστυνομική δύναμη που έχει στις διαταγές του, αν και η αρμόδια πολιτική αρχή τον κάλεσε νόμιμα να το πράξει, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Αρθρο: 261

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΟΤΡΥΝΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΟΧΗ

Τίτλος Αρθρου

Παρότρυνση υφισταμένων και ανοχή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΠΑΡΟΤΡΥΝΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΟΧΗ ΓΙΑ ΔΙΑΠΡΑΞΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΣΧΕΤΙΚΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Σχόλια

Προσοχή: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου του ν. 2803/2000 (Α' 48/3.3.2000) περί κυρώσεως της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συναφών με αυτήν Πρωτοκόλλων : "1. Πράξεις ή παραλείψεις κοινοτικών υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, που έχουν σχέση με τα εγκλήματα των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (2803/2000), διώκονται και τιμωρούνται όπως εκείνες που τελούνται υπό τους εθνικούς δημοσίους υπαλλήλους. Επί των κοινοτικών υπαλλήλων εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις των άρθρων 242, 246, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 261 και 262 του Ποινικού Κώδικα, κατά το μέρος που υπάγονται σε αυτές οι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τελούμενες πράξεις ή παραλείψεις τους σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αν δεν τιμωρούνται βαρύτερα κατά τις διατάξεις των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (βλ. οικεία άρθρα)".

Κείμενο Αρθρου

Υπάλληλος που προσπαθεί να πείσει άλλον υπάλληλο ο οποίος είναι υφιστάμενός του ή βρίσκεται υπό τον υπηρεσιακό του έλεγχο να διαπράξει κάποιο από τα εγκλήματα των άρθρων 235 έως και 260 ή που εν γνώσει του τον ανέχεται να κάνει κάποιο από αυτά τα εγκλήματα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη δεν υπάγεται σε άλλη διάταξη του ποινικού νόμου η οποία την τιμωρεί με βαρύτερη ποινή.

Αρθρο: 262

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Τίτλος Αρθρου

Γενικές διατάξεις

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΤΕΛΕΣΗ ΑΛΛΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΥΠΑΛΛΗΛΟ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τη λέξη "μισό" του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,). Προσοχή: Σύμφωνα

με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου του ν. 2803/2000 (Α' 48/3.3.2000) περί κυρώσεως της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συναφών με αυτήν Πρωτοκόλλων : "1. Πράξεις ή παραλείψεις κοινοτικών υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, που έχουν σχέση με τα εγκλήματα των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (2803/2000), διώκονται και τιμωρούνται όπως εκείνες που τελούνται υπό τους εθνικούς δημοσίους υπαλλήλους. Επί των κοινοτικών υπαλλήλων εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις των άρθρων 242, 246, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 261 και 262 του Ποινικού Κώδικα, κατά το μέρος που υπάγονται σε αυτές οι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τελούμενες πράξεις ή παραλείψεις τους σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αν δεν τιμωρούνται βαρύτερα κατά τις διατάξεις των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού (βλ. οικεία άρθρα)".

Κείμενο Αρθρου

Αν ο υπάλληλος ασκώντας την υπηρεσία του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του γίνει με πρόθεση υπαίτιος κακουργήματος ή πλημμελήματος που προβλέπεται σε άλλο κεφάλαιο του Ποινικού Κώδικα, το ανώτατο όριο της ποινής που αναγράφει ο νόμος για την πράξη αυξάνεται κατά το μισό,* δεν μπορεί όμως να ξεπεράσει το ανώτατο όριο που είναι γενικά ορισμένο για το κάθε είδος ποινής.

Αρθρο: 263

Ημ/νία: 26.05.2010

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΠΡΟΣΚΑΙΡΗ ΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ

Σχόλια

Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. 3849/2010 ΦΕΚ Α 80/26.5.2010.

Κείμενο Αρθρου

« 1. Στον υπάλληλο που καταδικάζεται σε ποινή φυλάκισης για κάποια από τις πράξεις των άρθρων 235 μέχρι και 261, επιβάλλεται πρόσκαιρη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων από ένα (1) έως πέντε (5) έτη, εκτός αν το δικαστήριο με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του κρίνει διαφορετικά. Ειδικά, η έκπτωση του υπαιτίου από τη θέση ή το αξίωμα που κατείχε, ως συνέπεια της αποστέρησης των πολιτικών δικαιωμάτων, επέρχεται αυτοδικαίως μόλις η καταδικαστική απόφαση γίνει αμετάκλητη και δεν μπορεί να αποκλειστεί με εφαρμογή του άρθρου 64. Στον τρίτο που καταδικάζεται σε ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών για κάποια από τις πράξεις των άρθρων 235 μέχρι 261 μπορεί συγχρόνως το δικαστήριο να απαγγείλει και πρόσκαιρη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων (άρθρο 61).

2. Η διάταξη του άρθρου 238 εφαρμόζεται αναλόγως σε όλα τα εγκλήματα των άρθρων 239 έως 261, εφόσον έχουν εξασφαλίσει στους υπαιτίους περιουσιακά οφέλη.»

Αρθρο: 263Α

Ημ/νία: 10.05.2014

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΕΝΝΟΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. ΙΕ12 της παρ. ΙΕ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85/7.4.2014). ===== - Η περ. ε της παρ. 1 ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με το άρθρο 50 του ν. 4262/2014 (Α' 114/10.5.2014).

Κείμενο Αρθρου

«1. Για την εφαρμογή των άρθρων 235, 236, 239, 241, 242, 243, 245, 246, 252, 253, 255, 256, 257, 258, 259, 261, 262 και 263 υπάλληλοι θεωρούνται και όσοι υπηρετούν μόνιμα ή πρόσκαιρα και με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση: α) σε επιχειρήσεις ή οργανισμούς που ανήκουν στο Κράτος, σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και που εξυπηρετούν με αποκλειστική ή προνομιακή εκμετάλλευση την προμήθεια ή την παροχή στο κοινό

νερού, φωτισμού, θερμότητας, κινητήριας δύναμης ή μέσων συγκοινωνίας ή επικοινωνίας ή μαζικής ενημέρωσης, β) σε τράπεζες που εδρεύουν στην ημεδαπή κατά το νόμο ή το καταστατικό τους, γ) σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ιδρύθηκαν από το Δημόσιο, από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και από νομικά πρόσωπα αναφερόμενα στα προηγούμενα εδάφια, εφόσον τα ιδρυτικά νομικά πρόσωπα συμμετέχουν στη διοίκησή τους ή, αν πρόκειται για ανώνυμη εταιρία, στο κεφάλαιο της ή τα νομικά αυτά πρόσωπα είναι επιφορτισμένα με εκτέλεση κρατικών προγραμμάτων οικονομικής ανασυγκρότησης ή ανάπτυξης και δ) σε όργανα ή οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των μελών του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. «ε) Σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, στα οποία κατά τις κείμενες διατάξεις μπορούν να διατεθούν από το Δημόσιο, από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή από τις πιο πάνω τράπεζες, επιχορηγήσεις ή χρηματοδοτήσεις.»

2. Για την εφαρμογή των άρθρων 235 παράγραφοι 1 και 2 και 236 ως υπάλληλοι θεωρούνται και:

α) οι λειτουργοί ή άλλοι υπάλληλοι με οποιαδήποτε συμβατική σχέση, κάθε δημόσιου διεθνούς ή υπερεθνικού οργανισμού στον οποίο η Ελλάδα είναι μέλος, καθώς και οποιοδήποτε πρόσωπο είναι εξουσιοδοτημένο από τον εν λόγω οργανισμό να ενεργεί εκ μέρους του. β) τα μέλη κοινοβουλευτικών συνελεύσεων διεθνών ή υπερεθνικών οργανισμών, στους οποίους η Ελλάδα είναι μέλος, γ) όσοι ασκούν δικαστικά καθήκοντα ή καθήκοντα διαιτητή σε διεθνή δικαστήρια, των οποίων η δικαιοδοσία αναγνωρίζεται από την Ελλάδα, δ) οποιοδήποτε πρόσωπο ασκεί δημόσιο λειτουργήμα ή υπηρεσία για ξένη χώρα, συμπεριλαμβανομένων των δικαστών, ενόρκων και διαιτητών και ε) τα μέλη των κοινοβουλίων και συνελεύσεων τοπικής αυτοδιοίκησης άλλων κρατών.

3. Για την εφαρμογή του άρθρου 237 ως δικαστικοί λειτουργοί θεωρούνται και τα μέλη του Δικαστηρίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Άρθρο: 263B

Ημ/νία: 07.04.2014

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Τίτλος Άρθρου

«Μέτρα επιείκειας για όσους συμβάλλουν στην αποκάλυψη πράξεων διαφθοράς

Σχόλια

- Προστέθεν με το άρθρο 15 του ν. 3849/2010 ΦΕΚ Α 80/26.5.2010, το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. ΙΕ13 της παρ. ΙΕ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85/7.4.2014).

Κείμενο Άρθρου

1. Οι πράξεις των άρθρων 236 παράγραφοι 1, 2 και 3, 237 παράγραφοι 2 και 3 και 237B παρ. 1 μένουν αιτιώρητες αν ο υπαίτιος, με δική του θέληση και πριν εξετασθεί οπωσδήποτε για την πράξη του, την αναγγείλει στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή σε οποιοδήποτε ανακριτικό υπάλληλο ή άλλη αρμόδια αρχή, εγχειρίζοντας έγγραφη αναφορά ή προφορικά, οπότε συντάσσεται σχετική έκθεση.

2. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των άρθρων 236 παράγραφοι 1, 2 και 3 και 237 παρ. 2 και 3 ή ο συμμετοχος στις πράξεις των άρθρων 235 παρ. 1, 2 και 3, 237 παρ. 1 και 239 έως 261, καθώς και του άρθρου 390, όταν τελείται από υπάλληλο, συμβάλλει ουσιωδώς, με αναγγελία στην αρχή, στην αποκάλυψη της συμμετοχής υπαλλήλου στις πράξεις αυτές, τιμωρείται με ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παρ. 2 εδάφιο πρώτο. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής, ανεξάρτητα αν συντρέχουν οι όροι των άρθρων 99 και 100. Το συμβούλιο Πλημμελειοδικών με βούλευμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του αρμοδίου Εισαγγελέα, διατάσσει την αναστολή της ασκηθείσας ποινικής δίωξης κατά του υπαιτίου για ορισμένο χρονικό διάστημα, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η αλήθεια των εισφερόμενων στοιχείων. Την αναστολή της δίωξης μπορεί να διατάξει και το δικαστήριο, εφόσον τα στοιχεία εισφέρονται μέχρι την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό. Με το ίδιο βούλευμα ή απόφαση μπορεί να διαταχθεί και η άρση ή η αντικατάσταση των μέτρων δικονομικού καταναγκασμού που έχουν επιβληθεί. Αν μετά την αναστολή της ποινικής δίωξης προκύψει ότι τα εισφερθέντα από τον υπαίτιο στοιχεία δεν ήταν επαρκή για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του υπαλλήλου, το σχετικό βούλευμα ή απόφαση ανακαλείται και συνεχίζεται κατά του υπαιτίου η ανασταλείσα ποινική δίωξη.

3. Υπάλληλος, υπαίτιος για την τέλεση των πράξεων των άρθρων 235 έως 261, καθώς και του άρθρου 390, ή συμμετοχος στις πράξεις αυτές, ο οποίος συμβάλλει ουσιωδώς, με αναγγελία στην αρχή, στην αποκάλυψη της συμμετοχής στις πράξεις αυτές άλλων υπαλλήλων, τιμωρείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, εφόσον το πρόσωπο που καταγγέλλεται κατέχει θέση ανώτερη της δικής του και ο ίδιος έχει μεταβιβάσει στο Δημόσιο όλα τα περιουσιακά στοιχεία που έχει αποκτήσει, αμέσως ή εμμέσως, από την τέλεση ή τη συμμετοχή στην τέλεση των παραπάνω εγκλημάτων. Αν κατ' εξαίρεση η μεταβίβαση αυτή δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι το στάδιο της

επιμέτρησης της ποινής, το δικαστήριο μπορεί να επιφυλαχθεί ως προς την επί ποινής κρίση του, διακόπτοντας προς τούτο τη διαδικασία για ορισμένη ημερομηνία και χωρίς το χρονικό περιορισμό του άρθρου 352 παρ. 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Στην περίπτωση αυτή ορίζει και τις συγκεκριμένες μεταβιβάσεις ή άλλες ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο δράστης για να τύχει του σχετικού ευεργετήματος. Με την απόφαση περί διακοπής της δίκης το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την άρση ή την αντικατάσταση των μέτρων δικονομικού καταναγκασμού που έχουν επιβληθεί.

4. α) Αν κάποιος από τους υπαίτιους των εγκλημάτων των άρθρων 235 έως 261 και 390 ή πράξεων νομιμοποίησης εσόδων που προέρχονται άμεσα από τις συγκεκριμένες εγκληματικές δραστηριότητες, εισφέρει αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμετοχή στις πράξεις αυτές προσώπων που διατελούν ή διατέλεσαν μέλη της Κυβέρνησης ή Υφυπουργοί, το δικαστικό συμβούλιο, με βούλευμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα, διατάσσει την αναστολή της ασκήσεως σε βάρος του ποινικής δίωξης. Την παραπάνω αναστολή μπορεί να διατάξει το δικαστήριο και όταν τα στοιχεία εισφέρονται μέχρι την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό. Με το ίδιο βούλευμα ή απόφαση μπορεί να διαταχθεί και η άρση ή η αντικατάσταση των μέτρων δικονομικού καταναγκασμού που έχουν ταχθεί. β) Αν η Βουλή κρίνει, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 86 του Συντάγματος, ότι τα στοιχεία δεν είναι επαρκή για την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος Υπουργού ή Υφυπουργού, το βούλευμα ή η απόφαση ανακαλείται και η ανασταλείσα ποινική δίωξη συνεχίζεται. Αν η Βουλή αποφασίσει την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος Υπουργού ή Υφυπουργού κατά το άρθρο 86 του Συντάγματος, σε περίπτωση καταδίκης από το Ειδικό Δικαστήριο, ο κατά το προηγούμενο εδάφιο συμμετοχος που εισέφερε τα αποδεικτικά στοιχεία τιμωρείται με ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παρ. 2 εδάφιο πρώτο. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.

5. Αν η κίνηση της ποινικής διαδικασίας δεν είναι δυνατή λόγω εξάλειψης του αξιόποινου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδάφιο β' της παραγράφου 3 του άρθρου 86 του Συντάγματος, στον κατηγορούμενο επιβάλλεται ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παρ. 2 εδάφιο πρώτο. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.»

Άρθρο: 264

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΜΠΡΗΣΜΟΣ

Τίτλος Άρθρου

Εμπρησμός

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΕΜΠΡΗΣΜΟΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α) και β) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Άρθρου

ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Όποιος με πρόθεση προξενεί πυρκαγιά τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα,* β) με κάθειρξη, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο,* γ) με κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη τουλάχιστον δέκα ετών, αν στην περίπτωση του στοιχ. β' επήλθε θάνατος.

Άρθρο: 265

Ημ/νία: 24.03.2014

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΜΠΡΗΣΜΟΣ

Τίτλος Άρθρου

Εμπρησμός σε δάση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΕΜΠΡΗΣΜΟΣ ΔΑΣΟΥΣ Ή

ΔΑΣΙΚΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ, ΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟ ΙΔΙΟΤΕΛΕΙΑ Ή ΚΑΚΟΒΟΥΛΙΑ, ΕΜΠΡΗΣΜΟΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ

Σχόλια

* Η μετατροπή των δραχμικών ποσών της παρ. 1 του παρόντος σε ΕΥΡΩ έγινε με την παρ. 1 του άρθ. 3 -σε συνδυασμό με τα άρθρα 4 και 5- του ν. 2943/2001 (Α' 203/12.9.2001). Προς (εξοικείωση και) εξυπηρέτηση του χρήστη με τις αντιστοιχίες των ευρώ προς τις δραχμές, παραθέτουμε εντός [ ] το ανάλογο (κατά προσέγγιση) δραχμικό ποσό.*** Προσοχή ***: Σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 5 του ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984): "Διατάξεις του Π ο ι ν ι κ ο ύ Κώδικα ή ειδικών ποινικών νόμων με εξαίρεση εκείνες του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα, που αποκλείουν την υπ' όρον αναστολή της ποινής, κ α τ α ρ γ ο ύ ν τ α ι", ενώ, κατά το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 6 του ίδιου νόμου: "Διατάξεις του Π ο ι ν ι κ ο ύ Κώδικα και των ειδικών ποινικών νόμων, που αποκλείουν ή ρυθμίζουν με άλλο τρόπο τη μετατροπή των στερητικών της ελευθερίας ποινών σε χρηματικές ή πρόστιμα ή που καθορίζουν αλλιώς την έννοια της υποτροπής κ α τ α ρ γ ο ύ ν τ α ι, με την επιφύλαξη του άρθρου 82 παρ. 7 του Ποινικού Κώδικα". Κατόπιν των ανωτέρω, συνεπώς, το δεύτερο (προτελευταίο) εδάφιο της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, δ ε ν μπορεί πλέον να ισχύει. Εξ' άλλου, και μετά την τροποποίηση του άρθρου 82 ΠΚ με το άρθρο 2 του ν. 1941/1991 (Α' 41/18.3.1991), δεν μεταβλήθηκε το καθεστώς της κατάργησης της ρήτρας για το αμετάτρεπτο, αφού ο ν. 1941/1991 δεν έθιξε τον προμνημονευθέντα ν. 1419/1984 στο συγκεκριμένο σημείο. Τέλος, με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 1 του νεότερου νόμου 2207/1994 (Α' 65/25.4.1994), με την οποία αντικαταστάθηκε η παρ. 11 του άρθρου 82 ΠΚ (βλ. την σχετική παράγραφο), καταργήθηκαν και πάλι οι ρήτρες για το αμετάτρεπτο του ΠΚ (ε κ τ ό ς από την εμπορία ναρκωτικών και τα εγκλήματα στον στρατιωτικό ποινικό κώδικα). Πρβλ. και σχόλια των άρθρων 167 ΠΚ (: αντίσταση) σχετικά με την παρ. 1 και 334 ΠΚ (: διατάραξη οικιακής ειρήνης) σχετικά με την παρ. 2. ===== Με τη διάταξη του άρθρου 58 του ν. 4249/2014 ΦΕΚ Α 73/24.3.2014, προστέθηκε παρ. 3 στο παρόν άρθρο .

Κείμενο Αρθρου

1. Με την επιφύλαξη της βαρύτερης τιμωρίας κατά τους όρους του άρθρου 264, όποιος με πρόθεση προξενεί πυρκαγιά σε δάσος ή δασική έκταση κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 και 2 του ν. 998/1979 ή σε έκταση που έχει κηρυχθεί δασωτέα ή αναδασωτέα κατά την έννοια της παρ. 5 του ίδιου άρθρου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα έτη και με χρηματική ποινή από "δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ΕΥΡΩ [5.000.000 δρχ.]* έως εκατόν σαράντα επτά χιλιάδες (147.000) ΕΥΡΩ" [50.000.000 δρχ.]*. Δεν επιτρέπεται μετατροπή*** ή αναστολή *** της ποινής που επιβλήθηκε και η έφεση δεν αναστέλλει την εκτέλεσή της. Αν η πράξη είχε ως επακόλουθο να εξαπλωθεί η φωτιά σε μεγάλη έκταση, επιβάλλεται κάθειρξη.

2. Αν η πράξη τελέστηκε από ιδιοτέλεια ή κακοβουλία ή η έκταση που κάηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

«3. Όποιος με σκοπό να διαπράξει το έγκλημα της παραγράφου 1 προβαίνει σε οποιαδήποτε προπαρασκευαστική ενέργεια τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. Η ποινή αυτή δεν μετατρέπεται, ούτε αναστέλλεται και η έφεση δεν αναστέλλει την εκτέλεσή της.»

Άρθρο: 266

Ημ/νία: 12.09.2001

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΜΠΡΗΣΜΟΣ

Τίτλος Αρθρου

Εμπρησμός από αμέλεια

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΕΜΠΡΗΣΜΟΣ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ

Σχόλια

* Η μετατροπή των δραχμικών ποσών της παρ. 2 του παρόντος σε ΕΥΡΩ έγινε με την παρ. 1 του άρθ. 3 -σε συνδυασμό με τα άρθρα 4 και 5- του ν. 2943/2001 (Α' 203/12.9.2001). Προς (εξοικείωση και) εξυπηρέτηση του χρήστη με τις αντιστοιχίες των ευρώ προς τις δραχμές, παραθέτουμε εντός [ ] το ανάλογο (κατά προσέγγιση) δραχμικό ποσό.

Κείμενο Αρθρου

1. Αν η πράξη του άρθρου 264 τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση.

2. Αν η πράξη του άρθρου 265 παρ. 1 τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή από "δύο χιλιάδες εννιακόσια (2.900) ΕΥΡΩ [1.000.000 δρχ.]* μέχρι είκοσι εννέα χιλιάδες (29.000) ΕΥΡΩ" [10.000.000 δρχ.]*, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη. Μετατροπή της ποινής που επιβλήθηκε δεν επιτρέπεται.

Άρθρο: 267

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΜΠΡΗΣΜΟΣ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΕΜΠΡΗΣΜΟΣ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ, ΑΠΑΛΛΑΓΗ

Κείμενο Άρθρου

Ο υπαίτιος της πράξης του άρθρου 266 απαλλάσσεται από κάθε ποινή, αν με την ελεύθερη θέλησή του καταστείλει ο ίδιος την πυρκαγιά ή με τη γρήγορη αναγγελία του προς την αρχή δώσει αφορμή για την καταστολή της.

Άρθρο: 268

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΛΗΜΜΥΡΑ

Τίτλος Άρθρου

Πλημμύρα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α) και β) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Άρθρου

Όποιος με πρόθεση προξενεί πλημμύρα τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα,* β) με κάθειρξη, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο,* γ) με κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη τουλάχιστον δέκα ετών, αν στην περίπτωση του στοιχείου β' επήλθε θάνατος.

Άρθρο: 269

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΛΗΜΜΥΡΑ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρθρου 268 τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο: 270

Ημ/νία: 12.09.2001

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΚΡΗΞΗ

Τίτλος Άρθρου

Εκρηξη
Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΕΚΡΗΞΗΣ**Σχόλια**

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α), β) και γ) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).** Η μετατροπή των δραχμικών ποσών του παρόντος σε ΕΥΡΩ έγινε με την παρ. 1 του άρθ. 3 -σε συνδυασμό με τα άρθρα 4 και 5- του ν. 2943/2001 (Α' 203/12.9.2001). Προς (εξοικείωση και) εξυπηρέτηση του χρήστη με τις αντιστοιχίες των ευρώ προς τις δραχμές, παραθέτουμε εντός [ ] το ανάλογο (κατά προσέγγιση) δραχμικό ποσό.*** Η θανατική ποινή έχει ήδη καταργηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 2172/1993 (Α' 207/26.12.1993), σύμφωνα με την οποία: "Η ποινή του θανάτου κ α τ α ρ γ ε ί τ α ι. Οπου στις κείμενες διατάξεις προβλέπεται για ορισμένη αξιόποινη πράξη αποκλειστικώς η ποινή του θανάτου, νοείται ότι απειλείται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Αν η ποινή του θανάτου προβλέπεται διαζευκτικώς με άλλη ποινή, νοείται ότι απειλείται μ ό ν ο η τελευταία". Πρβλ. και τα σχόλια του άρθρου 50 του παρόντος κώδικα.

Κείμενο Αρθρου

Οποιος με πρόθεση προξενεί έκρηξη με οποιονδήποτε τρόπο και ιδίως με τη χρήση εκρηκτικών υλών τιμωρείται: α) με κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον "διακοσίων ενενήντα (290) ΕΥΡΩ" [100.000 δρχ.]**, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα,* β) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον "διακοσίων ενενήντα (290) ΕΥΡΩ" [100.000 δρχ.]**, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο ή κίνδυνος σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας,* γ) με κάθειρξη ισόβια και με χρηματική ποινή τουλάχιστον "πεντακοσίων ενενήντα (590) ΕΥΡΩ" [200.000 δρχ.]**, αν στην περίπτωση του στοιχ. β' προκλήθηκε σωματική βλάβη ή βλάβη σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας,* δ) [με την ποινή του θανάτου ή]** με ισόβια κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον "οκτακοσίων ογδόντα (880) ΕΥΡΩ" [300.000 δρχ.]**, αν στην περίπτωση του στοιχ. β' επήλθε θάνατος.

Άρθρο: 271**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΚΡΗΞΗ**Λήμματα**

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΕΚΡΗΞΗΣ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ

Κείμενο Αρθρου

Οποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρθρου 270 τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο: 272**Ημ/νία:** 27.06.2001**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ**Τίτλος Αρθρου**

"Παραβάσεις σχετικές με τις εκρηκτικές ύλες

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ Ή ΒΟΜΒΕΣ, ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΑΡΧΗ, ΜΗ ΤΙΜΩΡΗΤΗ ΠΡΑΞΗ, ΣΥΣΤΑΣΗ - ΣΥΜΜΟΡΙΑ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2928/2001 (Α' 141/27.6.2001).** Σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3387/2005 (Α' 224/12.9.2005), στις Διευθύνσεις Ασφάλειας Αττικής και Θεσσαλονίκης ορίζεται, με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, ανά ένας εισαγγελικός λειτουργός, με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση για τρία έτη, οι οποίοι εποπτεύουν και καθοδηγούν το έργο της υπηρεσίας στη δίωξη του οργανωμένου εγκλήματος. Ο ανωτέρω εισαγγελικός λειτουργός ενημερώνεται για όλες τις πληροφορίες και καταγγελίες που περιέρχονται στην ως άνω υπηρεσία, ενώ δύναται να παραγγείλει ή να ενεργεί ο ίδιος προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση για εγκλήματα που προβλέπονται από το π α ρ ό ν άρθρο και το άρθρο 187 του παρόντος κώδικα.

Κείμενο Αρθρου

**

1. Οποιος κατασκευάζει, προμηθεύεται ή κατέχει εκρηκτικές ύλες ή εκρηκτικές βόμβες με σκοπό να τις χρησιμοποιήσει για να προξενήσει κοινό κίνδυνο σε ξένα πράγματα ή κίνδυνο για άνθρωπο ή να τις παραχωρήσει σε άλλον για τέτοια χρήση, τιμωρείται με κάθειρξη.

2. Οποιος κατασκευάζει, προμηθεύεται, παραδίδει, παραλαμβάνει, φυλάσσει, αποκρύπτει ή μεταφέρει εκρηκτικές ύλες ή εκρηκτικές βόμβες, για τις οποίες γνωρίζει ότι προορίζονται για την εγκληματική χρήση της παραγράφου 1, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος, ενώ γνωρίζει ότι κάποιος άλλος έχει σκοπό να κάνει εγκληματική χρήση εκρηκτικών υλών ή εκρηκτικών βομβών της παραγράφου 1, τον καθοδηγεί με οποιονδήποτε τρόπο για την κατασκευή, χρήση, προμήθεια, παράδοση, μεταφορά ή φύλαξή τους."

Άρθρο: 272Α**Ημ/νία: 27.06.2001****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Κείμενο Αρθρου**

[το παρόν άρθρο καταργήθηκε με την παρ. 2 του άρθρ. 3 του Ν. 2928/2001 (Α' 141/27.6.2001)].

Άρθρο: 273**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΒΛΑΒΗ****Τίτλος Αρθρου**

Κοινώς επικίνδυνη βλάβη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΒΛΑΒΗ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΜΠΡΗΣΜΟΥ Ή ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ Ή ΕΚΡΗΞΗΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α) και β) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Αρθρου

Οποιος, εκτός από τις περιπτώσεις των άρθρων 264, 268 και 270, προξενεί με πρόθεση βλάβη σε πράγμα δικό του ή ξένο, κινητό ή ακίνητο, τιμωρείται: α) με φυλάκιση, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα,* β) με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο,* γ) με κάθειρξη, αν στην περίπτωση β' επήλθε θάνατος.

Άρθρο: 274**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΒΛΑΒΗ****Λήμματα**

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΒΛΑΒΗ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΜΠΡΗΣΜΟΥ Ή ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ Ή ΕΚΡΗΞΗΣ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ

Κείμενο Αρθρου

Οποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρθρου 273 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο: 275

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΡΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Αρση ασφαλιστικών εγκαταστάσεων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ Ή ΑΧΡΗΣΤΕΥΣΗ Ή ΔΙΑΚΟΠΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος σε μεταλλεία, σε εργοστάσια ή σε άλλες εργασίες που η λειτουργία τους είναι επικίνδυνη για τη ζωή των εργατών με πρόθεση καταστρέφει ή με οποιονδήποτε τρόπο αχρηστεύει εγκαταστάσεις που ασφαλίζουν από αυτό τον κίνδυνο ή διακόπτει τη λειτουργία τους, τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, β) με ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη, αν επήλθε θάνατος.

Άρθρο: 276

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΡΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ Ή ΑΧΡΗΣΤΕΥΣΗ Ή ΔΙΑΚΟΠΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρθρου 275 τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο: 277

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΝΑΥΑΓΙΟΥ

Τίτλος Άρθρου

Πρόκληση ναυαγίου

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΒΥΘΙΣΗΣ Ή ΠΡΟΣΑΡΑΞΗΣ ΠΛΟΙΟΥ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α) και β) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Άρθρου

Όποιος με πρόθεση προκαλεί τη βύθιση ή την προσάραξη πλοίου τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα,* β) με κάθειρξη, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για τον άνθρωπο,* γ) με κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη τουλάχιστον δέκα ετών, αν στην περίπτωση του στοιχείου β' επήλθε θάνατος.

Άρθρο: 278

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΝΑΥΑΓΙΟΥ**Λήμματα**

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΒΥΘΙΣΗΣ Ή ΠΡΟΣΑΡΑΞΗΣ ΠΛΟΙΟΥ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρθρου 277 τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο: 279

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗ ΠΗΓΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Δηλητηρίαση πηγών και τροφίμων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗ ΠΗΓΩΝ Ή ΠΗΓΑΔΙΩΝ Ή ΒΡΥΣΩΝ Ή ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΝΕΡΟΥ Ή ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΛΠ.

Κείμενο Άρθρου

Όποιος με πρόθεση δηλητηριάζει πηγές, πηγάδια, βρύσες ή άλλες διοχετεύσεις ή δεξαμενές νερού, τρόφιμα ή άλλα τέτοια πράγματα που η χρήση τους μπορεί να προκαλέσει βλάβη σε αόριστο αριθμό ανθρώπων ή βάζει μέσα σε κάποιο από αυτά τα αντικείμενα άλλες ύλες που μπορούν να προκαλέσουν το ίδιο αποτέλεσμα, τιμωρείται με κάθειρξη. Αν από την πράξη επήλθε θάνατος, μπορεί να επιβληθεί ισόβια κάθειρξη.

Άρθρο: 280

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗ ΠΗΓΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗ ΠΗΓΩΝ Ή ΠΗΓΑΔΙΩΝ Ή ΒΡΥΣΩΝ Ή ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΝΕΡΟΥ Ή ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΛΠ. ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρθρου 279 τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο: 281

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΝΟΘΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Νοθεία τροφίμων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΝΟΘΕΙΑ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Ή ΠΟΤΩΝ Ή ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΛΠ.

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος κατασκευάζει ή επεξεργάζεται τρόφιμα, ποτά, φάρμακα ή άλλα αντικείμενα έτσι που η χρήση τους να μπορεί να προκαλέσει βλάβη στην υγεία ή κίνδυνο για τη ζωή ανθρώπου, καθώς και όποιος θέτει σε κυκλοφορία τέτοια πράγματα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

2. Αν κάποια από τις προαναφερόμενες πράξεις τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή χρηματική ποινή.

Άρθρο: 282

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗ ΝΟΜΗΣ ΖΩΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Δηλητηρίαση της νομής των ζώων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗ ΒΟΣΚΟΤΟΠΩΝ Ή ΛΙΒΑΔΙΩΝ Ή ΛΙΜΝΩΝ ΠΟΤΙΣΜΑΤΟΣ ΖΩΩΝ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τη λέξη "μηνών" της παρ. 1 του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, την τελεία (.)** "νομάς", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.

Κείμενο Άρθρου

1. Οποιος με πρόθεση δηλητηριάζει βοσκοτόπια**, λιβάδια, λίμνες ή άλλους τόπους ποτίσματος ζώων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.* Αν από την πράξη του θανατώθηκαν ή έπαθαν σοβαρή και διαρκή βλάβη ζώα άλλου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.
  2. Οποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης της παρ. 1 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή.
-

Άρθρο: 283

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΔΟΣΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΖΩΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Διάδοση ασθένειας ζώων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΜΟΛΥΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΖΩΩΝ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τη λέξη "μηνών" της παρ. 1 του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, την τελεία (.)

Κείμενο Άρθρου

1. Οποιος με πρόθεση μεταδίδει μολυσματική ασθένεια ζώων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.* Αν από την πράξη του θανατώθηκαν ή έπαθαν σοβαρή και διαρκή βλάβη ζώα άλλου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.
  2. Οποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης της παρ. 1 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή.
-

Άρθρο: 284

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Παραβίαση μέτρων για την πρόληψη ασθενειών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΡΟΠΗ Ή ΔΙΑΔΟΣΗ ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος παραβιάζει τα μέτρα που έχει διατάξει ο νόμος ή η αρμόδια αρχή για να αποτραπεί η εισβολή ή η διάδοση μιας μεταδοτικής ασθένειας τιμωρείται με φυλάκιση. Αν η παραβίαση αυτή είχε ως συνέπεια να μεταδοθεί η ασθένεια σε άνθρωπο, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή χρηματική ποινή.

Άρθρο: 285

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΕΠΙΖΩΟΤΙΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Παραβίαση μέτρων για την πρόληψη επιζωοτιών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΕΙΣΒΟΛΗΣ Ή ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΕΠΙΖΩΟΤΙΑΣ Ή ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΦΥΤΩΝ

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος παραβιάζει τα μέτρα που έχει διατάξει ο νόμος ή η αρμόδια αρχή για να αποτραπεί η εισβολή ή η διάδοση επιζωοτίας ή ασθένειας φυτών τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή χρηματική ποινή.

Άρθρο: 286

Ημ/νία: 24.12.2014

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΚΑΝΟΝΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ

Τίτλος Αρθρου

Παραβίαση των κανόνων της οικοδομικής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΚΑΝΟΝΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ, ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

Σχόλια

- Αντικατασταθέν αρχικά με την περ. α της παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 2331/1995 (Α' 173/24.8.1995) και με ισχύ από 3.9.1995, το ΠΑΡΟΝ άρθρο τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ εκ νέου με το άρθρο 13 του ν. 4315/2014 (Α' 269/24.12.2014).

Κείμενο Αρθρου

«1. Όποιος κατά την εκπόνηση μελέτης ή τη διεύθυνση ή την εκτέλεση οικοδομικού ή άλλου ανάλογου έργου ή κατεδάφισης ενεργεί παρά τους κοινώς αναγνωρισμένους τεχνικούς κανόνες, τιμωρείται: α) με φυλάκιση από ένα έως πέντε έτη και χρηματική ποινή αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, β) με κάθειρξη έως δεκαπέντε έτη αν στην περίπτωση του στοιχείου α' η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη, γ) με κάθειρξη από δέκα ως δεκαπέντε έτη αν στην περίπτωση του στοιχείου α' η πράξη είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο άλλου, και με κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη από δεκαπέντε έως είκοσι έτη αν είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο μεγάλου αριθμού ανθρώπων.

2. Όποιος στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου παραβιάζει από αμέλεια τους κοινώς αναγνωρισμένους τεχνικούς κανόνες ή προκαλεί από αμέλεια τη δυνατότητα κινδύνου τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο έτη ή χρηματική ποινή.

3. Η παραγραφή των εγκλημάτων της παραγράφου 1 στοιχεία β' και γ' αρχίζει από την επέλευση του θανάτου ή της βαριάς σωματικής βλάβης και πάντως δεν μπορεί να υπερβεί τα είκοσι πέντε (25) έτη από την παραβίαση των κανόνων.»

Άρθρο: 287

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Παραβίαση συμβάσεων προμήθειας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ Ή ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Κείμενο Άρθρου

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών τιμωρείται όποιος παραλείπει ολικά ή μερικά την εκτέλεση της υποχρέωσης που ανέλαβε απέναντι σε κάποια αρχή να προμηθεύσει ή να μεταφέρει τρόφιμα ή άλλα πράγματα και έτσι παρεμποδίζει την αποτροπή ή την καταστολή μιας κατάστασης κοινής ανάγκης.

2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρούνται και άλλοι προμηθευτές κάθε είδους, υπεργολάβοι, μεσίτες ή υπάλληλοι εκείνου που ανέλαβε την προμήθεια ή τη μεταφορά τους, οι οποίοι με την παράβαση των υποχρεώσεών τους τη ματαιώνουν ή τη δυσχεραίνουν και παρεμποδίζουν έτσι την αποτροπή ή την καταστολή μιας κατάστασης κοινής ανάγκης.

Άρθρο: 288

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ ΚΟΙΝΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Παρεμπόδιση αποτροπής κοινού κινδύνου και παράλειψη οφειλόμενης βοήθειας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ ΚΟΙΝΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ, ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Κείμενο Άρθρου

1. Οποιος με πρόθεση ματαιώνει ή δυσχεραίνει την ενέργεια που είναι αναγκαία για να αποτραπεί ή να κατασταλεί ένας κοινός κίνδυνος που υπάρχει ή που επίκειται τιμωρείται με φυλάκιση, αν δεν συντρέχει περίπτωση αυστηρότερης τιμώρησης σύμφωνα με άλλη διάταξη.

2. Οποιος σε περίπτωση δυστυχήματος ή κοινού κινδύνου ή κοινής ανάγκης δεν προσφέρει τη βοήθεια που του ζητήθηκε και που μπορούσε να την προσφέρει, χωρίς ο ίδιος να διατρέξει ουσιώδη κίνδυνο, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο: 289

Ημ/νία: 30.06.2003

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Τίτλος Άρθρου

Γενική διάταξη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Σχόλια

- Η παρ. 2 του παρόντος, η οποία είχε προστεθεί με την υποπαρ. 1.2 της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2721/1999 (Α' 112/3.6.1999), τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 56 του ν. 3160/2003 (Α' 165/30.6.2003).

Κείμενο Άρθρου

1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 269, 271, 274, 276, 278, 280, 281 παρ. 2, 282 παρ. 2, 283 παρ. 2, 284 παρ. 2, 285 παρ. 2 και 286 ο υπαίτιος απαλλάσσεται από κάθε ποινή, αν με την ελεύθερη θέλησή του αποτρέψει τον κίνδυνο ή με τη γρήγορη αναγγελία του προς τις αρχές δώσει αφορμή για την αποτροπή του. «2. Ο υπαίτιος των πράξεων της προηγούμενης παραγράφου και της πράξεως που προβλέπεται στο άρθρο 266 απαλλάσσεται από κάθε ποινή, αν με την ελεύθερη θέλησή του μέχρι την έναρξη της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο έχει επιχειρήσει να μειώσει την έκταση του κινδύνου που έχει προκαλέσει και σε περίπτωση βλάβης ξένων πραγμάτων έχει ικανοποιήσει πλήρως τους ζημιωθέντες με την καταβολή του κεφαλαίου και των τόκων υπερημερίας και δηλώσουν τούτο ο παθών ή οι κληρονόμοι του.»

Άρθρο: 290**Ημ/νία:** 01.09.2008**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ**Τίτλος Άρθρου**

Διατάραξη της ασφάλειας των συγκοινωνιών.

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΦΕΛΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Σχόλια

** Στο κείμενο του νόμου, μετά την περ. α) της παρ. 1 του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,). - Προσοχή: Σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 2721/1999 (Α' 112/3.6.1999) περί τροποποιήσεως και αντικαταστάσεως διατάξεων των νόμων 1756/1988 (ΦΕΚ 35Α'), 1729/1987 (ΦΕΚ 144 Α'), του Ποινικού Κώδικα, του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και άλλων διατάξεων: "1. Εξαλείφεται το αξιόποινο των πράξεων των άρθρων 290, 291 και 292 του Ποινικού Κώδικα που αφορούν την παρακώλυση συγκοινωνιών, καθώς και των παραβάσεων του άρθρου 34 παρ. 12 του ν. 2696/1999 (ΦΕΚ 57 Α') και έχουν τελεστεί προ του Μαρτίου του έτους 1997, εκ μέρους αγροτών κατά τη διάρκεια αγροτικών κινητοποιήσεων με τη μορφή βίαιης διακοπής συγκοινωνιών και σε βάρος της αγροτικής και εθνικής οικονομίας. 2. Την παύση της ποινικής δίωξης κηρύσσει το δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμούν υποθέσεις της ανωτέρω μορφής, με πρόταση του εισαγγελέα της έδρας ή με αίτηση του κατηγορουμένου, είτε και αυτεπαγγέλτως, οι τυχόν δε αμετακλήτως επιβληθείσες ποινές διαγράφονται επίσης από το Ποινικό Μητρώο με απόφαση του δικαστηρίου που τις επέβαλε, ύστερα από αίτηση του καταδικασθέντος ή πρότασή του εισαγγελέα της έδρας του εκδόντος την απόφαση δικαστηρίου." ===== - Ο εντός " " τίτλος του παρόντος κεφαλαίου τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 3674/2008 (Α' 136/10.7.2008) και ισχύει από 1.9.2008.

Κείμενο Άρθρου

ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: "Εγκλήματα κατά της ασφάλειας των συγκοινωνιών, των τηλεφωνικών επικοινωνιών και κατά των κοινωφελών εγκαταστάσεων".

1. Οποιος με πρόθεση διαταράσσει την ασφάλεια της συγκοινωνίας στους δρόμους ή στις πλατείες τιμωρείται: α) με φυλάκιση, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο,** β) με κάθειρξη, αν επήλθε θάνατος.

2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση.

Άρθρο: 291**Ημ/νία:** 11.10.2013**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ**Τίτλος Άρθρου**

Διατάραξη της ασφάλειας σιδηροδρόμων, πλοίων και αεροσκαφών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΦΕΛΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ Ή ΠΛΟΙΩΝ Ή ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ, ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ Ή ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α) και β) της παρ. 1 του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,). Προσοχή: Σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 2721/1999 (Α' 112/3.6.1999) περί τροποποιήσεως και αντικαταστάσεως διατάξεων των νόμων 1756/1988 (ΦΕΚ 35Α'), 1729/1987 (ΦΕΚ 144 Α'), του Ποινικού Κώδικα, του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και άλλων διατάξεων: "1. Εξαλείφεται το αξιόποιο των πράξεων των άρθρων 290, 291 και 292 του Ποινικού Κώδικα που αφορούν την παρακώλυση συγκοινωνιών, καθώς και των παραβάσεων του άρθρου 34 παρ. 12 του ν. 2696/1999 (ΦΕΚ 57 Α') και έχουν τελεστεί προ του Μαρτίου του έτους 1997, εκ μέρους αγροτών κατά τη διάρκεια αγροτικών κινητοποιήσεων με τη μορφή βίαιης διακοπής συγκοινωνιών και σε βάρος της αγροτικής και εθνικής οικονομίας. 2. Την παύση της ποινικής δίωξης κηρύσσει το δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμούν υποθέσεις της ανωτέρω μορφής, με πρόταση του εισαγγελέα της έδρας ή με αίτηση του κατηγορουμένου, είτε και αυτεπαγγέλτως, οι τυχόν δε αμετακλήτως επιβληθείσες ποινές διαγράφονται επίσης από το Ποινικό Μητρώο με απόφαση του δικαστηρίου που τις επέβαλε, ύστερα από αίτηση του καταδικασθέντος ή πρόταση του εισαγγελέα της έδρας του εκδόντος την απόφαση δικαστηρίου." ===== - Η παρ. 4 του παρόντος προστέθηκε με το άρθρο 93 του Ν. 4199/2013 (ΦΕΚ Α' 216/11.10.2013).

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος με πρόθεση διαταράσσει την ασφάλεια της σιδηροδρομικής ή της υδάτινης συγκοινωνίας ή της αεροπλοΐας, τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα,* β) με κάθειρξη, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο,* γ) με κάθειρξη, ισόβια ή πρόσκαιρη, τουλάχιστον δέκα ετών, αν στην περίπτωση του στοιχείου β' επήλθε θάνατος.

2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση.

3. Κάθε παράβαση των διαταγμάτων ή των διοικητικών κανονισμών που αφορούν την αστυνόμευση, την ασφάλεια και γενικά τη διοίκηση και τη χρήση των σιδηροδρόμων, της υδάτινης συγκοινωνίας και της αεροπλοΐας, που δεν προβλέπεται από τις παρ. 1 και 2, τιμωρείται με χρηματική ποινή.

«4. Όποιος αφαιρεί με σκοπό παράνομης ιδιοποίησης ή με πρόθεση καταστρέφει, ολικά ή εν μέρει, οποιοδήποτε υλικό ή αντικείμενο προορισμένο από τη θέση του ή από την κατασκευή του για την εξυπηρέτηση της λειτουργίας του σιδηροδρόμου ή την ασφάλεια της σιδηροδρομικής συγκοινωνίας, τιμωρείται με κάθειρξη, ανεξαρτήτως της ζημίας που απειλήθηκε ή προξενήθηκε ή της οικονομικής αξίας του υλικού ή αντικειμένου.»

Άρθρο: 292

Ημ/νία: 24.12.2015

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Παρακώλυση συγκοινωνιών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΦΕΛΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ Ή ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΥ Ή ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΥ Ή ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ Ή ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΥ Ή ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ

Σχόλια

Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 27 του ν. 4356/2015 ΦΕΚ Α 181/24.12.2015.

Κείμενο Αρθρου

« 1. Όποιος με πρόθεση παρεμποδίζει τη λειτουργία κοινόχρηστης εγκατάστασης που εξυπηρετεί τη συγκοινωνία και ιδίως αυτοκινητοδρόμου, σιδηροδρόμου, αεροπλάνου, λεωφορείου, ταχυδρομείου ή τηλεγράφου που προορίζονται για κοινή χρήση τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα (1) έτος.

2. Αν η πράξη της παραγράφου 1 είχε σημαντική διάρκεια επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι τρία (3) έτη."

Άρθρο: 292Α

Ημ/νία: 02.04.2012

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Τίτλος Άρθρου

"Εγκλήματα κατά της ασφάλειας των τηλεφωνικών επικοινωνιών

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 3674/2008 (Α' 136/10.7.2008) και ισχύει από 1.9.2008. *** Το εντός " " ποσό του δεύτερου εδ. της παρ. 4 ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΘΗΚΕ με την περ. ι) της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου η αναπροσαρμογή ισχύει από 2.4.2012.

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος χωρίς δικαίωμα αποκτά πρόσβαση σε σύνδεση ή σε δίκτυο παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας ή σε σύστημα υλικού ή λογισμικού, που χρησιμοποιείται για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών, και με τον τρόπο αυτόν θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των τηλεφωνικών επικοινωνιών, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από είκοσι χιλιάδες (20.000) μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Αν ο υπαίτιος της πράξης του προηγούμενου εδαφίου είναι ο εργαζόμενος ή συνεργάτης του παρόχου υπηρεσιών τηλεφωνίας, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή από είκοσι χιλιάδες (20.000) μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

2. Ο πάροχος υπηρεσιών τηλεφωνίας ή ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, ο οποίος παραβιάζει διάταξη κανονισμού της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) ή όρο της Γενικής Αδειας ή του δικαιώματος χρήσης ραδιοσυχνότητας ή του δικαιώματος χρήσης αριθμού, που αναφέρονται στην ασφάλεια των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

3. Ο πάροχος υπηρεσιών τηλεφωνίας ή ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού ή ο υπεύθυνος διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών κατά το άρθρο 3 του παρόντος νόμου, που παραλείπει να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την αποτροπή πράξης της παραγράφου 1, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή από πενήντα χιλιάδες (50.000) μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ, εφόσον η πράξη τελέστηκε ή έγινε απόπειρα τελέσεως αυτής, ανεξάρτητα αν ο δράστης τιμωρηθεί.

4. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να προκαλέσει περιουσιακή ζημία σε άλλον, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ. Εφόσον το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνουν το ποσό των "εκατον είκοσι χιλιάδων (120.000)*** (βλ. σχόλια) ευρώ, ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

5. Αν από τις πράξεις των προηγούμενων παραγράφων μπορεί να τεθούν σε κίνδυνο θεμελιώδεις αρχές και θεσμοί του Πολιτεύματος, όπως μνημονεύονται στο άρθρο 134α του Ποινικού Κώδικα ή απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του κράτους ή στην ασφάλεια εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, επιβάλλεται κάθειρξη.

6. Όποιος αθέμιτα διαθέτει στο εμπόριο ή με άλλον τρόπο προσφέρει προς εγκατάσταση ειδικά τεχνικά μέσα για την τέλεση των πράξεων της παραγράφου 1 ή δημόσια διαφημίζει ή προσφέρει τις υπηρεσίες του για την τέλεση τους, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ."

Άρθρο: 292Β

Ημ/νία: 03.08.2016

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Παρακώλυση λειτουργίας πληροφοριακών συστημάτων

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προσετέθη με την παρ.2 του άρθρου δεύτερου του ν.4411/2016 (ΦΕΚ Α'142/3.8.2016).

Κείμενο Αρθρου

« 1. Όποιος χωρίς δικαίωμα παρεμποδίζει σοβαρά ή διακόπτει τη λειτουργία συστήματος πληροφοριών με την εισαγωγή, διαβίβαση, διαγραφή, καταστροφή, αλλοίωση ψηφιακών δεδομένων ή με αποκλεισμό της πρόσβασης στα δεδομένα αυτά, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών (3) ετών.

2. Η πράξη της πρώτης παραγράφου τιμωρείται:

α) με φυλάκιση από ένα (1) έως τρία (3) έτη, αν τελέστηκε με τη χρήση εργαλείου που έχει σχεδιαστεί κατά κύριο λόγο για πραγματοποίηση επιθέσεων που επηρεάζουν μεγάλο αριθμό συστημάτων πληροφοριών ή επιθέσεων που προκαλούν σοβαρές ζημιές και ιδίως επιθέσεων που προκαλούν μεγάλη έκτασης ή για μεγάλο χρονικό διάστημα διατάραξη των υπηρεσιών των συστημάτων πληροφοριών, οικονομική ζημιά ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή σημαντική απώλεια δεδομένων, β) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους, αν προκάλεσε σοβαρές ζημιές και ιδίως μεγάλης έκτασης ή για μεγάλο χρονικό διάστημα διατάραξη των υπηρεσιών των συστημάτων πληροφοριών, οικονομική ζημιά ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή σημαντική απώλεια δεδομένων και γ) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους, αν τελέστηκε κατά συστημάτων πληροφοριών που αποτελούν μέρος υποδομής για την προμήθεια του πληθυσμού με ζωτικής σημασίας αγαθά ή υπηρεσίες. Ως ζωτικής σημασίας αγαθά ή υπηρεσίες νοούνται ιδίως η εθνική άμυνα, η υγεία, οι συγκοινωνίες, οι μεταφορές και η ενέργεια.

3. Αν οι πράξεις των προηγούμενων παραγράφων τελέστηκαν στο πλαίσιο δομημένης και με διαρκή δράση ομάδας τριών ή περισσότερων προσώπων, που επιδιώκει την τέλεση περισσότερων εγκλημάτων του παρόντος άρθρου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών.

4. Για την ποινική δίωξη της πράξης της παραγράφου 1 απαιτείται έγκληση».

Άρθρο: 292Γ**Ημ/νία: 03.08.2016****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ****Σχόλια**

- Το παρόν άρθρο προσετέθη με την παρ.3 του άρθρου δεύτερου του ν.4411/2016 (ΦΕΚ Α'142/3.8.2016).

Κείμενο Αρθρου

« Με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών τιμωρείται όποιος χωρίς δικαίωμα και με σκοπό τη διάπραξη των εγκλημάτων του άρθρου 292B παράγει, πωλεί, προμηθεύεται προς χρήση, εισάγει, κατέχει, διανέμει ή με άλλο τρόπο διακινεί: α) συσκευές ή προγράμματα υπολογιστή, σχεδιασμένα ή προσαρμοσμένα κυρίως για το σκοπό της διάπραξης των εγκλημάτων του άρθρου 292B, β) συνθηματικά ή κωδικούς πρόσβασης ή άλλα παρεμφερή δεδομένα με τη χρήση των οποίων είναι δυνατόν να αποκτηθεί πρόσβαση στο σύνολο ή μέρος ενός πληροφοριακού συστήματος».

Άρθρο: 293**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ****Τίτλος Αρθρου**

Παρακώλυση της λειτουργίας άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΦΕΛΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Ή ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΝΕΡΟΥ Ή ΦΩΤΙΣΜΟΥ Ή ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ Ή ΚΙΝΗΤΗΡΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιοσ με πρόθεση παρεμποδίζει τη λειτουργία καταστήματος ή εγκατάστασης που εξυπηρετούν την προμήθεια νερού, φωτισμού, θερμότητας ή κινητήριας δύναμης στο κοινό τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο: 294

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΥΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Παύση εργασίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΦΕΛΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΠΑΥΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ, ΠΑΡΕΛΚΥΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κείμενο Άρθρου

Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών τιμωρείται όποιος, ενώ διαρκεί η σχέση της σύμβασης εργασίας, με πρόθεση παύει να εργάζεται χωρίς να προειδοποιήσει έγκαιρα τον εργοδότη του και την αρμόδια αστυνομική αρχή ή παρελκύει κακόβουλα την εργασία του και γίνεται υπαίτιος μιας από τις πράξεις των άρθρων 292 και 293 από τις οποίες προξενείται κατάσταση κοινής ανάγκης.

Άρθρο: 295

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΚΟΙΝΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Πρόκληση κοινής ανάγκης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΦΕΛΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Κείμενο Άρθρου

Όταν με μια από τις πράξεις των άρθρων 292 παρ. 1, 293 παρ. 1 προξενείται κατάσταση κοινής ανάγκης, επιβάλλεται κάθειρξη.

Άρθρο: 296

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΨΩΜΙΟΥ

Τίτλος Άρθρου

Παρακώλυση προμήθειας ψωμιού*

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΦΕΛΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΨΩΜΙΟΥ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ

Σχόλια

* "άρτου", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.

Κείμενο Άρθρου

Όποιος με πρόθεση, κατά τον τρόπο που αναφέρει το άρθρο 294 ή κατά οποιονδήποτε άλλο τρόπο, παρεμποδίζει τη λειτουργία καταστήματος ή εγκατάστασης που εξυπηρετεί την προμήθεια ψωμιού* στο κοινό τιμωρείται, αν από την πράξη του αυτή προξενείται κατάσταση κοινής ανάγκης, με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

Άρθρο: 297

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΚΘΕΣΗ ΠΛΟΙΟΥ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ ΜΕ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ

Τίτλος Αρθρου

Εκθεση πλοίου σε κίνδυνο με διενέργεια λαθρεμπορίου

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΦΕΛΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΕΚΘΕΣΗ ΠΛΟΙΟΥ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ Ή ΔΗΜΕΥΣΗΣ

Σχόλια

* "η ύπαρξη των οποίων δύναται να επιφέρει", κατά την πολύ εύστοχη διατύπωση του κειμένου της καθαρεύουσας.** "έλαβε χώρα", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος με πρόθεση εισάγει σε ελληνικό πλοίο αντικείμενα [που ή ύπαρξή τους μπορεί να προκαλέσει]* τον κίνδυνο κατάσχεσης ή δήμευσης του πλοίου ή του φορτίου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.
2. Η πράξη τιμωρείται και όταν τελέστηκε** έξω από τα όρια του κράτους.
3. Για τα πλοία ξένης εθνικότητας, η πράξη τιμωρείται αν η φόρτωση τελέστηκε ολικά ή μερικά στην ημεδαπή.

Αρθρο: 298

Ημ/νία: 24.12.2015

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Γενική διάταξη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΦΕΛΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ

Σχόλια

Το β εδάφιο του παρόντος τίθεται όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 28 του ν. 4356/2015 ΦΕΚ Α 181/24.12.2015.

Κείμενο Αρθρου

Η διάταξη του άρθρου 289 έχει ανάλογη εφαρμογή και στις περιπτώσεις των άρθρων 290 παρ. 2 και 291 παρ. 2.

«Το δικαστήριο, όσον αφορά τα πλημμελήματα του άρθρου 292 ή την πράξη του άρθρου 431, δύναται να απαλλάξει το δράστη από την ποινή, εφόσον η παρεμπόδιση είχε ασήμαντη διάρκεια ή ο δράστης τέλεσε την πράξη για την προάσπιση ευρύτερου κοινωνικού συμφέροντος.»

Αρθρο: 299

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΑ ΑΠΟ ΠΡΟΘΕΣΗ

Τίτλος Αρθρου

Ανθρωποκτονία με πρόθεση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΑ ΑΠΟ ΠΡΟΘΕΣΗ

Σχόλια

* Η θανατική ποινή έχει ήδη καταργηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 2172/1993 (Α' 207/26.12.1993), σύμφωνα με την οποία: "Η ποινή του θανάτου κ α τ α ρ γ ε ί τ α ι. Οπου στις κείμενες διατάξεις προβλέπεται για ορισμένη αξιόποινη πράξη αποκλειστικώς η ποινή του θανάτου, νοείται ότι απειλείται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Αν η ποινή του θανάτου προβλέπεται διαζευκτικώς με άλλη ποινή, νοείται ότι απειλείται μ ό ν ο η τελευταία". Πρβλ. και τα σχόλια του άρθρου 50 του παρόντος κώδικα. Σημείωση 1: Σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 1 του ν. 2734/1999 (Α' 161/5.8.1999) περί εκδιδομένων με αμοιβή προσώπων και άλλων διατάξεων, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2839/2000 (Α' 196/12.9.2000) και την παρ. 9 του άρθρου 11 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002) αντιστοίχως, το πιστοποιητικό που υ π ο χ ρ ε ο ύ τ α ι να κατέχει πρόσωπο εκδιδόμενο με αμοιβή, χορηγείται όταν, μεταξύ άλλων, δ ε ν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για α ν θ ρ ω π ο κ τ ο ν ί α π ό π ρ ό θ ε σ η (άρθρο 299 ΠΚ), αποπλάνηση παιδιών (άρθρο 339 ΠΚ), διευκόλυνση ακολασίας άλλων (άρθρο 348 ΠΚ), πορνογραφία ανηλίκων (άρθρο 348Α ΠΚ), μαστροπεία (άρθρο 349 ΠΚ), σωματεμπορία (άρθρο 351 ΠΚ), ασέλγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής (άρθρο 351Α ΠΚ), ληστεία (άρθρο 380 ΠΚ) και εκβίαση (άρθρο 385 ΠΚ), καθώς και για παράβαση των διατάξεων των νόμων περί όπλων και ναρκωτικών. Σημείωση 2: Σύμφωνα, επίσης, με την ΥΑ 4861/2001 (Β' 206/2.3.2001) περί διαδικασίας εκδόσεως, ανακλήσεως/ανανεώσεως πιστοποιητικού ασκήσεως επαγγέλματος από πρόσωπο εκδιδόμενο με αμοιβή, για την έκδοση του εν λόγω πιστοποιητικού σε πρόσωπα η μ ε δ α π ή ς υπηκοότητας α π α ι τ ε ί τ α ι, μεταξύ άλλων, και "βεβαίωση του Πρωτοδικείου, ότι δ ε ν έχει καταδικαστεί με αμετάκλητη απόφαση για α ν θ ρ ω π ο κ τ ο ν ί α π ό π ρ ό θ ε σ η (άρθρο 299 ΠΚ), αποπλάνηση παιδιών (άρθρο 339 Π.Κ), μαστροπεία (άρθρο 349 ΠΚ), σωματεμπορία (άρθρο 351 ΠΚ), ληστεία (άρθρο 380 ΠΚ) και εκβίαση (άρθρο 385 ΠΚ), καθώς και για παράβαση των διατάξεων των νόμων περί όπλων και ναρκωτικών". =====*** Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3500/2006 (Α' 232/24.10.2006), για τον ανωτέρω νόμο ως ε ν δ ο ο ι κ ο γ ε ν ε ι α κ ή β ί α θεωρείται η τέλεση αξιόποινης πράξης, σε βάρος μέλους της οικογένειας, σύμφωνα με τα άρθρα 6, 7, 8 και 9 του παρόντος κώδικα (βλ. οικεία σχόλια) και επίσης κατά το π α ρ ό ν άρθρο καθώς και το άρθρο 311 του π α ρ ό ν τ ο ς Κώδικα. - Σύμφωνα, επίσης, με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3500/2006 (Α' 232/24.10.2006), θ ύ μ α ενδοοικογενειακής βίας θεωρείται κάθε πρόσωπο της παρ. 2 του ανωτέρω άρθρου (βλ. σχετικά) παραγράφου σε βάρος του οποίου τελείται αξιόποινη πράξη κατά τα άρθρα 6, 7, 8 και 9 του παρόντος κώδικα. Θύμα είναι και το μέλος, στην οικογένεια του οποίου τελέσθηκε αξιόποινη πράξη, κατά το π α ρ ό ν άρθρο και κατά το άρθρο 311 του π α ρ ό ν τ ο ς κώδικα, καθώς και ο ανήλικος κατά την παράγραφο 2 του ανωτέρω άρθρου, ενώπιον του οποίου τελείται μία από τις αξιόποινες πράξεις της ανωτέρω διατάξεως. ===== *** ΠΡΟΣΟΧΗ: σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4274/2014 (Α' 147/14.7.20145), στον κατάδικο που εκτίει ποινή ΙΣΟΒΙΑΣ κάθειρξης για τα εγκλήματα του άρθρου 187 Α (βλ. οικείο άρθρο) καθώς και του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρου, ΕΦΟΣΟΝ αυτό τελείται στο πλαίσιο του άρθρου 187 του παρόντος κώδικα (βλ. οικεία διάταξη), ΔΕΝ χορηγείται υπό όρο απόλυση, αν αυτός ΔΕΝ έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ είκοσι ετών. ^^ ΠΡΟΣΟΧΗ: σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4274/2014 (Α' 147/124.7.2014), οι κατάδικοι που κατά το χρόνο δημοσίευσης του ανωτέρω νόμου (14.7.2014) ΕΚΤΙΟΥΝ ποινή για τα εγκλήματα: α) των άρθρων 134, 135, 135Α, 138 και 187Α του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια) ή β) του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρου, του άρθρου 380 παράγραφος 2 και 385 παράγραφος 1 περίπτωση α' του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια), εφόσον τα εγκλήματα της περίπτωσης αυτής τελούνται στο πλαίσιο του άρθρου 187 του παρόντος Κώδικα (εγκληματική οργάνωση), ΜΕΤΑΓΟΝΤΑΙ, με παραγγελία του Εισαγγελέα Εκτέλεσης Ποινών της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, σε κατάσταση Γ' τύπου εντός ΔΕΚΑ ημερών από τη δημοσίευση του εσωτερικού κανονισμού του.

Κείμενο Αρθρου

*** (βλ. σχόλια)

^^ (βλ. σχόλια)

ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

1. Οποιοσ με πρόθεση σκότωσε άλλον, τιμωρείται [με την ποινή του θανάτου ή]* με ισόβια κάθειρξη.
2. Αν η πράξη αποφασίστηκε και εκτελέστηκε σε βρασμό ψυχικής ορμής, επιβάλλεται η ποινή της πρόσκαιρης κάθειρξης.

Αρθρο: 300**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΑ ΜΕ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗ****Τίτλος Αρθρου**

Ανθρωπόκτονία με συναίνεση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΑ ΜΕ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗ ΤΟΥ ΘΥΜΑΤΟΣ

Κείμενο Αρθρου

Οποιος αποφάσισε και εκτέλεσε ανθρωποκτονία ύστερα από σπουδαία και επίμονη απαίτηση του θύματος και από οίκτο γι' αυτόν που έπασχε από ανίατη ασθένεια τιμωρείται με φυλάκιση.

Αρθρο: 301

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ

Τίτλος Αρθρου

Συμμετοχή σε αυτοκτονία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ

Κείμενο Αρθρου

Οποιος με πρόθεση κατέπεισε άλλον να αυτοκτονήσει, αν τελέστηκε η αυτοκτονία ή έγινε απόπειρά της, καθώς και όποιος έδωσε βοήθεια κατ' αυτήν, τιμωρείται με φυλάκιση.

Αρθρο: 302

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΑ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ

Τίτλος Αρθρου

Ανθρωποκτονία από αμέλεια

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΑ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ, ΑΠΑΛΛΑΓΗ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 του ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984).

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος επιφέρει από αμέλεια το θάνατο άλλου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.
  2. Αν το θύμα της πράξης η οποία αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο είναι οικείος του υπαιτίου, το δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει τον υπαίτιο από κάθε ποινή, αν πεισθεί ότι λόγω της ψυχικής οδύνης που υπέστη από τις συνέπειες της πράξης του δε χρειάζεται να υποβληθεί σε ποινή.
-

Αρθρο: 303

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΙΔΟΚΤΟΝΙΑ

Τίτλος Αρθρου

Παιδοκτονία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΠΑΙΔΟΚΤΟΝΙΑ

Σχόλια

* "ή μετά τον τοκετόν μεν, εφ' όσον όμως", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.

Κείμενο Αρθρου

Μητέρα που με πρόθεση σκότωσε το παιδί της κατά τον τοκετό [ή μετά τον τοκετό, αλλά ενώ]* εξακολουθούσε ακόμη διατάραξη του οργανισμού της από τον τοκετό, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Άρθρο: 304**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΤΕΧΝΗΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗΣ ΑΜΒΛΩΣΗ**Τίτλος Αρθρου**

Τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗΣ, ΑΡΣΗ ΑΔΙΚΟΥ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ, ΑΝΗΛΙΚΗ ΕΓΚΥΟΣ

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος χωρίς τη συναίνεση της εγκύου διακόπτει την εγκυμοσύνη της τιμωρείται με κάθειρξη.
  - 2α. Οποιος με τη συναίνεση της εγκύου διακόπτει ανεπίτρεπτα την εγκυμοσύνη της ή προμηθεύει σ' αυτή μέσα για τη διακοπή της τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και αν ενεργεί κατά συνήθεια τις πράξεις αυτές τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.
  - β. Αν από την πράξη της προηγούμενης διάταξης προκληθεί βαρεία πάθηση του σώματος ή της διάνοιας της εγκύου, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και αν προκλήθηκε ο θάνατός της επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα έτη.
  3. Εγκυος που διακόπτει ανεπίτρεπτα την εγκυμοσύνη της ή επιτρέπει σε άλλον να την διακόψει τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ένα έτος.
  4. Δεν είναι άδικη πράξη η τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης που ενεργείται με τη συναίνεση της εγκύου από γιατρό μαιευτήρα - γυναικολόγο με τη συμμετοχή αναισθησιολόγου, σε οργανωμένη νοσηλευτική μονάδα, αν συντρέχει μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
    - α) Δεν έχουν συμπληρωθεί δώδεκα εβδομάδες εγκυμοσύνης.
    - β) Εχουν διαπιστωθεί, με τα σύγχρονα μέσα προγεννητικής διάγνωσης, ενδείξεις σοβαρής ανωμαλίας του εμβρύου που επάγονται τη γέννηση παθολογικού νεογνού και η εγκυμοσύνη δεν έχει διάρκεια περισσότερο από είκοσι τέσσερις εβδομάδες.
    - γ) Υπάρχει αναπότρεπτος κίνδυνος για τη ζωή της εγκύου ή κίνδυνος σοβαρής και διαρκούς βλάβης της σωματικής ή ψυχικής υγείας της. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται σχετική βεβαίωση και του κατά περίπτωση αρμόδιου γιατρού.
    - δ) Η εγκυμοσύνη είναι αποτέλεσμα βιασμού, αποπλάνησης ανήλικης, αιμομιξίας ή κατάχρησης γυναίκας ανίκανης να αντισταθεί και εφόσον δεν έχουν συμπληρωθεί δεκαεννέα εβδομάδες εγκυμοσύνης.
  5. Αν η έγκυος είναι ανήλικη, απαιτείται και η συναίνεση ενός από τους γονείς ή αυτού που έχει την επιμέλεια του προσώπου της ανήλικης.
-

Άρθρο: 304Α**Ημ/νία:** 03.07.1986**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΒΛΑΒΗ ΕΜΒΡΥΟΥ Ή ΝΕΟΓΝΟΥ**Τίτλος Αρθρου**

Σωματική βλάβη εμβρύου ή νεογνού

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΒΛΑΒΗ ΕΓΚΥΟΥ Ή ΝΕΟΓΝΟΥ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 4 του ν. 1609/1986 (Α' 86/3.7.1986).

Κείμενο Αρθρου

Οποιος επενεργεί παράνομα στην έγκυο με αποτέλεσμα να προκληθεί βαριά βλάβη στο έμβρυο ή να εμφανίσει το νεογνό βαριά πάθηση του σώματος ή της διάνοιας τιμωρείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 310.

Άρθρο: 305**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΜΕΣΩΝ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗΣ****Τίτλος Αρθρου**

Διαφήμιση μέσωων τεχνητής διακοπής της εγκυμοσύνης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ Ή ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΜΕΣΩΝ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΤΗΣ ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗΣ, ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ Ή ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΤΗΣ ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗΣ, ΚΕΝΤΡΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος δημόσια ή με την κυκλοφορία εγγράφων, εικόνων ή παραστάσεων αναγγέλλει ή διαφημίζει, έστω και συγκαλυμμένα, φάρμακα ή άλλα αντικείμενα ή τρόπους ως κατάλληλους να προκαλέσουν τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης ή προσφέρει με τον ίδιο τρόπο υπηρεσίες δικές του ή άλλου για την εκτέλεση ή την υποβοήθηση διακοπής της εγκυμοσύνης τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο έτη.

2. Δεν είναι άδικη πράξη η ενημέρωση ή η υγειονομική διαφώτιση σχετικά με την τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης που γίνεται από τα κέντρα οικογενειακού προγραμματισμού, καθώς και η ενημέρωση γιατρών ή προσώπων που νόμιμα διακινούν μέσα τεχνητής διακοπής της εγκυμοσύνης και οι σχετικές δημοσιεύσεις σε ειδικά ιατρικά ή φαρμακευτικά περιοδικά.

Άρθρο: 306**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΚΘΕΣΗ****Τίτλος Αρθρου**

Εκθεση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΕΚΘΕΣΗ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 2 του παρόντος, μετά τη περ. α), τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, προτιμήσαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος εκθέτει άλλον και έτσι τον καθιστά αβοήθητο, καθώς και όποιος με πρόθεση αφήνει αβοήθητο ένα πρόσωπο που το έχει στην προστασία του ή που έχει υποχρέωση να το διατρέφει και να το περιθάλπει ή να το μεταφέρει, ή ένα πρόσωπο που ο ίδιος το τραυμάτισε υπαίτια, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

2. Αν η πράξη προκάλεσε στον παθόντα: α) βαριά βλάβη στην υγεία του, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών,* β) το θάνατό του, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον έξι ετών.

Άρθρο: 307**Ημ/νία: 01.01.1951**

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΛΥΤΡΩΣΗΣ ΑΠΟ ΚΙΝΔΥΝΟ ΖΩΗΣ

Τίτλος Αρθρου

Παράλειψη λύτρωσης από κίνδυνο ζωής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΛΥΤΡΩΣΗΣ ΑΠΟ ΚΙΝΔΥΝΟ ΖΩΗΣ

Κείμενο Αρθρου

Οποιος με πρόθεση παραλείπει να σώσει άλλον από κίνδυνο ζωής αν και μπορεί να το πράξει χωρίς κίνδυνο της δικής του ζωής ή υγείας, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

Άρθρο: 308

Ημ/νία: 02.04.2012

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΛΗ

Τίτλος Αρθρου

Απλή σωματική βλάβη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΑΠΛΗ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΒΛΑΒΗ, ΑΡΣΗ ΑΔΙΚΟΥ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ, ΑΠΑΛΛΑΓΗ

Σχόλια

*** Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3500/2006 για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας (Α' 232/24.10.2006), το μέλος της οικογένειας το οποίο προξενεί σε άλλο μέλος αυτής σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας του, υπό την έννοια του εδαφίου α' της παρ. 1 του π ρ ό ν τ ο ς άρθρου, ή με συνεχή συμπεριφορά προξενεί εντελώς ελαφρά κάκωση ή βλάβη της υγείας του, με την έννοια του εδαφίου β' της ίδιας παρ., τιμωρείται με φυλάκιση, τουλάχιστον, ενός έτους. Βλ. όμως και ολόκληρο το άρθρο 6 του ανωτέρω νόμου, που ρυθμίζει τις παραλλαγές της σωματικής βλάβης με ανάλογα κλιμακούμενες ποινές. ===== - Το εντός " " δεύτερο εδ. της παρ. 1 τίθεται εις αντικατάσταση των πρώην δεύτερου και τρίτου εδ. της ίδιας παρ. με την παρ. 3β του άρθρου 24 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου ισχύει από 2.4.2012.

Κείμενο Αρθρου

ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ

*** (βλ. σχόλια)

1. Οποιος με πρόθεση προξενεί σε άλλον σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών***. «Αν η κάκωση ή η βλάβη της υγείας που του προξένησε είναι όλως ελαφρά τιμωρείται με κράτηση έως έξι (6) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.»
  2. Η σωματική βλάβη της παρ. 1 δεν είναι άδικη, όταν επιχειρείται με τη συναίνεση του παθόντος και δεν προσκρούει στα χρηστά ήθη.
  3. Ο υπαίτιος της πράξης της παρ. 1 είναι δυνατό να απαλλαγεί από κάθε ποινή αν παρασύρθηκε στην πράξη από δικαιολογημένη αγανάκτηση εξαιτίας μιας αμέσως προηγούμενης πράξης που τέλεσε ο παθών εναντίον του ή ενώπιόν του και που ήταν ιδιαίτερα σκληρή ή βάνουση.
-

Άρθρο: 308Α

Ημ/νία: 27.04.2015

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΡΟΚΛΗΤΗ

Τίτλος Αρθρου

Απρόκλητη σωματική βλάβη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΑΠΡΟΚΛΗΤΗ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΒΛΑΒΗ,

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΒΛΑΒΗ, ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ**Σχόλια**

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 18 Ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984).
===== - Η παρ. 3, η οποία είχε προστεθεί με την παρ. 2 άρθρου 25 Ν. 3772/2009 (Α' 112/10.7.2009), ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με την παρ. 2 άρθρου 20 Ν. 4322/2015 (Α' 42/27.04.2015).

Κείμενο Αρθρου

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών τιμωρείται η απλή σωματική βλάβη (άρθρο 308 παρ. 1, εδ. α) αν έγινε χωρίς πρόκληση από τον παθόντα.

2. Αν η πράξη της προηγούμενης παραγράφου έχει το χαρακτήρα επικίνδυνης σωματικής βλάβης (άρθρο 309) ή αν σ' αυτήν συμμετείχαν δύο ή περισσότεροι, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

3. (ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ΩΣ ΜΗ ΙΣΧΥΟΥΣΑ: ΒΛ. ΣΧΟΛΙΑ).

Αρθρο: 309

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ

Τίτλος Αρθρου

Επικίνδυνη σωματική βλάβη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΒΛΑΒΗ

Κείμενο Αρθρου

Αν η πράξη του άρθρου 308 τελέστηκε με τρόπο που μπορούσε να προκαλέσει στον παθόντα κίνδυνο για τη ζωή του ή βαριά σωματική βλάβη (άρθρο 310 παρ. 2), επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Αρθρο: 310

Ημ/νία: 27.04.2015

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΒΑΡΙΑ

Τίτλος Αρθρου

Βαριά σωματική βλάβη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΒΑΡΙΑ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΒΛΑΒΗ

Σχόλια

- Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, το οποίο είχε προστεθεί με την παρ. 3 άρθρου 25 Ν. 3772/2009 (Α' 112/10.7.2009), ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με την παρ. 3 άρθρου 20 Ν. 4322/2015 (Α' 42/27.04.2015).

Κείμενο Αρθρου

1. Αν η πράξη του άρθρου 308 είχε επακόλουθο τη βαριά σωματική ή διανοητική πάθηση του παθόντος, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών. (ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΔΑΦΙΟ ΩΣ ΜΗ ΙΣΧΥΟΝ: ΒΛ. ΣΧΟΛΙΑ).

2. Βαριά σωματική ή διανοητική πάθηση υπάρχει ιδίως αν η πράξη προξένησε στον παθόντα κίνδυνο ζωής ή βαριά και μακροχρόνια αρρώστια ή σοβαρό ακρωτηριασμό ή αν τον εμπόδισε σημαντικά και για πολύ χρόνο να χρησιμοποιεί το σώμα ή τη διάνοιά του.

3. Αν ο υπαίτιος επιδίωκε το αποτέλεσμα που προξένησε, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Αρθρο: 311

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΑ

Τίτλος Αρθρου

Θανατηφόρα βλάβη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΑ ΒΛΑΒΗ

Σχόλια

* Ορθότερον: "ως επακόλουθο".

Κείμενο Αρθρου

Αν η σωματική βλάβη είχε επακόλουθο* το θάνατο του παθόντος, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Αν ο υπαίτιος επιδίωκε τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος επιβάλλεται κάθειρξη.

Αρθρο: 312

Ημ/νία: 27.04.2015

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Τίτλος Αρθρου

«Πρόκληση βλάβης με συνεχή σκληρή συμπεριφορά

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΒΛΑΒΗ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Σχόλια

- Ο τίτλος και το ΠΑΡΟΝ άρθρο τίθενται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΑΝ με το άρθρο 8 του ν. 4322/2015 (Α' 42/27.4.2015).

Κείμενο Αρθρου

1. Αν δεν συντρέχει περίπτωση βαρύτερης αξιόποινης πράξης, τιμωρείται με φυλάκιση, όποιος με συνεχή σκληρή συμπεριφορά προξενεί σε τρίτον σωματική κάκωση ή άλλη βλάβη της σωματικής ή ψυχικής υγείας. Αν η πράξη τελείται μεταξύ ανηλίκων δεν τιμωρείται εκτός αν η μεταξύ τους διαφορά ηλικίας είναι μεγαλύτερη από τρία (3) έτη, οπότε επιβάλλονται μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα.

2. Αν το θύμα δεν συμπλήρωσε ακόμη το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας του ή δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του και ο δράστης το έχει στην επιμέλεια ή στην προστασία του ή ανήκει στο σπίτι του δράστη ή έχει μαζί του σχέση εργασίας ή υπηρεσίας ή το έχει αφήσει στην εξουσία του ο υπόχρεος για την επιμέλεια του ή του το έχουν εμπιστευθεί για ανατροφή, διδασκαλία, επίβλεψη ή φύλαξη έστω προσωρινή, αν δεν συντρέχει περίπτωση βαρύτερης αξιόποινης πράξης, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος με συστηματική παραμέληση των υποχρεώσεων του προς τα προαναφερόμενα πρόσωπα γίνεται υπαίτιος να πάθουν σωματική κάκωση ή βλάβη της σωματικής ή ψυχικής τους υγείας.»

Αρθρο: 313

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΜΠΛΟΚΗ

Τίτλος Αρθρου

Συμπλοκή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΘΑΝΑΤΟΣ Ή ΒΑΡΙΑ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΒΛΑΒΗ ΕΞ ΑΙΤΙΑΣ ΣΥΜΠΛΟΚΗΣ

Κείμενο Αρθρου

Αν εξαιτίας συμπλοκής ή επίθεσης που έγινε από πολλούς επήλθε θάνατος ή βαριά σωματική βλάβη ανθρώπων (άρθρο 310), καθένας από εκείνους που πήραν μέρος στη συμπλοκή ή στην επίθεση τιμωρείται για μόνη τη συμμετοχή του σ' αυτήν με φυλάκιση μέχρι τριών ετών εκτός αν συμπλέχθηκε χωρίς υπαιτιότητά του.

Άρθρο: 314

Ημ/νία: 02.04.2012

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Σωματική βλάβη από αμέλεια

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΒΛΑΒΗ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 του ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984). - Το εντός " " δεύτερο εδ. της παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3γ του άρθρου 24 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου ισχύει από 2.4.2012.

Κείμενο Άρθρου

1. Οποιος από αμέλεια προκαλεί σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας άλλου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών. «Αν η σωματική βλάβη που προκλήθηκε είναι όλως ελαφρά, τιμωρείται με κράτηση έως τρεις (3) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.»

2. Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 302 εφαρμόζεται αναλόγως και στην πράξη της προηγούμενης παραγράφου. Στην περίπτωση αυτήν για την ποινική δίωξη απαιτείται πάντοτε έγκληση και δεν εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο της πρώτης παραγράφου του επόμενου άρθρου.

Άρθρο: 315

Ημ/νία: 22.12.2017

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΣΗ (ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ)

Τίτλος Άρθρου

Έγκληση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΩΞΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΣΗ

Σχόλια

- Η παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 11 άρθρου 1 Ν. 2207/1994 (Α' 65/25.4.1994).
===== - Η παρ. 2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 άρθρου 61 Ν. 4509/2017 (Α' 201/22.12.2017).

Κείμενο Άρθρου

«1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 308 και 314 η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση. Δεν απαιτείται έγκληση αν ο υπαίτιος της πράξης του άρθρου 314 ήταν υπόχρεος λόγω της υπηρεσίας ή του επαγγέλματός του να καταβάλει ιδιαίτερη επιμέλεια ή προσοχή. Η οδήγηση οχήματος εμπίπτει στο προηγούμενο εδάφιο όταν εξυπηρετεί τη βιοποριστική μεταφορά επιβατών ή πραγμάτων. Στην περίπτωση του άρθρου 314, αν η πράξη τελέστηκε κατά την οδήγηση οχήματος και δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του δεύτερου εδαφίου του παρόντος, η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως, ο εισαγγελέας όμως με διάταξη του απέχει από την ποινική δίωξη αν ο παθών δηλώσει ότι δεν επιθυμεί την ποινική δίωξη του δράστη. Αν η δήλωση υποβληθεί μετά την άσκηση ποινική δίωξης, το δικαστήριο παύει οριστικά αυτήν.»

«2. Αν στην περίπτωση του άρθρου 308 ο παθών είναι δημόσιος υπάλληλος και η πράξη τελέστηκε κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του ή για λόγους σχετικούς με την εκτέλεσή της ή υπάλληλος του πλειστηριασμού κατά τη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης και η πράξη τελέστηκε με αφορμή τον πλειστηριασμό, η δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως.»

Άρθρο: 315Α

Ημ/νία: 10.07.2009

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΕΠΙΒΑΡΥΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ, ΒΛΑΒΕΣ ΚΑΤΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΟΥ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο, που είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 17 του ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984) τίθεται όπως αντικαταστάθηκε εκ νέου με την παρ. 2 του άρθρου 26 του ν. 3772/2009 (Α' 112/10.7.2009).

Κείμενο Άρθρου

«Η τέλεση των εγκλημάτων των άρθρων 308Α έως 311 εναντίον αστυνομικού, λιμενικού, πυροσβεστικού και υγειονομικού υπαλλήλου κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του συνιστά ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση.»

Άρθρο: 315Β

Ημ/νία: 05.04.2018

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΛΗΨΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ

Σχόλια

- Το ΠΑΡΟΝ άρθρο ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4531/2018 (Α' 62/5.4.2018).

Κείμενο Άρθρου

«Όποιος προκαλεί ή παροτρύνει με οποιονδήποτε τρόπο γυναίκα να υποβληθεί σε ακρωτηριασμό γεννητικών οργάνων, καθώς και όποιος δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο προκαλεί ή διεγείρει στην πράξη αυτή τιμωρείται με φυλάκιση.»

Άρθρο: 316

Ημ/νία: 23.12.2010

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Πρόσκληση σε μονομαχία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΟΜΟΜΑΧΙΑ, ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΗ ΣΕ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ, ΑΠΑΛΛΑΓΗ

Σχόλια

Με το άρθρο 34 του ν. 3904/2010 ΦΕΚ Α 218/23.12.2010 από 23.12.2010 ημερομηνία έναρξης του προαναφερόμενου νόμου ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ το παρόν.

Κείμενο Άρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Άρθρο: 317

Ημ/νία: 23.12.2010

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Τίτλος Αρθρου

Μονομαχία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ, ΧΡΗΣΗ ΟΠΛΩΝ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΚΑΝΟΝΩΝ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑΣ

Σχόλια

Με το άρθρο 34 του ν. 3904/2010 ΦΕΚ Α 218/23.12.2010 από 23.12.2010 ημερομηνία έναρξης του προαναφερόμενου νόμου ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ το παρόν.

Κείμενο Αρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Αρθρο: 318**Ημ/νία:** 23.12.2010**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ**Τίτλος Αρθρου**

Μονομαχία που αποκλείει τον κίνδυνο ζωής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΟΜΟΜΑΧΙΑ, ΛΗΨΗ ΑΠΟΤΡΕΠΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΕΤΡΩΝ

Σχόλια

Με το άρθρο 34 του ν. 3904/2010 ΦΕΚ Α 218/23.12.2010 από 23.12.2010 ημερομηνία έναρξης του προαναφερόμενου νόμου ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ το παρόν.

Κείμενο Αρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Αρθρο: 319**Ημ/νία:** 23.12.2010**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ**Τίτλος Αρθρου**

Τιμωρία συνεργών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΟΜΟΜΑΧΙΑ, ΤΙΜΩΡΙΑ ΣΥΝΕΡΓΩΝ

Σχόλια

Με το άρθρο 34 του ν. 3904/2010 ΦΕΚ Α 218/23.12.2010 από 23.12.2010 ημερομηνία έναρξης του προαναφερόμενου νόμου ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ το παρόν.

Κείμενο Αρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Αρθρο: 320**Ημ/νία:** 23.12.2010**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ**Τίτλος Αρθρου**

Διέγερση σε μονομαχία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΟΜΟΜΑΧΙΑ, ΔΙΕΓΕΡΣΗ ΣΕ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Σχόλια

Με το άρθρο 34 του ν. 3904/2010 ΦΕΚ Α 218/23.12.2010 από 23.12.2010 ημερομηνία έναρξης του προαναφερόμενου νόμου ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ το παρόν.

Κείμενο Αρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Άρθρο: 321

Ημ/νία: 23.12.2010

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Τίτλος Αρθρου

Δημοσιεύματα σχετικά με μονομαχίες

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΟΜΟΜΑΧΙΑ, ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Σχόλια

Με το άρθρο 34 του ν. 3904/2010 ΦΕΚ Α 218/23.12.2010 από 23.12.2010 ημερομηνία έναρξης του προαναφερόμενου νόμου ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ το παρόν.

Κείμενο Αρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον

Άρθρο: 322

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΡΠΑΓΗ

Τίτλος Αρθρου

Αρπαγή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΡΠΑΓΗ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά την περ. α) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).** Ορθότερον: "τον συλληφθέντα" - πρβλ. κείμενο της καθαρεύουσας: "ούτως ώστε ο συλληφθείς να...".*** Ορθότερον "ομηρεία".

Κείμενο Αρθρου

ΔΕΚΑΤΟ ΟΓΔΟΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Όποιος με απάτη ή βία, ή με την απειλή βίας συλλαμβάνει, απάγει ή παράνομα κατακρατεί κάποιον έτσι ώστε να αποστερεί το συλλαμβανόμενο** από την προστασία της πολιτείας και ιδίως όποιος περιάγει κάποιον σε ομηρία*** ή σε άλλη παρόμοια κατάσταση στέρησης της ελευθερίας τιμωρείται με κάθειρξη. Αν η πράξη έγινε με σκοπό να εξαναγκαστεί ο παθών ή κάποιος άλλος σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή για την οποία δεν υπάρχει υποχρέωσή του, τιμωρείται: α) με ισόβια κάθειρξη αν ο εξαναγκασμός στρέφεται εναντίον των σωμάτων ή των προσώπων του άρθρου 157 παρ.1,* β) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών σε κάθε άλλη περίπτωση.

Άρθρο: 322Α

Ημ/νία: 27.06.2014

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ

Τίτλος Αρθρου

«Αναγκαστική εξαφάνιση προσώπου

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 4268/2014 (Α' 141/27.6.2014).

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος τελεί αναγκαστική εξαφάνιση τιμωρείται με κάθειρξη.
2. Ως αναγκαστική εξαφάνιση θεωρείται η σύλληψη, η κράτηση, η αρπαγή ή οποιαδήποτε άλλη μορφή στέρησης της ελευθερίας από όργανα του Κράτους ή από πρόσωπα ή ομάδες προσώπων που ενεργούν με την άδεια, υποστήριξη ή συναίνεση του Κράτους, η οποία ακολουθείται από άρνηση παραδοχής της στέρησης της ελευθερίας ή από απόκρυψη της τύχης ή του τόπου όπου βρίσκεται το εξαφανισμένο πρόσωπο, γεγονός το οποίο θέτει το πρόσωπο εκτός της προστασίας του νόμου.
3. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ένας ιεραρχικά ανώτερος, ο οποίος:
  - α) Γνώριζε ή συνειδητά παρέβλεπε πληροφορίες, οι οποίες παρείχαν σαφείς ενδείξεις ότι ιεραρχικά κατώτεροι, που ευρίσκονταν υπό την ουσιαστική εξουσία και τον έλεγχό του, τελούσαν ή επρόκειτο να τελέσουν ένα έγκλημα αναγκαστικής εξαφάνισης, ή
  - β) ασκούσε ουσιαστική ευθύνη και έλεγχο επί των δραστηριοτήτων που σχετίζονταν με το έγκλημα της αναγκαστικής εξαφάνισης και δεν έλαβε όλα τα αναγκαία και εύλογα μέτρα, εντός της εξουσίας του, για την πρόληψη ή την καταστολή της τέλεσης μίας αναγκαστικής εξαφάνισης ή για την παραπομπή του ζητήματος στις αρμόδιες αρχές προς έρευνα και ποινική δίωξη.»

Άρθρο: 322Β

Ημ/νία: 27.06.2014

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ

Τίτλος Αρθρου

«Διακεκριμένες περιπτώσεις

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 2 του άρθρου δεύτερου του ν. 4268/2014 (Α' 141/27.6.2014).

Κείμενο Αρθρου

1. Οι πράξεις του προηγούμενου άρθρου τιμωρούνται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών: α) αν ο υπαίτιος ως προϊστάμενος έδωσε την εντολή τέλεσής τους ή β) αν η τέλεσή τους έχει ως θύματα εγκύους, ανηλίκους ή άτομα με αναπηρία ποσοστού από 67% και άνω ή γ) αν έχουν ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του θύματος.
2. Αν οι πράξεις του προηγούμενου άρθρου επέφεραν το θάνατο του θύματος, επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.»

Άρθρο: 322Γ

Ημ/νία: 27.06.2014

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ

Τίτλος Αρθρου

«Γενικές διατάξεις

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 3 του άρθρου δεύτερου του ν. 4268/2014 (Α' 141/27.6.2014).

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος, έχοντας εμπλακεί στην τέλεση μιας αναγκαστικής εξαφάνισης, συνεισφέρει ουσιαστικά στον εντοπισμό του εξαφανισμένου προσώπου εν ζωή ή καθιστά δυνατή τη διαλεύκανση υποθέσεων αναγκαστικής εξαφάνισης ή τον εντοπισμό των δραστών μιας αναγκαστικής εξαφάνισης, τιμωρείται με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83 ΠΚ).
2. Η καταδίκη για τις πράξεις των άρθρων 322Α και 322Β σε ισόβια κάθειρξη συνεπάγεται αυτοδικαίως τη διαρκή αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων του καταδικασμένου, ενώ η καταδίκη σε πρόσκαιρη

κάθειρξη συνεπάγεται πενταετή τουλάχιστον αποστέρηση.

3. Προσταγή προϊσταμένου, που αφορά στις πράξεις των άρθρων 322Α και 322Β ουδέποτε αποκλείει τον άδικο χαρακτήρα τους.

4. Σε περίπτωση που οι πράξεις των άρθρων 322Α και 322Β, τελούνται υπό καθεστώς σφετερισμού του δημοκρατικού πολιτεύματος, η προθεσμία της παραγραφής αρχίζει μόλις αποκατασταθεί η νόμιμη εξουσία.

5. Ο παθών από τις πράξεις των άρθρων 322Α και 322Β δικαιούται να απαιτήσει από τον δράστη και από το Δημόσιο, οι οποίοι ευθύνονται εις ολόκληρον, αποζημίωση για τις ζημίες που υπέστη, και χρηματική ικανοποίηση για ψυχική οδύνη ή ηθική βλάβη.»

Άρθρο: 323

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΩΝ-ΔΟΥΛΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Εμπόριο δούλων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟ ΔΟΥΛΩΝ

Σχόλια

* "ήθελεν ενεργηθή", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.- Σύμφωνα με την περ. ι του άρθρου 1 του ν. 3386/2005 (Α' 212/23.8.2005), θύμα εμπορίας ανθρώπων, είναι το φυσικό πρόσωπο που κατέστη θύμα των εγκλημάτων, τα οποία προβλέπονται στο π α ρ ό ν άρθρο και στα άρθρα 323 Α, 349, 351 και 351 Α του παρόντος κώδικα (βλ. οικεία σχόλια) ανεξάρτητα από το εάν έχει εισέλθει στη Χώρα νόμιμα ή παράνομα.

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος ενήργησε εμπόριο δούλων τιμωρείται με κάθειρξη.
2. Το εμπόριο δούλων περιλαμβάνει κάθε πράξη σύλληψης, απόκτησης και διάθεσης ενός ατόμου, η οποία σκοπεύει να το κάνει δούλο, κάθε πράξη απόκτησης δούλου με σκοπό τη μεταπώληση ή την ανταλλαγή του, την πράξη της παραχώρησης με πώληση ή την ανταλλαγή αποκτημένου δούλου και γενικά κάθε πράξη εμπορίου ή μεταφοράς δούλων.
3. Όποιος αναλαμβάνει οποιαδήποτε υπηρεσία σε πλοίο, εν γνώσει ότι το πλοίο προορίζεται για διενέργεια εμπορίου δούλων ή ότι χρησιμοποιείται ήδη γι' αυτό το σκοπό, καθώς και όποιος παραμένει με τη θέλησή του στην υπηρεσία αυτή εν γνώσει του ανωτέρω προορισμού του πλοίου ή της χρησιμοποίησής του για τέτοιο σκοπό, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.
4. Όποιος συντέλεσε άμεσα ή έμμεσα στη ναύλωση πλοίου εν γνώσει ότι η ναύλωση αποβλέπει στη διενέργεια εμπορίου δούλων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.
5. Όποιος μεταφέρει από έναν τόπο σε άλλον δούλους, χωρίς σκοπό να τους εμπορευθεί, αλλά και χωρίς η μεταφορά να γίνεται με σκοπό την απελευθέρωσή τους, τιμωρείται με φυλάκιση.
6. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο ιδιοκτήτης και ο πλοίαρχος του πλοίου, με το οποίο εν γνώσει τους [θα γινόνταν]* τέτοια μεταφορά δούλων.

Άρθρο: 323Α

Ημ/νία: 05.04.2018

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Εμπορία ανθρώπων

Λήμματα

ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 1 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002). - Σύμφωνα με την περ. ι του άρθρου 1 του ν. 3386/2005 (Α' 212/23.8.2005), θύμα εμπορίας ανθρώπων, είναι το φυσικό πρόσωπο που κατέστη θύμα των εγκλημάτων, τα οποία προβλέπονται στο παρόν άρθρο και στα άρθρα 323, 349, 351 και 351 Α του παρόντος κώδικα (βλ. οικεία σχόλια) ανεξάρτητα από το εάν έχει εισέλθει στη Χώρα νόμιμα ή παράνομα. - Η παρ. 6 του παρόντος προστέθηκε με την παρ. 4 του ν. 3625/2007 ΦΕΚ Α 290/24.12.2007 ===== - Η παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου δεύτερου του ν. 3875/2010 (Α' 158/20.9.2010). - Η περ. α της παρ. 4 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου δεύτερου του ν. 3875/2010 (Α' 158/20.9.2010). - Στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου μετά τις λέξεις «με σκοπό την αφαίρεση» προστίθεται η λέξη «κυττάρων» σύμφωνα με το άρθρο 40 του ν. 3984/2011 ΦΕΚ Α 150/27.6.2011. ===== - Η παρ. 1 και η παρ. 4 του παρόντος τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 2 παρ. 3 και 4 αντίστοιχα του ν. 4198/2013 ΦΕΚ Α 215/11.10.2013. - Η εντός " " φράση της παρ. 1 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4531/2018 (Α' 62/5.4.2018).

Κείμενο Αρθρου

«1. Οποιοσ, με τη χρήση βίας, απειλής βίας ή άλλων εξαναγκαστικών μέσων, με επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας ή με απαγωγή, προσλαμβάνει, μεταφέρει, προωθεί εντός ή εκτός της επικράτειας, κατακρατεί, υποθάλλει, παραδίδει με ή χωρίς αντάλλαγμα σε άλλον ή παραλαμβάνει από άλλον πρόσωπο, με σκοπό την αφαίρεση κυττάρων, ιστών ή οργάνων του σώματός του ή για να εκμεταλλευτεί ο ίδιος ή άλλος την εργασία ή την επαιτεία του «ή με σκοπό να εξαναγκάσει το πρόσωπο αυτό σε τέλεση γάμου.» τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.»

2. Με την ποινή της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται ο υπαίτιος αν, για να επιτύχει τον ίδιο σκοπό, αποσπά τη συναίνεση προσώπου με τη χρήση απατηλών μέσων ή το παρασύρει, εκμεταλλευόμενος την ευάλωτη θέση του, με υποσχέσεις, δώρα, πληρωμές ή παροχή άλλων ωφελημάτων.

"3. Όποιος εν γνώσει δέχεται την εργασία προσώπου, το οποίο τελεί υπό τις συνθήκες που περιγράφονται στις παραγράφους 1 και 2, ή τα έσοδα από την επαιτεία του προσώπου αυτού, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών".

«4. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αν η πράξη:

α) στρέφεται κατά ανηλικού ή ατόμου σωματικώς ή διανοητικώς ανάπηρου, β) τελείται κατ' επάγγελμα,

γ) τελείται από υπάλληλο ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη ή δ) είχε ως αποτέλεσμα την ιδιαίτερα σοβαρή βλάβη της υγείας του παθόντος ή εξέθεσε τη ζωή αυτού σε σοβαρό κίνδυνο.»

5. Όποιος χρησιμοποιεί τα μέσα των παραγράφων 1 και 2 για να στρατολογήσει ανήλικο με σκοπό τη χρησιμοποίησή του σε ένοπλες συγκρούσεις τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ."

«6. Με ισόβια κάθειρξη τιμωρείται ο υπαίτιος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο.»

Άρθρο: 323B

Ημ/νία: 24.12.2007

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Τίτλος Αρθρου

Εμπορία ανθρώπων

Λήμματα

ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Σχόλια

Το παρόν άρθρο προστέθηκε με το νόμο 3625/2007 ΦΕΚ Α 290/24.12.2007

Κείμενο Αρθρου

«Διενέργεια ταξιδιών με σκοπό από τους μετέχοντες σε αυτά την τέλεση συνουσίας ή άλλων ασελγών πράξεων σε βάρος ανηλικού (σεξουαλικός τουρισμός). Όποιος οργανώνει, χρηματοδοτεί, κατευθύνει,

εποπτεύει, διαφημίζει ή μεσολαβεί με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο σε διενέργεια ταξιδιών με σκοπό από τους μετέχοντες σε αυτά την τέλεση συνουσίας ή άλλων ασελγών πράξεων σε βάρος ανηλίκου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Όποιος με τον παραπάνω σκοπό μετέχει σε ταξίδια του προηγούμενου εδαφίου τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, ανεξάρτητα από την ευθύνη του για την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων.».

Άρθρο: 324**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΡΠΑΓΗ ΑΝΗΛΙΚΩΝ**Τίτλος Άρθρου**

Αρπαγή ανηλίκων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΡΠΑΓΗ ΑΝΗΛΙΚΟΥ

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος αφαιρεί ανήλικο από τους γονείς, τους επιτρόπους ή από οποιονδήποτε δικαιούται να μεριμνήσει για το πρόσωπό του ή όποιος υποστηρίζει την εκούσια διαφυγή του ανηλίκου από την εξουσία των παραπάνω προσώπων τιμωρείται με φυλάκιση. Αν ο ανήλικος από τη στέρηση της επιμέλειας διέτρεξε σοβαρό κίνδυνο ζωής ή βαριάς βλάβης της υγείας του, ο δράστης τιμωρείται με φυλάκιση ενός έτους.

2. Αν ο ανήλικος δεν έχει συμπληρώσει τα δεκατέσσερα χρόνια του, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, εκτός αν η πράξη τελέστηκε από ανιόντα, οπότε εφαρμόζεται η προηγούμενη παράγραφος. Σε κάθε περίπτωση που ο υπαίτιος τέλεσε την πράξη από κερδοσκοπία ή με το σκοπό να μεταχειριστεί τον ανήλικο σε ανήλικες ασχολίες ή να επιτύχει τη μεταβολή της οικογενειακής τάξης του ανηλίκου τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

3. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων είχε σκοπό να εισπράξει λύτρα ή να εξαναγκάσει σε πράξη ή παράλειψη, επιβάλλεται κάθειρξη. Στην περίπτωση που ο δράστης με τη θέλησή του και προτού εκπληρωθεί οποιοσδήποτε όρος ή αξίωσή του απελευθέρωσε και απέδωσε υγιή και σώο τον ανήλικο επιβάλλεται φυλάκιση.

Άρθρο: 325**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΚΑΤΑΚΡΑΤΗΣΗ**Τίτλος Άρθρου**

Παράνομη κατακράτηση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΚΑΤΑΚΡΑΤΗΣΗ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος με πρόθεση κατακρατεί άλλον χωρίς τη θέλησή του ή του στερεί με άλλον τρόπο την ελευθερία της κίνησής του τιμωρείται με φυλάκιση και αν η κατακράτηση διήρκεσε μακρό χρονικό διάστημα, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.

Άρθρο: 326**Ημ/νία:** 24.12.2002**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΚΑΤΑΚΡΑΤΗΣΗ ΠΑΡΑ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ**Τίτλος Άρθρου**

Τίτλος Αρθρου

Κατακράτηση παρά το Σύνταγμα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΚΑΤΑΚΡΑΤΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 7 του άρθ. 6 του ν. 3090/2002 (Α' 329/24.12.2002).

Κείμενο Αρθρου

" Όποιος παραβαίνει μια από τις διατάξεις του άρθρου 6 του Συντάγματος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών".

Άρθρο: 327**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΚΟΥΣΙΑ ΑΠΑΓΩΓΗ**Τίτλος Αρθρου**

Ακούσια απαγωγή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΚΟΥΣΙΑ ΑΠΑΓΩΓΗ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τη λέξη "έτους", τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, την τελεία (.)

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος με σκοπό το γάμο ή την ακολασία απάγει ή κατακρατεί παράνομα (άρθρ.

325) γυναίκα χωρίς τη θέλησή της ή γυναίκα που έχει διαταραγμένη νόηση ή είναι ανίκανη να αντισταθεί λόγω απώλειας της συνείδησης ή διανοητικής ατέλειας ή για άλλο λόγο, τιμωρείται αν τέλεσε την πράξη αυτή με σκοπό το γάμο, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.* Αν τη διέπραξε με σκοπό την ακολασία, με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση.

Άρθρο: 328**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΚΟΥΣΙΑ ΑΠΑΓΩΓΗ**Τίτλος Αρθρου**

Εκούσια απαγωγή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΕΚΟΥΣΙΑ ΑΠΑΓΩΓΗ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος απάγει ή κατακρατεί με σκοπό το γάμο ή την ακολασία άγαμη και ανήλικη γυναίκα με τη θέλησή της, χωρίς όμως τη συγκατάθεση των προσώπων που την έχουν στην εξουσία τους ή που έχουν σύμφωνα με το νόμο το δικαίωμα να φροντίζουν για το πρόσωπό της τιμωρείται, αν τέλεσε την πράξη αυτή με σκοπό το γάμο, με φυλάκιση μέχρι τριών ετών, αν με σκοπό την ακολασία, με φυλάκιση.

2. Για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση.

Άρθρο: 329

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Τίτλος Αρθρου

Γενική Διάταξη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΣΚΗΣΗ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΚΟΥΣΙΑ Ή ΑΚΟΥΣΙΑ ΑΠΑΓΩΓΗ

Κείμενο Αρθρου

Αν στις περιπτώσεις των άρθρων 327 και 328 τελέστηκε με τη γυναίκα που έχει απαχθεί ο γάμος στον οποίο απέβλεπε η απαγωγή, η ποινική δίωξη ασκείται μόνο μετά την ακύρωσή του.

Αρθρο: 330

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΒΙΑ

Τίτλος Αρθρου

Παράνομη βία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΒΙΑ

Σχόλια

* Ορθότερον: "ανεξάρτητα από το αν". Προσοχή: σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3500/2006 "για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας και άλλες διατάξεις" (Α' 232/24.10.2006): 1. Το μέλος της οικογένειας το οποίο εξαναγκάζει άλλο μέλος χρησιμοποιώντας βία ή απειλή με σπουδαίο και άμεσο κίνδυνο σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή χωρίς το θύμα να υποχρεούται προς τούτο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών, ανεξάρτητα από το αν το απειλούμενο κακό στρέφεται εναντίον του ίδιου του θύματος ή κάποιου από τους οικείους του υπό την έννοια της περίπτωσης β' του άρθρου 13 του Ποινικού Κώδικα. 2. Το μέλος της οικογένειας το οποίο προκαλεί τρόμο ή ανησυχία σε άλλο μέλος της οικογένειας, απειλώντας το με βία ή άλλη παράνομη πράξη ή παράλειψη, τιμωρείται με φυλάκιση. Σύμφωνα με το άρθρο 28 του ανωτέρω νόμου, το άρθρο 7 ισχύει τρεις μήνες μετά τη δημοσίευση του νόμου, δηλαδή από 24.1.2007.

Κείμενο Αρθρου

Όποιος χρησιμοποιώντας σωματική βία ή απειλή σωματικής βίας ή άλλης παράνομης πράξης ή παράλειψης εξαναγκάζει άλλον σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή για τις οποίες ο παθών δεν έχει υποχρέωση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, ανεξάρτητα αν* το απειλούμενο κακό στρέφεται εναντίον εκείνου που απειλείται ή κάποιου από τους οικείους του.

Αρθρο: 331

Ημ/νία: 02.04.2012

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΥΤΟΔΙΚΙΑ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Τίτλος Αρθρου

Αυτοδικία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΥΤΟΔΙΚΙΑ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Σχόλια

* ΠΡΟΣΟΧΗ: "αυτογνωμόνως", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας. - Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3δ του άρθρου 24 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου ισχύει από 2.4.2012.

Κείμενο Αρθρου

«Όποιος ασκεί αυθαίρετα* αξίωση σχετική με δικαίωμα που ή το έχει πραγματικά ή από πεποίθηση το οικειοποιείται, τιμωρείται με κράτηση έως έξι (6) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.»

Άρθρο: 332

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΜΟΣ ΣΕ ΠΑΥΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Εξαναγκασμός σε παύση εργασίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΜΟΣ ΣΕ ΟΜΑΔΙΚΗ ΠΑΥΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ ΑΠΟ ΕΝΩΣΗ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος με βία ή με απειλή εξαναγκάζει κάποιον να λάβει μέρος σε ένωση που σκοπό έχει την ομαδική παύση της εργασίας για να επιτύχει τη μεταβολή των όρων που διέπουν τη σχετική σύμβαση ή παρεμποδίζει κάποιον να αποχωρήσει από μία τέτοια ένωση, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο: 333

Ημ/νία: 05.04.2018

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΕΙΛΗ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Τίτλος Άρθρου

Απειλή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΠΕΙΛΗ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Σχόλια

** Βλ. σχετικά με το παρόν άρθρο και το άρθρο 7 ("Ενδοοικογενειακή παράνομη βία και απειλή") του ν. 3500/2006 "για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας και άλλες διατάξεις" (Α' 232/24.10.2006), σύμφωνα με το οποίο: "1. Το μέλος της οικογένειας το οποίο εξαναγκάζει άλλο μέλος χρησιμοποιώντας βία ή απειλή με σπουδαίο και άμεσο κίνδυνο σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή χωρίς το θύμα να υποχρεούται προς τούτο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών, ανεξάρτητα από το αν το απειλούμενο κακό στρέφεται εναντίον του ίδιου του θύματος ή κάποιου από τους οικείους του υπό την έννοια της περίπτωσης β' του άρθρου 13 του Ποινικού Κώδικα. 2. Το μέλος της οικογένειας το οποίο προκαλεί τρόμο ή ανησυχία σε άλλο μέλος της οικογένειας, απειλώντας το με βία ή άλλη παράνομη πράξη ή παράλειψη, τιμωρείται με φυλάκιση". Βλ. επίσης και το άρθρο 10 ("Παρακώλυση απονομής της δικαιοσύνης") του ανωτέρω νόμου, σύμφωνα με το οποίο: "Όποιος σε υπόθεση ενδοοικογενειακής βίας απειλεί μάρτυρα ή μέλος της οικογένειας του ή ασκεί βία εναντίον του ή τον δωροδοκεί, με σκοπό την παρακώλυση απονομής της δικαιοσύνης, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών μέχρι τριών ετών". - Σύμφωνα με το άρθρο 28 του ανωτέρω νόμου, τα άρθρα 7 και 10 ισχύουν τρεις μήνες μετά τη δημοσίευση του νόμου, δηλαδή από 24.1.2007. - Το εντός " " εδάφιο της παρ. 1 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4531/2018 (Α' 62/5.4.2018).

Κείμενο Άρθρου

** (βλ. σχόλια)

1. Όποιος προκαλεί σε άλλον τρόμο ή ανησυχία απειλώντας τον με βία ή άλλη παράνομη πράξη ή παράλειψη τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

«Με την ποινή του προηγούμενου εδαφίου τιμωρείται και όποιος, χωρίς απειλή βίας ή άλλης παράνομης πράξης ή παράλειψης, προκαλεί σε άλλον τρόμο ή ανησυχία, με την επίμονη καταδίωξη ή παρακολούθησή του, όπως ιδίως με την επιδίωξη διαρκούς επαφής μέσω τηλεπικοινωνιακού ή ηλεκτρονικού μέσου ή με επανειλημμένες επισκέψεις στο οικογενειακό, κοινωνικό ή εργασιακό περιβάλλον αυτού, παρά την εκπεφρασμένη αντίθετη βούλησή του.»

2. Για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση.

Αρθρο: 334

Ημ/νία: 22.12.2017

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Τίτλος Αρθρου

Διατάραξη οικιακής ειρήνης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ, ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΤΥΠΟΥ, ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Σχόλια

* "εισδύων", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας. Προσοχή ***.
 Σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 5 του Ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984): "Διατάξεις του Π ο ι ν ι κ ο ύ Κώδικα ή ειδικών ποινικών νόμων με εξαίρεση εκείνες του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα, που αποκλείουν την υπ' όρον αναστολή της ποινής, κ α τ α ρ γ ο ύ ν τ α ι", ενώ, κατά το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 6 του ίδιου νόμου: "Διατάξεις του Π ο ι ν ι κ ο ύ Κώδικα και των ειδικών ποινικών νόμων, που αποκλείουν ή ρυθμίζουν με άλλο τρόπο τη μετατροπή των στερητικών της ελευθερίας ποινών σε χρηματικές ή πρόστιμα ή που καθορίζουν αλλιώς την έννοια της υποτροπής κ α τ α ρ γ ο ύ ν τ α ι, με την επιφύλαξη του άρθρου 82 παρ. 7 του Ποινικού Κώδικα". Κατόπιν των ανωτέρω, συνεπώς, το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, δ ε ν μπορεί πλέον να ισχύει. Εξ' άλλου, και μετά την τροποποίηση του άρθρου 82 ΠΚ με το άρθρο 2 του ν. 1941/1991 (Α' 41/18.3.1991), δεν μεταβλήθηκε το καθεστώς της κατάργησης τής ρήτρας για το αμετάτρεπτο, αφού ο ν. 1941/1991 δεν έθιξε τον προμνημονευθέντα ν. 1419/1984 στο συγκεκριμένο σημείο. Τέλος, με την περίπτ. β της παρ. 1 του άρθρου 1 του νεότερου Ν. 2207/1994 (Α' 65/25.4.1994), με την οποία αντικαταστάθηκε η παρ. 11 του άρθρου 82 ΠΚ (βλ. την σχετική παράγραφο), καταργήθηκαν και πάλι οι ρήτρες για το αμετάτρεπτο του ΠΚ (ε κ τ ό ς από την εμπορία ναρκωτικών και τα εγκλήματα στον στρατιωτικό ποινικό κώδικα). Πρβλ. και σχόλια των άρθρων 167 ΠΚ (: αντίσταση) σχετικά με την παρ. 1 και 265 ΠΚ (: εμπρησμός σε δάση) σχετικά με την παρ. 1.
 - Η παρ. 3 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 άρθρου 61 Ν. 4509/2017 (Α' 201/22.12.2017).

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος εισέρχεται* παράνομα ή παραμένει παρά τη θέληση του δικαιούχου στην κατοικία άλλου ή στο χώρο που αυτός χρησιμοποιεί για την εργασία του ή σε χώρο περικλεισμένο που αυτός κατέχει τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

2. Οι πιο πάνω πράξεις ή οι πράξεις βίας εναντίον προσώπων ή πραγμάτων, καθώς και οι πράξεις φθοράς ξένης ιδιοκτησίας, που γίνονται με σκοπό να παρεμποδίσουν την έκδοση και την ελεύθερη κυκλοφορία εφημερίδων ή περιοδικών, καθώς και την ελεύθερη κυκλοφορία βιβλίων, τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται μετατροπή ή αναστολή της ποινής. *** (βλ. σχόλια)

«3. Όποιος εισέρχεται παράνομα σε κατάστημα ή χώρο δημόσιας, δημοτικής ή κοινοτικής υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή επιχείρησης κοινής ωφέλειας ή σε χώρο που χρησιμοποιείται από υπάλληλο πλειστηριασμού κατά τη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης ή παραμένει στους χώρους αυτούς παρά τη θέληση της υπηρεσίας ή του υπαλλήλου του πλειστηριασμού που τους χρησιμοποιεί, θέληση την οποία του δηλώνει ο νόμιμος εκπρόσωπος της υπηρεσίας ή ο υπάλληλός της ή ο υπάλληλος του πλειστηριασμού, και προκαλεί έτσι διακοπή ή διατάραξη της ομαλής διεξαγωγής της υπηρεσίας ή του πλειστηριασμού τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών τιμωρείται όποιος παράνομα εισέρχεται ή παραμένει στους προαναφερόμενους χώρους ή καταστήματα κατά το χρόνο μη διεξαγωγής της υπηρεσίας ή του πλειστηριασμού με σκοπό την παρακώλυση αυτών.».

4. Η ποινική δίωξη στις περιπτώσεις της παρ. 1 ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση του δικαιούχου.

Αρθρο: 335

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΑΤΗΛΗ ΔΙΕΓΕΡΣΗ ΣΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ**Τίτλος Αρθρου**

Απατηλή διέγερση σε μετανάστευση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΠΑΤΗΛΗ ΔΙΕΓΕΡΣΗ ΣΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Σχόλια

* "καταπίθεται", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας: είναι προφανές ότι για την τέλεση του εν λόγω εγκλήματος δε ν εξαρκεί η απλή πειθώ εκ μέρους του δράστη, αλλά χρειάζεται κ α τ ά π ε ι σ η, δηλαδή σ ο β α ρ ή επίδραση επί της βουλήσεως κάποιου να μεταναστεύσει, ήτοι πειθώ μετά φορτικότητας. Δεν πείθεται κανείς εύκολα να μεταναστεύσει από την Ελλάδα (!). Πρβλ. και κείμενο του άρθρου 301 ΠΚ ("συμμετοχή σε αυτοκτονία").

Κείμενο Αρθρου

Όποιος από κερδοσκοπία και με δόλιο τρόπο πείθει* άλλον να μεταναστεύσει από την ημεδαπή τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο: 336**Ημ/νία: 24.01.2007****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΒΙΑΣΜΟΣ****Τίτλος Αρθρου**

Βιασμός

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΒΙΑΣΜΟΣ

Σχόλια

* Ο τίτλος του κεφαλαίου και το παρόν άρθρο τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με τα άρθρα 8 και 9 αντιστοίχως του ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984). Πριν από την αντικατάστασή του το κεφάλαιο αυτό έφερε τον τίτλο: "Εγκλήματα κατά των ηθών".===== Η παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3500/2006 (Α' 232/24.10.2006) και ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 28 του ιδίου νόμου, από 24.1.2007.

Κείμενο Αρθρου

ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: "ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ *

«1. Όποιος με σωματική βία ή με απειλή σπουδαίου και άμεσου κινδύνου εξαναγκάζει άλλον σε συνουσία ή σε άλλη ασελή πράξη ή σε ανοχή της τιμωρείται με κάθειρξη.»

2. Αν η πράξη της προηγούμενης παραγράφου έγινε από δύο ή περισσότερους δράστες που ενεργούσαν από κοινού, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών".

Άρθρο: 337**Ημ/νία: 08.12.2010****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ****Τίτλος Αρθρου**

Προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ, ΑΣΕΛΓΕΙΣ ΧΕΙΡΟΝΟΜΙΕΣ Ή ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 1419/1984 (Α'

28/14.3.1984). ===== ** προσοχή: - I. Βλ. σχετικά με το παρόν άρθρο και την παρ. 4 του άρθρου 16 ("Διοικητικές και ποινικές κυρώσεις") του νόμου 3488/2006 περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σχετικά με την πρόσβαση στην απασχόληση, στην επαγγελματική εκπαίδευση και ανέλιξη, στους όρους και στις συνθήκες εργασίας και άλλες συναφείς διατάξεις, (Α' 191/11.9.2006), σύμφωνα με την οποία: "4. Όποιος τελεί την πράξη της παραγράφου 1 του άρθρου 337 του Ποινικού Κώδικα, εκμεταλλευόμενος την εργασιακή θέση του παθόντος ή τη θέση προσώπου που έχει ενταχθεί σε διαδικασία αναζήτησης θέσης εργασίας διώκεται κατ' έγκληση και τιμωρείται με φυλάκιση από έξι (6) μήνες μέχρι τρία (3) έτη και με χρηματική ποινή τουλάχιστον χιλίων (1.000) ευρώ".- II. Βλ. επίσης και το άρθρο 9 ("Ενδοοικογενειακή προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας") του ν. 3500/2006 "για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας και άλλες διατάξεις" (Α' 232/24.10.2006), σύμφωνα με το οποίο: "1. Το μέλος της οικογένειας το οποίο προσβάλλει την αξιοπρέπεια άλλου μέλους της, με ιδιαίτερα ταπεινωτικό λόγο ή έργο που ανάγεται στη γενετήσια ζωή του, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.2. Με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών μέχρι τριών ετών τιμωρείται η πράξη της προηγούμενης παραγράφου, αν ο παθών είναι ανήλικος.3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αντίστοιχα και όταν ο δράστης εργάζεται σε φορέα παροχής κοινωνικής μέριμνας, η δε πράξη του στρέφεται σε βάρος προσώπου, το οποίο δέχεται τις υπηρεσίες του φορέα αυτού". ===== - Οι παρ. 3 και 4 προστέθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3727/2008 (Α' 257/18.12.2008). ===== - Η παρ. 5 του παρόντος τίθεται όπως προστέθηκε με το άρθρο 23 παρ. 4 του ν. 3896/2010 ΦΕΚ Α 207/8.12.2010.

Κείμενο Αρθρου

** (Βλ. σχόλια)

1. Όποιος με ασελγείς χειρονομίες ή προτάσεις που αφορούν ασελγείς πράξεις, προσβάλλει βάνουσα την αξιοπρέπεια άλλου στο πεδίο της γενετήσιας ζωής του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή χρηματική ποινή.
2. Με φυλάκιση τριών μηνών μέχρι δύο ετών τιμωρείται η πράξη της προηγούμενης παραγράφου, αν ο παθών είναι νεότερος από 12 ετών.
- «3. Ενήλικος, ο οποίος μέσω διαδικτύου ή άλλου μέσου επικοινωνίας, αποκτά επαφή με πρόσωπο που δεν συμπλήρωσε τα δεκαπέντε έτη και, με χειρονομίες ή προτάσεις ασελγείς, προσβάλλει την αξιοπρέπεια του ανηλίκου στο πεδίο της γενετήσιας ζωής του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών. Αν η πράξη τελείται κατά συνήθεια ή αν επακολούθησε συνάντηση, ο ενήλικος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών.
4. Ενήλικος, ο οποίος μέσω διαδικτύου ή άλλου μέσου επικοινωνίας, αποκτά επαφή με πρόσωπο που εμφανίζεται ως ανήλικο κάτω των δεκαπέντε ετών και, με χειρονομίες ή προτάσεις ασελγείς, προσβάλλει την αξιοπρέπεια του στο πεδίο της γενετήσιας ζωής του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. Αν η πράξη τελείται κατά συνήθεια ή αν επακολούθησε συνάντηση με το εμφανιζόμενο ως ανήλικο πρόσωπο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών.»
- «5. Όποιος τελεί την πράξη της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, εκμεταλλευόμενος την εργασιακή θέση του παθόντος ή τη θέση προσώπου που έχει ενταχθεί σε διαδικασία αναζήτησης θέσης εργασίας διώκεται κατ' έγκληση και τιμωρείται με φυλάκιση από έξι (6) μήνες μέχρι τρία (3) έτη και με χρηματική ποινή τουλάχιστον χιλίων (1.000) ευρώ.»

Άρθρο: 338

Ημ/νία: 18.12.2008

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΣΕ ΑΣΕΛΓΕΙΑ

Τίτλος Αρθρου

Κατάχρηση σε ασέλγεια

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΣΕ ΑΣΕΛΓΕΙΑ, ΕΞΩΓΑΜΗ ΣΥΝΟΥΣΙΑ Ή ΑΣΕΛΓΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Σχόλια

- Η παρ. 1 του παρόντος άρθρου, το οποίο είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 2 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002), τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 3500/2006 (Α' 232/24.10.2006) και σύμφωνα με το άρθρο 28 του ίδιου νόμου, ισχύει από 24.1.2007. - Η παρ. 2 αντικαταστάθηκε και η παρ. 3 προστέθηκε με την παρ. 6 του δεύτερου άρθρου του ν. 3625/2007 ΦΕΚ Α 290/24.12.2007 - Το εντός " " δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 3 του

ν. 3727/2008 (Α' 257/18.12.2008). - Το εντός " " δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 3727/2008 (Α' 257/18.12.2008).

Κείμενο Άρθρου

«1. Όποιος με κατάχρηση της παραφροσύνης άλλου ή της από οποιαδήποτε αιτία προερχόμενης ανικανότητας του να αντισταθεί, ενεργεί επ' αυτού συνουσία ή άλλη ασελγή πράξη τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.» «Αν ο παθών είναι ανήλικος, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.»

«2. Όποιος με κατάχρηση των παραπάνω καταστάσεων προσβάλλει την αξιοπρέπεια άλλου στο πεδίο της γενετήσιας ζωής του με ασελείς χειρονομίες ή προτάσεις που αφορούν σε ασελείς πράξεις, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών». «Αν ο παθών είναι ανήλικος, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.»

«3. Αν η πράξη της παραγράφου 1 έγινε από δύο ή περισσότερους που ενεργούσαν από κοινού, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.»

Άρθρο: 339

Ημ/νία: 05.04.2018

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΠΛΑΝΗΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Αποπλάνηση παιδιών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΑΠΟΠΛΑΝΗΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ, ΤΕΛΕΣΗ ΓΑΜΟΥ, ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΩΞΗ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 1 του παρόντος, μετά τη περ. α), τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, προτιμήσαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).
 ===== - Η εντός " " φράση, που αποτελεί ρήτρα επικουρικότητας, της παρ. 1 του παρόντος, η οποία είχε προστεθεί με την παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002), τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 56 του ν. 3160/2003 (Α' 165/30.6.2003). ** Σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 1 του ν. 2734/1999 (Α' 161/5.8.1999) περί εκδιδομένων με αμοιβή προσώπων και άλλων διατάξεων, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2839/2000 (Α' 196/12.9.2000) και την παρ. 9 του άρθρου 11 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002) αντιστοίχως, το πιστοποιητικό που υ π ο χ ρ ε ο ύ τ α ι να κατέχει πρόσωπο εκδιδόμενο με αμοιβή, χορηγείται όταν, μεταξύ άλλων, δ ε ν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για ανθρωποκτονία από πρόθεση (άρθρο 299 ΠΚ), α π ο π λ ά ν η σ η π α ι δ ι ώ ν (άρθρο 339 ΠΚ), διευκόλυνση ακολασίας άλλων (άρθρο 348 ΠΚ), πορνογραφία ανηλίκων (άρθρο 348Α ΠΚ), μαστροπεία (άρθρο 349 ΠΚ), σωματεμπορία (άρθρο 351 ΠΚ), ασέλγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής (άρθρο 351Α ΠΚ), ληστεία (άρθρο 380 ΠΚ) και εκβίαση (άρθρο 385 ΠΚ), καθώς και για παράβαση των διατάξεων των νόμων περί όπλων και ναρκωτικών. *** Σύμφωνα, επίσης, με την ΥΑ 4861/2001 (Β' 206/2.3.2001) περί διαδικασίας εκδόσεως, ανακλήσεως/ανανεώσεως πιστοποιητικού ασκήσεως επαγγέλματος από πρόσωπο εκδιδόμενο με αμοιβή, για την έκδοση του εν λόγω πιστοποιητικού σε πρόσωπα η μ ε δ α π ή ς υπηκοότητας α π α ι τ ε ί τ α ι, μεταξύ άλλων, και "βεβαίωση του Πρωτοδικείου, ότι δ ε ν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για ανθρωποκτονία από πρόθεση (άρθρο 299 ΠΚ), α π ο π λ ά ν η σ η π α ι δ ι ώ ν (άρθρο 339 Π.Κ), μαστροπεία (άρθρο 349 ΠΚ), σωματεμπορία (άρθρο 350 ΠΚ), ληστεία (άρθρο 380 ΠΚ) και εκβίαση (άρθρο 385 ΠΚ), καθώς και για παράβαση των διατάξεων των νόμων περί όπλων και ναρκωτικών". - Η παράγραφος 2 του παρόντος αντικαταστάθηκε με την παρ. 7 του δεύτερου άρθρου του ν. 3625/2007 ΦΕΚ Α 290/24.12.2007 ===== - Οι περ. α, β και γ της παρ. 1 τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3727/2008 (Α' 257/18.12.2008). - Η παρ. 2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3727/2008 (Α' 257/18.12.2008). - Η (πρώην παρ. 4 και νυν) παρ. 3 προστέθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 3727/2008 (Α' 257/18.12.2008). ===== *** Η πρώην παρ. 3 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ και η πρώην παρ. 4 ΑΝΑΡΙΘΜΗΘΗΚΕ σε παρ. 3 με την παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4531/2018 (Α' 62/5.4.2018).

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος ενεργεί ασελή πράξη με πρόσωπο νεότερο από 15 ετών ή το παραπλανά με αποτέλεσμα να ενεργήσει ή να υποστεί τέτοια πράξη τιμωρείται, «αν δεν υπάρχει περίπτωση να τιμωρηθεί βαρύτερα για το έγκλημα του άρθρου 351 Α,» ως εξής:

«α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δώδεκα έτη, με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών, β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δώδεκα αλλά όχι τα δεκατέσσερα έτη, με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και γ) αν συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα και μέχρι τα δεκαπέντε έτη, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.»

«2. Οι ασελγείς πράξεις μεταξύ ανηλίκων κάτω των δεκαπέντε ετών δεν τιμωρούνται, εκτός αν η μεταξύ τους διαφορά ηλικίας είναι μεγαλύτερη των τριών ετών, οπότε επιβάλλονται μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα.»

[3. ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ως ΜΗ ισχύουσα]*** (βλ. σχόλια)

"3"(«4). Όποιος εξωθεί ή παρασύρει ανήλικο να γίνει μάρτυρας συνουσίας ή άλλης γενετήσιας πράξης, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, ακόμα κι αν ο ανήλικος δεν συμμετέχει σε αυτές. Με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου όταν ο ανήλικος γίνεται μάρτυρας γενετήσιας κακοποίησης.»

Άρθρο: 340

Ημ/νία: 15.10.2002

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Γενική Διάταξη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΒΙΑΣΜΩΝ Ή ΚΑΤΑΧΡΗΣΗΣ ΣΕ ΑΣΕΛΓΕΙΑ Ή ΑΠΟΠΛΑΝΗΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002).

Κείμενο Άρθρου

Αν κάποια από τις πράξεις των άρθρων 336, 338 και 339, είχε ως συνέπεια το θάνατο του παθόντος επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.

Άρθρο: 341

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΑΤΗΛΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΥΝΟΥΣΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Απατηλή επίτευξη συνουσίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΑΠΑΤΗΛΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΥΝΟΥΣΙΑΣ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος επιτύχει να έλθει σε συνουσία με γυναίκα προκαλώντας ή χρησιμοποιώντας πλάνη εξαιτίας της οποίας η παθούσα θεώρησε ότι η συνουσία πραγματοποιήθηκε σε γάμο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο: 342

Ημ/νία: 18.12.2008

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΣΕ ΑΣΕΛΓΕΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Κατάχρηση ανηλίκων σε ασέλγεια

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΣΕ ΑΣΕΛΓΕΙΑ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 του ν. 3500/2006 (Α' 232/24.10.2006) και, σύμφωνα με το άρθρο 28 του ίδιου νόμου, ισχύει από 24.1.2007.
 ===== - Η περ. ζ της παρ. 2 προστέθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 3727/2008 (Α' 257/18.12.2008).

Κείμενο Αρθρου

«1. Ο ενήλικος ο οποίος ενεργεί ασελγείς πράξεις με ανήλικο, τον οποίον του έχουν εμπιστευθεί για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω και προσωρινά, τιμωρείται ως εξής:

- α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα έτη, με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών,
- β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα, όχι όμως και τα δεκαοκτώ έτη, με κάθειρξη.

2. Συνιστά επιβαρυντική περίπτωση η τέλεση της πράξης της πρώτης παραγράφου: α) από οικείο,

β) από πρόσωπο που συνοικεί με τον ανήλικο ή διατηρεί φιλικές σχέσεις με τους οικείους του, γ) από εκπαιδευτικό, παιδαγωγό, γυμναστή ή άλλο πρόσωπο που παραδίδει μαθήματα στον ανήλικο, δ) από πρόσωπο που δέχεται τις υπηρεσίες του ανηλίκου,

ε) από κληρικό με τον οποίο ο ανήλικος διατηρεί πνευματική σχέση, στ) από ψυχολόγο, ιατρό, νοσοκόμο ή από ειδικό επιστήμονα που παρέχει τις υπηρεσίες του στον ανήλικο.

«ζ. από πρόσωπο που καταχράται τη διανοητική ή σωματική αναπηρία του ανηλίκου».

3. Ο ενήλικος ο οποίος με χειρονομίες, με προτάσεις ή με εξιστόρηση, απεικόνιση ή παρουσίαση πράξεων που αφορούν τη γενετήσια ζωή προσβάλλει την αιδω ανηλίκου, τον οποίον του έχουν εμπιστευθεί για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω και προσωρινά, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και αν η πράξη τελείται κατά συνήθεια με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις αυτές.

[4.-5. καταργήθηκαν με την παρ. 8 του άρθρου 3 του ν. 3727/2008 (Α' 257/18.12.2008)].

Άρθρο: 343

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΣΕΛΓΕΙΑ ΜΕ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Τίτλος Αρθρου

Ασέλγεια με κατάχρηση εξουσίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΑΣΕΛΓΕΙΑ ΜΕ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά την περ. α) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, προτιμήσαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).** "καταχρώμενος", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.

Κείμενο Αρθρου

Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους τιμωρούνται: α) ο δημόσιος υπάλληλος που ενεργεί ασελγή πράξη με πρόσωπο που εξαρτάται υπηρεσιακά από αυτόν, εκμεταλλεόμενος** αυτή τη σχέση*, β) οι διορισμένοι ή οπωσδήποτε εργαζόμενοι σε φυλακές ή άλλα κρατητήρια, σε σχολές, παιδαγωγικά ιδρύματα, νοσοκομεία, κλινικές ή κάθε είδους θεραπευτικά και αναρρωτήρια ή σε άλλα ιδρύματα, προορισμένα να περιθάλπουν πρόσωπα που έχουν ανάγκη από βοήθεια, αν ενεργήσουν ασελγή πράξη με πρόσωπο που είχε εισαχθεί σ' αυτά τα ιδρύματα.

Άρθρο: 344

Ημ/νία: 18.12.2008

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ**Τίτλος Αρθρου**

Εγκληση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΩΞΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΣΗ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τη λέξη "πλημμελειοδικών", τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, προτιμήσαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, την τελεία. ** Ορθότερον: "ως συνέπεια". - Το εντός " " εδάφιο α' του παρόντος άρθρου, όπως το τελευταίο είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 11 του ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984), τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002). ===== - Το εντός " " πρώτο εδάφιο του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 3 του ν. 3727/2008 (Α' 257/18.12.2008).

Κείμενο Αρθρου

«Στις περιπτώσεις των άρθρων 337 παράγραφος 1 και 341 για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση.» Στις περιπτώσεις του άρθρου 336 η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως, ο εισαγγελέας όμως μπορεί κατ' εξαίρεση με αιτιολογημένη διάταξη του ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να απέχει οριστικά από την άσκηση της ποινικής δίωξης ή, αν έχει ασκήσει την ποινική δίωξη, να εισαγάγει την υπόθεση στο αρμόδιο συμβούλιο πλημμελειοδικών.* Αυτό μπορεί να παύσει οριστικά την ποινική δίωξη εκτιμώντας τη δήλωση του θύματος ή των κατά το άρθρο 118 προσώπων ότι η δημοσιότητα από την ποινική δίωξη θα έχει συνέπεια** το σοβαρό ψυχικό τραυματισμό του θύματος.

Αρθρο: 345**Ημ/νία:** 18.12.2008**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΙΜΟΜΙΞΙΑ****Τίτλος Αρθρου**

Αιμομιξία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΑΙΜΟΜΙΞΙΑ, ΑΠΑΛΛΑΓΗ

Σχόλια

Το παρόν άρθρο αντικαταστάθηκε με την παρ. 8 του δεύτερου άρθρου του ν. 3625/2007 ΦΕΚ Α 290/24.12.2007 ===== - Η περ. α της παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 3 του ν. 3727/2008 (Α' 257/18.12.2008).

Κείμενο Αρθρου

«1. Η συνουσία μεταξύ συγγενών εξ αίματος, ανιούσας και κατιούσας γραμμής, τιμωρείται: α. ως προς τους ανιόντες με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών αν ο κατιών δεν είχε συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του, με κάθειρξη αν ο κατιών είχε συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο αλλά όχι το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του, με φυλάκιση μέχρι δύο ετών αν ο κατιών έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του,». β) ως προς τους κατιόντες, με φυλάκιση μέχρι δύο ετών γ) μεταξύ αμφιθαλών ή ετεροθαλών αδελφών, με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Συγγενείς κατιούσας γραμμής ή αδελφοί μπορούν να απαλλαγούν από κάθε ποινή, αν κατά το χρόνο της πράξης δεν είχαν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους.»

Αρθρο: 346**Ημ/νία:** 24.12.2007**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΣΕΛΓΕΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΓΓΕΝΩΝ****Τίτλος Αρθρου**

Ασελγεία μεταξύ συγγενών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΑΣΕΛΓΕΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΓΓΕΝΩΝ

Σχόλια

Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το δεύτερο άρθρο παρ. 9 του ν. 3625/2007 ΦΕΚ Α 290/24.12.2007

Κείμενο Αρθρου

«1. Με τις ποινές του άρθρου 345 παρ. 1 τιμωρείται η επιχείρηση και κάθε άλλης, πλην της συνουσίας, ασελγούς πράξης που γίνεται μεταξύ των συγγενών που αναφέρονται στο άρθρο 345.

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 345 έχει εφαρμογή και σε αυτήν την περίπτωση.»

Αρθρο: 347

Ημ/νία: 24.12.2015

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Τίτλος Αρθρου

Ασέλγεια παρά φύση

Σχόλια

Το παρόν καταργήθηκε με το άρθρο 68 του ν. 4356/2015 (ΦΕΚ Α' 181/24.12.2015).

Κείμενο Αρθρου

***παραλείπεται ως μη ισχύον-βλ. σχόλια!

Αρθρο: 348

Ημ/νία: 15.10.2002

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΑΚΟΛΑΣΙΑΣ

Τίτλος Αρθρου

Διευκόλυνση ακολασίας άλλων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΑΚΟΛΑΣΙΑΣ ΑΛΛΩΝ, ΧΡΗΣΗ ΑΠΑΤΗΛΩΝ ΜΕΣΩΝ

Σχόλια

- Η παρ. 3 του παρόντος προστέθηκε με το άρθρο 5 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002).** Σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 1 του ν. 2734/1999 (Α' 161/5.8.1999) περί εκδιδόμενων με αμοιβή προσώπων και άλλων διατάξεων, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2839/2000 (Α' 196/12.9.2000) και την παρ. 9 του άρθρου 11 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002) αντιστοίχως, το πιστοποιητικό που υ π ο χ ρ ε ο ύ τ α ι να κατέχει πρόσωπο εκδιδόμενο με αμοιβή, χορηγείται όταν, μεταξύ άλλων, δ ε ν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για ανθρωποκτονία από πρόθεση (άρθρο 299 ΠΚ), αποπλάνηση παιδιών (άρθρο 339 ΠΚ), δ ι ε υ κ ό λ υ ν σ η α κ ο λ α σ ί α λ λ ω ν (άρθρο 348 ΠΚ), πορνογραφία ανηλίκων (άρθρο 348Α ΠΚ), μαστροπεία (άρθρο 349 ΠΚ), σωματεμπορία (άρθρο 351 ΠΚ), ασέλγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής (άρθρο 351Α ΠΚ), ληστεία (άρθρο 380 ΠΚ) και εκβίαση (άρθρο 385 ΠΚ), καθώς και για παράβαση των διατάξεων των νόμων περί όπλων και ναρκωτικών.

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος κατ' επάγγελμα διευκολύνει με οποιονδήποτε τρόπο την ασέλγεια μεταξύ άλλων τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

2. Με φυλάκιση μέχρι τριών ετών και με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος διευκολύνει την ασέλγεια μεταξύ άλλων χρησιμοποιώντας απατηλά μέσα και αν ακόμη δεν ενεργεί κατ' επάγγελμα.

"3. Οποιος κατ' επάγγελμα ή από κερδοσκοπία επιχειρεί να διευκολύνει, έστω και συγκαλυμμένα, με τη δημοσίευση αγγελίας, εικόνας, αριθμού τηλεφωνικής σύνδεσης ή με τη μετάδοση ηλεκτρονικών μηνυμάτων ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο την ασέλγεια με ανήλικο τιμωρείται με φυλάκιση και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ".

Άρθρο: 348Α**Ημ/νία:** 03.08.2016**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΟΡΝΟΓΡΑΦΙΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ**Τίτλος Άρθρου**

Πορνογραφία ανηλίκων

Λήμματα

ΑΝΗΛΙΚΟΙ, ΠΟΡΝΟΓΡΑΦΙΑ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 6 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002). ** Σύμφωνα με την παρ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2734/1999 (Α' 161/5.8.1999) περί εκδιδομένων με αμοιβή προσώπων και άλλων διατάξεων, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2839/2000 (Α' 196/12.9.2000) και την παρ. 9 του άρθρου 11 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002) αντιστοίχως, το πιστοποιητικό που υ π ο χ ρ ε ο ύ τ α ι να κατέχει πρόσωπο εκδιδόμενο με αμοιβή, χορηγείται όταν, μεταξύ άλλων, δ ε ν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για ανθρωποκτονία από πρόθεση (άρθρο 299 ΠΚ), αποπλάνηση παιδιών (άρθρο 339 ΠΚ), διευκόλυνση ακολασίας άλλων (άρθρο 348 ΠΚ), π ο ρ ν ο γ ρ α φ ί α α ν η λ ί κ ω ν (άρθρο 348Α ΠΚ), μαστροπεία (άρθρο 349 ΠΚ), σωματεμπορία (άρθρο 351 ΠΚ), ασέλγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής (άρθρο 351Α ΠΚ), ληστεία (άρθρο 380 ΠΚ) και εκβίαση (άρθρο 385 ΠΚ), καθώς και για παράβαση των διατάξεων των νόμων περί όπλων και ναρκωτικών. *** Σύμφωνα, εξάλλου, με την παρ. 6 άρθρου 11 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002) περί καταπολεμήςεως της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και περί αρωγής στα θύματα των πράξεων αυτών: "Η έκδοση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για κάποια από τις πράξεις των άρθρων 348Α, 349 και 351 του Ποινικού Κώδικα που τελέστηκε σε κατάσταση ή επιχείρηση γνωστοποιείται, με μέριμνα της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής, στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευσή της. Ο τελευταίος υποχρεούται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση της απόφασης να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης όπου τελέστηκε το αδίκημα, για χρονικό διάστημα ενός μέχρι τριών ετών, μπορεί δε, συνεκτιμώντας και τις λοιπές περιστάσεις, να επιβάλει την οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας ή, αν τέτοια άδεια δεν προβλέπεται από το νόμο, απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του καταστήματος ή της επιχείρησης. Μέχρις εκδόσεως της τελεσίδικης απόφασης, απαγόρευση λειτουργίας μπορεί προσωρινά να επιβληθεί υπό τις παραπάνω προϋποθέσεις και με την ίδια διαδικασία αμέσως μετά την άσκηση ποινικής δίωξης".

===== - Οι παρ. 2, 3 και 4 του παρόντος τίθενται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΑΝ με την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4267/2014 (Α' 137/12.6.2014). - Η παρ. 5 ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4267/2014 (Α' 137/12.6.2014). ===== - Οι παρ. 2 και 5 του παρόντος τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ.4 του άρθρου δεύτερου του ν.4411/2016 (ΦΕΚ Α'142/3.8.2016).

Κείμενο Άρθρου

«1. Όποιος με πρόθεση παράγει, διανέμει, δημοσιεύει, επιδεικνύει, εισάγει στην Επικράτεια ή εξάγει από αυτήν, μεταφέρει, προσφέρει, πωλεί ή με άλλον τρόπο δια θέτει, αγοράζει, προμηθεύεται, αποκτά ή κατέχει υλικό παιδικής πορνογραφίας ή διαδίδει ή μεταδίδει πληροφορίες σχετικά με την τέλεση των παραπάνω πράξεων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ.

«2. Όποιος με πρόθεση παράγει, προσφέρει, πωλεί ή με οποιονδήποτε τρόπο διαθέτει, διανέμει, διαβιβάζει, αγοράζει, προμηθεύεται ή κατέχει υλικό παιδικής πορνογραφίας ή διαδίδει πληροφορίες σχετικά με την τέλεση των παραπάνω πράξεων, μέσω πληροφοριακών συστημάτων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως τριακοσίων χιλιάδων ευρώ.

3. Υλικό παιδικής πορνογραφίας, κατά την έννοια των προηγούμενων παραγράφων, συνιστά η αναπαράσταση ή η πραγματική ή εικονική αποτύπωση, σε ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό φορέα, των γεννητικών οργάνων ή του σώματος εν γένει του ανηλίκου, κατά τρόπο που προδήλως προκαλεί γενετήσια διέγερση, καθώς και της πραγματικής ή εικονικής ασελγούς πράξης που διενεργείται από ή με ανήλικο.

4. Οι πράξεις των παραγράφων 1 και 2 τιμωρούνται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή εκατό χιλιάδων έως πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ: α. αν τελέστηκαν κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια,

β. αν η παραγωγή του υλικού της παιδικής πορνογραφίας συνδέεται με την εκμετάλλευση της ανάγκης, της ψυχικής ή της διανοητικής ασθένειας ή της σωματικής δυσλειτουργίας, λόγω οργανικής νόσου ανηλίκου ή με την άσκηση ή απειλή χρήσης βίας ανηλίκου ή με τη χρησιμοποίηση ανηλίκου που δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος ή αν η παραγωγή του υλικού της παιδικής πορνογραφίας

εξέθεσε τη ζωή του ανηλίκου σε σοβαρό κίνδυνο και γ. αν δράστης της παραγωγής του υλικού παιδικής πορνογραφίας είναι ένα από τα αναφερόμενα στις περιπτώσεις α' έως και στ' της παρ. 2 του άρθρου 342 πρόσωπα. Αν η πράξη των περιπτώσεων β' ή γ' είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή τριακοσίων χιλιάδων έως πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ, αν δε αυτή είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο, επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.»

5. Όποιος εν γνώσει αποκτά πρόσβαση σε υλικό παιδικής πορνογραφίας μέσω πληροφοριακών συστημάτων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους».

Άρθρο: 348B

Ημ/νία: 03.08.2016

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΟΡΝΟΓΡΑΦΙΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Τίτλος Άρθρου

«Προσέλκυση παιδιών για γενετήσιους λόγους

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο, που προστέθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3727/2008 (Α' 257/18.12.2008), τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4267/2014 (Α' 137/12.6.2014).
===== - Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.5 του άρθρου δεύτερου του ν.4411/2016 (ΦΕΚ Α'142/3.8.2016).

Κείμενο Άρθρου

« Όποιος με πρόθεση, μέσω πληροφοριακών συστημάτων, προτείνει σε ανήλικο που δεν συμπλήρωσε τα δεκαπέντε έτη, να συναντήσει τον ίδιο ή τρίτο, με σκοπό τη διάπραξη σε βάρος του ανηλίκου των αδικημάτων των άρθρων 339 παράγραφοι 1 και 2 ή 348Α, όταν η πρόταση αυτή ακολουθείται από περαιτέρω πράξεις που οδηγούν σε μία τέτοια συνάντηση, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως διακοσίων χιλιάδων ευρώ».

Άρθρο: 348Γ

Ημ/νία: 12.06.2014

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΟΡΝΟΓΡΑΦΙΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Τίτλος Άρθρου

«Πορνογραφικές παραστάσεις ανηλίκων

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με το άρθρο 10 του ν. 4267/2014 (Α' 137/12.6.2014).

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος εξωθεί ή παρασύρει ανήλικο προκειμένου να συμμετάσχει σε πορνογραφικές παραστάσεις ή διοργανώνει αυτές, τιμωρείται ως εξής: α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δώδεκα έτη, με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών, β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δώδεκα αλλά όχι τα δεκατέσσερα έτη, με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, γ) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα και μέχρι τα δεκαπέντε έτη, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και δ) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δεκαπέντε έτη, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους. Όποιος εν γνώσει, έχοντας καταβάλλει σχετικό αντίτιμο, παρακολουθεί πορνογραφική παράσταση στην οποία συμμετέχουν ανήλικοι τιμωρείται στις περιπτώσεις α' και β' του προηγούμενου εδαφίου με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και στις περιπτώσεις γ' και δ' με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

2. Εφόσον οι πράξεις της προηγούμενης παραγράφου τελέστηκαν με τη χρήση εξαναγκασμού ή βίας ή απειλής, προκειμένου να συμμετάσχει ανήλικος σε πορνογραφικές παραστάσεις ή με σκοπό την επιδίωξη οικονομικού οφέλους από αυτές, επιβάλλεται: α) στην περίπτωση α' της προηγούμενης παραγράφου κάθειρξη τουλάχιστον δεκαπέντε ετών, β) στην περίπτωση β' κάθειρξη μέχρι δεκαπέντε ετών,

γ) στην περίπτωση γ' κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και

δ) στην περίπτωση δ' κάθειρξη μέχρι οκτώ ετών.

3. Πορνογραφική παράσταση, κατά την έννοια των προηγούμενων παραγράφων, συνιστά η οργανωμένη απευθείας έκθεση, που προορίζεται για θέαση ή ακρόαση, μεταξύ άλλων και με χρήση της τεχνολογίας των πληροφοριών και επικοινωνιών: α) ανηλίκου που επιδίδεται σε πραγματική ή εικονική

πράξη γενετήσιου χαρακτήρα ή β) των γεννητικών οργάνων ή του σώματος εν γένει του ανηλίκου κατά τρόπο που προδήλως προκαλεί γενετήσια διέγερση.»

Άρθρο: 349

Ημ/νία: 18.12.2008

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΜΑΣΤΡΟΠΕΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Μαστροπεία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΜΑΣΤΡΟΠΕΙΑ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002).
 ** Σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 1 του ν. 2734/1999 (Α' 161/5.8.1999) περί εκδομένων με αμοιβή προσώπων και άλλων διατάξεων, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2839/2000 (Α' 196/12.9.2000) και την παρ. 9 του άρθρου 11 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002) αντιστοίχως, το πιστοποιητικό που υ π ο χ ρ ε ο ύ τ α ι να κατέχει πρόσωπο εκδιδόμενο με αμοιβή, χορηγείται όταν, μεταξύ άλλων, δ ε ν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για ανθρωποκτονία από πρόθεση (άρθρο 299 ΠΚ), αποπλάνηση παιδιών (άρθρο 339 ΠΚ), διευκόλυνση ακολασίας άλλων (άρθρο 348 ΠΚ), πορνογραφία ανηλίκων (άρθρο 348Α ΠΚ), μ α σ τ ρ ο π ε ί α (άρθρο 349 ΠΚ), σωματεμπορία (άρθρο 351 ΠΚ), ασέλγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής (άρθρο 351Α ΠΚ), ληστεία (άρθρο 380 ΠΚ) και εκβίαση (άρθρο 385 ΠΚ), καθώς και για παράβαση των διατάξεων των νόμων περί όπλων και ναρκωτικών. *** Σύμφωνα, επίσης, με την ΥΑ 4861/2001 (Β'206/2.3.2001) περί διαδικασίας εκδόσεως, ανακλήσεως/ανανεώσεως πιστοποιητικού ασκήσεως επαγγέλματος από πρόσωπο εκδιδόμενο με αμοιβή, για την έκδοση του εν λόγω πιστοποιητικού σε πρόσωπα η μ ε δ α π ή ς υπηκοότητας α π α ι τ ε ί τ α ι, μεταξύ άλλων, και "βεβαίωση του Πρωτοδικείου, ότι δ ε ν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για ανθρωποκτονία από πρόθεση (άρθρο 299 ΠΚ), αποπλάνηση παιδιών (άρθρο 339 Π.Κ), μ α σ τ ρ ο π ε ί α (άρθρο 349 ΠΚ), σωματεμπορία (άρθρο 351 ΠΚ), ληστεία (άρθρο 380 ΠΚ) και εκβίαση (άρθρο 385 ΠΚ), καθώς και για παράβαση των διατάξεων των νόμων περί όπλων και ναρκωτικών". **** Σύμφωνα, εξάλλου, με την παρ. 6 άρθρου 11 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002) περί καταπολεμήσεως της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσής της γενετήσιας ζωής και περί αρωγής στα θύματα των πράξεων αυτών: "Η έκδοση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για κάποια από τις πράξεις των άρθρων 348Α, 349 και 351 του Ποινικού Κώδικα που τελέστηκε σε κατάσταση ή επιχείρηση γνωστοποιείται, με μέριμνα της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής, στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευσή της. Ο τελευταίος υποχρεούται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση της απόφασης να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης όπου τελέστηκε το αδίκημα, για χρονικό διάστημα ενός μέχρι τριών ετών, μπορεί δε, συνεκτιμώντας και τις λοιπές περιστάσεις, να επιβάλλει την οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας ή, αν τέτοια άδεια δεν προβλέπεται από το νόμο, απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του καταστήματος ή της επιχείρησης. Μέχρις εκδόσεως της τελεσίδικης απόφασης, απαγόρευση λειτουργίας μπορεί προσωρινά να επιβληθεί υπό τις παραπάνω προϋποθέσεις και με την ίδια διαδικασία αμέσως μετά την άσκηση ποινικής δίωξης".
 ===== - Σύμφωνα με την περ. ι του άρθρου 1 του ν. 3386/2005 (Α' 212/23.8.2005), θύμα εμπορίας ανθρώπων, είναι το φυσικό πρόσωπο που κατέστη θύμα των εγκλημάτων, τα οποία προβλέπονται στο π α ρ ό ν άρθρο και στα άρθρα 323, 323 Α, 351 και 351 Α του παρόντος κώδικα (βλ. οικεία σχόλια) ανεξάρτητα από το εάν έχει εισέλθει στη Χώρα νόμιμα ή παράνομα. ===== - Η παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3727/2008 (Α' 257/18.12.2008). - Οι περ. ε και στ της παρ. 2 προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3727/2008 (Α' 257/18.12.2008).

Κείμενο Άρθρου

«1. Όποιος, για να εξυπηρετήσει την ακολασία άλλων, προάγει ή εξωθεί στην πορνεία ανήλικο ή υποθάλπει ή εξαναγκάζει ή διευκολύνει ή συμμετέχει στην πορνεία ανηλίκων, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.»

2. Με κάθειρξη και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος, αν το έγκλημα τελέστηκε:

α) εναντίον προσώπου νεότερου των δεκαπέντε ετών,

β) με απατηλά μέσα,

γ) από τον ανιόντα συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή από θετό γονέα, σύζυγο, επίτροπο ή από άλλον στον οποίο έχουν εμπιστευθεί τον ανήλικο για ανατροφή, διδασκαλία, επίβλεψη ή φύλαξη, έστω και προσωρινή, δ) από υπάλληλο ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στη πράξη. «ε. με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας,

στ. με προσφορά ή υπόσχεση πληρωμής χρημάτων ή οποιουδήποτε άλλου ανταλλάγματος.»

3. Οποιος κατ' επάγγελμα ή από κερδοσκοπία προάγει στην πορνεία γυναίκες τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δεκαοκτώ μηνών και με χρηματική ποινή. Η τέλεση της πράξης από υπάλληλο, ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη, συνιστά επιβαρυντική περίπτωση."

Άρθρο: 350

Ημ/νία: 15.10.2002

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΠΟΡΝΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Εκμετάλλευση πόρνης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΠΟΡΝΗΣ

Σχόλια

* Ορθότερον: "με" - πρβλ. και κείμενο καθαρεύουσας "...διατρεφόμενον...και... δι' εκμεταλλεύσεως...".- Η εντός " " φράση (: ρήτρα επικουρικότητας) του παρόντος προστέθηκε με τη παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002).

Κείμενο Άρθρου

Αντρας που συντηρείται ολικά ή εν μέρει από γυναίκα που ασκεί κατ' επάγγελμα την πορνεία και από* την εκμετάλλευση των σχετικών ανήλικων κερδών της τιμωρείται με φυλάκιση έξι μηνών μέχρι τριών ετών,"αν δεν υπάρχει περίπτωση να τιμωρηθεί για άλλη βαρύτερη αξιόποινη πράξη."

Άρθρο: 351

Ημ/νία: 11.10.2013

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΩΜΑΤΕΜΠΟΡΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Σωματεμπορία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΣΩΜΑΤΕΜΠΟΡΙΑ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002).** Σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 1 του ν. 2734/1999 (Α' 161/5.8.1999) περί εκδιδομένων με αμοιβή προσώπων και άλλων διατάξεων, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2839/2000 (Α' 196/12.9.2000) και την παρ. 9 του άρθρου 11 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002) αντιστοίχως, το πιστοποιητικό που υ π ο χ ρ ε ο ύ τ α ι να κατέχει πρόσωπο εκδιδόμενο με αμοιβή, χορηγείται όταν, μεταξύ άλλων, δ ε ν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για ανθρωποκτονία από πρόθεση (άρθρο 299 ΠΚ), αποπλάνηση παιδιών (άρθρο 339 ΠΚ), διευκόλυνση ακολασίας άλλων (άρθρο 348 ΠΚ), πορνογραφία ανηλίκων (άρθρο 348Α ΠΚ), μαστροπεία (άρθρο 349 ΠΚ), σ ω μ α τ ε μ π ο ρ ι α (άρθρο 351 ΠΚ), ασέλγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής (άρθρο 351Α ΠΚ), ληστεία (άρθρο 380 ΠΚ) και εκβίαση (άρθρο 385 ΠΚ), καθώς και για παράβαση των διατάξεων των νόμων περί όπλων και ναρκωτικών. *** Σύμφωνα, επίσης, με την ΥΑ 4861/2001 (Β'206/2.3.2001) περί διαδικασίας εκδόσεως, ανακλήσεως/ανανεώσεως πιστοποιητικού ασκήσεως επαγγέλματος από πρόσωπο εκδιδόμενο με αμοιβή, για την έκδοση του εν λόγω πιστοποιητικού σε πρόσωπα η μ ε δ α π ή ς υπηκοότητας α π α ι τ ε ί τ α ι, μεταξύ άλλων, και "βεβαίωση του Πρωτοδικείου, ότι δ ε ν έχει καταδικαστεί με αμετάκλητη απόφαση για ανθρωποκτονία από πρόθεση (άρθρο 299 ΠΚ), αποπλάνηση παιδιών (άρθρο 339 Π.Κ), μαστροπεία (άρθρο 349 ΠΚ), σ ω μ α τ ε μ π

ο ρ ί α (άρθρο 351 ΠΚ), ληστεία (άρθρο 380 ΠΚ) και εκβίαση (άρθρο 385 ΠΚ), καθώς και για παράβαση των διατάξεων των νόμων περί όπλων και ναρκωτικών". **** Σύμφωνα, εξάλλου, με την παρ. 6 άρθρου 11 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002) περί καταπολεμήσεως της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και περί αρωγής στα θύματα των πράξεων αυτών: "Η έκδοση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για κάποια από τις πράξεις των άρθρων 348Α, 349 και 351 του Ποινικού Κώδικα που τελέστηκε σε κατάσταση ή επιχείρηση γνωστοποιείται, με μέριμνα της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής, στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευσή της. Ο τελευταίος υποχρεούται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση της απόφασης να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης όπου τελέστηκε το αδίκημα, για χρονικό διάστημα ενός μέχρι τριών ετών, μπορεί δε, συνεκτιμώντας και τις λοιπές περιστάσεις, να επιβάλλει την οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας ή, αν τέτοια άδεια δεν προβλέπεται από το νόμο, απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του καταστήματος ή της επιχείρησης. Μέχρις εκδόσεως της τελεσίδικης απόφασης, απαγόρευση λειτουργίας μπορεί προσωρινά να επιβληθεί υπό τις παραπάνω προϋποθέσεις και με την ίδια διαδικασία αμέσως μετά την άσκηση ποινικής δίωξης".===== Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3386/2005 (Α' 212/23.8.2005), θύμα εμπορίας ανθρωπών, είναι το φυσικό πρόσωπο που κατέστη θύμα των εγκλημάτων, τα οποία προβλέπονται στο π α ρ ό ν άρθρο και στα άρθρα 323, 323 Α, 349 και 351 Α του παρόντος κώδικα (βλ. οικεία σχόλια) ανεξάρτητα από το εάν έχει εισέλθει στη Χώρα νόμιμα ή παράνομα.===== -Η παρ. 1 και η παρ. 4 του παρόντος τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 5 και 6 αντίστοιχα του ν. 4198/2013 ΦΕΚ Α 215/11.12.2013.

Κείμενο Αρθρου

«1. Όποιος, με τη χρήση βίας, απειλής βίας ή άλλων εξαναγκαστικών μέσων, με επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας ή με απαγωγή, προσλαμβάνει, μεταφέρει ή προωθεί εντός ή εκτός της επικράτειας, κατακρατεί, υποθάλλει, παραδίδει με ή χωρίς αντάλλαγμα σε άλλον ή παραλαμβάνει από άλλον πρόσωπο, με σκοπό να προβεί ο ίδιος ή άλλος στη γενετήσια εκμετάλλευσή του, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.»

2. Με την ποινή της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται ο υπαίτιος αν, για να πετύχει τον ίδιο σκοπό, αποσπά τη συναίνεση προσώπου με τη χρήση απατηλών μέσων ή το παρασύρει, εκμεταλλευόμενος την ευάλωτη θέση του με υποσχέσεις, δώρα, πληρωμές ή παροχή άλλων ωφελημάτων.

3. Όποιος εν γνώσει ενεργεί ασελή πράξη με πρόσωπο το οποίο τελεί υπό τις συνθήκες που περιγράφονται στις παραγράφους 1 και 2 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

«4. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αν η πράξη:

α) στρέφεται κατά ανηλίκου ή συνδέεται με την πνευματική αδυναμία ή την κοφότητα του παθόντος, β) τελέστηκε από ένα από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο στοιχείο γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 349, γ) συνδέεται με την παράνομη είσοδο, παραμονή ή έξοδο του παθόντος από τη χώρα, δ) τελείται κατ' επάγγελμα,

ε) τελείται από υπάλληλο ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη ή στ) είχε ως αποτέλεσμα την ιδιαίτερα σοβαρή βλάβη της υγείας του παθόντος ή εξέθεσε τη ζωή αυτού σε σοβαρό κίνδυνο.»

5. Αν κάποια από τις πράξεις της πρώτης και δεύτερης παραγράφου είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο του παθόντος επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.

6. Η κατά τις προηγούμενες παραγράφους γενετήσια εκμετάλλευση συνίσταται στην επιχείρηση από κερδοσκοπία οποιασδήποτε ασελή πράξης ή στη χρησιμοποίηση από κερδοσκοπία του σώματος, της φωνής ή της εικόνας προσώπου για την πραγματική ή προσποιητή επιχείρηση τέτοιας πράξης ή για την παροχή εργασίας ή υπηρεσιών που αποσκοπούν στη γενετήσια διέγερση".

Άρθρο: 351Α

Ημ/νία: 15.10.2002

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΣΕΛΓΕΙΑ ΜΕ ΑΝΗΛΙΚΟ ΕΝΑΝΤΙ ΑΜΟΙΒΗΣ

Τίτλος Αρθρου

Ασέλγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής

Λήμματα

ΑΝΗΛΙΚΟΣ, ΑΣΕΛΓΕΙΑ, ΑΜΟΙΒΗ

Σχόλια

* Προφανώς: "αν ο παθών συμπλήρωσε".- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 9 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002).** Σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 1 του ν. 2734/1999 (Α' 161/5.8.1999) περί εκδιδομένων με αμοιβή προσώπων και άλλων διατάξεων, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2839/2000 (Α' 196/12.9.2000) και την παρ. 9 του άρθρου 11 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002) αντιστοίχως, το πιστοποιητικό που υποχρεούται να κατέχει πρόσωπο εκδιδόμενο με αμοιβή, χορηγείται όταν, μεταξύ άλλων, δεν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για ανθρωποκτονία από πρόθεση (άρθρο 299 ΠΚ), αποπλάνηση παιδιών (άρθρο 339 ΠΚ), διευκόλυνση ακολασίας άλλων (άρθρο 348 ΠΚ), πορνογραφία ανηλίκων (άρθρο 348Α ΠΚ), μαστροπεία (άρθρο 349 ΠΚ), σωματεμπορία (άρθρο 351 ΠΚ), ασελγία με ανήλικον (άρθρο 351Α ΠΚ), ληστεία (άρθρο 380 ΠΚ) και εκβίαση (άρθρο 385 ΠΚ), καθώς και για παράβαση των διατάξεων των νόμων περί όπλων και ναρκωτικών.===== Σύμφωνα με την περ. ι του άρθρου 1 του ν. 3386/2005 (Α' 212/23.8.2005), θύμα εμπορίας ανθρώπων, είναι το φυσικό πρόσωπο που κατέστη θύμα των εγκλημάτων, τα οποία προβλέπονται στο παρόν άρθρο και στα άρθρα 323, 323 Α, 349 και 351 του παρόντος κώδικα (βλ. οικεία σχόλια) ανεξάρτητα από το εάν έχει εισέλθει στη Χώρα νόμιμα ή παράνομα.

Κείμενο Αρθρου

"1. Η ασελγής πράξη με ανήλικο που τελείται από ενήλικο με αμοιβή ή με άλλα υλικά ανταλλάγματα ή η ασελγής πράξη μεταξύ ανηλίκων που προκαλείται από ενήλικο με τον ίδιο τρόπο και τελείται ενώπιον αυτού ή άλλου ενηλίκου τιμωρείται ως εξής:

α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δέκα έτη, με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή εκατό χιλιάδων έως πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ,

β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δέκα, όχι όμως και τα δεκαπέντε έτη, με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ και

γ) αν συμπλήρωσε* τα δεκαπέντε έτη, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.

Κατά την επιμέτρηση της ποινής δεν εφαρμόζεται το άρθρο 83 στοιχείο ε'.

2. Η κατά συνήθεια τέλεση της πράξης από τον ενήλικο σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο συνιστά επιβαρυντική περίπτωση.

3. Αν η πράξη της πρώτης παραγράφου είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο του παθόντος επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη."

Αρθρο: 352**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)**Τίτλος Αρθρου**

Μέτρα ασφαλείας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Κείμενο Αρθρου

Στις περιπτώσεις των άρθρων 347 παρ. 2, 348, 349, 350 και 351 εφαρμόζονται και οι σχετικές με τον οίκο εργασίας και τους περιορισμούς διαμονής διατάξεις των άρθρων 72, 73 και 74.

Αρθρο: 352Α**Ημ/νία:** 18.12.2008**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Τίτλος Άρθρου

Ψυχοδιαγνωστική εξέταση και θεραπεία του δράστη και του θύματος εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής.

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Σχόλια

Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την παρ. 11 του δεύτερου άρθρου του ν. 3625/2007 ΦΕΚ Α 290/24.12.2007. ===== - Το εντός " " εδάφιο στο τέλος της παρ. 2 προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 3727/2008 (Α' 257/18.12.2008).

Κείμενο Άρθρου

«1. Όταν το θύμα είναι ανήλικο, ο ύποπτος ή κατηγορούμενος για εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, του κεφαλαίου 19 του Ποινικού Κώδικα, υποβάλλεται σε διαγνωστική εξέταση της ψυχογενετήσιας κατάστασής του. Η εξέταση αυτή διατάσσεται μόνον εφόσον συναινεί ο καθ' ου αφορά αυτή κατά την προδικασία από τον αρμόδιο εισαγγελέα ή, αν διενεργείται τακτική ανάκριση, από τον αρμόδιο ανακριτή και κατά την κύρια διαδικασία από το δικαστήριο.

2. Αν κάποιος καταδικασθεί για έγκλημα που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, το δικαστήριο υπό την προϋπόθεση της παραγράφου 1 μπορεί να διατάξει και την παρακολούθηση προγράμματος ψυχογενετήσιας θεραπείας του, η οποία εκτελείται κατά το χρόνο έκτισης της ποινής ή ανεξάρτητα από αυτήν. «Στα προγράμματα αυτά συμμετέχουν και οι διωκόμενοι ή οι υπόδικοι, εφόσον συναινούν, χωρίς η συμμετοχή τους αυτή να επηρεάζει το δικαίωμα της υπεράσπισης και το τεκμήριο της αθωότητας.»

3. Σε ειδική εξέταση της ψυχικής και σωματικής κατάστασης του υποβάλλεται και το ανήλικο θύμα των πράξεων της παραγράφου 1, προκειμένου να κριθεί αν έχει ανάγκη θεραπείας. Η θεραπεία του ανηλίκου θύματος διατάσσεται κατά την προδικασία από τον αρμόδιο εισαγγελέα ή, αν διενεργείται τακτική ανάκριση, από τον αρμόδιο ανακριτή και κατά την κύρια διαδικασία από το δικαστήριο.

4. Αν κριθεί αναγκαίο για την προστασία του ανηλίκου θύματος, ο εισαγγελέας, ο ανακριτής ή το δικαστήριο διατάσσει την απομάκρυνση του δράστη από το περιβάλλον του θύματος ή την απομάκρυνση του θύματος και την προσωρινή διαμονή του σε προστατευμένο περιβάλλον, καθώς και την απαγόρευση της μεταξύ δράστη και θύματος επικοινωνίας.

5. Με διάταγμα, που θα εκδοθεί κατόπιν προτάσεως των Υπουργών Δικαιοσύνης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εντός έξι μηνών από την έκδοση του παρόντος νόμου, θα καθορισθούν οι λεπτομέρειες της διαγνωστικής εξέτασης και της θεραπείας του θύματος και του υπόπτου ή του κατηγορουμένου.»

Άρθρο: 352B

Ημ/νία: 24.12.2007

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Τίτλος Άρθρου

Προστασία της ιδιωτικής ζωής του ανήλικου θύματος.

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Σχόλια

Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την παρ. 12 του δεύτερου άρθρου του ν. 3625/2007 ΦΕΚ Α 290/24.12.2007

Κείμενο Άρθρου

« Όποιος, από την καταγγελία πράξης που υπάγεται στα εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής έως την έκδοση αμετάκλητης απόφασης, δημοσιοποιεί με οποιονδήποτε τρόπο περιστατικά που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην αποκάλυψη της ταυτότητας του ανήλικου θύματος, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.»

Άρθρο: 353

Ημ/νία: 15.10.2002

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΣΚΑΝΔΑΛΟΥ ΜΕ ΑΚΟΛΑΣΤΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Τίτλος Αρθρου

Πρόκληση σκανδάλου με ακόλαστες πράξεις

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΣΚΑΝΔΑΛΟΥ ΜΕ ΑΚΟΛΑΣΤΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ, ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΙΔΟΥΣ ΑΛΛΟΥ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Σχόλια

- Η παρ. 2 του παρόντος άρθρου, όπως αυτό είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 13 του ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984), τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002).

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος δημόσια επιχειρεί ακόλαστη πράξη και προκαλεί μ' αυτήν σκάνδαλο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

"2. Οποιος εν γνώσει προσβάλλει βάνουσα την αιδών άλλου με ακόλαστη πράξη που ενεργείται ενώπιόν του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή. Αν η πράξη του προηγούμενου εδαφίου ενεργείται ενώπιον προσώπου νεότερου των δεκαπέντε ετών τιμωρείται με φυλάκιση. Για την ποινική δίωξη των πράξεων αυτής της παραγράφου απαιτείται έγκληση."

Αρθρο: 354

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

Τίτλος Αρθρου

Διατάραξη της οικογενειακής τάξης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΓΑΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

Κείμενο Αρθρου

ΕΙΚΟΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΓΑΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο νοθεύει ή συγκαλύπτει την οικογενειακή τάξη κάποιου και ιδίως όποιος υποβάλλει τέκνο τιμωρείται με φυλάκιση.

Αρθρο: 355

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΑΤΗ ΠΕΡΙ ΤΟ ΓΑΜΟ

Τίτλος Αρθρου

Απάτη σχετική με γάμο

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΓΑΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ΑΠΑΤΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΜΕ ΓΑΜΟ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος με απατηλά μέσα παραπείθει κάποιον να τελέσει γάμο άκυρο ή ακυρώσιμο, αν ο γάμος γι' αυτόν τον λόγο κηρύχθηκε αμετάκλητα άκυρος τιμωρείται με φυλάκιση. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο: 356**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΔΙΓΑΜΙΑ**Τίτλος Άρθρου**

Διγαμία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΓΑΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ΔΙΓΑΜΙΑ, ΕΝΑΡΞΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ

Κείμενο Άρθρου

1. Ο σύζυγος που τέλεσε νέο γάμο πριν αμετακλήτως διαλυθεί ή ακυρωθεί ο προηγούμενος γάμος του, καθώς επίσης και εκείνος που συνάπτει μαζί του νέο γάμο εν γνώσει ότι υπάρχει γάμος που δεν λύθηκε, ή δεν ακυρώθηκε, τιμωρείται με φυλάκιση.

2. Η παραγραφή της πράξης αρχίζει αφότου ο ένας από τους δύο γάμους λύθηκε ή κηρύχθηκε άκυρος.

Άρθρο: 357**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Τίτλος Άρθρου**

Μοιχεία

Σχόλια

*** Πριν από την κατάργησή του το παρόν άρθρο είχε ως εξής: "1. Ο υπαίτιος μοιχείας σύζυγος και ο μετ' αυτού συνένοχος τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρι ενός έτους. Η δίωξις χωρεί μόνον επί εγκλήσει του προσβληθέντος. 2. Εάν κατά τον χρόνον της πράξεως δεν υφίστατο συμβίωσις των συζύγων, το δικαστήριον, κρίνον και τας ιδιαιτέρας περιστάσεις, υφ' ας η πράξις έλαβε χώραν, δύναται να κρίνη την πράξιν ατιμώρητον. 3. Η μοιχεία μένει ατιμώρητος, εάν ο προσβληθείς σύζυγος ηνέχθη ταύτην".

Κείμενο Άρθρου

[το παρόν άρθρο καταργήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 1272/1982 (Α' 97/20.8.1982)].

Άρθρο: 358**Ημ/νία:** 22.12.2017**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΓΙΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗ**Τίτλος Άρθρου**

«Παραβίαση της υποχρέωσης για διατροφή και της συμφωνίας για επικοινωνία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΓΑΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

Σχόλια

- Το ΠΑΡΟΝ άρθρο τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με το άρθρο 27 του ν. 4509/2017 (Α' 201/22.12.2017).

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος κακόβουλα παραβιάζει την υποχρέωση διατροφής που του την έχει επιβάλει ο νόμος και έχει αναγνωρίσει, έστω και προσωρινά, το δικαστήριο ή προκύπτει από συμφωνία που έχει επικυρώσει ο συμβολαιογράφος κατά το άρθρο 1441 του Αστικού Κώδικα, με τρόπο τέτοιο ώστε ο δικαιούχος να υποστεί στερήσεις ή να αναγκαστεί να δεχτεί βοήθεια άλλων, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός (1) έτους.

2. Όποιος με πρόθεση δεν συμμορφώνεται σε συμφωνία που επικυρώθηκε από συμβολαιογράφο κατά το άρθρο 1441 του Αστικού Κώδικα και αφορά την επικοινωνία των ανήλικων τέκνων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.».

Άρθρο: 359

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ ΕΓΚΥΟΥ

Τίτλος Άρθρου

Εγκατάλειψη εγκύου

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΓΑΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ΕΓΚΑΤΑΛΗΨΗ ΕΓΚΥΟΥ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Σχόλια

* Ορθότερον: "την" - πρβλ. το κείμενο της καθαρεύουσας: "Ο εν απορία ή άλλως αβοήθητον εγκαταλείπων τ η ν παρ' αυτού καταστάσαν έγκυον...".

Κείμενο Άρθρου

Όποιος εγκαταλείπει σε απορία ή με άλλο τρόπο αβοήθητη μια* γυναίκα που έμεινε απ' αυτόν έγκυος και που λόγω της εγκυμοσύνης ή του τοκετού της δεν μπορεί να φροντίσει τον εαυτό της τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο: 360

Ημ/νία: 21.10.2003

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΑΝΗΛΙΚΟΥ

Τίτλος Άρθρου

Παραμέληση της εποπτείας ανηλίκου

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΓΑΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ΠΑΡΑΜΕΛΙΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΑΝΗΛΙΚΟΥ, ΑΠΑΛΛΑΓΗ

Σχόλια

- Η παρ. 1 του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 3189/2003 (Α' 243/21.10.2003).

Κείμενο Άρθρου

"1. Όποιος, ενώ έχει υποχρέωση εποπτείας ανηλίκου νεότερου από δεκαοκτώ ετών παραλείπει να τον παρεμποδίσει από την τέλεση αξιόποινης πράξης ή από το να επιδίδεται στην πορνεία, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους, αν δεν συντρέχει περίπτωση να τιμωρηθεί αυστηρότερα με άλλη διάταξη."

2. Όποιος από αμέλεια γίνεται υπαίτιος της παράλειψης της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών.

3. Η ποινή της παρ. 1 επιτείνεται σε φυλάκιση μέχρι δύο ετών και της παρ. 2 σε φυλάκιση μέχρι έξι μηνών, αν υπαίτιοι της παράλειψης έγιναν γονείς, επίτροποι ή κηδεμόνες υπό την υπεύθυνη επιμέλεια των οποίων έχει τεθεί ο ανήλικος σύμφωνα με το άρθρο 122 αυτού του Κώδικα.

4. Αν η πράξη που τέλεσε ο ανήλικος είναι πταίσμα, το δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει από κάθε ποινή τον υπαίτιο της παράλειψης των παρ. 1-3.

Άρθρο: 361

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΞΥΒΡΙΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Εξύβριση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ, ΕΞΥΒΡΙΣΗ

Σχόλια

* γράφεται και ως "δυσφήμιση" εκ του δυσφημίζω.** "ιδιαζόντως", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.

Κείμενο Άρθρου

ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ

1. Οποιος, εκτός από τις περιπτώσεις της δυσφήμισης* (άρθρα 362 και 363), προσβάλλει την τιμή άλλου με λόγο ή με έργο ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή. Η χρηματική ποινή μπορεί να επιβληθεί και μαζί με την ποινή της φυλάκισης.
2. Όταν η προσβολή της τιμής δεν είναι ιδιαίτερα** βαριά, αν ληφθούν υπόψη οι περιστάσεις και το πρόσωπο του ατόμου που προσβλήθηκε, ο υπαίτιος τιμωρείται με κράτηση ή με πρόστιμο.
3. Η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 308 έχει και σ' αυτή την περίπτωση εφαρμογή.

Άρθρο: 361B**Ημ/νία:** 14.03.1984**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Σχόλια**

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 29 του ν. 4356/2015 ΦΕΚ Α 181/24.12.2015.

Κείμενο Άρθρου

- « 1. Όποιος προμηθεύει αγαθά ή προσφέρει υπηρεσίες ή αναγγέλλει με δημόσια πρόσκληση την παροχή ή προμήθεια αυτών αποκλείοντας από καταφρόνηση πρόσωπα λόγω των χαρακτηριστικών φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκείας, αναπηρίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ.
2. Εάν στην πράξη της προηγούμενης παραγράφου συμμετείχαν δύο (2) ή περισσότεροι επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή πέντε χιλιάδων (5.000) έως είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ.»

Άρθρο: 361A**Ημ/νία:** 14.03.1984**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΞΥΒΡΙΣΗ**Τίτλος Άρθρου**

Απρόκλητη έμπρακτη εξύβριση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ, ΑΠΡΟΚΛΗΤΗ ΕΜΠΡΑΚΤΗ ΕΞΥΒΡΙΣΗ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 19 του ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984).

Κείμενο Άρθρου

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών τιμωρείται η έμπρακτη εξύβριση (άρθρο 361 παρ. 1), αν γίνει χωρίς πρόκληση από τον παθόντα.
2. Αν στην πράξη της προηγούμενης παραγράφου συμμετείχαν δύο ή περισσότεροι, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

Άρθρο: 362**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΥΣΦΗΜΙΣΗ ΑΠΑΛΗ**Τίτλος Άρθρου**

Δυσφήμιση*

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ, ΔΥΣΦΗΜΙΣΗ

Σχόλια

* γράφεται, ορθότερον, και ως "δυσφήμιση" εκ του δυσφημώ.

Κείμενο Άρθρου

Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο ενώπιον τρίτου ισχυρίζεται ή διαδίδει για κάποιον άλλον γεγονός που μπορεί να βλάψει την τιμή ή την υπόληψή του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή. Η χρηματική ποινή μπορεί να επιβληθεί και μαζί με την ποινή της φυλάκισης.

Άρθρο: 363**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΥΣΦΗΜΙΣΗ ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΚΗ****Τίτλος Άρθρου**

Συκοφαντική δυσφήμιση*

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ, ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΚΗ ΔΥΣΦΗΜΙΣΗ, ΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Σχόλια

* γράφεται και ως "δυσφήμιση" εκ του δυσφημώ.** Στο κείμενο του νόμου, μετά τη λέξη "ποινή", τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, την τελεία (.).

Κείμενο Άρθρου

Αν στην περίπτωση του άρθρου 362, το γεγονός είναι ψευδές και ο υπαίτιος γνώριζε ότι αυτό είναι ψευδές τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.** Μαζί με τη φυλάκιση μπορεί να επιβληθεί και χρηματική ποινή. Μπορεί επίσης να επιβληθεί και στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων κατά το άρθρο 63.

Άρθρο: 364**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΥΣΦΗΜΙΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ****Τίτλος Άρθρου**

Δυσφήμιση* ανώνυμης εταιρείας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ, ΔΥΣΦΗΜΙΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ, ΜΗ ΤΙΜΩΡΗΤΗ ΠΡΑΞΗ

Σχόλια

* γράφεται και ως "δυσφήμιση" εκ του δυσφημίζω.

Κείμενο Άρθρου

1. Όποιος ισχυρίζεται με οποιονδήποτε τρόπο ενώπιον τρίτου ή διαδίδει για ανώνυμη εταιρεία ορισμένο γεγονός που είναι σχετικό με τις επιχειρήσεις, την οικονομική κατάσταση ή γενικά τις εργασίες της ή με τα πρόσωπα που τη διοικούν ή τη διευθύνουν και που μπορεί να βλάψει την εμπιστοσύνη του κοινού στην εταιρεία και γενικά στις επιχειρήσεις της, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

2. Δεν τιμωρείται ο κατηγορούμενος αν αποδείξει την αλήθεια του γεγονότος που ισχυρίστηκε ή διέδωσε.

3. Αν ο κατηγορούμενος γνώριζε ότι το γεγονός που ισχυρίστηκε ή διέδωσε είναι ψευδές τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο: 365

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΜΝΗΜΗΣ ΝΕΚΡΟΥ

Τίτλος Άρθρου

Προσβολή της μνήμης νεκρού

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ, ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΜΝΗΜΗΣ ΝΕΚΡΟΥ

Σχόλια

* γράφεται και ως "δυσφήμιση" εκ του δυσφημίζω.

Κείμενο Άρθρου

Όποιος προσβάλλει τη μνήμη νεκρού με βάνουση ή κακόβουλη εξύβριση ή με συκοφαντική δυσφήμιση* (άρθρ. 363) τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο: 366

Ημ/νία: 25.02.2019

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ

Τίτλος Άρθρου

Γενικές διατάξεις

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ, ΑΤΙΜΩΡΗΣΗ ΔΥΣΦΗΜΙΣΗ, ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΤΗΣ ΔΥΣΦΗΜΙΣΗΣ

Σχόλια

* γράφεται και ως "δυσφήμιση" εκ του δυσφημίζω.** γράφεται και ως "δυσφημισθεί" εκ του δυσφημίζω.*** Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 2 του παρόντος, μετά τη λέξη "δίωξης", τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, την τελεία (.). - Η παρ. 2 του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παρ. 2 του ν. 4596/2019 ΦΕΚ Α 32/25.2.2019.

Κείμενο Άρθρου

1. Αν το γεγονός του άρθρου 362 είναι αληθινό, η πράξη μένει ατιμώρητη. Η απόδειξη όμως της αλήθειας του γεγονότος απαγορεύεται όταν αυτό αφορά αποκλειστικά σχέσεις του οικογενειακού ή του ιδιωτικού βίου που δεν θίγουν το δημόσιο συμφέρον και ο ισχυρισμός ή η διάδοση έγιναν κακόβουλα.

«2. Αν στις περιπτώσεις των άρθρων 362, 363, 364 και 365 το γεγονός που ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος είναι πράξη αξιόποινη για την οποία ασκήθηκε δικαστική δίωξη, αναστέλλεται η δίκη για τη δυσφήμιση έως το τέλος της ποινικής δίωξης. Τεκμαίρεται ότι το γεγονός που αφορά η δυσφήμιση είναι αληθινό, αν η απόφαση είναι καταδικαστική και ψευδές, αν η απόφαση είναι αθωωτική και στηρίζεται στο ότι δεν αποδείχθηκε ότι το πρόσωπο που είχε δυσφημισθεί τέλεσε την αξιόποινη πράξη. Επιτρέπεται όμως ανταπόδειξη.».

3. Η απόδειξη της αλήθειας του γεγονότος που αφορά τη δυσφήμιση* δεν αποκλείει την τιμωρία για εξύβριση, αν από τον τρόπο που εκδηλώθηκε ή από τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε η δυσφήμιση* προκύπτει σκοπός εξύβρισης.

Άρθρο: 367

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ, ΑΡΣΗ ΑΔΙΚΟΥ ΠΡΑΞΗΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 1 του παρόντος, μετά τη περ. α), τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Αρθρου

1. Δεν αποτελούν άδικη πράξη: α) οι δυσμενείς κρίσεις για επιστημονικές, καλλιτεχνικές ή επαγγελματικές εργασίες,* β) οι δυσμενείς εκφράσεις που περιέχονται σε έγγραφο δημόσιας αρχής για αντικείμενα που ανάγονται στον κύκλο της υπηρεσίας της, καθώς και γ) οι εκδηλώσεις που γίνονται για την εκτέλεση νόμιμων καθηκόντων, την άσκηση νόμιμης εξουσίας ή για τη διαφύλαξη (προστασία) δικαιώματος ή από άλλο δικαιολογημένο ενδιαφέρον ή δ) σε ανάλογες περιπτώσεις.

2. Η προηγούμενη διάταξη δεν εφαρμόζεται: α) όταν οι παραπάνω κρίσεις και εκδηλώσεις περιέχουν τα συστατικά στοιχεία της πράξης του άρθρου 363, καθώς και β) όταν από τον τρόπο της εκδήλωσης ή από τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε η πράξη, προκύπτει σκοπός εξύβρισης.

Άρθρο: 368**Ημ/νία: 10.07.2009****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ****Τίτλος Αρθρου**

Εγκληση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ, ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΩΞΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΣΗ, ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΕΓΚΑΛΟΥΝΤΩΝ

Σχόλια

- Το εντός " " εδ. στο τέλος της παρ. 1 προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 26 του ν. 3772/2009 (Α' 112/10.7.2009).

Κείμενο Αρθρου

1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 361, 362, 363, 364 και 365 η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση. «Αν ο παθών είναι αστυνομικός, λιμενικός, πυροσβεστικός και υγειονομικός υπάλληλος και η πράξη συνέβη κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του από πρόσωπο που ενήργησε με καλυμμένα ή αλλοιωμένα τα χαρακτηριστικά αυτού, η ποινική δίωξη στην περίπτωση του άρθρου 361 ασκείται αυτεπάγγελα.»

2. Στην περίπτωση του άρθρου 365 δικαίωμα να υποβάλουν έγκληση έχουν ο σύζυγος που επέζησε και τα παιδιά του νεκρού, και αν αυτοί δεν υπάρχουν, οι γονείς και οι αδελφοί του. Στην περίπτωση του άρθρου 364, δικαίωμα να υποβάλει έγκληση έχει το διοικητικό συμβούλιο και όποιος άλλος έχει ουσιώδες έννομο συμφέρον.

3. Αν ο παθών είναι δημόσιος υπάλληλος και η πράξη συνέβη κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του ή για λόγους σχετικούς με την εκτέλεσή της, έχουν επίσης δικαίωμα να υποβάλουν έγκληση η προϊσταμένη του αρχή και ο αρμόδιος υπουργός.

Άρθρο: 369**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ (ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ)****Λήμματα**

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ, ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ, ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΔΟΤΗ

Σχόλια

* Από παραδρομή του νομοθέτη δεν τέθηκε, κατά τη μεταγλώττιση, η λέξη "και", που υπήρχε στο

κείμενο της καθαρεύουσας [βλ. διόρθωση σφαλμάτων, (Α' 82/20.6.1986. αριθ. 12)].** Στο κείμενο του νόμου, μετά τη λέξη "έγκληση" της παρ. 1 και "δημοσίευμα" της παρ. 2 του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, την τελεία (.).*** Ορθότερον: "καταχωρίσει". Πρβλ. και παραπάνω στην ίδια πρόταση "...καταχωρίστηκε το δημοσίευμα...".

Κείμενο Άρθρου

1. Η παρ. 3 του άρθρου 229 έχει εφαρμογή και* στις περιπτώσεις των άρθρων 361, 362, 363, 364 και 365 υπέρ εκείνου που υπέβαλε την έγκληση.** Η προθεσμία για τη δημοσίευση της απόφασης αρχίζει από την επίδοσή της σ' αυτόν. Αν η πράξη τελέστηκε με δημοσίευμα στον τύπο, η δημοσίευση πρέπει να γίνει με την καταχώρηση σε εφημερίδα τουλάχιστον του σκεπτικού και του διατακτικού της απόφασης.

2. Ο εκδότης της εφημερίδας ή του περιοδικού όπου καταχωρίστηκε*** το δημοσίευμα που προκάλεσε την καταδίκη, οφείλει να καταχωρήσει*** στο έντυπό του ολόκληρη την απόφαση μέσα σε οκτώ ημέρες από το επιδόθηκε στην ίδια θέση και με τα ίδια στοιχεία, όπως καταχωρίστηκε και το υβριστικό δημοσίευμα.** Αλλιώς υποβάλλεται σε φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή σε χρηματική ποινή.

Άρθρο: 370

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Παραβίαση του απορρήτου των επιστολών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Σχόλια

Προσοχή: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 2668/1998 (Α' 282/18.12.1988) περί οργανώσεως του τομέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών και άλλων διατάξεων, οι διατάξεις του παρόντος άρθρου που αφορούν την προστασία του απορρήτου της ταχυδρομικής επικοινωνίας εφαρμόζονται σε ό λ ε ς τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις κ α ι το προσωπικό τους.

Κείμενο Άρθρου

ΕΙΚΟΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΩΝ

1. Όποιος αθέμιτα και με σκοπό να λάβει γνώση του περιεχομένου τους ανοίγει κλειστή επιστολή ή άλλο κλειστό έγγραφο ή παραβιάζει τον κλειστό χώρο στον οποίο είναι φυλαγμένα ή με οποιονδήποτε τρόπο εισχωρεί σε ξένα απόρρητα διαβάζοντας ή αντιγράφοντας ή αποτυπώνοντας με άλλο τρόπο επιστολή ή άλλο έγγραφο τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

2. Η ποινική δίωξη γίνεται μόνο με έγκληση.

Άρθρο: 370Α

Ημ/νία: 01.09.2008

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΗΛΕΦΩΝΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

"Παραβίαση του απορρήτου της τηλεφωνικής επικοινωνίας και της προφορικής συνομιλίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΗΛΕΦΩΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΩΝ, ΑΡΣΗ ΑΔΙΚΟΥ ΠΡΑΞΗΣ, ΕΓΚΛΗΣΗ, ΤΕΛΕΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΠΟ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥΣ, ΠΑΥΣΗ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΩΞΗΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο, που είχε αντικατασταθεί με την παρ. 8 του άρθρου 6 του ν. 3090/2002 (Α' 329/24.12.2002), τίθεται όπως αντικαταστάθηκε εκ νέου με το άρθρο 10 του ν. 3674/2008 (Α' 136/10.7.2008) και ισχύει από 1.9.2008.

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος αθέμιτα παγιδεύει ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο παρεμβαίνει σε συσκευή, σύνδεση ή δίκτυο παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας ή σε σύστημα υλικού ή λογισμικού, που χρησιμοποιείται για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών, με σκοπό ο ίδιος ή άλλος να πληροφορηθεί ή να αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο τηλεφωνικής συνδιάλεξης μεταξύ τρίτων ή τα στοιχεία της θέσης και κίνησης της εν λόγω επικοινωνίας, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου και όταν ο δράστης αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο της τηλεφωνικής επικοινωνίας του με άλλον χωρίς τη ρητή συναίνεση του τελευταίου. 2. Όποιος αθέμιτα παρακολουθεί με ειδικά τεχνικά μέσα ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα προφορική συνομιλία μεταξύ τρίτων ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα μη δημόσια πράξη άλλου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου και όταν ο δράστης αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο της συνομιλίας του με άλλον χωρίς τη ρητή συναίνεση του τελευταίου. 3. Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών τιμωρείται όποιος κάνει χρήση της πληροφορίας ή του υλικού φορέα επί του οποίου αυτή έχει αποτυπωθεί με τους τρόπους που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 αυτού του άρθρου. 4. Αν ο δράστης των πράξεων των παραγράφων 1, 2 και 3 αυτού του άρθρου είναι πάροχος υπηρεσιών τηλεφωνίας ή νόμιμος εκπρόσωπος αυτού ή μέλος της διοίκησης ή υπεύθυνος διασφάλισης του απορρήτου ή εργαζόμενος ή συνεργάτης του παρόχου ή ενεργεί ιδιωτικές έρευνες ή τελεί τις πράξεις αυτές κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή απέβλεπε στην είσπραξη αμοιβής, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή από πενήντα πέντε χιλιάδες (55.000) μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ. 5. Αν οι πράξεις των παραγράφων 1 και 3 αυτού του άρθρου συνεπάγονται παραβίαση στρατιωτικού ή διπλωματικού απορρήτου ή αφορούν απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του κράτους ή την ασφάλεια εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, τιμωρούνται κατά τα άρθρα 146 και 147 του Ποινικού Κώδικα."

Άρθρο: 370B**Ημ/νία: 31.08.1988****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ-ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ****Λήμματα**

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ, ΑΘΕΜΙΤΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ Ή ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ, ΑΠΟΡΡΗΤΑ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος αθέμιτα αντιγράφει, αποτυπώνει, χρησιμοποιεί, αποκαλύπτει σε τρίτον ή οπωσδήποτε παραβιάζει στοιχεία ή προγράμματα υπολογιστών, τα οποία συνιστούν κρατικά, επιστημονικά ή επαγγελματικά απόρρητα ή απόρρητα επιχείρησης του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Ως απόρρητα θεωρούνται και εκείνα που ο νόμιμος κάτοχός τους, από δικαιολογημένο ενδιαφέρον τα μεταχειρίζεται ως απόρρητα, ιδίως όταν έχει λάβει μέτρα για να παρεμποδίζονται τρίτοι να λάβουν γνώση τους.

2. Αν ο δράστης είναι στην υπηρεσία του κατόχου των στοιχείων, καθώς και αν το απόρρητο είναι ιδιαίτερα μεγάλης οικονομικής σημασίας, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

3. Αν πρόκειται για στρατιωτικό ή διπλωματικό απόρρητο ή για απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του κράτους, η κατά την παράγραφο 1 πράξη τιμωρείται κατά τα άρθρα 146 και 147.

4. Οι πράξεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 διώκονται ύστερα από έγκληση.

Άρθρο: 370Γ**Ημ/νία: 03.08.2016****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ-ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ****Τίτλος Αρθρου**

Παράνομη πρόσβαση σε πληροφοριακό σύστημα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ, ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ Ή ΧΡΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ, ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ Ή ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.6 του άρθρου δεύτερου του ν.4411/2016 (ΦΕΚ Α'142/3.8.2016).

Κείμενο Αρθρου

« 1. Όποιος χωρίς δικαίωμα αντιγράφει ή χρησιμοποιεί προγράμματα υπολογιστών, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι (6) μήνες και με χρηματική ποινή διακοσίων ενενήντα (290) ευρώ έως πέντε χιλιάδων εννιακοσίων (5.900) ευρώ.

2. Όποιος χωρίς δικαίωμα αποκτά πρόσβαση στο σύνολο ή τμήμα πληροφοριακού συστήματος ή σε στοιχεία που μεταδίδονται με συστήματα τηλεπικοινωνιών, παραβιάζοντας απαγορεύσεις ή μέτρα ασφαλείας που έχει λάβει ο νόμιμος κάτοχος του, τιμωρείται με φυλάκιση. Αν η πράξη αναφέρεται στις διεθνείς σχέσεις ή την ασφάλεια του κράτους, τιμωρείται κατά το άρθρο 148.

3. Αν ο δράστης είναι στην υπηρεσία του νόμιμου κατόχου του πληροφοριακού συστήματος ή των στοιχείων, η πράξη της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται μόνο αν απαγορεύεται ρητά από εσωτερικό κανονισμό ή από έγγραφη απόφαση του κατόχου ή αρμόδιου υπαλλήλου του.

4. Οι πράξεις των παραγράφων 1 έως 3 διώκονται ύστερα από έγκληση».

Άρθρο: 370Δ

Ημ/νία: 03.08.2016

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ-ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προσετέθη με την παρ.7 του άρθρου δεύτερου του ν.4411/2016 (ΦΕΚ Α'142/3.8.2016).

Κείμενο Αρθρου

« 1. Όποιος, αθέμιτα, με τη χρήση τεχνικών μέσων, παρακολουθεί ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα μη δημόσιες διαβιβάσεις δεδομένων ή ηλεκτρομαγνητικές εκπομπές από, προς ή εντός πληροφοριακού συστήματος ή παρεμβαίνει σε αυτές με σκοπό ο ίδιος ή άλλος να πληροφορηθεί το περιεχόμενό τους, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών.

2. Με την ποινή της παραγράφου 1 τιμωρείται όποιος κάνει χρήση της πληροφορίας ή του υλικού φορέα επί του οποίου αυτή έχει αποτυπωθεί με τους τρόπους που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

3. Αν οι πράξεις των παραγράφων 1 και 2 συνεπάγονται παραβίαση στρατιωτικού ή διπλωματικού απορρήτου ή αφορούν απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του Κράτους σε καιρό πολέμου τιμωρούνται κατά το άρθρο 146».

Άρθρο: 370Ε

Ημ/νία: 03.08.2016

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ-ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προσετέθη με την παρ.8 του άρθρου δεύτερου του ν.4411/2016 (ΦΕΚ Α'142/3.8.2016).

Κείμενο Αρθρου

« Με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών τιμωρείται όποιος χωρίς δικαίωμα και με σκοπό τη διάπραξη κάποιου από τα εγκλήματα των άρθρων 370Β, 370Γ παράγραφοι 2 και 3 και 370Δ παράγει, πωλεί, προμηθεύεται προς χρήση, εισάγει, κατέχει, διανέμει ή με άλλο τρόπο διακινεί: α) συσκευές ή προγράμματα υπολογιστή, σχεδιασμένα ή προσαρμοσμένα κυρίως για το σκοπό της διάπραξης κάποιου από τα εγκλήματα των άρθρων 370Β, 370Γ και 370Δ, β) συνθηματικά ή κωδικούς πρόσβασης

ή άλλα παρεμφερή δεδομένα με τη χρήση των οποίων είναι δυνατόν να αποκτηθεί πρόσβαση στο σύνολο ή μέρος ενός πληροφοριακού συστήματος».

Άρθρο: 371

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΧΕΜΥΘΕΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Παραβίαση επαγγελματικής εχεμύθειας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΧΕΜΥΘΕΙΑΣ, ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ, ΕΓΚΛΗΣΗ, ΑΡΣΗ ΑΔΙΚΟΥ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Σχόλια

* Ορθότερον να τεθεί κόμμα μετά τη λέξη "συμφέροντος", όπως σωστά είχε τεθεί στο κείμενο της καθαρεύουσας "...εις διαφύλαξιν εννόμου ή...ουσιώδους συμφέροντος, δημοσίου ή ιδίου..."- Σύμφωνα με την περ. δ της παρ. 13 του άρθ. 12 του ν. 2832/2000 (Α' 140/13.6.2000), σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων της ανωτέρω παρ. 13 του ανωτέρω νόμου, εφαρμόζονται οι κυρώσεις του παρόντος άρθρου.- Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 11 (υπηρεσιακές υποχρεώσεις) του ν. 3148/2003 (Α' 136/5.6.2003), η παράβαση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο ανωτέρω άρθρο διώκονται και τιμωρούνται κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.=====** Σχετικά με το παρόν άρθρο, βλ. και το άρθρο 20("Υποχρέωση τήρησης εχεμύθειας") του ν. 3500/2006 "για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας και άλλες διατάξεις" (Α' 232/24.10.2006), σύμφωνα με το οποίο: "1. Σε περίπτωση διαπράξεως εγκλήματος ενδοοικογενειακής βίας, οι αρμόδιες αστυνομικές αρχές που διενεργούν προανάκριση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 243 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, απαγορεύεται να ανακοινώνουν με οποιονδήποτε τρόπο το ονοματεπώνυμο του θύματος και του κατηγορουμένου, τη διεύθυνση κατοικίας τους, καθώς και οποιαδήποτε άλλα στοιχεία είναι δυνατόν να αποκαλύψουν την ταυτότητα τους.2. Οι παραβάτες της διατάξεως αυτής τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών".- Σύμφωνα με το άρθρο 28 του ανωτέρω νόμου το εν λόγω άρθρο ισχύει από 24.1.2007. -Για την ισχύ του παρόντος βλέπε και το άρθρο 63 του ν. 4170/2013 ΦΕΚ Α 163.

Κείμενο Άρθρου

** (βλ. σχόλια)

1. Κληρικοί, δικηγόροι και κάθε είδους νομικοί παραστάτες, συμβολαιογράφοι, γιατροί, μαίες, νοσοκόμοι, φαρμακοποιοί και άλλοι στους οποίους κάποιος εμπιστεύεται συνήθως λόγω του επαγγέλματος τους ή της ιδιότητάς τους ιδιωτικά απόρρητα, καθώς και οι βοηθοί των προσώπων αυτών, τιμωρούνται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι ενός έτους αν φανερώσουν ιδιωτικά απόρρητα που τους τα εμπιστεύτηκαν ή που τα έμαθαν λόγω του επαγγέλματός τους ή της ιδιότητάς τους.
2. Όμοια τιμωρείται όποιος, μετά το θάνατο ενός από τα πρόσωπά της παρ. 1, και απ' αυτή την αιτία γίνεται κάτοχος εγγράφων ή σημειώσεων του νεκρού σχετικών με την άσκηση του επαγγέλματός του, ή της ιδιότητάς του και από αυτά φανερώνει ιδιωτικά απόρρητα.
3. Η ποινική δίωξη γίνεται μόνο με έγκληση.
4. Η πράξη δεν είναι άδικη και μένει ατιμώρητη αν ο υπαίτιος απέβλεπε στην εκπλήρωση καθήκοντός του ή στη διαφύλαξη έννομου ή για άλλο λόγο δικαιολογημένου ουσιώδους συμφέροντος,* δημόσιου ή του ιδίου ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορούσε να διαφυλαχθεί διαφορετικά.

Άρθρο: 372

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΛΟΠΗ

Τίτλος Άρθρου

Κλοπή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΚΛΟΠΗ, ΚΙΝΗΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 1 του παρόντος, μετά τη λέξη "μηνών", τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,). Προσοχή: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1608/1950 περί αυξήσεως των ποινών που προβλέπονται για τους καταχραστές του Δημοσίου: "1. Στον ένοχο των αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρ. 216, 218, 235, 236, 237, 242, (256), 258, 372, 375 και 386 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή κατά άλλου νομικού προσώπου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρ. 263Α του Ποινικού Κώδικα και το όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο ή στα πιο πάνω νομικά πρόσωπα υπερβαίνει το ποσό των "50.000.000" δραχμών [147.000 ευρώ], επιβάλλεται η ποινή της κάθειρξης και, αν συντρέχουν ιδιαίτερα επιβαρυντικές περιστάσεις, ιδίως αν ο ένοχος εξακολούθησε επί μακρό χρόνο την εκτέλεση του εγκλήματος ή το αντικείμενό του είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Στον ένοχο του αδικήματος που προβλέπεται ειδικώς από το άρθρ. 256 του Ποινικού Κώδικα, τα παραπάνω εφαρμόζονται μόνο όταν το αδίκημα στρέφεται κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου".

Κείμενο Αρθρου

ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

1. Οποιος αφαιρεί ξένο (ολικά ή εν μέρει) κινητό πράγμα από την κατοχή άλλου με σκοπό να το ιδιοποιηθεί παράνομα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών,* και αν το αντικείμενο της κλοπής είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.
2. Κινητό πράγμα θεωρείται κατά τον Κώδικα και η ενέργεια του ηλεκτρισμού, του ατμού και κάθε άλλη ενέργεια.
3. Η διάταξη του άρθρου 72 σχετικά με την παραπομπή του υπαιτίου σε κατάσταση εργασίας εφαρμόζεται και εδώ.

Άρθρο: 373

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΤΥΜΒΩΡΥΧΙΑ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΤΥΜΒΩΡΥΧΙΑ

Κείμενο Αρθρου

Ως υπαίτιος κλοπής τιμωρείται και όποιος νεκροσυλήσει με τυμβωρυχία, σκοπεύοντας να αποκτήσει παράνομα ο ίδιος ή τρίτος περιουσιακή ωφέλεια.

Άρθρο: 374

Ημ/νία: 02.04.2012

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΛΟΠΗ

Τίτλος Αρθρου

Διακεκριμένες περιπτώσεις κλοπής

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΚΛΟΠΗ, ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α), β), γ) και δ), τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).- Οι πρώην περ. στ'("αν οι περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε η πράξη μαρτυρούν ότι ο δράστης είναι ιδιαίτερα επικίνδυνος") και ζ'("αν ο δράστης κινούμενος με μηχανοκίνητο μέσο αφείρεσε πράγμα που κρατούσε

ή φοροούσε ο παθών, αν η πράξη του δεν τιμωρείται βαρύτερα κατά το άρθρο 380") του παρόντος καταργήθηκαν με την παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 2408/1996 (Α' 104/4.6.1996). - Η εντός " " φράση της περ. ε' του παρόντος άρθρου προστέθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 14 του ν. 2721/1999 (Α' 112/3.6.1999).** Η μετατροπή του δραχμικού ποσού σε ΕΥΡΩ στο εδ. ε) έγινε με την παρ. 1 του άρθ. 3 -σε συνδυασμό με τα άρθρα 4 και 5- του ν. 2943/2001 (Α' 203/12.9.2001). Προς (εξοικείωση και) εξυπηρέτηση του χρήστη με τις αντιστοιχίες των ευρώ προς τις δραχμές, παραθέτουμε εντός [ ] το ανάλογο (κατά προσέγγιση) δραχμικό ποσό. ===== *** Το εντός " " ποσό της περ. ε) του παρόντος άρθρου ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΘΗΚΕ με την περ. ια) της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρου 113 του ίδιου νόμου η αναπροσαρμογή ισχύει από 2.4.2012.

Κείμενο Αρθρου

"Η κλοπή τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών:

α) αν από τόπο προορισμένο για

θρησκευτική λατρεία αφαιρέθηκε πράγμα αφιερωμένο σ' αυτή,* β) αν αφαιρέθηκε

πράγμα επιστημονικής, καλλιτεχνικής, αρχαιολογικής ή ιστορικής σημασίας που βρισκόταν σε συλλογή εκτιθέμενη σε κοινή θέα ή σε δημόσιο οίκημα ή σε άλλο δημόσιο τόπο,*

γ) αν αφαιρέθηκε πράγμα που μεταφερόταν με οποιοδήποτε δημόσιο συγκοινωνιακό μέσο ή ήταν τοποθετημένο σε χώρο προορισμένο για εναπόθεση πραγμάτων προς μεταφορά ή παραλαβή ή μεταφερόταν από ταξιδιώτη,* δ) αν η κλοπή

τελέστηκε από δύο ή περισσότερους που είχαν ενωθεί για να διαπράττουν κλοπές ή ληστείες,*

ε) αν η πράξη τελέστηκε από πρόσωπο που διαπράττει

κλοπές ή ληστείες κατ'επάγγελμα ή κατά συνήθεια "ή αν η συνολική αξία των αντικειμένων της κλοπής υπερβαίνει το ποσό των "εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000)""** (βλ. σχόλια) ΕΥΡΩ.

Άρθρο: 374Α

Ημ/νία: 23.12.2010

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΛΟΠΗ

Τίτλος Αρθρου

Κλοπή χρήσης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΚΛΟΠΗ ΧΡΗΣΗΣ, ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ, ΕΓΚΛΗΣΗ, ΑΠΟΔΟΣΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΖΗΜΙΩΘΕΝΤΟΣ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 20 του ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984). - Η παρ. 3 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του ν. 3904/2010 (Α' 218/23.12.2010).

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος αφαιρεί από την κατοχή άλλο ξένο μηχανοκίνητο μεταφορικό μέσο με αποκλειστικό σκοπό να το χρησιμοποιήσει για πολύ μικρό χρονικό διάστημα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Η ποινική δίωξη γίνεται μόνο ύστερα από έγκληση.

«3. Η διάταξη του άρθρου 384 εφαρμόζεται και για το έγκλημα της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου, μαζί όμως με την απόδοση του πράγματος απαιτείται σε κάθε περίπτωση και η ολοκληρωτική ικανοποίηση του ζημιωθέντος.».

Άρθρο: 375

Ημ/νία: 02.04.2012

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΥΠΕΞΑΙΡΕΣΗ

Τίτλος Αρθρου

Υπεξαίρεση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΥΠΕΞΑΙΡΕΣΗ

Σχόλια

- Το εντός " " τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του παρόντος προστέθηκε με την περ. α΄ της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 2721/1999 (Α΄ 112/3.6.1999).- Το εντός " " τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του παρόντος, όπως αυτή είχε αντικατασταθεί με την παρ. 9 του άρθρου 1 του ν. 2408/1996 (Α΄ 104/4.6.1996), προστέθηκε με την περ. β΄ της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 2721/99 (Α΄ 112/3.6.1999).** Η μετατροπή των δραχμικών ποσών σε ΕΥΡΩ έγινε με την παρ. 1 του άρθ. 3 -σε συνδυασμό με τα άρθρα 4 και 5- του ν. 2943/2001 (Α΄ 203/12.9.2001). Προς (εξοικείωση και) εξυπηρέτηση του χρήστη με τις αντιστοιχίες των ευρώ προς τις δραχμές, παραθέτουμε εντός [ ] το ανάλογο (κατά προσέγγιση) δραχμικό ποσό.Προσοχή: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1608/1950 περί αυξήσεως των ποινών που προβλέπονται για τους καταχραστές του Δημοσίου: "1. Στον ένοχο των αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρ. 216, 218, 235, 236, 237, 242, (256), 258, 372, 375 και 386 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή κατά άλλου νομικού προσώπου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρ. 263Α του Ποινικού Κώδικα και το όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή σπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο ή στα πιο πάνω νομικά πρόσωπα υπερβαίνει το ποσό των "50.000.000" δραχμών [147.000 ευρώ], επιβάλλεται η ποινή της κάθειρξης και, αν συντρέχουν ιδιαίτερα επιβαρυντικές περιστάσεις, ιδίως αν ο ένοχος εξακολούθησε επί μακρό χρόνο την εκτέλεση του εγκλήματος ή το αντικείμενό του είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Στον ένοχο του αδικήματος που προβλέπεται ειδικώς από το άρθρ. 256 του Ποινικού Κώδικα, τα παραπάνω εφαρμόζονται μόνο όταν το αδίκημα στρέφεται κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου".
===== *** Τα εντός " " ποσά του δεύτερου εδ. των παρ. 1 και 2 ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΘΗΚΑΝ με τις περ. ιβ) και ιγ) αντιστοίχως του άρθρου 25 του ν. 4055/2012 (Α΄ 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρου 113 του ίδιου νόμου η αναπροσαρμογή ισχύει από 2.4.2012.

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος ιδιοποιείται παρανόμως ξένο (ολικά ή εν μέρει) κινητό πράγμα που περιήλθε στην κατοχή του με οποιονδήποτε τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και, αν το αντικείμενο της υπεξαίρεσης είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. "Αν η συνολική αξία υπερβαίνει το ποσό των "εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000)*** (βλ. σχόλια) ΕΥΡΩ", ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών".

"2. Αν η πρόκειται για αντικείμενο ιδιαίτερα μεγάλης αξίας που το έχουν εμπιστευθεί στον υπαίτιο λόγω ανάγκης ή λόγω της ιδιότητάς του ως εντολοδόχου, επιτρόπου ή κηδεμόνα του παθόντος ή ως μεσεγγυούχου ή διαχειριστή ξένης περιουσίας, ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών". "Αν το συνολικό αντικείμενο της πράξης του προηγούμενου εδαφίου υπερβαίνει σε ποσό τις "εκατόν είκοσι χιλιάδες (120.000)*** (βλ. σχόλια) ΕΥΡΩ", τούτο συνιστά επιβαρυντική περίπτωση".

3. Με το ξένο πράγμα εξομοιώνεται και: α) το τίμημα που έλαβε ο υπαίτιος για κινητό πράγμα που του είχαν εμπιστευθεί για να το πουλήσει, καθώς και β) το κινητό πράγμα που απέκτησε ο υπαίτιος με χρήματα ή με άλλο πράγμα που του το είχαν εμπιστευθεί για να αγοράσει ή να ανταλλάξει αντίστοιχα το πράγμα που απέκτησε.

Αρθρο: 376**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΣΙΩΠΗΣΗ ΑΝΕΥΡΕΣΗΣ**Τίτλος Αρθρου**

Παρασιώπηση ανεύρεσης*

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΠΑΡΑΣΙΩΠΗΣΗ ΑΝΕΥΡΕΣΗΣ, ΑΤΙΜΩΡΗΤΗ ΠΡΑΞΗ

Σχόλια

* "εύρεσης", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.** "απολλωλός", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.*** "εύρεση", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.**** Ορθότερον: "στον".

Κείμενο Αρθρου

Όποιος βρίσκει χαμένο** πράγμα και δεν αναγγέλλει την ανεύρεση*** μέσα σε δεκατέσσερις ημέρες στις αρχές ή στο κοινό ή στο**** δικαιούχο τιμωρείται με χρηματική ποινή. Αν το αντικείμενο είναι ασήμαντης αξίας, το δικαστήριο μπορεί να κρίνει την πράξη ατιμώρητη.

Άρθρο: 377

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΛΟΠΗ

Τίτλος Άρθρου

Κλοπές και υπεξαίρέσεις ευτελούς αξίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΚΛΟΠΗ ΚΑΙ ΥΠΕΞΑΙΡΕΣΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ ΕΥΤΕΛΟΥΣ ΑΞΙΑΣ, ΑΤΙΜΩΡΗΤΗ ΠΡΑΞΗ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Σχόλια

** Προσοχή: σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 31 και παύση της ποινικής δίωξης) του ν. 3346/2005 (Α' 140/17.6.2005) περί επιταχύνσεως της διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, η -κατά την παρ. 1 του ανωτέρω άρθρου- παύση της ποινικής δίωξης, δε ν ισχύει για τις ακόλουθες παραβάσεις: α) του άρθρου 358 του παρόντος κώδικα (βλ. οικεία σχόλια), β) του ν. 690/1945 (βλ. οικεία σχόλια) και γ) του παρόντος άρθρου για τις περιπτώσεις αγοράς εμπορευμάτων με πίστωση. Για περισσότερα, όμως, βλ. ολόκληρο το άρθρο 31.

Κείμενο Άρθρου

**

1. Αν η κλοπή ή η υπεξαίρεση έχει αντικείμενο πράγμα ευτελούς αξίας, τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών. Αν όμως η πράξη τελέστηκε από ανάγκη για άμεση χρήση ή ανάλωση του αντικειμένου της κλοπής ή υπεξαίρεσης, το δικαστήριο μπορεί να κρίνει την πράξη ατιμώρητη.

2. Στις περιπτώσεις αυτού του άρθρου η ποινική δίωξη γίνεται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο: 378

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΥΦΑΙΡΕΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Υφαιρέσεις

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΥΦΑΙΡΕΣΗ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α) και β), τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Άρθρου

Κλοπή ή υπεξαίρεση που έγινε: α) μεταξύ συγγενών και αγχιστέων σε ευθεία γραμμή, θετών γονέων και θετών τέκνων, συζύγων και μνηστευμένων, αδελφών καθώς και των συζύγων και των μνηστήρων τους,* β) από σύζυγο στην περιουσία που άφησε ο σύζυγός του,* γ) εναντίον επιτρόπου ή επιμελητή του υπαίτιου, καθώς επίσης και σε βάρος προσώπου με το οποίο ο υπαίτιος ή συμμετοχος διατελεί σε σχέση εξάρτησης ή ζει στο ίδιο σπίτι, δίδεται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο: 379

Ημ/νία: 23.12.2010

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΥΠΕΞΑΙΡΕΣΗ

Τίτλος Αρθρου

Απόδοση του ιδιοποιημένου πράγματος

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΚΛΟΠΗ ΚΑΙ ΥΠΕΞΑΙΡΕΣΗ, ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΟΥ, ΑΠΟΔΟΣΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ

Σχόλια

Με το άρθρο 34 του ν. 3904/2010 ΦΕΚ Α 218/23.12.2010 από 23.12.2010 ημερομηνία έναρξης του προαναφερόμενου νόμου ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ το παρόν.

Κείμενο Αρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Αρθρο: 380**Ημ/νία:** 27.04.2015**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Τίτλος Αρθρου**

Ληστεία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΛΗΣΤΕΙΑ

Σχόλια

*** Σύμφωνα με την περίπτ. ε της παρ. 1 του Ν. 2734/1999 (Α' 161), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 1 άρθρου 12 ν. 2839/2000 (Α' 196) και την παρ. 9 άρθρου 11 ν. 3064/2002 (Α' 248), το πιστοποιητικό που υ π ο χ ρ ε ο ύ τ α ι να κατέχει πρόσωπο εκδιδόμενο με αμοιβή, χορηγείται όταν, μεταξύ άλλων, δ ε ν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για ανθρωποκτονία από πρόθεση (299 ΠΚ), αποπλάνηση παιδιών (339 ΠΚ), διευκόλυνση ακολασίας άλλων (348 ΠΚ), πορνογραφία ανηλίκων (348Α ΠΚ), μαστροπεία (349 ΠΚ), σωματεμπορία (351 ΠΚ), ασέλγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής (351Α ΠΚ), λ η σ τ ε ί α (380 ΠΚ) και εκβίαση (385 ΠΚ), καθώς και για παράβαση των διατάξεων των νόμων περί όπλων και ναρκωτικών. *** Σύμφωνα, επίσης, με την ΥΑ 4861/2001 (Β' 206) περί διαδικασίας εκδόσεως, ανακλήσεως/ανανεώσεως πιστοποιητικού ασκήσεως επαγγέλματος από πρόσωπο εκδιδόμενο με αμοιβή, για την έκδοση του εν λόγω πιστοποιητικού σε πρόσωπα η μ ε δ α π ή ς υπηκοότητας α π α ι τ ε ί τ α ι, μεταξύ άλλων, και "βεβαίωση του Πρωτοδικείου, ότι δ ε ν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για ανθρωποκτονία από πρόθεση (299 ΠΚ), αποπλάνηση παιδιών (339 ΠΚ), μαστροπεία (349 ΠΚ), σωματεμπορία (351 ΠΚ), λ η σ τ ε ί α (380 ΠΚ) και εκβίαση (385 ΠΚ), καθώς και για παράβαση των διατάξεων των νόμων περί όπλων και ναρκωτικών".

===== - Η παρ. 2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 άρθρου 72 Ν. 4139/2013 (Α' 74/20.3.2013).

===== *** ΠΡΟΣΟΧΗ:

σύμφωνα με την παρ. 1 άρθρου 17 Ν. 4274/2014 (Α' 147/14.7.2014), οι κατάδικοι που κατά το χρόνο δημοσίευσης του ανωτέρω νόμου (14.7.2014) ΕΚΤΙΟΥΝ ποινή για τα εγκλήματα: των άρθρων 134, 135, 135Α, 138 και 187Α του παρόντος Κώδικα ή της παρ. 2 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρου, των άρθρων 299 και 385 παρ. 1 περίπτ. α του παρόντος Κώδικα, εφόσον τα εγκλήματα της περίπτωσης αυτής τελούνται στο πλαίσιο του άρθρου 187 του παρόντος Κώδικα (εγκληματική οργάνωση), ΜΕΤΑΓΟΝΤΑΙ, με παραγγελία του Εισαγγελέα Εκτέλεσης Ποινών της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, σε κατάσταση Γ' τύπου εντός ΔΕΚΑ ημερών από τη δημοσίευση του εσωτερικού κανονισμού του.

===== - Το εντός " " δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 4.α του άρθρου 20 Ν. 4322/2015 (Α' 42/27.04.2015). - Το εντός " " τελευταίο εδάφιο της παρ. 1, το οποίο είχε προστεθεί με την παρ. 4 άρθρου 25 Ν. 3772/2009 (Α' 112/10.7.2009), τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 4.β του άρθρου 20 Ν. 4322/2015 (Α' 42/27.04.2015).

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος με σωματική βία εναντίον προσώπου ή με απειλές ενωμένες με επικείμενο κίνδυνο σώματος ή ζωής αφαιρεί από άλλον ξένο (ολικά ή εν μέρει) κινητό πράγμα ή τον εξαναγκάζει να του το παραδώσει για να το ιδιοποιηθεί παρανόμως, τιμωρείται με κάθειρξη. «Η τέλεση της πράξης του προηγούμενου εδαφίου με κάλυψη ή αλλοίωση των χαρακτηριστικών του προσώπου του δράστη συνιστά επιβαρυντική περίπτωση.» «Αν ο υπαίτιος της πράξεως αυτής έφερε πολεμικό τυφέκιο ή πυροβόλο όπλο που φέρει φυσίγγιο των 40 χιλιοστών και άνω ή πολυβόλο ή υποπολυβόλο ή χειροβομβίδα ή εκρηκτικό μηχανισμό ή βαρύ όπλο ή όπλο πυροβολικού, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.»

«2. *** (ΒΛ. ΣΧΟΛΙΑ). Αν από την πράξη προήλθε ο θάνατος κάποιου προσώπου ή βαριά σωματική βλάβη ή αν η πράξη εκτελέστηκε με ιδιαίτερη σκληρότητα εναντίον προσώπου ή αν ο δράστης έκανε χρήση πολεμικού τυφεκίου ή πυροβόλου όπλου που φέρει φυσίγγιο των 40 χιλιοστών και άνω ή

πολυβόλου ή υποπολυβόλου ή χειροβομβίδας ή εκρηκτικού μηχανισμού ή βαρέως όπλου ή όπλου πυροβολικού, επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.»

3. Οι ίδιες ποινές (παρ. 1 και 2) επιβάλλονται σ' εκείνον που καταλήφθηκε επ' αυτοφώρω να κλέβει και μεταχειρίζεται σωματική βία εναντίον προσώπου ή απειλές ενωμένες με επικείμενο κίνδυνο σώματος ή ζωής για να διατηρήσει το κλοπιμαίο.

Άρθρο: 381

Ημ/νία: 02.04.2012

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΦΘΟΡΑ ΞΕΝΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Φθορά ξένης ιδιοκτησίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΦΘΟΡΑ ΞΕΝΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Σχόλια

- Η παρ. 2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3ε του άρθρου 24 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου ισχύει από 2.4.2012.

Κείμενο Άρθρου

1. Οποιος με πρόθεση καταστρέφει ή βλάπτει ξένο (ολικά ή εν μέρει) πράγμα ή με άλλον τρόπο καθιστά ανέφικτη τη χρήση του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

«2. Αν η φθορά έχει αντικείμενο πράγμα ευτελούς αξίας ή η ζημία που προξενήθηκε από τη φθορά είναι ελαφρά, ο υπαίτιος τιμωρείται με κράτηση έως έξι (6) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.»

Άρθρο: 381Α

Ημ/νία: 03.08.2016

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ-ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Φθορά ηλεκτρονικών δεδομένων

Σχόλια

Το παρόν άρθρο προσετέθη με την παρ.9 του άρθρου δεύτερου του ν.4411/2016 (ΦΕΚ Α'142/3.8.2016).

Κείμενο Άρθρου

« 1. Όποιος χωρίς δικαίωμα διαγράφει, καταστρέφει, αλλοιώνει ή αποκρύπτει ψηφιακά δεδομένα ενός συστήματος πληροφοριών, καθιστά ανέφικτη τη χρήση τους ή με οποιονδήποτε τρόπο αποκλείει την πρόσβαση στα δεδομένα αυτά, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη. Σε ιδιαίτερα ελαφρές περιπτώσεις, το δικαστήριο μπορεί, εκτιμώντας τις περιστάσεις τέλεσης, να κρίνει την πράξη ατιμώρητη.

2. Η πράξη της πρώτης παραγράφου τιμωρείται: α) με φυλάκιση από ένα (1) έως τρία (3) έτη, αν τελέστηκε με τη χρήση εργαλείου που έχει σχεδιαστεί κατά κύριο λόγο για πραγματοποίηση επιθέσεων που επηρεάζουν μεγάλο αριθμό συστημάτων πληροφοριών ή επιθέσεων που προκαλούν σοβαρές ζημιές και ιδίως επιθέσεων που προκαλούν μεγάλης έκτασης ή για μεγάλο χρονικό διάστημα διατάραξη των υπηρεσιών των συστημάτων πληροφοριών, οικονομική ζημία ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή σημαντική απώλεια δεδομένων, β) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους, αν προκάλεσε σοβαρές ζημιές και ιδίως μεγάλης έκτασης ή για μεγάλο χρονικό διάστημα διατάραξη των υπηρεσιών των συστημάτων πληροφοριών, οικονομική ζημία ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή σημαντική απώλεια δεδομένων και γ) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους, αν τελέστηκε κατά συστημάτων πληροφοριών που αποτελούν μέρος υποδομής για την προμήθεια του πληθυσμού με ζωτικής σημασίας αγαθά ή υπηρεσίες. Ως ζωτικής σημασίας αγαθά ή υπηρεσίες νοούνται ιδίως η εθνική άμυνα, η υγεία, οι συγκοινωνίες, οι μεταφορές και η ενέργεια.

3. Αν οι πράξεις των προηγούμενων παραγράφων τελέστηκαν στο πλαίσιο δομημένης και με διαρκή δράση ομάδας τριών ή περισσότερων προσώπων, που επιδιώκει την τέλεση περισσότερων εγκλημάτων του παρόντος άρθρου, ο υπαίτιος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών.

4. Για την ποινική δίωξη της πράξης της παραγράφου 1 απαιτείται έγκληση».

Άρθρο: 381B

Ημ/νία: 03.08.2016

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

**Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ-ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ**

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προσετέθη με την παρ.10 του άρθρου δεύτερου του ν.4411/2016 (ΦΕΚ Α'142/3.8.2016).

Κείμενο Άρθρου

« Με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών, τιμωρείται όποιος χωρίς δικαίωμα και με σκοπό τη διάπραξη κάποιου από τα εγκλήματα του άρθρου 381Α παράγραφοι 1, 2 και 3 παράγει, πωλεί, προμηθεύεται προς χρήση, εισάγει, κατέχει, διανέμει ή με άλλο τρόπο διακινεί: α) συσκευές ή προγράμματα υπολογιστή, σχεδιασμένα ή προσαρμοσμένα κυρίως για το σκοπό της διάπραξης κάποιου από τα εγκλήματα του άρθρου 381Α, β) συνθηματικά ή κωδικούς πρόσβασης ή άλλα παρεμφερή δεδομένα με τη χρήση των οποίων είναι δυνατόν να αποκτηθεί πρόσβαση στο σύνολο ή μέρος ενός πληροφοριακού συστήματος».

Άρθρο: 382

Ημ/νία: 27.04.2015

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΦΘΟΡΑ ΞΕΝΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Διακεκριμένες περιπτώσεις φθοράς

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΦΘΟΡΑ ΞΕΝΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περιπτ. α και β της παρ. 2 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρου, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (.). ===== - Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 Ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984). ===== - Η παρ. 5, η οποία είχε προστεθεί με την παρ. 5 άρθρου 25 Ν. 3772/2009 (Α' 112), ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με την παρ. 5 άρθρου 20 Ν. 4322/2015 (Α' 42/27.04.2015).

Κείμενο Άρθρου

«1. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών τιμωρείται η φθορά ξένης ιδιοκτησίας της πρώτης παραγράφου του άρθρου 381, αν έγινε χωρίς πρόκληση από τον παθόντα.

2. Με την ποινή της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται ο δράστης, αν το αντικείμενο της πράξης που προβλέπεται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 381:

α) είναι πράγμα που χρησιμεύει για κοινό όφελος,*

β) είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας,*

γ) η φθορά έγινε με φωτιά ή με κάποιο από τα μέσα που προβλέπει το άρθρο 270.

3. Αν στην πράξη της πρώτης παραγράφου συμμετείχαν δύο ή περισσότεροι ή συντρέχει και μία από τις περιπτώσεις της δεύτερης παραγράφου, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

4. Οποιοσ προκαλεί κατά τους όρους του προηγούμενου άρθρου φθορά ή βλάβη αρχαιολογικού ή καλλιτεχνικού ή ιστορικού μνημείου ή αντικειμένου τοποθετημένου σε δημόσιο χώρο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη».

5. (ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ΩΣ ΜΗ ΙΣΧΥΟΥΣΑ: ΒΛ. ΣΧΟΛΙΑ).

Άρθρο: 383

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΦΘΟΡΑ ΞΕΝΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Γενικές διατάξεις

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΦΘΟΡΑ ΞΕΝΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΩΞΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΣΗ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του ν. 1419/1984 (Α' 28/14.3.1984).

Κείμενο Άρθρου

Στις περιπτώσεις των άρθρων 381 και 382 παρ. 2 στοιχ. β' η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση του παθόντος.

Άρθρο: 384

Ημ/νία: 23.12.2010

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΦΘΟΡΑ ΞΕΝΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

«Ικανοποίηση του παθόντος

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΦΘΟΡΑ ΞΕΝΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΕΥΤΕΛΟΥΣ ΑΞΙΑΣ Ή ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΦΩΤΙΑΣ Ή ΕΚΡΗΞΗΣ, ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΟΥ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3904/2010 (Α' 218/23.12.2010).

Κείμενο Άρθρου

1. Το αξιόποινο των εγκλημάτων των άρθρων 372-374, 375-377, 381 και 382 εξαλείφεται, αν ο υπαίτιος με δική του θέληση και πριν εξεταστεί με οποιονδήποτε τρόπο για την πράξη του από τις αρχές αποδώσει χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου το πράγμα ή ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα. Η μερική μόνο απόδοση ή ικανοποίηση εξαλείφει το αξιόποινο κατά το αντίστοιχο μόνο μέρος.

2. Εάν ο υπαίτιος των πράξεων της παραγράφου 1 μέχρι την άσκηση της ποινικής δίωξης, χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου αποδώσει το πράγμα και δηλώσει ο παθών ή οι κληρονόμοι του ότι δεν έχουν άλλη αξίωση από την πράξη ή ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα, καταβάλλοντας αποδεδειγμένα ή κατά δήλωση του παθόντος ή των κληρονόμων του το κεφάλαιο και τους τόκους υπερημερίας, δεν κινείται ποινική δίωξη και η υπόθεση τίθεται στο αρχείο με αιτιολογημένη πράξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών.

3. Ο υπαίτιος των πλημμελημάτων, που προβλέπονται στα άρθρα 372, 373, 375-377, 381 και 382 απαλλάσσεται από κάθε ποινή αν, μέχρι το τέλος της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο, αποδώσει το πράγμα και δηλώσει ο παθών ή οι κληρονόμοι του ότι δεν έχουν άλλη αξίωση από την πράξη ή ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα, καταβάλλοντας αποδεδειγμένα ή κατά δήλωση του παθόντος ή των κληρονόμων του το κεφάλαιο και τους τόκους υπερημερίας.

4. Στην απόπειρα των πράξεων της παραγράφου 1 αρκεί δήλωση του παθόντος ή των κληρονόμων του ότι έχουν ικανοποιηθεί.

5. Η δήλωση του παθόντος ή των κληρονόμων του ότι ικανοποιήθηκαν εντελώς ισχύει για όλους τους συμμετόχους, εκτός από εκείνους που δηλώνουν ότι δεν την αποδέχονται.».

Άρθρο: 384Α

Ημ/νία: 23.12.2010

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΦΘΟΡΑ ΞΕΝΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Καταστολή φθορών που προκαλούν το κοινό αίσθημα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΦΘΟΡΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΑΙΣΘΗΜΑ

Σχόλια

Με το άρθρο 34 του ν. 3904/2010 ΦΕΚ Α 218/23.12.2010 από 23.12.2010 ημερομηνία έναρξης του προαναφερόμενου νόμου ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ το παρόν.

Κείμενο Άρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Άρθρο: 385

Ημ/νία: 04.06.1996

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΚΒΙΑΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Εκβίαση^{^^} (βλ. σχόλια) *** (βλ. σχόλια)

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΕΚΒΙΑΣΗ, ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 1 του παρόντος, μετά τις περ. α) και β) αντιστοίχως, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,). ===== ** Η πρώην φράση της περ. β) της παρ. 1 του παρόντος ("ή αν από τις περιστάσεις αποδεικνύεται ότι ο υπαίτιος είναι ιδιαίτερα επικίνδυνος"), μετά τον διαζευκτικό όρο "ή κατ'επάγγελμα", καταργήθηκε με την παρ. 10 του άρθρ. 1 του ν. 2408/96 (Α' 104/4.6.1996). ^^ Σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 1 του ν. 2734/1999 (Α' 161/5.8.1999) περί εκδιδομένων με αμοιβή προσώπων και άλλων διατάξεων, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2839/2000 (Α' 196/12.9.2000) και την παρ. 9 του άρθρου 11 του ν. 3064/2002 (Α' 248/15.10.2002) αντιστοίχως, το πιστοποιητικό που υ π ο χ ρ ε ο ύ τ α ι να κατέχει πρόσωπο εκδιδόμενο με αμοιβή, χορηγείται όταν, μεταξύ άλλων, δ ε ν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για ανθρωποκτονία από πρόθεση (άρθρο 299 ΠΚ), αποπλάνηση παιδιών (άρθρο 339 ΠΚ), διευκόλυνση ακολασίας άλλων (άρθρο 348 ΠΚ), πορνογραφία ανηλίκων (άρθρο 348Α ΠΚ), μαστροπεία (άρθρο 349 ΠΚ), σωματεμπορία (άρθρο 351 ΠΚ), ασέλγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής (άρθρο 351Α ΠΚ), ληστεία (άρθρο 380 ΠΚ) και ε κ β ί α σ η (άρθρο 385 ΠΚ), καθώς και για παράβαση των διατάξεων των νόμων περί όπλων και ναρκωτικών. **** Σύμφωνα, επίσης, με την ΥΑ 4861/2001 (Β' 206/2.3.2001) περί διαδικασίας εκδόσεως, ανακλήσεως/ανανεώσεως πιστοποιητικού ασκήσεως επαγγέλματος από πρόσωπο εκδιδόμενο με αμοιβή, για την έκδοση του εν λόγω πιστοποιητικού σε πρόσωπα η μ ε ν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για ανθρωποκτονία από πρόθεση (άρθρο 299 ΠΚ), αποπλάνηση παιδιών (άρθρο 339 Π.Κ), μαστροπεία (άρθρο 349 ΠΚ), σωματεμπορία (άρθρο 351 ΠΚ), ληστεία (άρθρο 380 ΠΚ) και ε κ β ί α σ η (άρθρο 385 ΠΚ), καθώς και για παράβαση των διατάξεων των νόμων περί όπλων και ναρκωτικών". *** ΠΡΟΣΟΧΗ: σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4274/2014 (Α' 147/124.7.2014), οι κατάδικοι που κατά το χρόνο δημοσίευσης του ανωτέρω νόμου (14.7.2014) ΕΚΤΙΟΥΝ ποινή για τα εγκλήματα: α) των άρθρων 134, 135, 135Α, 138 και 187Α του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια) ή β) της περ. α) της παρ. 1 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρου, του άρθρου 299 και 380 παράγραφος 2 του παρόντος Κώδικα (βλ. οικεία σχόλια), εφόσον τα εγκλήματα της περίπτωσης αυτής τελούνται στο πλαίσιο του άρθρου 187 του παρόντος Κώδικα (εγκληματική οργάνωση), ΜΕΤΑΓΟΝΤΑΙ, με παραγγελία του Εισαγγελέα Εκτέλεσης Ποινών της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, σε κατάσταση Γ' τύπου εντός ΔΕΚΑ ημερών από τη δημοσίευση του εσωτερικού κανονισμού του.

Κείμενο Άρθρου**ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

1. Οποιος, εκτός από τις περιπτώσεις του άρθρου 380, με σκοπό να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος, εξαναγκάζει κάποιον με βία ή με απειλή σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή από την οποία επέρχεται ζημία στην περιουσία του εξαναγκαζομένου ή άλλου τιμωρείται:

α)*** (βλ. σχόλια) σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 380, παρ.1 και 2, αν η πράξη τελέστηκε με σωματική βία εναντίον προσώπου ή με απειλές ενωμένες με επικείμενο κίνδυνο σώματος ή ζωής,* β) αν ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε βία ή απειλή βλάβης της

επιχείρησης, του επαγγέλματος, του λειτουργήματός του, ή άλλης δραστηριότητας που ασκεί ο εξαναγκαζόμενος ή άλλος ή προσφέρθηκε να παρέχει ή παρέχει προστασία για την αποτροπή πρόκλησης τέτοιας βλάβης από τρίτον τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και δεν επιτρέπεται μετατροπή ή η αναστολή της ποινής. Αν τις παραπάνω πράξεις τέλεσε πρόσωπο που διαπράττει τέτοιες πράξεις κατά συνήθεια ή κατ' επάγγελμα,** τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών,* γ) σε κάθε άλλη περίπτωση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 72 για το κατάστημα εργασίας εφαρμόζονται και εδώ.

Άρθρο: 386**Ημ/νία: 02.04.2012****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΑΤΗ****Τίτλος Άρθρου**

Απάτη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΑΠΑΤΗ, ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΑΠΑΤΗ ΚΑΤ' ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ Ή ΚΑΤΑ ΣΥΝΗΘΕΙΑ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 1 του παρόντος, μετά τη φράση "τριών μηνών", τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,). - Η παρ. 3 του παρόντος άρθρου, όπως αυτή είχε αντικατασταθεί με την παρ. 11 του άρθρ. 1 του ν. 2408/96 (Α' 104/4.6.1996), τίθεται όπως αντικαταστάθηκε εκ νέου με την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 2721/99 (Α' 112/3.6.1999). ** Η μετατροπή των δραχμικών ποσών σε ΕΥΡΩ έγινε με την παρ. 1 του άρθρ. 3 -σε συνδυασμό με τα άρθρα 4 και 5- του ν. 2943/2001 (Α' 203/12.9.2001). Προς (εξοικείωση και) εξυπηρέτηση του χρήστη με τις αντιστοιχίες των ευρώ προς τις δραχμές, παραθέτουμε στην παρ. 3 εντός [ ] το ανάλογο (κατά προσέγγιση) δραχμικό ποσό. Προσοχή: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1608/1950 περί αυξήσεως των ποινών που προβλέπονται για τους καταχραστές του Δημοσίου: "1. Στον ένοχο των αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρ. 216, 218, 235, 236, 237, 242, (256), 258, 372, 375 και 386 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή κατά άλλου νομικού προσώπου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρ. 263Α του Ποινικού Κώδικα και το όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο ή στα πιο πάνω νομικά πρόσωπα υπερβαίνει το ποσό των "50.000.000" δραχμών [147.000 ευρώ], επιβάλλεται η ποινή της κάθειρξης και, αν συντρέχουν ιδιαζόντως επιβαρυντικές περιστάσεις, ιδίως αν ο ένοχος εξακολούθησε επί μακρό χρόνο την εκτέλεση του εγκλήματος ή το αντικείμενό του είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Στον ένοχο του αδικήματος που προβλέπεται ειδικώς από το άρθρ. 256 του Ποινικού Κώδικα, τα παραπάνω εφαρμόζονται μόνο όταν το αδίκημα στρέφεται κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου".
===== *** Το εντός " " ποσό της περ. β) της παρ. 3 ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΘΗΚΕ με την περ. ιδ) της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρου 113 του ίδιου νόμου η αναπροσαρμογή ισχύει από 2.4.2012. **** Το εντός " " ποσό της περ. α) της παρ. 3 ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΘΗΚΕ με την περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρου 113 του ίδιου νόμου η αναπροσαρμογή ισχύει από 2.4.2012.

Κείμενο Άρθρου

1. Οποιος με σκοπό να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος βλάπτει ξένη περιουσία πείθοντας κάποιον σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών,* και αν η ζημία που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 72 για το κατάσταση εργασίας εφαρμόζονται και εδώ.

"3. Επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών:

α) αν ο υπαίτιος διαπράττει απάτες κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια και το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνουν το ποσό των "τριάντα χιλιάδων (30.000)"**** (βλ. σχόλια) ΕΥΡΩ" ή β) αν το περιουσιακό όφελος ή η προξενηθείσα ζημία υπερβαίνει συνολικά το ποσό των "εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000)"** (βλ. σχόλια) ΕΥΡΩ".

Άρθρο: 386Α

Ημ/νία: 03.08.2016

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΑΤΗ ΜΕ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ

Τίτλος Άρθρου

Απάτη με υπολογιστή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΑΠΑΤΗ ΜΕ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.11 του άρθρου δεύτερου του ν.4411/2016 (ΦΕΚ Α'142/3.8.2016).

Κείμενο Άρθρου

« Όποιος, με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, βλάπτει ξένη περιουσία, επηρεάζοντας το αποτέλεσμα της διαδικασίας επεξεργασίας ψηφιακών δεδομένων είτε με τη μη ορθή διαμόρφωση προγράμματος υπολογιστή είτε με χρησιμοποίηση μη ορθών ή ελλιπών στοιχείων είτε με τη χωρίς δικαίωμα χρήση δεδομένων είτε με τη χωρίς δικαίωμα παρέμβαση σε πληροφοριακό σύστημα, τιμωρείται με τις ποινές του προηγούμενου άρθρου. Περιουσιακή βλάβη υφίσταται και αν τα πρόσωπα που την υπέστησαν είναι άδηλα. Για την εκτίμηση του ύψους της ζημίας είναι αδιάφορο αν οι παθόντες είναι ένα ή περισσότερα άτομα».

Άρθρο: 387

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΑΤΗ

Τίτλος Άρθρου

Απάτη ευτελούς αξίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΑΠΑΤΗ ΕΥΤΕΛΟΥΣ ΑΞΙΑΣ, ΑΤΙΜΩΡΗΤΗ ΠΡΑΞΗ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Κείμενο Άρθρου

Αν η ζημία που προξενήθηκε από την απάτη είναι ευτελούς αξίας, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 377.

Άρθρο: 388

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΑΤΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ

Τίτλος Άρθρου

Απάτη σχετική με τις ασφάλειες

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΑΠΑΤΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΜΕ ΤΙΣ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος, με το σκοπό να εισπράττει ο ίδιος ή κάποιος άλλος το ποσό για το οποίο έχει ασφαλιστεί ένα αντικείμενο κινητό ή ακίνητο, επιφέρει την πραγμάτωση του κινδύνου για τον οποίο έχει γίνει η ασφάλιση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

2. Στην ίδια ποινή υπόκειται όποιος για τον παραπάνω σκοπό προξενεί στον εαυτό του σωματική βλάβη ή επιτείνει τις συνέπειες σωματικής βλάβης που επήλθε από ατύχημα.

Αρθρο: 389**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΑΤΗΛΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΒΛΑΒΗΣ****Τίτλος Αρθρου**

Απατηλή πρόκληση βλάβης

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΑΠΑΤΗΛΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΒΛΑΒΗΣ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος με πρόθεση βλάπτει παράνομα ξένη περιουσία πείθοντας κάποιον με την εν γνώσει του παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή με αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση των αληθινών σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή.

2. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Αρθρο: 390**Ημ/νία: 02.04.2012****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΙΣΤΙΑ****Τίτλος Αρθρου**

Απιστία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΑΠΙΣΤΙΑ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο, που είχε αντικατασταθεί με την παρ. 2 του άρ. 36 του ν. 2172/1993 (Α' 207), τίθεται όπως αντικαταστάθηκε εκ νέου με το άρθρο 15 του ν. 3242/2004 (Α' 102/24.5.2004). * Είναι χαρακτηριστικό ότι πριν από την πρώτη του αντικατάσταση (με την παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 2172/1993), στη θέση της λέξης "γνώση" υπήρχε η λέξη "πρόθεση".
===== **** Το εντός " " ποσό του δεύτερου εδ.
ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΘΗΚΕ με την περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4055/2012 (Α' 51/12.3.2012) και σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου η αναπροσαρμογή ισχύει από 2.4.2012. ^^^ Κατά το άρθρο 78 του ν.4146/2013 (ΦΕΚ Α'90/18.4.2013) δεν συνιστά απιστία κατά την έννοια του παρόντος άρθρου και του άρθρου 256 του ίδιου Κώδικος, για τον Πρόεδρο, τα μέλη του Δ.Σ. και τα στελέχη των Τραπεζών, η σύναψη δανείων πάσης φύσεως με νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, του ευρύτερου δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται κατά νόμο, καθώς και η εν γένει παροχή πιστώσεων σε αυτά, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) υφίστανται αποφάσεις των θεσμοθετημένων εγκριτικών επιτροπών ή οργάνων κάθε τράπεζας και β) τηρήθηκαν, κατά τη χορήγησή τους, οι σχετικές κανονιστικές πράξεις της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔΤΕ).

Κείμενο Αρθρου

(^^^ βλ. σχόλια !)

«Όποιος με γνώση* ζημιώνει την περιουσία άλλου, της οποίας βάσει του νόμου ή δικαιοπραξίας έχει την επιμέλεια ή διαχείριση (ολική ή μερική ή μόνο για ορισμένη πράξη), τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Εάν η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσόν των "τριάντα χιλιάδων (30.000)"**** (βλ. σχόλια) ευρώ, ο δράστης τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών.»

Άρθρο: 391

Ημ/νία: 25.04.1994

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Τίτλος Άρθρου

Δόλια αποφυγή πληρωμής εισιτηρίου

Σχόλια

* Πριν από την κατάργησή του το παρόν άρθρο είχε ως εξής: "1. Όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις της απάτης κατορθώνει δόλια και χωρίς την κανονισμένη πληρωμή να παρευρεθεί σε παράσταση, έκθεση ή ανάλογη διοργάνωση ή να χρησιμοποιήσει κάποιο μέσο δημόσιας κυκλοφορίας ή κάποια άλλη εγκατάσταση που προορίζεται για κοινή χρήση, αλλά με καταβολή αντιτίμου, τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών. 2. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση".

Κείμενο Άρθρου

* (βλ. σχόλια)

[Καταργήθηκε με την περ. β) της παρ. 12 του άρθρου 1 του ν. 2207/94 (Α' 65/25.4.1994)].

Άρθρο: 391

Ημ/νία: 03.03.2011

Τίτλος Άρθρου

Αποφυγή πληρωμής εισιτηρίου

Σχόλια

Το παρόν άρθρο προστέθηκε με τη διάταξη του άρθρου 17 του ν. 3920/2011 ΦΕΚ Α 33/3.3.2011.

Κείμενο Άρθρου

« Όποιος χρησιμοποιεί μέσο δημόσιας συγκοινωνίας που προορίζεται για κοινή χρήση χωρίς να καταβάλλει το αντίτιμο εισιτηρίου οποιασδήποτε μορφής, τιμωρείται με κράτηση ή με πρόστιμο. Η ποινική δίωξη ασκείται μετά από έγκληση.»

Άρθρο: 392

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΟΛΙΑ ΑΠΟΔΟΧΗ ΠΑΡΟΧΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Δόλια αποδοχή παροχών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΔΟΛΙΑ ΑΠΟΔΟΧΗ ΠΑΡΟΧΩΝ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Κείμενο Άρθρου

1. Οποιος με την πρόθεση να μην καταβάλλει αντίτιμο παίρνει για άμεση κατανάλωση τρόφιμα ή ποτά ή δέχεται την παροχή καταλύματος ή υπηρεσιών, των οποίων το αντίτιμο είναι άμεσα πληρωτέο κατά τις συνήθειες των συναλλαγών, τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών.

2. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο: 393

Ημ/νία: 23.12.2010

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Γενικές διατάξεις

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΩΞΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΣΗ ΕΠΙ ΑΠΑΤΗΣ, ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ ΕΠΙ ΑΠΑΤΗΣ Ή ΑΠΑΤΗΛΗΣ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΒΛΑΒΗΣ Ή ΑΠΙΣΤΙΑΣ Ή ΔΟΛΙΑΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΠΑΡΟΧΩΝ

Σχόλια

Με το άρθρο 34 του ν. 3904/2010 ΦΕΚ Α 218/23.12.2010 από 23.12.2010 ημερομηνία έναρξης του προαναφερόμενου νόμου ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ το παρόν.

Κείμενο Αρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Άρθρο: 394**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΠΟΔΟΧΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ**Τίτλος Αρθρου**

Αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΑΠΟΔΟΧΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ, ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΩΞΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΣΗ, ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σχόλια

* Ορθότερον: "ανεξάρτητα από το αν". Πρβλ. και κείμενο καθαρεύουσας: "ανεξαρτήτως του αν".- Προσοχή: Σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 του ν. 1608/1950 περί αυξήσεως των ποινών που προβλέπονται για τους καταχραστές του Δημοσίου: "1. Στον ένοχο των αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρ. 216, 218, 235, 236, 237, 242, (256), 258, 372, 375 και 386 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή κατά άλλου νομικού προσώπου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρ. 263Α του Ποινικού Κώδικα και το όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο ή στα πιο πάνω νομικά πρόσωπα υπερβαίνει το ποσό των "50.000.000" δραχμών [147.000 ευρώ], επιβάλλεται η ποινή της κάθειρξης και, αν συντρέχουν ιδιαίζοντως επιβαρυντικές περιστάσεις, ιδίως αν ο ένοχος εξακολούθησε επί μακρό χρόνο την εκτέλεση του εγκλήματος ή το αντικείμενό του είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Στον ένοχο του αδικήματος που προβλέπεται ειδικώς από το άρθρ. 256 του Ποινικού Κώδικα, τα παραπάνω εφαρμόζονται μόνο όταν το αδίκημα στρέφεται κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. 2. Με τας εν τη προηγούμενη παραγράφω ποινάς, ηλαττωμένας κατά το εν άρθρ. 83 του Κώδικος μέτρον, τιμωρούνται και οι ένοχοι των εν άρθρ. 231, 232 και 394 πράξεων, εφ' όσον αύτιο διαπράττονται εν σχέσει προς αδικήματα περί ων η προηγούμενη παράγραφος".

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιοσ με πρόθεση αποκρύπτει, αγοράζει, λαμβάνει ως ενέχυρο ή με άλλον τρόπο δέχεται στην κατοχή του πράγμα που προήλθε από αξιόποινη πράξη ή μεταβιβάζει σε άλλον την κατοχή τέτοιου πράγματος ή συνεργεί σε μεταβίβαση ή με οποιονδήποτε τρόπο ασφαρίζει την κατοχή του σε άλλον, τιμωρείται με φυλάκιση, ανεξάρτητα αν* είναι τιμωρητέος ή όχι ο υπαίτιος του εγκλήματος από τον οποίον προέρχεται το πράγμα.

2. Αν το αντικείμενο της πράξης της προηγούμενης παραγράφου είναι ευτελούς αξίας, ο δράστης τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών και η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

3. Με τα πράγματα που προέρχονται από αξιόποινη πράξη εξομοιώνεται και το τίμημά τους, καθώς επίσης και τα αντικείμενα που αποκτήθηκαν μέσω αυτών.

4. Αν ο υπαίτιος επιχειρεί τέτοιες πράξεις κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή ενήργησε από ιδιοτέλεια ή αν πρόκειται για πράγμα ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. Το άρθρο 72 για την παραπομπή σε κατάσταση εργασίας εφαρμόζεται και στην προκείμενη περίπτωση.

Άρθρο: 394Α

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Τίτλος Αρθρου

Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα

Σχόλια

* Πριν από την κατάργησή του το παρόν άρθρο είχε ως εξής:"Με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών τιμωρείται όποιος από κερδοσκοπία ή με το σκοπό να συγκαλύψει την αληθή προέλευση ή να παράσχει συνδρομή σε πρόσωπο που ενέχεται στα κατωτέρω εγκλήματα, προκειμένου αυτό να αποφυγεί τη δίωξη, την εκτέλεση επιβληθείσας ποινής ή μέτρου ασφαλείας ή δημεύσεως, αγοράζει, αποκρύπτει, λαμβάνει ως εμπράγματη ασφάλεια, δέχεται στην κατοχή του, καθίσταται οπωσδήποτε δικαιούχος, μετατρέπει ή μεταβιβάζει οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο, που προέρχεται από έγκλημα αρπαγής (άρθρο 322), ληστείας (άρθρο 380), εκβίασης σε βαθμό κακουργήματος (άρθρο 385, παρ. 1α), κλοπής κατά το άρθρο 374, περιπτώσεις α'-στ', παραγωγής, εμπορίας ή διακίνησης ναρκωτικών, κατασκευής, εμπορίας ή διακίνησης όπλων, εκρηκτικών ή εμπρηστικών υλών ή μέσων χημικού ή βιολογικού πολέμου, ή από έγκλημα που αφορά αφαίρεση και μεταμόσχευση ανθρώπινων ιστών και οργάνων ή από συμμετοχή σε τέτοια εγκλήματα, ή μεσολαβεί στη διενέργεια τέτοιων πράξεων. Αν ο δράστης ενεργεί τέτοιες πράξεις κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή αν το περιουσιακό στοιχείο είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται κάθειρξη. Επίσης επιβάλλεται υποχρεωτικά δήμευση των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων, ως και των πάσης φύσεως αντικειμένων, χρημάτων ή αξιών, που χρησίμευσαν ή προορίζονταν να χρησιμεύσουν για την τέλεση του εγκλήματος πλην εκείνων των οποίων διατάσσεται η επιστροφή στον ιδιοκτήμονα.2. Οι ποινές της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται ανεξάρτητα από το αν είναι τιμωρητέος ή όχι ο υπαίτιος του εγκλήματος, από το οποίο προέρχεται το περιουσιακό στοιχείο, ή αν το έγκλημα αυτό τελέστηκε στην αλλοδαπή.3. Ως περιουσιακά στοιχεία κατά την έννοια της πρώτης παραγράφου νοούνται κινητά και ακίνητα πράγματα, δικαιώματα και έγγραφα που αποτελούν τίτλο ιδιοκτησίας ή ενσωματώνουν ή αποδεικνύουν περιουσιακά δικαιώματα, το τίμημά τους και τα αντικείμενα που αποκτήθηκαν μέσω αυτών".

Κείμενο Αρθρου

[Το παρόν άρθρο, που είχε προστεθεί με το άρθρο 5 του ν. 2145/1993 (Α' 88/28.5.1993), καταργήθηκε με το άρθρο 9 του ν. 2331/95 (Α' 173/3.9.1995)].*

Αρθρο: 395

Ημ/νία: 23.12.2010

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΑΠΟΔΟΧΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ, ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΟΥ, ΑΠΟΔΟΧΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ

Σχόλια

Με το άρθρο 34 του ν. 3904/2010 ΦΕΚ Α 218/23.12.2010 από 23.12.2010 ημερομηνία έναρξης του προαναφερόμενου νόμου ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ το παρόν.

Κείμενο Αρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Αρθρο: 396

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Τίτλος Αρθρου

Παρακώλυση συναγωνισμού

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΙ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος σε δημόσιους πλειστηριασμούς εμποδίζει με βία ή με απειλές τον ελεύθερο συναγωνισμό ή απομακρύνει με δώρα ή υποσχέσεις αυτόν που προσφέρει ή έχει την πρόθεση να προσφέρει τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο: 397

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΑΤΑΔΟΛΙΕΥΣΗ ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Καταδολίευση δανειστών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΚΑΤΑΔΟΛΙΕΥΣΗ ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Κείμενο Άρθρου

1. Ο οφειλέτης που με πρόθεση ματαιώνει ολικά η εν μέρει την ικανοποίηση του δανειστή του, βλάπτοντας, καταστρέφοντας ή καθιστώντας χωρίς αξία, αποκρύπτοντας ή απαλλοτριώνοντας χωρίς ισότιμο και αξιόχρεο αντάλλαγμα οποιοδήποτε περιουσιακό του στοιχείο, κατασκευάζοντας ψεύτικα χρέη ή ψεύτικες δικαιοπραξίες, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, ή με χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν υπόκειται σε βαρύτερη ποινή σύμφωνα με άλλη διάταξη.
  2. Ομοια τιμωρείται όποιος επιχειρεί κάποια από αυτές τις πράξεις υπέρ του οφειλέτη.
  3. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.
-

Άρθρο: 398

Ημ/νία: 17.06.2005

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΧΡΕΟΚΟΠΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Χρεοκοπία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΑΠΛΗ ΚΑΙ ΔΟΛΙΑ ΧΡΕΩΚΟΠΙΑ

Σχόλια

- Το εντός " " τελευταίο εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 28 του ν. 3346/2005 (Α' 140/17.6.2005).

Κείμενο Άρθρου

Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους τιμωρείται ο υπαίτιος δόλιας χρεοκοπίας, κατά τους όρους του εμπορικού νόμου και με φυλάκιση το πολύ δύο ετών ο υπαίτιος απλής χρεοκοπίας. «Η ποινική δίωξη για το αδίκημα της απλής χρεοκοπίας ασκείται ύστερα από έγκληση του συνδίκου ή του πτωχευτικού πιστωτή.»

Άρθρο: 399

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Τίτλος Άρθρου

Παρακώλυση της άσκησης δικαιώματος

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος με πρόθεση αφαιρεί ή καταστρέφει ολικά ή μερικά πράγμα που έχει στην ιδιοκτησία του και έτσι καθιστά ανέφικτη για το δικαιούχο την άσκηση δικαιώματος επικαρπίας, χρήσης, οίκησης, εμπράγματης ασφάλειας ή παρακράτησης στο πράγμα αυτό τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή.
  2. Ομοια τιμωρείται όποιος επιχειρεί κάποια από τις πράξεις αυτές υπέρ του ιδιοκτήτη.
  3. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.
-

Αρθρο: 400**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΛΙΕΙΑ**Τίτλος Αρθρου**

Παράνομη αλιεία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΛΙΕΙΑ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Σχόλια

* Ορθότερο να τεθεί κόμμα μετά την αντωνυμία "του".

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος ψαρεύει σε ύδατα όπου άλλος έχει το δικαίωμα της αλιείας, χωρίς την άδειά του[,] τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.
  2. Αν ο υπαίτιος ασκεί παράνομη αλιεία κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.
  3. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.
-

Αρθρο: 401**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΛΙΕΙΑ ΣΕ ΧΩΡΙΚΑ ΥΔΑΤΑ**Τίτλος Αρθρου**

Αλιεία σε χωρικά ύδατα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΑΛΙΕΙΑ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥ

Κείμενο Αρθρου

Αλλοδαπός που ψαρεύει χωρίς δικαίωμα στην αιγιαλίτιδα ζώνη του ελληνικού κράτους τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Αρθρο: 402**Ημ/νία:** 23.12.2010**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**Τίτλος Αρθρου**

Γενική διάταξη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΤΑΔΟΛΙΕΥΣΗΣ ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ Ή ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

Σχόλια

Με το άρθρο 34 του ν. 3904/2010 ΦΕΚ Α 218/23.12.2010 από 23.12.2010 ημερομηνία έναρξης του προαναφερόμενου νόμου ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ το παρόν.

Κείμενο Αρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Άρθρο: 403

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΣΕ ΧΡΕΗ

Τίτλος Αρθρου

Παραπλάνηση ανηλικών σε χρέη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΣΕ ΧΡΕΗ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος από ιδιοτέλεια και με εκμετάλλευση της κουφότητας ή της απειρίας κάποιου ανηλικού δέχεται για τον εαυτό του ή για τρίτον εκ μέρους του ανηλικού και με ζημία του την υπόσχεση ή εξασφάλιση της πληρωμής χρηματικού ποσού ή τη χορήγηση άλλης παροχής που έχει χρηματική αξία τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.
  2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος απαλλοτριώνει περαιτέρω ή δίνει ως ενέχυρο κάποια απαίτηση που απέκτησε από τον ανήλικο η οποία είναι του είδους που αναφέρεται στην παρ. 1 ή επιδιώκει την εκπλήρωση των περιουσιακών ωφελημάτων που πηγάζουν απ' αυτήν.
  3. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.
-

Άρθρο: 404

Ημ/νία: 23.12.2010

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΤΟΚΟΓΛΥΦΙΑ

Τίτλος Αρθρου

Τοκογλυφία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΤΟΚΟΓΛΥΦΙΑ, ΕΓΚΛΗΣΗ, ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 2 του παρόντος, μετά την περ. α), τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).** "πεναιτέρω", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.*** "άρη", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.- Οι εντός " " φράσεις της παρ. 1 και 3 αντιστοίχως, η κατάργηση της πρώην παρ. 5 ("5. Η ποινική δίωξη των πράξεων των παρ. 1 και 2 ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση") και η αριθμηση της πρώην παρ. 6 σε (νυν) παρ. 5 του παρόντος άρθρου, έγιναν με τα εδ. α', β' και γ' αντιστοίχως της παρ. 8 του άρθρου 14 του ν. 2721/1999 (Α' 112/3.6.1999). Με το άρθρο 34 του ν. 3904/2010 ΦΕΚ Α 218/23.12.2010 από 23.12.2010 ημερομηνία έναρξης του προαναφερόμενου νόμου ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ η παρ. 5 του παρόντος.

Κείμενο Αρθρου

1. Οποιος σε δικαιοπραξία για την παροχή οποιασδήποτε πίστωσης, ανανέωσής της ή παράταση της προθεσμίας πληρωμής εκμεταλλεύεται την ανάγκη, την πνευματική αδυναμία, την κουφότητα, την απειρία ή την ψυχική έξαψη εκείνου που παίρνει την πίστωση, συνομολογώντας ή παίρνοντας για τον εαυτό του ή για τρίτον περιουσιακά ωφελήματα, που ανάλογα με τις ειδικές περιστάσεις είναι

προφανώς δυσανάλογα προς την παροχή του υπαιτίου, τιμωρείται "με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών" και με χρηματική ποινή.

2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται και: α) όποιος, ανεξάρτητα από τους πιο πάνω όρους, κατά την παροχή ή την παράταση της προθεσμίας πληρωμής, κατά την ανανέωση ή την προεξόφληση δανείου, συνομολογεί ή παίρνει για τον εαυτό του ή για τρίτον περιουσιακά ωφελήματα που υπερβαίνουν το κατά το νόμο θεμιτό ποσοστό του τόκου,* β) όποιος απαλλοτριώνει παραπέρα** ή δίνει ως ενέχυρο κάποια απαίτηση που απέκτησε και που είναι του είδους που αναφέρεται στην παρ. 1 ή στην παρ.2 στοιχ. α' ή επιδιώκει την εκπλήρωση τοκογλυφικών ωφελημάτων που πηγάζουν από αυτή την απαίτηση.

3. Αν ο υπαίτιος επιχειρεί κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια τοκογλυφικές πράξεις του είδους των παρ. 1 και 2 τιμωρείται "με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών" και χρηματική ποινή.

4. Αν οι πράξεις των πιο πάνω παραγράφων τελούνται από νομικά πρόσωπα, ποινική ευθύνη υπέχουν οι διοικητές και οι διευθυντές τους.

"5(6)". Παραλείπεται ως μη ισχύουσα.

Άρθρο: 405

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΙΣΧΡΟΚΕΡΔΕΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Αισχροκέρδεια

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΑΙΣΧΡΟΚΕΡΔΕΙΑ, ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΟΥ

Σχόλια

* Προφανώς "παρ. 5", μετά την τροποποίηση που επέφερε η περ. γ' της παρ. 8 του άρθρου 14 του ν. 2721/1999 (Α' 112/3.6.1999).

Κείμενο Άρθρου

1. Οποιος, σχετικά με άλλες δικαιοπραξίες, εκτός από αυτές που αναφέρονται στο άρθρο 404 παρ. 1 και υπό τις ίδιες περιστάσεις, συνομολογεί ή παίρνει για τον εαυτό του ή για τρίτον περιουσιακά ωφελήματα που υπερβαίνουν την αξία της δικής του παροχής, τόσο ώστε ανάλογα με τις ειδικές περιστάσεις να βρίσκονται σε προφανή δυσαναλογία προς αυτήν τιμωρείται, αν το πράττει κατ'επάγγελμα ή κατά συνήθεια, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή.

2. Η παρ. 6* του άρθρου 404 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση.

Άρθρο: 406

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ ΣΕ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Τίτλος Άρθρου

Παραπλάνηση σε χρηματιστηριακές πράξεις

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ ΣΕ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Κείμενο Άρθρου

Οποιος από πλεονεξία εκμεταλλεύεται την απειρία ή την πνευματική αδυναμία κάποιου άλλου παραπλανώντας τον σε χρηματιστηριακές κερδοσκοπικές πράξεις οι οποίες δεν ανήκουν στον κύκλο των εργασιών εκείνου που παραπλανάται και είναι προφανώς δυσανάλογες προς την περιουσία του και μπορούν εξαιτίας αυτού του γεγονότος να επιφέρουν ή να επιταχύνουν την οικονομική καταστροφή του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο: 406Α

Ημ/νία: 23.12.2010

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ ΑΠΑΤΗ ΑΠΑΤΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΑΠΑΤΗΛΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΒΛΑΒΗΣ ΑΠΙΣΤΙΑ ΔΟΛΙΑ ΑΠΟΔΟΧΗ ΠΑΡΟΧΩΝ ΑΠΟΔΟΧΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑΔΟΛΙΕΥΣΗ ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ ΧΡΕΟΚΟΠΙΑ ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΛΙΕΙΑ ΑΛΙΕΙΑ ΣΕ ΧΩΡΙΚΑ ΥΔΑΤΑ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΣΕ ΧΡΕΗ ΤΟΚΟΓΛΥΦΙΑ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ ΣΕ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Τίτλος Άρθρου

«Ικανοποίηση του παθόντος

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3904/2010 (Α' 218/23.12.2010).

Κείμενο Άρθρου

1. Το αξιόποινο των εγκλημάτων των άρθρων 386 έως 406 εξαλείφεται, αν ο υπαίτιος με δική του θέληση και πριν εξεταστεί με οποιονδήποτε τρόπο για την πράξη του από τις αρχές ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα. Η μερική μόνο ικανοποίηση εξαλείφει το αξιόποινο κατά το αντίστοιχο μόνο μέρος.
2. Εάν ο υπαίτιος των πράξεων της παραγράφου 1 μέχρι την άσκηση της ποινικής δίωξης, ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα, καταβάλλοντας αποδεδειγμένα ή κατά δήλωση του παθόντος ή των κληρονόμων του το κεφάλαιο και τους τόκους υπερημερίας, δεν κινείται ποινική δίωξη και η υπόθεση τίθεται στο αρχείο με αιτιολογημένη πράξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών.
3. Ο υπαίτιος των πλημμελημάτων, που προβλέπονται στα άρθρα 386 έως 406, απαλλάσσεται από κάθε ποινή αν, μέχρι το τέλος της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο, ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα, καταβάλλοντας αποδεδειγμένα ή κατά δήλωση του παθόντος ή των κληρονόμων του το κεφάλαιο και τους τόκους υπερημερίας.
4. Οι διατάξεις του άρθρου 384 παράγραφοι 4 και 5 εφαρμόζονται αναλόγως.
5. Επί του εγκλήματος του άρθρου 390 δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άνω παραγράφων, όταν η πράξη στρέφεται κατά του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού.»

Άρθρο: 407

Ημ/νία: 30.10.2018

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΠΑΙΤΕΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Επαιτεία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΑΙΤΕΙΑ

Σχόλια

Το παρόν άρθρο καταργήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 23 του ν. 4571/2018 ΦΕΚ Α 186/30.10.2018.

Κείμενο Άρθρου

ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΠΑΙΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΛΗΤΕΙΑ

(Παραλείπεται ως μη ισχύον.)

Άρθρο: 408

Ημ/νία: 25.04.1994

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Τίτλος Αρθρου

Αλητεία

Σχόλια

** Πριν από την κατάργησή του, το παρόν άρθρο είχε ως εξής: "Όποιος στερείται τα μέσα συντήρησης από φυγοπονία ή εξαιτίας ροπής του προς την άτακτη ζωή και περιπλανιέται στη χώρα ή περιφέρεται συνεχώς σε κάποιον τόπο χωρίς να έχει μόνιμο κατάλυμα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών".

Κείμενο Αρθρου

[Καταργήθηκε με την περ. β) της παρ. 12 του άρθρου 1 του ν. 2207/94 (Α' 65/ 25.4.1994)]. **

Αρθρο: 409**Ημ/νία:** 21.10.2003**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΕΠΑΙΤΕΙΑ**Τίτλος Αρθρου**

Παραμέληση αποτροπής από επαιτεία ή αλητεία

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΑΙΤΕΙΑ Ή ΑΛΗΤΕΙΑ, ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ

Σχόλια

* "χρηματισμό", κατά το κείμενο της καθαρεύουσας.- Η περ. β) τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 3189/2003 (Α' 243/21.10.2003).

Κείμενο Αρθρου

Τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή: α) όποιος εξωθεί σε επαιτεία ή παραλείπει να εμποδίσει από την επαιτεία ή την αλητεία πρόσωπα που έχουν την επιμέλειά του ή που βρίσκονται σε σχέση εξάρτησης από αυτόν, β) όποιος παραδίδει ή προμηθεύει σε άλλους πρόσωπα ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών ή που έχουν υπερβεί αυτή την ηλικία, είναι όμως σωματικώς ή διανοητικώς ανάπηρα, για να προκαλούν με τη νεαρή τους ηλικία ή με την τυχόν σωματική ή διανοητική ασθένεια ή αναπηρία τους τον οίκτο ή την περιέργεια του κοινού για [χρηματικό όφελος]* δικό του ή άλλου."

Αρθρο: 410**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**Τίτλος Αρθρου**

Γενική Διάταξη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΕΠΑΙΤΕΙΑ Ή ΑΛΗΤΕΙΑ, ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κείμενο Αρθρου

Η διάταξη του άρθρου 72 για παραπομπή σε κατάστημα εργασίας εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις των άρθρων 407-409.

Αρθρο: 411**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ**Τίτλος Αρθρου**

Ευθύνη για πταίσματα άλλων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ ΑΛΛΩΝ

Κείμενο Αρθρου

ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι εργοστασιάρχες ή άλλοι διευθυντές ή αρχιεργάτες βιομηχανίας ή βιοτεχνίας, οι εργολήπτες και οι έμποροι είναι υπεύθυνοι για τα πταίσματα που διαπράττουν οι υφιστάμενοι ή αντιπρόσωποί τους, τα οποία ανάγονται σε πράξεις διαταγμένες ή απαγορευμένες σχετικές με την άσκηση των έργων τους, αν τα γνωρίζουν και μπορούν να τα εμποδίσουν ή αν είναι δυνατόν να τους αποδοθεί αμέλεια σχετικά με την επίβλεψη που οφείλουν να ασκούν.

Άρθρο: 412**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΥΠΟΤΡΟΠΟΙ Η ΚΑΘ' ΕΞΗ ΔΡΑΣΤΕΣ ΠΤΑΙΣΜΑΤΩΝ****Τίτλος Αρθρου**

Υπότροποι ή καθ' έξιν δράστες πταισμάτων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΥΠΟΤΡΟΠΟΙ Ή ΚΑΘ' ΕΞΗ ΔΡΑΣΤΕΣ ΠΤΑΙΣΜΑΤΩΝ

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος, αν και τιμωρήθηκε επανειλημμένα, τουλάχιστον όμως δύο φορές μέσα σε μία διετία, με ποινή κράτησης για το ίδιο ή συγγενές πταίσμα, διαπράξει νέο τέτοιο πταίσμα τιμωρείται με ποινή κράτησης επαυξημένη(ς) έως το διπλάσιο εκείνης που προβλέπεται στο νόμο για το πταίσμα που τελέστηκε.

2. Το ίδιο ισχύει, ανεξάρτητα από το χρόνο τιμωρίας, αν από το συνδυασμό του νέου πταίσματος με τα προηγούμενα αποδεικνύεται ότι ο υπαίτιος διαπράττει πταίσματα καθ' έξιν ή κατ' επάγγελμα.

Άρθρο: 413**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΔΟΧΗ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΩΝ ΑΠΟ ΞΕΝΗ ΔΥΝΑΜΗ****Τίτλος Αρθρου**

Αποδοχή διακρίσεων και αμοιβών από ξένη δύναμη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΑΠΟΔΟΧΗ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΩΝ ΑΠΟ ΞΕΝΗ ΔΥΝΑΜΗ

Κείμενο Αρθρου

II. ΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ

Ημεδαπός που δέχεται από ξένη δύναμη μισθό, σύνταξη, τίτλο, παράσημο ή άλλο διακριτικό σημείο χωρίς ρητή άδεια της κυβέρνησης τιμωρείται με κράτηση μέχρι τριών μηνών ή με πρόστιμο ή και με τις δύο αυτές ποινές.

Άρθρο: 414**Ημ/νία: 01.01.1951****Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951****Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΣΚΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ**

Τίτλος Αρθρου

Παράνομη άσκηση επαγγέλματος

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΣΚΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος χωρίς την άδεια της αρχής ασκεί επάγγελμα που για την άσκησή του ο νόμος απαιτεί τέτοια άδεια, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

2. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται: α) όταν η άδεια που απαιτεί ο νόμος αποβλέπει αποκλειστικά σε φορολογικούς σκοπούς και β) στις περιπτώσεις που ρυθμίζονται ιδιαίτερα από το νόμο.

Αρθρο: 415**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΥΘΑΙΡΕΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΝΟΜΑΤΟΣ**Τίτλος Αρθρου**

Αυθαίρετη μεταβολή ονόματος

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΑΥΘΑΙΡΕΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΝΟΜΑΤΟΣ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος χωρίς άδεια της αρχής μεταβάλλει το επώνυμό του ή δίνει στον εαυτό του ξένο επώνυμο τιμωρείται με κράτηση.

Αρθρο: 416**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΑΝΗΣΥΧΙΑΣ**Τίτλος Αρθρου**

Πρόκληση ανησυχίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΑΝΗΣΥΧΙΑΣ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος με πρόθεση προκαλεί ανησυχία σε άλλον ή κινητοποιεί την αρχή ή την ένοπλη δύναμη ζητώντας ψευδώς βοήθεια ή χρησιμοποιώντας ατόπως σήματα κινδύνου ή με ψευδείς ή δεισιδαιμονικές ανακοινώσεις ή φήμες τιμωρείται με κράτηση ή με πρόστιμο, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Αρθρο: 417**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΗΣΥΧΙΑΣ**Τίτλος Αρθρου**

Διατάραξη ησυχίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΗΣΥΧΙΑΣ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος διαταράσσει δημόσια τις ασχολίες, τις τέρψεις ή τη νυχτερινή ησυχία των κατοίκων με υπερβολικούς κρότους που παράγονται κατά την άσκηση κάποιου επαγγέλματος ή που προκαλούνται με άλλον τρόπο ή με θορύβους, διαπληκτισμούς ή με οποιεσδήποτε άλλες πράξεις τιμωρείται με κράτηση ή πρόστιμο.

Άρθρο: 418

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΝΥΧΤΕΡΙΝΗΣ ΩΡΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Υπέρβαση νυκτερινής ώρας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΝΥΚΤΕΡΙΝΗΣ ΩΡΑΣ

Κείμενο Άρθρου

Αν τα εστιατόρια ή τα άλλα δημόσια κέντρα αναψυχής και διασκέδασης δεν σταματήσουν τη λειτουργία τους τις νυκτερινές ώρες που έχει καθορίσει η αστυνομία, επιβάλλεται πρόστιμο ή κράτηση: α) στο διευθυντή του καταστήματος που ανέχεται την παραμονή ξένων πέρα από αυτή την ώρα και β) στους θαμώνες που παραμένουν στο κατάστημα μετά την προτροπή του διευθυντή του καταστήματος ή κάποιου αστυνομικού να απομακρυνθούν.

Άρθρο: 419

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΘΕΑΜΑΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Παραβάσεις σχετικά με τα δημόσια θεάματα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΘΕΜΑΤΑ

Κείμενο Άρθρου

Με πρόστιμο ή με κράτηση τιμωρείται όποιος διοργανώνει δημόσια θεάματα, θεατρικές ή άλλες δημόσιες παραστάσεις χωρίς άδεια της αστυνομικής αρχής, καθώς και όποιος παραβαίνει σχετικά με τέτοια θεάματα ή παραστάσεις τις διατάξεις που είχαν εκδοθεί από τις αρχές για τον τόπο, το χρόνο ή τον τρόπο της διεξαγωγής τους.

Άρθρο: 420

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

Τίτλος Άρθρου

Παραβάσεις διατάξεων για τους δρόμους

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ Ή ΠΛΑΤΕΙΕΣ Ή ΝΕΡΑ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις που έχει εκδώσει η αρμόδια αρχή και ιδίως τις αστυνομικές διατάξεις που αποσκοπούν στην ασφάλεια, την τάξη, την άνεση, την ησυχία ή την καθαριότητα στους δημόσιους δρόμους ή τις πλατείες ή στα νερά τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών.

Άρθρο: 421

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΙΓΙΑΛΟΥΣ

Τίτλος Άρθρου

Παράβαση διατάξεων για τους αιγιαλούς

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΙΓΙΑΛΟΥΣ Ή ΟΧΘΕΣ Ή ΦΥΤΕΙΕΣ

Κείμενο Άρθρου

Με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών τιμωρείται όποιος παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής και ιδίως τις αστυνομικές που έχουν εκδοθεί για να προστατεύσουν τους αιγιαλούς, τις όχθες θαλασσών, λιμνών ή ποταμών και τις φυτείες ή άλλες εγκαταστάσεις που υπάρχουν επάνω σ' αυτές.

Άρθρο: 422

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΒΛΑΒΗΣ ΑΠΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Παραμέληση πρόληψης βλάβης από δηλητηρίαση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΒΛΑΒΗΣ ΑΠΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος γνωρίζει ότι από τη χρήση κάποιου πράγματος μπορεί να προκύψει κίνδυνος δηλητηρίασης ανθρώπου ή ζώου και παραλείπει να προλάβει τον κίνδυνο με τα μέσα που είναι δυνατά σ' αυτόν τιμωρείται με κράτηση μέχρι δύο μηνών ή με πρόστιμο.

Άρθρο: 423

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΔΗΛΗΤΗΡΙΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Παράνομη παρασκευή και παροχή δηλητηρίων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΔΗΛΗΤΗΡΙΩΝ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις λέξεις "αρχής" και "αυτή" αντιστοίχως της περ. α) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, την τελεία (.) και το κόμμα (,) αντιστοίχως.** Ορθότερον: "πωλεί" ή "πουλά".

Κείμενο Άρθρου

Με κράτηση μέχρι δύο μηνών ή με πρόστιμο, αν άλλη διάταξη δεν επιβάλλει

βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος: α) παρασκευάζει, πουλεί** ή χορηγεί με

άλλον τρόπο δηλητήριο χωρίς την απαιτούμενη άδεια της αρχής.* Η παρ. 2

στοιχ. α' του άρθρου 414 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή,* β) παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής και ιδίως τις αστυνομικές διατάξεις τις σχετικές με την παρασκευή, πώληση ή άλλη

χορήγηση δηλητηρίου ή γίνεται με κάποια απ' αυτές τις ενέργειες υπαίτιος οποιασδήποτε αμέλειας, από την οποία μπορεί να προκύψει βλάβη σε άλλον ή σε ξένο ζώο.

Άρθρο: 424

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΦΥΛΑΞΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΔΗΛΗΤΗΡΙΩΔΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Παραβάσεις σχετικές με τη φύλαξη και τη μεταφορά δηλητηρίων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗ ΦΥΛΑΞΗ ΚΑΙ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΔΗΛΗΤΗΡΙΩΝ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά την α) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Άρθρου

Με τις ποινές του άρθρου 423, αν άλλη διάταξη δεν επιβάλλει βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος: α) κατέχει με οποιονδήποτε τρόπο δηλητήριο και δεν το φυλάσσει με επιμέλεια ώστε να αποφευχθεί κάθε αλλαγή του ή βλαβερή χρήση του,*

β) παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής, και ιδίως τις αστυνομικές διατάξεις, τις σχετικές με τη φύλαξη ή τη μεταφορά δηλητηρίου.

Άρθρο: 425

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Επικίνδυνη για την υγεία συνάφεια

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ, ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΥΝΑΦΕΙΑ

Σχόλια

Προσοχή: Συναφής με το παρόν άρθρο και η παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 1193/1981 (Α' 220/20.8.1981) περί της εξ αφροδισίων νόσων προστασίας και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων, σύμφωνα με την οποία: "Τιμωρείται, κατά τας διατάξεις του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικος και εφ' όσον δ ε ν συντρέχει περίπτωσης βαρύτερας αξιοποίνου πράξεως, εκείνος ο οποίος: α) Γνωρίζων ότι πάσχει εξ αφροδισίας νόσου δεν υποβάλλεται εις θεραπείαν και δεν τηρεί τας ιατρικάς οδηγίας δια την παρεμπόδισιν μεταδόσεως της νόσου. β) Γνωρίζων ότι πρόσωπον, τελούν υπό την επιμέλειάν του, πάσχει εξ αφροδισίας νόσου, δεν υποβάλλει τούτο εις θεραπείαν και δεν τηρεί τας ιατρικάς οδηγίας, προς παρεμπόδισιν μεταδόσεως της νόσου. γ) Εφαρμόζει, συνιστά ή διαφημίζει καθ' οιονδήποτε τρόπον, αντιαφροδισιακήν θεραπείαν, δια μη επιστημονικώς παραδεδεγμένων μεθόδων. δ) Παραβαίνει τας κατ' εξουσιοδότησιν των άρθρων 7 παρ. 4 και 8 του παρόντος, εκδιδομένας Υπουργικάς αποφάσεις. ε) Ο μη συμμορφούμενος προς την υπό της διατάξεως της παραγράφου 1 του άρθρου 3 οριζομένην υποχρέωσιν. στ) Μήτηρ ή τροφός γνωρίζουσα ότι πάσχει εξ αφροδισίας νόσου, θηλάζει ίδιον ή ξένον βρέφος. ζ) Οστις παραδίδει προς θηλασμόν βρέφος εις τροφόν αν και γνωρίζει ότι το βρέφος πάσχει εκ συφιλίδος".

Κείμενο Άρθρου

Αν κάποιος που πάσχει από μεταδοτική ασθένεια έρχεται με άλλον σε τέτοια προσωπική συνάφεια από την οποία να μπορεί αμέσως να μεταδοθεί η ασθένεια, τιμωρείται με κράτηση μέχρι πέντε μηνών ή με πρόστιμο.

Άρθρο: 426**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ**Τίτλος Άρθρου**

Παράβαση διατάξεων για τους νεκρούς

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις που εκδίδει η αρμόδια αρχή για την προστασία της δημόσιας υγείας και οι οποίες αφορούν την έκθεση νεκρών σε κοινή θέα ή το χρόνο, τον τόπο ή τον τρόπο του ενταφιασμού τους τιμωρείται με κράτηση μέχρι δύο μηνών ή με πρόστιμο.

Άρθρο: 427**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ**Τίτλος Άρθρου**

Παράβαση διατάξεων για την καθαριότητα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α), β) και γ) αντιστοίχως του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Άρθρου

Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής και ιδίως της αστυνομικής που αφορούν την καθαριότητα η οποία πρέπει να τηρείται: α) στα νερά που χρησιμοποιούν ή όχι οι άνθρωποι,* β) στα τρόφιμα που είναι εκτεθειμένα ή προορισμένα για πώληση,* γ) στα καταστήματα ή στους χώρους παρασκευής ή πώλησης τροφίμων,* δ) στην άσκηση οποιασδήποτε τέχνης, εμπορίου, βιομηχανίας ή άλλης εργασίας, και ε) γενικά σε κάθε σχέση, πράξη ή παράλειψη, από την οποία μπορεί να επηρεαστεί η δημόσια καθαριότητα, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών, αν άλλη διάταξη δεν τιμωρεί την πράξη βαρύτερα.

Άρθρο: 428**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΡΥΠΑΝΣΗ (ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ)**Τίτλος Άρθρου**

Ρύπανση

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΡΥΠΑΝΣΗ

Σχόλια

* Σχετικά με το παρόν άρθρο βλ. και το άρθρο 28 του ν. 1650/1986 (Α' 160/16.10.1986) για την προστασία του περιβάλλοντος.

Κείμενο Άρθρου

Όποιος ρίχνει σε ανθρώπους ή σε ξένα σπίτια ή άλλα κτίρια ή σε ξένους περιφραγμένους χώρους ακαθαρσίες ή άλλα αντικείμενα που μπορούν να προκαλέσουν ενόχληση σε άλλον, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο: 429

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Τίτλος Άρθρου

Παράβαση διατάξεων για τα τρόφιμα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, στην παρ. 1 του παρόντος, μετά από τις περ. α) και β) αντιστοίχως, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Άρθρου

1. Με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών τιμωρείται όποιος παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής, και ιδίως της αστυνομικής, που αφορούν: α) την υποβολή των τροφίμων στην εποπτεία ή στην εξέταση της αρχής,* β) την υποχρέωση των εμπόρων να προμηθευτούν ή να αποθηκεύσουν τρόφιμα,* γ) τον τόπο ή το χρόνο, το θεμιτό τίμημα ή άλλες λεπτομέρειες της πώλησής τους και γενικά τα σχετικά με το εμπόριο ή τη διάθεση των τροφίμων.

2. Η διάταξη της παρ. 1 δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που η παράβαση προβλέπεται από ειδική διάταξη.

Άρθρο: 430

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΛΗΨΗ ΠΛΗΜΜΥΡΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Παράβαση διατάξεων για την πρόληψη πλημμυρών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΠΛΗΜΜΥΡΩΝ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις που εκδίδει η αρμόδια αρχή, και ιδίως η αστυνομική, για την αποφυγή των ζημιών που προκαλούνται από τα νερά τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών.

Άρθρο: 431

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Τίτλος Άρθρου

Διατάραξη κυκλοφορίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος παρεμποδίζει χωρίς δικαίωμα την κυκλοφορία σε τόπους κοινής χρήσης στη στεριά ή στα ύδατα ή με οποιονδήποτε τρόπο διαταράσσει ή θέτει σε κίνδυνο την ασφάλειά της τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών, αν άλλη διάταξη δεν τιμωρεί βαρύτερα την πράξη αυτή.

Άρθρο: 432**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΕΚΡΗΚΤΙΚΩΝ ΥΛΩΝ**Τίτλος Άρθρου**

Παράνομη παρασκευή και παροχή εκρηκτικών υλών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΕΚΡΗΚΤΙΚΩΝ ΥΛΩΝ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τη φράση "καυστική ύλη" της περ. α) και στο τέλος των περ. α) και β) αντιστοίχως του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, την τελεία (.) στην πρώτη περίπτωση και το κόμμα (,) στις δύο άλλες περιπτώσεις.** Ορθότερον: "πωλεί" ή "πουλά". Βλ. και σχόλια του άρθρου 423 του παρόντος κώδικα.

Κείμενο Άρθρου

Με κράτηση μέχρι τριών μηνών ή με πρόστιμο, αν άλλη διάταξη δεν επιβάλλει βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος: α) χωρίς την απαιτούμενη άδεια της αρχής παρασκευάζει, πουλεί** ή παρέχει με άλλο τρόπο πυρίτιδα ή άλλη εκρηκτική ύλη ή εύφλεκτο πυροτέχνημα ή καυστική ύλη.* Η παρ.2 στοιχ. α' του άρθρου 414 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση,* β) παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής, και ιδίως τις αστυνομικές διατάξεις, τις σχετικές με την παρασκευή, πώληση ή άλλη χορήγηση, τη φύλαξη, τη μεταφορά ή τη χρήση κάποιου παρόμοιου αντικειμένου,* ή γ) γίνεται σε κάποια απ' αυτές τις ενέργειες υπαίτιος οποιασδήποτε αμέλειας, από την οποία μπορεί να προκύψει βλάβη σε άνθρωπο ή σε ξένο πράγμα.

Άρθρο: 433**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΦΥΛΑΞΗ ΑΠΟ ΤΗ ΦΩΤΙΑ**Τίτλος Άρθρου**

Παράβαση διατάξεων για την προφύλαξη από τη φωτιά

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΦΥΛΑΞΗ ΑΠΟ ΤΗ ΦΩΤΙΑ Ή ΕΜΠΡΗΣΜΟ

Κείμενο Άρθρου

Με κράτηση μέχρι τριών μηνών ή με πρόστιμο τιμωρείται, αν άλλη διάταξη δεν επιβάλλει βαρύτερη ποινή, όποιος: α) κάνει απερίσκεπτη και αμελή χρήση της φωτιάς ή των μέσων φωτισμού, κατά τρόπο που να μπορεί να προκύψει από αυτήν βλάβη σε άνθρωπο ή σε ξένο πράγμα και β) παραβαίνει τις διατάξεις που εκδίδει η αρμόδια αρχή, και ιδίως η αστυνομική, για την αποτροπή του κινδύνου εμπρησμού.

Άρθρο: 434**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ**Τίτλος Άρθρου**

Παράβαση οικοδομικών διατάξεων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α) και β) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Αρθρου

Με κράτηση ή με πρόστιμο, αν άλλη διάταξη δεν επιβάλλει βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος: α) παραβαίνει τις διατάξεις που εκδίδει η αρμόδια αρχή, και ιδίως η αστυνομική, για την ασφάλεια ή την υγιεινή των οικοδομών ή γενικά για τη ρύθμιση της τάξης κατά την οικοδόμηση ή την αποτροπή των κινδύνων που μπορούν να προκύψουν από αυτή,* β) κατά την οικοδόμηση γίνεται υπαίτιος οποιαδήποτε αμέλειας, από την οποία μπορεί να προκύψει βλάβη σε άνθρωπο ή σε ξένο πράγμα,* γ) γίνεται υπαίτιος μιας από τις πράξεις που αναφέρονται στα στοιχ. α και β κατά την εκτέλεση κάποιου άλλου ανάλογου έργου ή κατεδάφισης.

Αρθρο: 435

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΜΕ ΖΩΑ

Τίτλος Αρθρου

Πρόκληση κινδύνου με ζώα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΜΕ ΖΩΑ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. α), β) και γ) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Αρθρου

Όποιος: α) αφήνει να περιφέρεται ελεύθερα άγριο ζώο ή ζώο που έχει επικίνδυνα ελαττώματα,* β) παραλείπει να πάρει τα προφυλακτικά μέτρα που απαιτούνται για να αποτραπούν οι βλάβες από τέτοια ζώα, ή τα μέτρα που έχουν διαταχθεί από την αρμόδια αρχή,* γ) διατηρεί επικίνδυνο άγριο ζώο χωρίς άδεια της αστυνομικής αρχής,* δ) ερεθίζει σκυλιά εναντίον ανθρώπων, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών.

Αρθρο: 436

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΜΕ ΟΠΛΑ

Τίτλος Αρθρου

Πρόκληση κινδύνου με όπλα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΜΕ ΟΠΛΑ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά την περ. α) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Αρθρου

Με κράτηση ή με πρόστιμο, αν άλλη διάταξη δεν επιβάλλει βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος σχετικά με την κατοχή, τη χρήση ή την παράδοση όπλου σε άλλον: α) παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής, και ιδίως της αστυνομικής,* β) γίνεται υπαίτιος οποιασδήποτε αμέλειας έτσι ώστε να μπορεί να προκύψει απ' αυτήν βλάβη σε άλλον.

Αρθρο: 437

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΜΕ ΛΙΘΟΒΟΛΙΣΜΟ

Τίτλος Αρθρου

Πρόκληση κινδύνου με λιθοβολισμό

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΜΕ ΛΙΘΟΒΟΛΙΣΜΟ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος ρίχνει εναντίον ανθρώπων ή σε ξένα σπίτια ή άλλα κτίρια ή σε αυλές, κήπους ή περιφραγμένους χώρους ή σε τόπους όπου συνήθως διαμένουν ή συχνάζουν άνθρωποι πέτρες ή άλλα σκληρά αντικείμενα τα οποία μπορούν να προκαλέσουν βλάβη σε ανθρώπους ή σε ξένη ιδιοκτησία, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο: 438

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΦΥΛΑΞΗΣ ΠΗΓΑΔΙΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Παραλείψεις σχετικές με τη φύλαξη πηγαδιών κλπ.

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗ ΦΥΛΑΞΗ ΠΗΓΑΔΙΩΝ ΚΛΠ.

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά την περ. α) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Αρθρου

Με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών τιμωρείται όποιος σε μέρη όπου συχνάζουν άνθρωποι: α) αφήνει ασκέπαστα, απερίφρακτα ή με άλλο τρόπο αφύλακτα πηγάδια, υπόγεια, λάκκους, γκρεμούς ή άλλες εκβαθύνσεις, τεχνητές ή φυσικές έτσι ώστε να μπορεί να προκύψει απ' αυτά κίνδυνος για άλλον,* β) τοποθετεί χωρίς αστυνομική άδεια παγίδες, μηχανήματα αυτόματης βολής ή άλλες ανάλογες εγκαταστάσεις, από τα οποία μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άλλον.

Άρθρο: 439

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΠΑΡΑΦΡΟΝΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Παραμέληση της εποπτείας παραφρόνων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΠΑΡΑΦΡΟΝΩΝ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος παραμελεί το καθήκον της εποπτείας παράφρονα έτσι που να μπορεί να προκύψει από την παραμέληση κίνδυνος για άλλον, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο: 440

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΜΕΘΗ

Τίτλος Αρθρου

Επικίνδυνη μέθη

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΜΕΘΗ

Κείμενο Αρθρου

1. Όποιος σε κατάσταση υπαίτιας μέθης προξενεί κίνδυνο σε πρόσωπο ή ουσιώδη διατάραξη της δημόσιας τάξης τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος, ενώ ασχολείται με εργασίες που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή, περιάγει τον εαυτόν του σε κατάσταση μέθης, καθώς και όποιος, ενώ είναι μεθυσμένος, ασχολείται με τέτοιες εργασίες.

Άρθρο: 441

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΡΝΗΣΗ ΓΙΑΤΡΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Αρνηση γιατρών

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΑΡΝΗΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΙΑΤΡΩΝ Ή ΜΑΙΩΝ

Κείμενο Αρθρου

Γιατροί και μαιές που χωρίς δικαιολογημένο κώλυμα αρνούνται την εκτέλεση των έργων τους ή που αναφορικά με αυτήν γίνονται υπαίτιοι οποιασδήποτε αμέλειας από την οποία μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άλλον τιμωρούνται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.

Άρθρο: 442

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΥΡΕΣΗΣ ΝΕΚΡΟΥ

Τίτλος Αρθρου

Παραμέληση αναγγελίας εύρεσης νεκρού

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΥΡΕΣΗΣ ΝΕΚΡΟΥ

Σχόλια

* Ορθότερον: "εύρεση". Πρβλ. και κείμενο της καθαρεύουσας. Βλ. σχετικά και σχόλια του άρθρου 376 του παρόντος κώδικα.

Κείμενο Αρθρου

Όποιος δεν ανακοινώνει αμέσως στις αρχές την ανεύρεση* νεκρού τιμωρείται με πρόστιμο.

Άρθρο: 443

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΡΥΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΩΡΗ ΤΑΦΗ

Τίτλος Αρθρου

Κρυφή και πρόωρη ταφή

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΚΡΥΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΩΡΗ ΤΑΦΗ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος: α) χωρίς την απαιτούμενη άδεια της αρχής ενταφιάζει ή με οποιονδήποτε τρόπο εξαφανίζει ή ανατέμνει νεκρό, καθώς και όποιος β) παραβαίνει τις διατάξεις που εκδίδει η αρμόδια αρχή για να αποτρέψει την πρόωρη ταφή, την εξαφάνιση ή την ανατομή νεκρού, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών.

Άρθρο: 444

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΞΕΝΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Παράλειψη της αναγγελίας ξένων κ.τ.λ.

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΞΕΝΩΝ ΚΛΠ.

Κείμενο Άρθρου

Όποιοι παραβαίνουν τις αστυνομικές διατάξεις για τη σημείωση ή την αναγγελία στην αρχή των ξένων στους οποίους παρέχουν κατάλυμα ή εκμισθώνουν κατοικία τιμωρούνται με πρόστιμο ή με κράτηση, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.

Άρθρο: 445

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ

Τίτλος Άρθρου

Παράβαση διατάξεων για τους ιδιωτικούς υπαλλήλους

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ Ή ΥΠΗΡΕΤΕΣ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος παραβαίνει τις αστυνομικές διατάξεις που αφορούν ιδιωτικούς υπαλλήλους ή υπηρέτες τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο: 446

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΛΕΙΔΙΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Παράνομη κατασκευή κλειδιών κ.τ.λ.

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΛΕΙΔΙΩΝ ΚΛΠ.

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά την περ. α) και την υποπερ. αα) της περ. β) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Άρθρου

Με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών τιμωρούνται: α) οι κατασκευαστές κλειδιών και οι άλλοι τεχνίτες ή έμποροι που χωρίς άδεια της αστυνομικής αρχής παραδίδουν σε οποιονδήποτε αντικλείδια ή άλλα εργαλεία που ανοίγουν κλειδαριές,* β) οι κατασκευαστές κλειδιών και οι άλλοι τεχνίτες που: αα) κατασκευάζουν κλειδιά για πόρτες, θαλάμους ή αποθηκευτικούς χώρους χωρίς άδεια της αστυνομικής

αρχής ή χωρίς τη συγκατάθεση του κατόχου κατοικίας ή άλλου ακινήτου ή κινητού ή του αντιπροσώπου του κατόχου,* ββ) ανοίγουν κλειδαριές οποιουδήποτε είδους όταν τους το ζητήσει κάποιος, χωρίς να έχουν την εντολή της αρχής ή χωρίς να βεβαιωθούν ότι εκείνος που τους ζητεί να ανοίξουν τα πράγματα

είναι ο κάτοχός τους ή ο αντιπρόσωπός του.

Άρθρο: 447

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΑ

Τίτλος Άρθρου

Παραβάσεις σχετικές με τα μέτρα και τα σταθμά

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΑΘΜΑ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά την περ. α) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).

Κείμενο Άρθρου

Με πρόστιμο ή με κράτηση, αν άλλη διάταξη δεν τιμωρεί βαρύτερα την πράξη, τιμωρούνται: α) οι επαγγελματίες που θα βρεθούν να έχουν ζυγαριές, μέτρα ή σταθμά που είναι κατάλληλα για την άσκηση του επαγγέλματός τους, δεν έχουν όμως το νόμιμο σήμα για την ακρίβειά τους σύμφωνα με το νόμο ή που είναι πράγματι ανακριβή,* β) όποιοι παραβαίνουν τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής, και ιδίως της αστυνομικής, για τις ζυγαριές, για τα μέτρα και τα σταθμά.

Άρθρο: 448

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΙΣ

Τίτλος Άρθρου

Παραβάσεις σχετικές με τις διατιμήσεις

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΙΣ

Κείμενο Άρθρου

Όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις του άρθρου 429 και κάθε άλλης ειδικότερης διάταξης του νόμου, παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής για τις διατιμήσεις, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο: 449

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΗ ΕΙΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΣΗΜΑ

Τίτλος Άρθρου

Κατασκευή και πώληση ειδών χωρίς σήμα

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΗ ΕΙΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΣΗΜΑ

Σχόλια

* Ορθότερον: "πωλεί" ή "πουλά". Βλ. και σχόλια του άρθρου 423 του παρόντος κώδικα.

Κείμενο Άρθρου

Οποιος κατασκευάζει ή πουλεί* χρυσά ή ασημένια είδη που δεν έχουν το νόμιμο σήμα τιμωρείται με πρόστιμο.

Άρθρο: 450

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Πρόκληση κινδύνων σχετικών με την κυκλοφορία νομισμάτων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά την περ. α) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε, για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).** Ορθότερον: "πωλεί" ή "πουλά". Βλ. και σχόλια του άρθρου 423 του παρόντος κώδικα.

Κείμενο Άρθρου

Με πρόστιμο τιμωρείται όποιος: α) κατασκευάζει, πουλεί** ή θέτει με οποιονδήποτε τρόπο σε κυκλοφορία αντικείμενα που μοιάζουν τόσο πολύ με χρυσά ή ασημένια νομίσματα, με χαρτονομίσματα ή με έγγραφα που εξομοιώνονται κατά το άρθρο 214 με χαρτονομίσματα, ώστε να είναι δυνατό να εκληφθούν ως γνήσια,* β) κατασκευάζει σφραγίδες, ανάγλυφα, πλάκες ή άλλες μήτρες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή κάποιου από τα αντικείμενα του στοιχείου α'.

Άρθρο: 451

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Παράνομη κατασκευή νομισματοκοπικών** εργαλείων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά την περ. α) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας, το κόμμα (,).** Ορθότερον: "νομισματοκοπικών".

Κείμενο Άρθρου

Με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών τιμωρείται όποιος χωρίς έγγραφη άδεια της αρχής κατασκευάζει, προμηθεύεται ή παραδίδει σε άλλον εκτός από την αρχή ή το νόμιμο δικαιούχο: α) σφραγίδες, ανάγλυφα, πλάκες ή άλλες μήτρες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή μεταλλικών ή χάρτινων νομισμάτων ή εγγράφων που εξομοιώνονται κατά το άρθρο 214 με χαρτονομίσματα, επίσημων ενσήμων (άρθρο 218), δημοσίων εβαιώσεων ή πιστοποιήσεων,* β) αποτυπώματα των μήτρων ή υποδείγματα των παραπάνω επίσημων εγγράφων, βεβαιώσεων ή πιστοποιητικών.

Άρθρο: 452

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΡΝΗΣΗ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Αρνηση αποδοχής νομισμάτων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΑΡΝΗΣΗ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος αρνείται να δεχτεί για πληρωμή νομίσματα που έχουν νόμιμη κυκλοφορία στο κράτος τιμωρείται με πρόστιμο.

Άρθρο: 453**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΣΦΡΑΓΙΔΩΝ**Τίτλος Αρθρου**

Παράνομη κατασκευή ιδιωτικών σφραγίδων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΣΦΡΑΓΙΔΩΝ

Κείμενο Αρθρου

Με πρόστιμο τιμωρείται όποιος με παραγγελία άγνωστων ή αναξιόπιστων προσώπων και χωρίς να εξετάσει λεπτομερέστερα και να εξασφαλιστεί από ενδεχόμενη κατάχρηση κατασκευάζει ή παραδίδει ιδιωτικά σύμβολα ή σφραγίδες ή τύπους συναλλαγματικών που χρησιμοποιούν ορισμένοι εμπορικοί οίκοι.

Άρθρο: 454**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΕΝΕΧΥΡΟΔΑΝΕΙΣΤΗΡΙΑ**Τίτλος Αρθρου**

Παράβαση διατάξεων για τα ενεχυροδανειστήρια

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΝΕΧΥΡΟΔΑΝΕΙΣΤΗΡΙΑ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής τις σχετικές με τα ενεχυροδανειστήρια τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών ή και με τις δύο αυτές ποινές.

Άρθρο: 455**Ημ/νία:** 01.01.1951**Ημ/νία Ισχύος:** 01.01.1951**Περιγραφή όρου θησαυρού:** ΑΠΟΚΡΥΨΗ ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΑΣ**Τίτλος Αρθρου**

Απόκρυψη ανθρωποκτονίας

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΑΠΟΚΡΥΨΗ ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΑΣ

Σχόλια

* Ορθότερον: "ανήγγειλε".

Κείμενο Αρθρου

Οποιος διέπραξε ανθρωποκτονία που μένει ατιμώρητη σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 22 και 25 και δεν την ανάγγειλε* αμέσως στην πλησιέστερη αρχή τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο: 456

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Μείωση εκτάσεων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΤΑΣΕΩΝ, ΕΓΚΛΗΣΗ

Κείμενο Άρθρου

1. Οποιος με πρόθεση και χωρίς δικαίωμα μειώνει ξένο ακίνητο, δημόσια ή ιδιωτική οδό ή πλατεία ή τα σύνορα που διαχωρίζουν τις ιδιοκτησίες, με σκάψιμο, όργωμα ή με άλλον τρόπο, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών.

2. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση, εκτός αν πρόκειται για κοινόχρηστη οδό ή πλατεία.

Άρθρο: 457

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΣΤΕΡΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Τίτλος Άρθρου

Παραβίαση στέρησης δικαιώματος

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΣΤΕΡΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Κείμενο Άρθρου

Οποιος στερήθηκε οριστικά ή πρόσκαιρα κάποιο συγκεκριμένο δικαίωμα εξαιτίας καταδίκης του για έγκλημα και παρ' όλα αυτά το ασκεί, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο: 458

Ημ/νία: 12.09.2001

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Παραβάσεις διοικητικών διατάξεων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την περ. α) της παρ. 12 του άρθρου 1 του ν. 2207/1994 (Α' 65/25.4.1994). Προσοχή: Συναφής με το παρόν άρθρο είναι και η παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 1193/1981 (Α' 220/20.8.1981) περί της εξ αφορισίων νόσων προστασίας και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων, σύμφωνα με τη οποία: "Τιμωρείται, κατά τας διατάξεις του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικος και εφ' όσον δ ε ν συντρέχει περίπτωσης βαρύτερας αξιοποιήτου πράξεως, εκείνος ο οποίος: α) Γνωρίζων ότι πάσχει εξ αφορισίας νόσου δεν υποβάλλεται εις θεραπείαν και δεν τηρεί τας ιατρικάς οδηγίας δια την παρεμπόδισιν μεταδόσεως της νόσου. β) Γνωρίζων ότι πρόσωπον, τελούν υπό την επιμέλειάν του, πάσχει εξ αφορισίας νόσου, δεν υποβάλλει τούτο εις θεραπείαν και δεν τηρεί τας ιατρικάς οδηγίας, προς παρεμπόδισιν μεταδόσεως της νόσου. γ) Εφαρμόζει, συνιστά ή διαφημίζει καθ'

οιονδήποτε τρόπον, αντιαφροδισιακήν θεραπείαν, δια μη επιστημονικώς παραδεδεγμένων μεθόδων. δ) Παραβαίνει τας κατ' εξουσιοδότησιν των άρθρων 7 παρ. 4 και 8 του παρόντος, εκδομένης Υπουργικής αποφάσεως. ε) Ο μη συμμορφούμενος προς την υπό της διατάξεως της παραγράφου 1 του άρθρου 3 οριζομένην υποχρέωσιν. στ) Μητέρα ή τροφός γνωρίζουσα ότι πάσχει εξ αφροδισίας νόσου, θηλάζει ίδιον ή ξένον βρέφος. ζ) Οστις παραδίδει προς θηλασμόν βρέφος εις τροφόν αν και γνωρίζει ότι το βρέφος πάσχει εκ συφιλίδος". Βλ. επίσης και άρθρο 425 του παρόντος κώδικα.- Βλ. επίσης σχετικά με το παρόν αρ. και τα αρ. 4 και 6 των ΥΑ Β/ΟΙΚ.80199/5596 και Β/81584/5725 αντιστοίχως του 2001 (Β' 60/25.1.2001) περί εισιτηρίων, κομίστρων και χιλιομετρικών συντελεστών των ΚΤΕΛ κλπ., που προβλέπουν την εφαρμογή της διάταξης του π α ρ ό ν τ ο ς άρθρου σε περίπτωση παράβασης των σχετικών άρθρων. ** Η μετατροπή του δραχμικού ποσού σε ΕΥΡΩ έγινε με την παρ. 1 του άρθρ. 3 -σε συνδυασμό με τα άρθρα 4 και 5- του ν. 2943/2001 (Α' 203/12.9.2001). Προς (εξοικείωση και) εξυπηρέτηση του χρήστη με τις αντιστοιχίες των ευρώ προς τις δραχμές, παραθέτουμε εντός [ ] το ανάλογο (κατά προσέγγιση) δραχμικό ποσό.*** Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 20 του νόμου 3202/2003 (Α' 284/11.12.2003) περί εκλογικών δαπανών εν γένει, σχετικά με τις εκλογικές παραβάσεις και τις διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σε βάρος τρίτων, η παραβίαση από τρίτους της παραγράφου 1 του άρθρου 7 και των περιπτώσεων α' και β' του άρθρου 8 του ανωτέρω νόμου (βλ. οικεία άρθρα), συνιστά π α ρ ά β α σ η διοικητικών διατάξεων και επισύρει τις π ο ι ν έ ς που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

Κείμενο Αρθρου

ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Όποιος με πρόθεση παραβαίνει επιτακτική ή απαγορευτική διάταξη διοικητικών νόμων τιμωρείται με πρόστιμο τουλάχιστον "πενήντα εννέα (59) ΕΥΡΩ" [20.000 δρχ.]**, αν η ειδική διάταξη αναφέρεται στο άρθρο αυτό ως προς την ποινική κύρωση της παράβασης.

Άρθρο: 458Α

Ημ/νία: 06.11.2013

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΕΕ

Τίτλος Αρθρου

Παραβάσεις κανονισμών της Ε.Ε.

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την παρ. 3 άρθρου 8 Ν. 4205/2013 (Α' 242/06.11.2013).

Κείμενο Αρθρου

«Όποιος με πρόθεση παραβιάζει κυρώσεις ή περιοριστικά μέτρα, που έχουν επιβληθεί σε βάρος κρατών ή οντοτήτων ή οργανισμών ή φυσικών ή νομικών προσώπων, με κανονισμούς της Ε.Ε. τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών εκτός αν από άλλη διάταξη προβλέπεται βαρύτερη ποινή. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται και όταν οι προβλεπόμενες σε αυτό πράξεις δεν είναι αξιόποινες, κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέστηκαν.»

Άρθρο: 459

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Παράβαση αστυνομικών διατάξεων

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Κείμενο Αρθρου

Όποιος παραβαίνει αστυνομική διάταξη, που αφορά άλλο αντικείμενο ή άλλον σκοπό εκτός από εκείνους που μνημονεύονται ειδικά στο προηγούμενο κεφάλαιο τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο: 460

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΓΕΝΙΚΑ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Κείμενο Αρθρου

ΤΡΙΤΟ ΒΙΒΛΙΟ: ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ο Ποινικός Κώδικας αρχίζει να ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 1951.

Άρθρο: 461

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΓΕΝΙΚΑ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ

Κείμενο Αρθρου

Από την έναρξη της ισχύος του Ποινικού Κώδικα καταργείται ο Ποινικός Νόμος της 3ης Νοεμβρίου 1836, καθώς και κάθε διάταξη που τροποποιούσε αυτόν το Νόμο.

Άρθρο: 462

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΓΕΝΙΚΑ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ, ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΤΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ

Κείμενο Αρθρου

Όπου ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας και άλλοι ειδικοί νόμοι παραπέμπουν σε άρθρα του καταργούμενου Ποινικού Νόμου, οι παραπομπές αυτές από την έναρξη της ισχύος του Ποινικού Κώδικα θεωρείται ότι γίνονται στις αντίστοιχες διατάξεις αυτού του Κώδικα.

Άρθρο: 463

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΟΙΝΕΣ ΚΥΡΙΕΣ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ ΠΟΙΝΕΣ

Κείμενο Αρθρου

Οι ποινές κράτησης, φυλάκισης, ειρκτής, πρόσκαιρων και ισόβιων δεσμών που προβλέπονται στους ειδικούς ποινικούς νόμους εννοούνται και εφαρμόζονται από την έναρξη της ισχύος αυτού του Ποινικού Κώδικα σύμφωνα με τα άρθρα του 51 έως

55. Η ειρκτή και τα πρόσκαιρα δεσμά αντιστοιχούν στην πρόσκαιρη κάθειρξη, τα ισόβια δεσμά στην ισόβια κάθειρξη.

Άρθρο: 464

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΟΙΝΕΣ ΚΥΡΙΕΣ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΟΡΙΑ ΠΟΙΝΩΝ

Κείμενο Άρθρου

Τα όρια των ποινών που προβλέπονται στους ειδικούς νόμους εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο: 465

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ Ή ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ

Κείμενο Άρθρου

Δεν θίγονται οι διατάξεις των ειδικών νόμων σύμφωνα με τις οποίες εκτός από αυτόν που καταδικάστηκε ευθύνεται και τρίτος για την πληρωμή χρηματικής ποινής ή χρηματικής ικανοποίησης.

Άρθρο: 466

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΟΙΝΕΣ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ ΑΠΟ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ

Κείμενο Άρθρου

Δεν θίγονται οι διατάξεις των ειδικών νόμων με τις οποίες καθορίζονται

παρεπόμενες ποινές ή και άλλες συνέπειες εκτός από αυτές που προβλέπει ο Ποινικός Κώδικας.

Άρθρο: 467

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΠΕΙΡΑ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ, ΠΟΙΝΕΣ ΕΠΙ ΑΠΟΠΕΙΡΑΣ Ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑΣ

Σχόλια

* ορθότερον: τετελεσμένου.

Κείμενο Άρθρου

Στις περιπτώσεις που ειδικοί νόμοι τιμωρούν την απόπειρα και τη συνέργεια με ποινή ίδια με την ποινή του τελειωμένου* εγκλήματος, ο δικαστής μπορεί να επιβάλει ηπιότερη ποινή σύμφωνα με το άρθρο 42

παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο: 468

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΧΡΟΝΟΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ (ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ)

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ

Κείμενο Άρθρου

Στις περιπτώσεις που ειδικοί νόμοι ορίζουν χρόνο παραγραφής διαφορετικό από αυτόν που αναγράφεται στο άρθρο 111 του Ποινικού Κώδικα, ως χρόνος παραγραφής

θεωρείται η προθεσμία που ορίζουν αυτοί οι νόμοι για την οριστική παραγραφή, αν αυτή η προθεσμία είναι τουλάχιστον ενός έτους. Διαφορετικά ο χρόνος παραγραφής είναι ενός έτους. Όταν οι ειδικοί νόμοι δεν ορίζουν προθεσμία οριστικής παραγραφής, ως χρόνος παραγραφής των αξιόποινων πράξεων που προβλέπονται σ' αυτούς ορίζεται ο χρόνος που καθορίζει το άρθρο 111 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο: 469

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΜΕΧΡΙ 17 ΕΤΩΝ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΘΑΝΑΤΟΥ Ή ΙΣΟΒΙΩΝ ΔΕΣΜΩΝ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τη -δης αναφερόμενη στο παρόν- φράση "σωφρονιστικό καστάσημα", τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας την τελεία (.).

Κείμενο Άρθρου

Οι ποινές στέρησης της ελευθερίας που έχουν επιβληθεί αμετακλήτως σε ανηλίκους που δεν είχαν συμπληρώσει το 17ο έτος της ηλικίας τους όταν τελέστηκε η πράξη

θεωρούνται από την έναρξη της ισχύος του Ποινικού Κώδικα ποινή περιορισμού σε

σωφρονιστικό κατάστημα.* Για τον περιορισμό αυτόν μέγιστο όριο είναι η διάρκεια της ποινής που καθορίζει η απόφαση και ελάχιστο όριο το μισό αυτού του χρόνου με εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 127 και των διατάξεων των άρθρων 129 και 132 του Κώδικα. Αν η ποινή που επιβλήθηκε είναι θάνατος ή ισόβια δεσμά, η ποινή αυτή μετατρέπεται αυτοδικαίως σε ποινή περιορισμού σε σωφρονιστικό κατάστημα.* Μέγιστο όριο του περιορισμού αυτού είναι είκοσι έτη και ελάχιστο δέκα έτη.

Άρθρο: 470

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΕΚΔΙΚΑΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΤΕΛΕΣΘΕΝΤΩΝ ΣΕ ΞΕΝΑ ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ

Κείμενο Άρθρου

Στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 5 του Νόμου 5017/1931 τα ελληνικά ποινικά δικαστήρια εκδικάζουν κακουργήματα ή πλημμελήματα που τελέστηκαν σε ξένα αεροσκάφη, αν συντρέχουν οι όροι των άρθρων 6 και 7 του Ποινικού Κώδικα. Στις περιπτώσεις γ' και δ', η δίωξη γίνεται πάντοτε σύμφωνα με τους ελληνικούς ποινικούς νόμους, ανεξάρτητα από τους νόμους του κράτους της εθνικότητας του αεροσκάφους.

Άρθρο: 471

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΓΕΝΙΚΑ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΝΟΜΩΝ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. 1), 2), 3), 4) και 5) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας το κόμμα (,).** Προφανώς του έτους 1929.*** Καταργήθηκε με το άρθρο 1 του ν. 1289/1982 (Α' 122/4.10.1982).

Κείμενο Άρθρου

Δεν θίγονται οι διατάξεις: 1) του νόμου ΤΟΔ' του 1871 "περί καταδίωξεως της ληστείας",* 2) του Νόμου ΓΩΛΣΤ' του 1911 "περί ζωοκλοπής και ζωοκτονίας",* 3) οι διατάξεις για τη φθορά δάσους κλπ. του άρθρου 219 του νόμου 4173** "περί δασικού κώδικος", καθώς επίσης και όλες οι ειδικές ποινικές διατάξεις αυτού του νόμου, εκτός από εκείνες που προβλέπει το άρθρο 473 οι οποίες καταργούνται,* 4) οι διατάξεις για την αγροτική κλοπή, την αγροτική φθορά και τη μετακίνηση ορόσημων του αν. ν. 1010 του 1939 "περί κώδικος αγροτικής ασφαλείας",* 5) οι ποινικές διατάξεις του ν.δ. 136 του 1946 "περί αγορανομικού κώδικος" όπως όλες οι ανωτέρω διατάξεις τροποποιήθηκαν μεταγενέστερα,* 6) οι διατάξεις του αν. ν. 375 του 1936 "περί τιμωρίας των εγκλημάτων κατασκοπείας και των εγκληματικών ενεργειών των απειλουσών την εξωτερικήν ασφάλειαν της χώρας"**** όπως ο νόμος αυτός τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα.

Άρθρο: 472

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΓΕΝΙΚΑ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΝΟΜΩΝ

Σχόλια

* Στο κείμενο του νόμου, μετά τις περ. 1) και 2) του παρόντος, τίθεται άνω τελεία. Επειδή το σύστημα δεν επιδέχεται άνω τελεία, επιλέξαμε για λόγους νοηματικής συνέχειας το κόμμα (,).

Κείμενο Άρθρου

Διατηρούνται προσωρινά σε ισχύ για όση χρονική διάρκεια αυτές προβλέπουν οι διατάξεις: 1) των άρθρων 2 και 3 του νόμου 453 του 1945 "περί λήψεων μέτρων προς εμπέδωσιν της δημοσίας ασφαλείας",* 2) του άρθρου 5 της Συντακτικής Πράξης 19 του 1945 "περί τροποποιήσεων ποινικών πινων διατάξεων",* 3) του Γ' Ψηφίσματος του 1946 "περί εκτάκτων μέτρων αφορώντων την δημοσίαν τάξιν", όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με μεταγενέστερες διατάξεις και 4) κάθε άλλη ειδική ποινική διάταξη που ισχύει για ορισμένο χρονικό διάστημα.

Άρθρο: 473

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΓΕΝΙΚΑ (ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Λήμματα

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Κ.), ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Κείμενο Άρθρου

1. Από την έναρξη της ισχύος του Ποινικού Κώδικα καταργούνται: α) όλες οι διατάξεις που περιέχονται σε ειδικούς νόμους και ρυθμίζουν το μέτρο της ποινής σε περίπτωση συρροής και υποτροπής και β) οι διατάξεις που αποκλείουν την εφαρμογή της προσωρινής απόλυσης από τις φυλακές, της αναστολής της εκτέλεσης της ποινής υπό όρο και της μετατροπής της κράτησης ή της φυλάκισης σε πρόστιμο ή χρηματική ποινή.
2. Καταργούνται επίσης οι εξής διατάξεις:
  - 1) Ο νόμος 881 του 1917 "περί προσωρινής απολύσεως εκ των φυλακών των καταδίκων", όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, εκτός από τα άρθρα του 8, 10 και 11.
  - 2) Ο νόμος ΓΩΙΗ' "περί αναστολής της εκτελέσεως της ποινής", όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.
  - 3) Το νδ της 4 Ιουλίου 1933, όπως τροποποιήθηκε με το νόμο 5986 που το επικύρωσε και με τον α.ν. 1294 του 1938 (εκτός από τα άρθρα του 15-19).
  - 4) Η παράγραφος 3 του άρθρου 102 του νόμου 1165 "περί τελωνειακού κώδικος", όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του αν. ν. 2081 του 1939.
  - 5) Τα άρθρα 3 και 10 του νόμου ΓπΜΔ "περί φυγοδικίας".
  - 6) Το άρθρο 27 παρ.9 του νόμου 971 του 1917 "περί φορολογίας οινόπνευματος", όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.
  - 7) Τα άρθρα 1, 2 και 3 του νόμου 5096 "περί συμπληρώσεως διατάξεων τινών του Ποιν. Νόμου".
  - 8) Η διάταξη του άρθρου 1 εδάφιο 3 του νόμου ΓπΝ "περί της εκ των αυτοκινήτων ευθύνης", σύμφωνα με την οποία επιβάλλεται χρηματική ποινή στον κάτοχο του αυτοκινήτου σε περίπτωση αδικήματος που καταλογίζεται στον οδηγό.
  - 9) Ο νόμος ΑΡΚΒ "περί αδικημάτων κατά της ασφαλείας σιδηροδρόμων" εκτός από το άρθρο 5.
  - 10) Το άρθρο 1 του νόμου ΑΡΟΒ "περί ασφαλείας και αστυνομίας των σιδηροδρόμων".
  - 11) Το άρθρο 5 του νόμου ΓΩΛΖ "περί συμβατικού τόκου, τοκογλυφίας και αισχροκερδείας".
  - 12) Το άρθρο 34 εδ. δ' του νόμου 3632 "περί χρηματιστηρίων αξιών".
  - 13) Τα άρθρα 9-10 του νόμ. 3090 "περί τροποποίησης της περί φυλακών νομοθεσίας".
  - 14) Τα άρθρα 9-10 του νομ. 202 "περί τροποποίησης διατάξεων δικ. οργανισμού".
  - 15) Το άρθρο 60 του νόμου 6094 "περί οργανώσεως της γραμματείας των δικαστηρίων και εισαγγελιών κ.λπ."
  - 16) Ο νόμος 755 του 1917 "περί αδικημάτων τινών κατά της ασφαλείας της χώρας και της κοινής ησυχίας".
  - 17) Ο νόμος 1592 "περί μονομαχίας" εκτός από τα άρθρα 7-8.
  - 18) Ο νόμος 2111 "περί αδικημάτων κατά της ελευθερίας της εργασίας".
  - 19) Το άρθρο 1 του νόμου 2918 "περί τροποποίησης Νόμου ΓΦΑ και 389 περί Λιμενικού Ταμείου Πειραιώς".
  - 20) Τα άρθρα 1-7 του νόμου 1618 "περί αλητείας και επαιτείας".

- 21) Τα άρθρα 4 και 5 του νόμου 1682 "περί προστασίας των εις επαιτείαν, αλητείαν κ.λπ. εκδοτών ανηλίκων".
- 22) Τα άρθρα 66, 67, 68 του ν.δ/τος της 17 Ιουλίου 1923/16 Αυγούστου 1923 "περί σχεδίου πόλεων, κωμών και συνοικισμών κ.λπ.".
- 23) Οι παράγραφοι 1, 2, 3 του άρθρου 13 του νόμου 3316 "περί υδρεύσεως Αθηνών-Πειραιώς".
- 24) Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 7 του νδ 5/20 Μαΐου 1926 "περί δικηγόρων".
- 25) Η παράγραφος 5 του άρθρου 7 του νόμου 4862 "περί ξένων σχολείων".
- 26) Ο νόμος 4092 "περί προστασίας περιουσιακών δικαίων" εκτός από το άρθρο 3.
- 27) Ο αριθμός 7 του άρθρου 232 του νδ 11 Μαρτίου 1929 "περί δασικού κώδικος", που επικυρώθηκε με το νόμο 4173 του 1929.
- 28) Τα άρθρα 41 έως 45 του νόμου 4277 "περί τηλεγραφικής ανταποκρίσεως", καθώς επίσης και το άρθρο 2 του νόμου 4275 "περί τηλεφωνικής ανταποκρίσεως", όσο μ' αυτό επεκτείνονται αυτά τα άρθρα 41 έως 45 και στις τηλεφωνικές επικοινωνίες.
- 29) Οι παράγραφοι 6 και 7 του άρθρου 8 του νόμου 4332 "περί κυρώσεως της μεταξύ Δημοσίου και Εθνικής Τραπέζης συμβάσεως περί συστάσεως και λειτουργίας της Αγροτικής Τραπέζης".
- 30) Ο αριθμός 6 του άρθρου 24 του ΠΔ 23/28 Νοεμβρίου 1929 "περί κωδικοποιήσεως των περι κατασκευής και συντηρήσεως οδών διατάξεων", όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του αν. ν. 1966 του 1939.
- 31) Τα άρθρα: 14, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του νόμου 6243/1934, και 15 του νόμου 4581 "περί ταχυδρομικής ανταποκρίσεως" και το άρθρο 9 του νόμου 6243/1934, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 2 του α.ν. ν. 1814 του 1939.
- 32) Ο αριθμός 1 του άρθρου 72 και το άρθρο 73 του νόμου 4639 "περί αναγκαστικών συνεταιρισμών εγγείων βελτιώσεων".
- 33) Τα άρθρα 57, 59, 61 του νόμου 4755 "περί κώδικος νόμων περί τελών χαρτοσήμου".
- 34) Από το νόμο 4841 "περί αυτοκινήτων, κυκλοφορίας αυτών και υποχρεώσεων των οδηγών", το όγδοο εδάφιο του στοιχείου β' του αριθμού 11 του άρθρου 42, το οποίο αναφέρεται στη σωματική βλάβη που προκαλεί εισπράκτορας από αμέλεια και το τελευταίο εδάφιο του αριθμού 8 του άρθρου 43, το οποίο αναφέρεται στην ανθρωποκτονία από αμέλεια που τελεί εισπράκτορας.
- 5) Το άρθρο 58 του νόμου 4971 "περί οργανισμού του Σώματος της Αστυνομίας Πόλεων".
- 36) Το άρθρο 16 του νόμου 6015 "περί πυροσβεστικής υπηρεσίας".
- 37) Η παράγραφος 2 του άρθρου 107 του αν. ν. 7/8 Ιουνίου 1935 "περί οργανισμού της Χωροφυλακής".
- 38) Ο αριθμός 3 του μόνου άρθρου του νόμου 5004 "περί αστυνομικών διατάξεων του Διευθυντού του Ναυστάθμου".
- 39) Τα άρθρα 4 έως 10 του νόμου 5016 "περί κυρώσεως της εν Γενεύη υπογραφείσης την 20 Απριλίου 1929 Διεθνούς συμβάσεως περί λήψεως των αναγκαίων μέτρων προς καταστολήν της παραχαράξεως και κιβδηλείας και καθιερώσεως των κατά των περί το νόμισμα εγκλημάτων επιβαλλομένων ποινών".
- 40) Τα άρθρα 10, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20 έως και 28 του νόμου 5060 "περί Τύπου, προσβολών της τιμής εν γένει και άλλων σχετικών αδικημάτων", το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 3 και το άρθρο 4 του νόμου 5999 "περί τροποποιήσεως του νόμου 5060".
- 41) Το άρθρο 13 του νόμου 5425 "περί τροποποιήσεως των περί εμμίσθων υποθηκοφυλακείων διατάξεων".
- 42) Τα άρθρα 3 και 4 του νόμου 5458/1934 "περί απεργίας δημοσίων υπαλλήλων, υπηρετών κ.λ.π.".

43) Το άρθρο 4 του νόμου 6439/1934 "περί μεταρρυθμίσεως δικαστικών αποφάσεων καταδικαζουσών εις καταβολήν περιοδικών παροχών και περί τιμωρίας της παραβάσεως της προς διατροφήν υποχρεώσεως".

44) Το άρθρο 5 του αν. ν. της 19ης Νοεμβρίου 1935 "περί μεταρρυθμίσεως και συμπληρώσεως της περί παρασήμων νομοθεσίας" όπως τροποποιήθηκε.

45) Το άρθρο 9 του νόμου ΑΤΙΒ "περί των αδικημάτων και της ασφαλείας των υποβρυχίων καλωδίων".

46) Ο νόμος Β, "περί παραποιήσεως γραμματοσήμων κ.λπ. ξένων κρατών".

47) Το πέμπτο εδάφιο του άρθρ. 13 του νόμου 5911 "περί διδακτικών βιβλίων".

48) Τα άρθρα 15 έως και 25 του Ν.Δ/τος της 13 Δεκεμβρίου 1923 "περί ποινικού και πειθαρχικού κώδικος του Εμπ. Ναυτικού".

49) Τα άρθρα 1 και 2 του νόμου 1390/1944 "περί τροποποιήσεως του νόμου 2135 περί εκδικάσεως των εγκλημάτων των ανηλίκων".

50) Το δεύτερο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 2 του αν. ν. 2724/1940 "περί οργανώσεως και λειτουργίας αναμορφωτικών καταστημάτων".

Γενικά καταργείται κάθε διάταξη που περιέχεται σε ειδικούς νόμους, αν αφορά θέματα που τα ρυθμίζει ο Ποινικός Κώδικας στο ειδικό μέρος του.

Στον Υπουργό Δικαιοσύνης αναθέτουμε τη δημοσίευση και την εκτέλεση του διατάγματος αυτού.

Άρθρο: 474

Ημ/νία: 01.01.1951

Ημ/νία Ισχύος: 01.01.1951

Σχόλια

* Πριν από την κατάργησή του το παρόν άρθρο είχε ως εξής: "Διά Διαταγμάτων εκδιδόμενων προτάσει των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών καθορίζεται η αξία της μεταλλικής δραχμής εν σχέσει προς την εφαρμογήν του εισαγομένου Ποινικού Κώδικος και του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας."

Κείμενο Αρθρου

[το παρόν άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 5 του νδ 790/1970 (Α' 294/31.12.1970)]*.
